Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Expositio himnorum cum notabili [com]memto : quod semper implicat historias cu[m] optimis allegationibus sacre scripture illorum sanctoru[m] vel sanctaru[m] de quibus tales hymni decantantur. ex quib[us] possunt faciliter de eisdem sanctis colligi sermones [per]optimi. subiunctis quoru[n]dam vocabulorum expositionbus

https://hdl.handle.net/20.500.14918/461742

KAST 9
68

THO
RAR
9 – 68.oct.

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

infunde cordibus noſtris amorem) .i. delectationem dei (firmans infirma) id eſt debilia noſtri corporis (perpetim) id eſt perhenniter. vel (perpeti virtute) .i. mirabiliter cũ virtute perpetua (et ſemper nos firmans) id eſt protegens ☞ Tunc ibi. Hoſtem repellas (Repellas longius hoſtem) id eſt remoueas eum procul a nobis (et dones pacem protinus) id eſt cito (vitemus omne noxium) id eſt peccatum (ſic te preuio) ſcilicet ductore

¶ Tunc ibi. Per te ſciamus. Da o ſancte ſpiritus vt per te ſciamus patrem. atq; noſcamus filium (et credamus te vtriuſq; ſpiritum) id eſt procedentem a patre et filio omni tempore Amē.

Hoſtem repellas longius. pacemq; dones protinus ductore ſit te preuio vitemus omne noxium. Per te ſciamus da patrem noſcamus atq; filium te vtriuſq; ſpiritū credamus omni tempore.

Iam chriſtus aſtra aſcenderat. regreſſus vnde venerat promiſſa patris munera ſanctum daturus ſpiritum. Solennis vrgebat dies. quo myſtico ſeptemplici orbis volutus ſepties ſignat beata tempora

Iam chriſtus Materia huius hymni eſt eadem q̃ et in premiſſo ſpiritus. i. conſolator vel aduocatus dicitur quia conſolatur nos cum ſumus in peccatis trahendo nos ad celeſtem patriam ipſe ſpiritus ſanctus cū ſplēdore feruenti apparuit diſcipulis ſuis. quia ſermo igneus futurus erat. ideo in ignea lingua. eis apparuit quia fecit eos ardentes in dilectōne dei et proximi. et perito ſermone affluentes. et hoc eſt q; chriſtus aſcenderat iam ſm humanitatem (aſtra) id eſt celos. chriſtus (dico egreſſus) id eſt reuerſus. vnde (venerat daturus) apoſtolis (munera promiſſa patris) ſpiritum ſanctum.

☞ Tunc ibi. Solennis vrgebat (Solennis) eſt eſt feſtiualis dies. (vrgebat) id eſt feſtinabat vel imminebat. ſepties ſeptem que ſunt quadraginta et nouem. et vno addito quinquaginta Per ſeptem intelligimus temporalia. id eſt corporalia. per que ſeptem totum tempus vite noſtre voluitur. in quo debemus liberari a peccatis. vt perueniamus ad illam beatitudinem que intelligitur per vnum et quadraginta dies. in quibus ieiunare debemus. vt peruenire poſſimus ad diem ſabbati. id eſt ad requiem. quo die (miſtico) id eſt figurato (ſeptemplici) id eſt per figuram ſeptēplicem (orbis) id eſt ſeptimana (volutus ſepties) id eſt per quadraginta et nouem dies (ſignat beata tempora. ſcilicet futura) id eſt eternam requiem.

¶ Tunc ibi. Dum hora. Et quia chriſtus aſcenderat dum hora tertia videbatur eſſe (cunctis) id eſt omnibus apoſtolis mundus intonat. (repente) id eſt ſubito. et ille ſonus vel mundus nunciat deum veniſſe. (orantibus apoſtolis) id eſt ſimul in vnum locum congregatis (et orantibus et expectantibus promiſſionē dñi ſui) ſcilicet chriſti cum ipſe de illa ꝓmiſſione eius ante aſcenſionē locutus fuiſſet di. Vado et venio ad vos et mittam vobis paraclitum. id eſt conſolatorē. qui docebit vos omnem veritatem. Et ita facti perfectiores in omni ſcientia erāt. q2 diuerſa genera linguarum loquebantur et predicabant magnalia dei.

¶ Tunc ibi De patris Et quando quidem pater miſit ſpiritum ergo (ignis) id eſt ſpiritꝰ (decorus) id eſt pulcher (eſt almus) de lumine patris qui ſpiritus (compleat) id eſt vt haberent ſcientiam loquendi. pectora apoſtolorum vel hominum (fida) id eſt fidelia chriſti (et hoc cum calore) id eſt ardore ſpiritus ſancti (verbi) id eſt filij.

Dum hora cunctis tercia repente mūdus intonat orantibus apoſtolis deum veniſſe nunciat. De patris ergo lumine decorus ignis almus eſt. qui fida chriſti pectora calore verbi compleat. Impleta gaudent viſcera. afflato ſancto ſpiritu. voces diuerſas intonant. fantur dei magnalia. Ex omni gente cogniti grecis latinis barbaris cunctiſq; admirantibus. linguis loquuntur omnibus. Judea tūc incredula veſana toruo ſpiritu ructare muſti crapulam. alumnos criſti concrepat.

¶ Tunc ibi. impleta gaudent. Viſcera apoſtolorum (impleta) id eſt ſaciata gaudent. quia fecit eos loquentes. et etiam ardentes in amore (et afflato) id eſt aſpirato ſpirituſancto intonant (diuerſas voces) id eſt generationes omnium linguarum. et fatentur vel fantur (magnalia dei) id eſt mirabilia dei. id eſt predicant nomen dei omnipotentis

¶ Tunc ibi. Ex omni gente cogniti grecis. (Ex omni gente) id eſt ex omnibus gentibus (cogniti ſunt apoſtoli) ſcilicet a grecis. latinis barbaris (cunctiſq; admirantibus apoſtolis loquuntur linguis omnibus. que ſunt quadraginta et decem

¶ Tunc ibi. Judea tunc. Ita loquebantur et omnes admirabantur ſic loquentes et credunt deum in eis eſſe (Sed iudea increpat eas) id eſt plebs iudeorum (incredula) id eſt infidelis. illa dico (veſana) id eſt inſana (toruo ſpiritu) id ē ſupbo (concrepat alumnos) id eſt diſcipulos xp̄i ructare crapulam muſti) id eſt conterminat loqui.

☞ Tunc ibi. Sed ſignis. Eſtimabant iudei q; pro nimio potu muſti

Cm
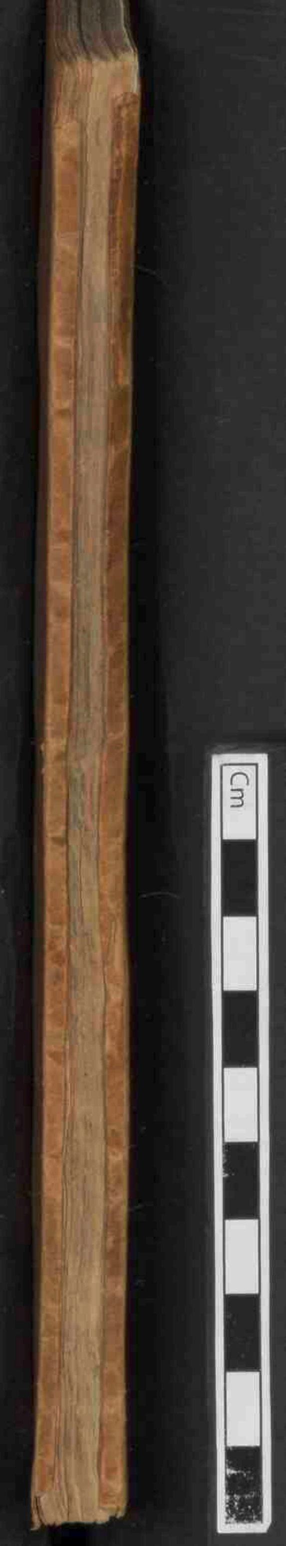
Cm

Cm

BIBL…ECA SEMINARII BI…
12
69
MAG. 003/052

h
Kast 9
68

Expoſitio himnorum cum no tabili ꝯmento quod ſemper implicat hiſtorias cū optimis allegationibus ſacre ſcripture illorum ſanctorū vel ſanctarū de quibus tales hymni decantantur. ex quibꝰ poſſunt facili ter de eiſdem ſanctis colligi ſermones ꝑoptimi. ſubiunctis quorūdam vocabulorum expoſitionibus

Iſte liber dicitur liber himnoꝝ.

Hymnus dicitur laus dei cū cantico. Quatuor aūt fuerūt ꝑncipa
les autores qui hymnos ꝯpoſuerūt. ſcꝫ Gregorius. Prudentius. Am/
broſius. ⁊ Sedulius ¶ Sed quidā vir prudens nomine Hilarius vi/
dēs illos ſic mltos hym
nos compoſuiſſe. dignū
duxit placuitq́ꝫ quoſdaꝫ
in vnum colligere cōpen
dioſe. ⁊ vnū breuē et vti
lem tractatum ꝯponere
in quo omnes hymni cō
tinerētur. Prima huiꝰ
intentio fuit deſcribere il
los qui cantantur in pri
ma feria. ⁊ ſic deinceps
ꝯſequenter ſm ordinem
Utilitas autem maxima
eſt in hoc libello. quia eo
perlecto ⁊ intellecto cognitionem habere poſſumus vnitatis ⁊ trinitatꝭ
Supponitur aūt theorice. i. diuine ꝯtemplationi ¶ Sed qꝛ mentionē fe
cerat de feria. videamus quid ſit feria. Feria eſt ſolennis dies. Beatus
aūt Silueſter vel Gregorius videns hebreos dixiſſe. prima ſabbati ſe/
cūda ſabbati. ⁊ ſic deinceps. Similiter videns gentiles nomina ſuorum
deorum vel ſtellarum poſuiſſe. vt dies lune. dies martis ⁊c̄. voluit muta
re mores eorum. ſcꝫ hebreorum ⁊ gentiliū. ⁊ ideo inuenit hoc nomen fe/
ria. Sed in fine ſeptimane ſeruauit ſabbatū. quod fecit ad figurā. qꝛ ſab
batum interpretatur requies. ⁊ nos per totam hebdomadā. id eſt ꝑ to
tum ſpacium vite noſtre (quod currit ſeptem dierum) debemus labora
re ſummo conamine vt perueniamus ad requiem ⁊ ad eternā beatitu/
dinē. Unuſquiſq́ꝫ eīm hymnus habet ſuam materiā. In illis qui ſunt de
nocte accipit medium ipſum tempus. id eſt ſignificationem ipſius tem/
poris. ſcꝫ vt expellat a nobis tenebras ignorantie ⁊ viciorū et informet
nos virtutibꝫ ⁊ ſanctiſpūs charitate. In illis vero qui ſunt de die accipit
medium ipm̄ lumen. Et vult deprecari deum vt queadmodū illumiat
ſua claritate ⁊ ſplendore ſolis in corpore. ſic illuminet nos ſanctiſpiritus
gratia in mente. Amen

Rimo dierum omniuꝫ
quo mundus extat con
ditus. vel quo reſurgēs
ꝯditor. nos morte vita
liberet. Pulſis ꝓcul torporibꝫ. ſur/
gamus om̄es ocius. et nocte quera/
mus pium. ſicut prophetā nouimus

Rimo dierum omnium. Materia huius hymni eſt ꝯmenda/
tio dominici diei. ⁊ ꝯmendat eū ꝑ ꝑtes. He ſunt partes q̄ mū/
dus ꝯditus fuit tali die quo chriſtus reſurrexit. Et ꝑ hanc cō/
mendationem beatus Gregorius vult monere nos ad honorē domini/
ce diei de lecto mane ſurgere. Dominicus vero dies merito cū diſcre/
tione omniū dierū primus dicitur. qꝛ dicitur primus reſpectu omniū cre
aturarum. Tercius etiā dicitur reſpectu reſurrectōis dn̄i. quia tercia die
reſurrexit. Octauus etiā dr̄ reſpectu octaui diei. quia in octaua die oēs

reſurgere debemus ad eternã vitã (Et ideo queramus in dominico die quo xp̃s reſurrexit. vel in die iudicij qui dicitur ſacratus. quia bona bonis mala malis reddentur. Deſcendendo ad litterã dico dñicã diẽ maiorem eſſe omnibꝫ alijs. qꝛ tũc mũdus fuit ꝯditus. ⁊ xp̃s reſurrexit eodẽ die. ergo habet primatũ ſuper omnes alios dies, ergo maior eſt alijs diebus. per locum a partibꝫ enumeratis vel a poſitione antecedẽtis (O fratres om̃es ſurgamus in primo die dierũ omniũ) id eſt i dominica die (ocius) id eſt citius q̃ȝ in aliis temporibus (quo) .ſ. dominico die (mundus extat conditus) id eſt factus. vel pro ⁊ quo die (cõditor) id eſt creator omniũ creaturaꝝ (reſurgẽs a morte. nos liberauit ab iferno vl' a poteſtate dyaboli (Surgamꝰ) dico (a noſtris torporibꝫ) id eſt peccatis ⁊ vicijs ⁊ nõ ſolũmodo ſurgamus. ſed queramꝰ ꝑ obſeruationem mãdatorum (pium) id eſt deum in hac nocte ſicut nouimus prophetam Dauid deum queſiuiſſe. ſicut ipſe ait. Media nocte ſurgebam ad ꝯfitendũ nomini tuo ⁊c̃. Iterũ dicit. Lauabo per ſingulas noctes lectũ meũ lachrymis meis ſtratum meum rigabo. Unde in homelia beati Gregorij legit̃ de quodam viro. qui poſtq̃ȝ aliquantulum ſoporis corpori ſuo dediſſet. extra mediam noctem ſurgebat ⁊ vigilans perorabat. qui tam diu hoc fecit donec facta eſt vox de celo a domino dicens. Peccatum tuuȝ dimiſſum eſt tibi. ſurge ⁊ noli ammodo peccare ☞ Tũc ibi (Noſtras preces) Surgamus inquã et queramus pium vt audiat (noſtras preces) id eſt orationes pro vitandis vicijs ⁊ pro acquirẽdis virtutibus. ⁊ (porrigat ſuam dexteram) id eſt ſuũ auxilium (vt expiatos) id eſt nos abſolutos et purgatos a vicijs vel a ſordibꝫ viciorum (reddat ſedibꝫ poloruȝ) id eſt celorum ⁊ angelorum. id eſt ponat nos in regno celorũ ☞ Tũc ibi (Et quicꝫ ſacratiſſimo) Reddat inquam nos polorum ſedibꝫ (vt muneret) id eſt a ꝓremiat nos (beatis donis) id eſt donis celeſtibꝫ (quicꝫ) id eſt quicũcꝫ (pſallimus) id eſt canimus. ſcȝ domino deo noſtro (quietis horis) id ẽ horis noctis. in (tp̃e ſacratiſſimo) .i. ſanctiſſimo quo xp̃s reſurrexit (huius diei) ſcȝ dominice. vel muneret in ſacratis tẽporibꝫ. id eſt in die iudicij. qui dicit̃ ſacratus. quia bona bonis ⁊ mala malis reddentur. Sed qꝛ ſuperiora ꝑ nos habere nequiuimꝰ vertit ſe nũc ad chriſtum. ⁊ monet nos ꝙ deprecemur ip̃m quatenus om̃is libido ⁊ oı̃s macula facta a nobis remoueat̃. Tunc ibi (Jam nũc paterna claritas) (Jam poſtulamus te nũc o paterna claritas affatim) id eſt habũdãter (vt libido) id eſt luxuria ⁊ mala ꝯcupiſcentia Libido dico (ſordidãs)

**Noſtras preces vt audiat ſuã
cꝫ dexteram porrigat. vt expiatos ſordibꝫ reddat poloruȝ ſedibus. Et quicꝫ ſacratiſſimo huius diei tempore horis quietis pſallimus. donis beatis muneret. Jam nunc paterna claritas te poſtulamus affatim. abſit libido ſordidans. omnis actus noxius**

corpora noſtra ⁊ omnis actus noxius. ⁊ nocíuus. ⁊ omne malũ opus abſit. id eſt longe ſit remotum. ne anima cum corpore ſordeſcat ☞ Ne feda ſit. Et ideo te poſtulamus ne feda ſit. id eſt ſordibꝫ plena. vel lubrica. id eſt labilis ad luxuriã. ꝯpago noſtri corꝑis. id ē ꝯiunctio noſtri corporis et anime. que tunc dicitur feda quando caro preeſt virtuti. ⁊ ratio eſt pulcra quãdo predominatur corpori. vel deprecemur vt caro ſubeat menti. per quam ſcilꝫ ꝯpaginem male vſam crememur aĩa et corpore id eſt cruciamur. acrius id eſt valde acriter. ignibus. id eſt doloribꝫ ⁊ cruciatibus. auerni. id eſt inferni. Auernus dicit̃ ab a quod eſt ſine. ⁊ ver veris quod eſt delectatio q̄ſi ſine vere. id eſt ſine delectatione. Auernus autem eſt locus in inferno vbi ſemper ē ignis. in q̊ impij cremabunt̃ qui in hac vita ĩ peccatis ⁊ vanitatibꝫ mundi vixerunt

Ne feda ſit vel lubrica noſtri compa
pago corporis: per quod auerni igni/
bus ipſi crememur acrius. Ob hoc re
demptor queſumꝰ vt probra noſtra
diluas. vite perhennis ꝯmoda nobis
benigne conferas. Quo carnis actu
exules. effecti ipſi celibes. vt preſtula
mur cernui. melos canamus glorie.
Preſta pater pijſſime. patriqꝫ ꝯpar
vnice cum ſpiritu paraclito regnans
per omne ſeculum Amen

☞ Tunc ibi (Ob hoc redemptor queſumꝰ) Et quia timemus vt ignibꝫ crememur. ideo o redemptor queſumus. id eſt cum deſiderio querimus ⁊ rogamus. ob hoc. id eſt ꝓpter hoc. vt diluas noſtra probra. id eſt peccata. que probrãt aĩam et corpus. benigne cõferas. id eſt cõcedas nobis ꝯmoda ſcꝫ vtilia et perpetua. perhennis vite. id eſt eterne glorie ☞ Tũc ibi (Quo carnis) Quo pro vt exules nos peregrini a celeſti patria actu. id ē operatõne carnis. quemadmodũ ipſe (qui eſt alienus a patria) dicitur exul ⁊ peregrinus. id eſt longe remotꝰ a patria. Sic ⁊ nos debemꝰ eſſe remoti ab actu carnis per bona opera. vt ſic cernui. i. humiles. preſtulamur. id ē expectemur. Unde verſus. Preſtolor expecto. preſtolor querere dico. mereamur effecti celibes. id eſt celeſtes ⁊ vitam eternã ducentes. Uel cernui inclinati ⁊ oculos ſurſum tendentes ad dominũ. canamus. id eſt profeſramus. melos. id eſt dulcem cantum ore ⁊ corde. glorie. id eſt ad honorẽ tue laudis Bene enĩ cantat qui a peccatis ceſſat ⁊ bona opera facere nõ pigriteretur ☞ Tunc ibi (Preſta pater pijſſime. O pijſſime qui mundaſti nos a vicijs. pater. id eſt o creator ⁊ actor omnium rerũ. ⁊ o vnice id eſt o chriſte fili dei viui. vnice dico compar. id eſt equalis ſm̃ diuinitatem patri omnipotenti in pugillo celum ⁊ terram cõtinenti. tu ſcꝫ chriſtꝰ regnans ſupplex es. cum ſpiritu paraclito. id eſt cõſolatore per omne ſeculum. id eſt ante om̃ia ſecula. preſta. id eſt dona ſeu ꝯcede. nobis ea que ſu

pra diximus.ſcȝ vt a vicijs abſtinendo in virtutib⁊ ꝑſeuerare valeam⁹
Amen.id eſt fiat ſine fine ⁊ ſine defectu
Terne rerum conditor) Materia hui⁹ hymni eſt ꝯmẽdatio et
laudatio dñici diei eterne.id eſt ſine initio ⁊ fine. Et diſtinguit
quid diſtat inter eternũ.perpetuũ.ſempiternũ.et tẽporale Eter-

Eterne rerũ ꝯditor noctẽ diem
qȝ qui regis.⁊ tempoꝝ das tem
pora.vt alleues faſtidiũ. Preco diei
iam ſonat.noctis profunde peruigil
nocturna lux viantib⁊.a nocte noctē
ſegregans. Hoc excitatus lucifer ſol
uit polum caligine.hoc om̄is errorū
chorus.viam nocendi deſerit

num eſt quod caret prin
cipio ⁊ fine vt deus Per
petuũ habet principium
cum tempore.⁊ habebit
finem vt mundus Sem
piternũ eſt qđ habet ꝑn-
cipium ſub tempore nec
habebit finem.vt anima
Temporale eſt.qđ incі-
pit cũ tempore ⁊ etiã ha
bet finẽ.vt corp⁹ noſtrũ
¶ Eterne rerum condi
tor.id ē factor.qui regis
id eſt diſponis ⁊ guber-
nas.noctem.id eſt pecca
torem vel dyabolum.et q̄ regis diem.id eſt deũ vel iuſtũ.⁊ das tempo-
ra.id ē diuerſitates.tempoꝝ.id ē ſpacioꝝ huius vite.vt alleues faſtidiũ
id eſt remoueas laborem noſtrum. Eterni dei ſapientia fuit vt homis
ſubleuaret faſtidia temporum mira delectatione variatoꝝ. Nam ſi ſem
per nox eſſet homo deficeret ⁊ periret.⁊ etiã ſi ſemper dies eſſet homo nĩ
mio laboris ſtudio affectus periret ⁊ deficeret. Et ideo dominus de⁹
miſertus eſt noſtri diei ⁊ noctis ſpaciũ conuenienter ponendo terminũ ⁊
temporib⁊ tempora dedit cõuenientia. Et nota q̄ quemadmodũ ann⁹
ꝯſtituitur ex quatuor partib⁊ ſeu quatuor temporib⁊.ſcȝ ex vere eſtate au
tumno ⁊ hyeme.ita homo ꝯſtat ex quatuor elementis.ſcȝ ex aqua terra
aere ⁊ igne ☞ Tũc ibi(Preco diei) Preco diei.id eſt iohannes bap
tiſta.vel preco diei.id eſt chriſtus.iam ſonat.id eſt nũciat.diem.id ē chri-
ſtum.preco dico peruigil noctis profunde.id eſt inferni profundi.noctur
na lux.id eſt iohannes qui ante lucem ſurrexit vt luceret hominibus qui
erant in tenebris hui⁹ mundi.viantib⁊.id eſt volentibus ire ad chriſtũ
ſegregans noctem a nocte.id eſt peccatũ a peccatore.quia quos vult aſ-
ſumit ⁊ quos vult in ſuo ſinit errore. Preco id eſt dominus noſter pre-
miũ ſuis dilectis.diei.id eſt patris.ſonat.id eſt manifeſtat euangelicã p̄
dicationẽ per p̄dicatores ſuos. Ipe vero peruigil.id eſt cognoſcens no-
ctis profunde culpam.nocturna lux lucet viantib⁊.id eſt preſens eccleſia
que lucet in huius mundi tenebris. Et vult deus omnes homines ſal
uos fieri non ſegregans aliquam animam peccatricem agentem penitẽ
tiam de cõmiſſis peccatis a gratia ſua Tunc ibi(Hoc excitatus luci
fer) Hoc excitatus lucifer.id eſt quo domino predicante vel iohanne. lu
cifer.id eſt verus predicator lucem diuine gratie ferens alijs. excitatus
inquam (ſoluit) id eſt abſoluit (polum caligine) id eſt animam fidelē ab

omni nigredine viciorum. et hoc (omnis chorus errorum) id eſt exercit⁹ maligni dyaboli (deſerit) id eſt dimittit (viam nocendi) id eſt offendẽdi. Supple iheſu excitante peccator currit ad portum. id eſt ad dominuz deũ noſtrũ vt ibi requieſcat ⁊ vires bone operationis reſumat. ⁊ precone canente omnis decep tio dyaboli vel exercit⁹ eius vel (chorus) id eſt conuenticulus (erroruz) id eſt hereticorum (deſerit viã ſuã) dimittit maledictaz ſententiam (nocendi) id eſt faciendi alis nocumentum ſeu impedimentum ☞ Tũc ibi (Hoc nauta vires) Sicut nauta pre nimio dolore ex maris tempeſtate fatigatus tẽdit ad portum vt ibi recolligat vires aliquantulum requieſcens. ſic anima fatigata ex nimio labore viciorum ⁊ peccator⁹uz tendit ad portum. id eſt ad chriſtum per cõfeſſionem. vt ſibi requieſcat ⁊ vires bone operationis recolligat ¶ Cõſtrue (nauta) id eſt nauis ductor (colligit vires) id eſt virtutes (hoc) ſcꝫ deo precone id eſt chriſto (freta) id eſt ebulitiones viciorum (ponti) id eſt huius mũdi (mireſcunt) id manſueſcunt. ⁊ (hoc) ſcꝫ per chriſtum (ipſa petra eccleſie) id ē petrus qui eſt fundamentum eccleſie (diluit) id eſt remouet (canendo) id eſt flendo ⁊ penitendo (culpam) ſcꝫ trine negationis. quia ĩpeter negauit dominũ. ☞ Tunc ibi (Surgamus ergo ſtrennue) Et quia (gallus) id eſt chriſtus vel predicator. nos (excitat) id eſt euigilat ad bene agendum (ſurgamus) ſcꝫ a peccatis (ſtrennue) id eſt feſtinanter (gallus excitat) id eſt admonet ad penitentiam (iacentes) id eſt in peccato permanentes (ſomnolentos) id eſt tardos in bonis operib⁹ (increpat) id eſt redarguit quia ſicut ille qui dormit tardus eſt ad omne opus ſic aĩa in peccatis manens inanis efficit̃. ideo (arguit) id eſt reprehendit (negantes) id eſt nolentes ſurgere de peccatis ☞ Tunc ibi (Gallo canente (Gallo canẽte). i. predicatore p̃dicãte (ſpes redit). i. fiducia recuperandi reddit̃. ⁊ (ſalus). i. vita eterna (refundit̃). i. largit̃ ꝑ penitentiã (egris). i. pctõrib⁹ (mucro latronis ꝯdit̃). i. inſidie dyaboli q̃ vt mucro cedunt homines ⁊ cruciant animaz eternaliter. ⁊ ſic gallo canente (fides lapſis). i. peccatorib⁹ (reuertit̃). i. renouat̃ ☞ Tũc ibi (Iheſu laben) Et q2 gallo canente ſpes redit. o (iheſu) ſaluator mũdi (reſpice). i. miſerere (labẽtes) s. in pctis (⁊ nos vidẽdo). i. miſerẽdo (corrige). i. caſtiga

Hoc nauta vires colligit. pontiq3 miteſcunt freta. hoc ipſa petra eccleſie canente culpam diluit. Surgamus ergo ſtrennue. gallus iacẽtes excitat. et ſomnolentos increpat. gallus negantes arguit. Gallo canente ſpes redit. egris ſalus refunditur. mucro latronis conditur. fides lapſis reuertitur. Iheſu labentes reſpice. et nos vidẽdo corrige ſi reſpicis lapſi cadunt. fletuq3 culpa ſoluitur

ſi reſpicis.id eſt miſereris.lapſi.id eſt labentis in peccatis a peccatis per gratiā dei reſurgent.peccata cadūt.id eſt delentur.quia pro fletu culpa id eſt peccatum ſoluitur.id eſt purgatur.fletu.id eſt lachrymarū gemitu

☞ Tunc ibi(Tu lux refulge ſenſibꝰ) Et q2 peccata cadūt ſi miſereris.id eſt remittuntur.ideo O tu lux.id eſt tu chriſte qui es lux mundi illuminans noſtras mē/tes.diſcute.id eſt remo/ue.ſomnū mentis.id eſt peccatum vel torporem noſtrum.ꝛ hoc ad honorez tuū.ſcʒ vt noſtra vox ſonet.id eſt laudet te.id eſt nomen tuū.o chriſte. p̄mū.id ē maxime.ꝛ pſallamus.id eſt applauda/mus.ore ſcʒ voce ꝛ cor/de. tibi ſcʒ ad honorez ꝛ gloriam tui

Tu lux refulge ſenſibꝰ. mentiſcꝫ ſomnum diſcute.te noſtra vox primuʒ ſo/net.et ore pſallamus tibi

Nocte ſurgentes vigilemus om/nes ſemper in pſalmis medite/mur atcꝫ viribꝰ totis domino cana/mus dulciter hymnos. Ut pio regi pariter canentes.cum ſuis ſanctis mereamur aulam ingredi celi ſimul et beatam ducere vitam

Octe ſurgentes In hoc hymno nos hortādo admonet Beatus gregorius vt q̄diu in hoc mundo laboramus ꝛ nocti.id eſt peccato ſubditi ſumus cum omni ſtudio ꝓ executione ꝛ ꝯſeruatōne bonoꝝ operum vigilare debemus.quia ſi vigi/lia noſtra ſoli deo intēdendo fuerit prouida.ad aures omnipotentis dei proculdubio perueniet.Materia ergo huius hymni eſt laudatio nominis dei ꝛ ipſi totis viribus decantare laudes intentio.Et cauſa figuralis eſt vt noſtram vitam emendando ſurgamus a vicijs ꝛ adhereamꝰ virtutibus.Diſtinguamus ergo ſic.O fratres vos oēs ſurgētes nocte.id eſt de peccato.vigilemus.id eſt deuote perſeueremus in laude dei et hic ſemper ꝛ ſine fine.in pſalmis.id eſt in bonis operibus.meditemur id eſt cogitemus ꝛ pſeueremus vigilando. ꝛ canamus.id eſt dicamꝰ domino.id eſt ſaluatori noſtro.dulciter.id eſt ſuauiter.himnos.id ē laudes. totis viribꝰ.id eſt animo et corpore. Uigilare eñ debemꝰ ſine fine.q2 neſcimus quando dominus veniet.an mane.an ſero.an media nocte. No/cte eñ dixit.quia de nocte venit dominus.ſcʒ in nubibꝰ.id eſt in velami/ne carnis.q̄ fuit quaſi nox quando incarnatus fuit in beata virgine ma/ria.quia deitas latebat in carne.ꝛ ideo in nocte.id eſt in hac preſenti vi/ta vigilare debemꝰ ꝛ nō tota nocte dormire.q2 in nocte veniet dominꝰ Unde dicitur in euangelio.vigilate quia neſcitis diē necꝫ horaʒ.ꝛ ideo vigilemus in proſperis ꝛ etiā in aduerſis.non horreamur.ſed iugiter indefeſſe laboremus.vnde non q̄ inceperit.ſed qui perſeuerauerit vſcꝫ ad finem hic ſaluus erit.Inchoata eñ virtus non proficit niſi ad finem perducatur ☞ Tunc ibi(Ut pio regi) Canamus hymnos vt nos canentes.id ē laudes dei ꝓloquētes.pio regi.i.chriſto.pariter.ſ.corpe ꝛ aīa

mereamur ingredi aulam celi.i.regnum eterne beatitudinis.ꝛ ducere.i. habere ſimul vitam eternam.vel beatam .i.puram vel ſanctā Tūc ibi. Preſtet hoc nobis. Dixi ꝙ debemus canere pio regi.vt mereamur celi ingredi ianuam.ꝛ beata deitas.i.deus vnus.ſcꝫ pater ꝛ filius ꝛ ſpūſſanctus preſtet.i.donet nobis omnibꝫ hoc.i.ea que ſupra orauimus.gloria.i. laus cuiꝰ sᶜ deitatis reboat.i.claret in oī mūdo .i.vbiqꝫ.Unde dr̄ ɋcq̄d fit ꝑ ipius fabricatiōem fit.ſ.dn̄ ꝑ queꝫ ꝛ in quo ſunt omnia Omnia eni̅ illi ſoli famulanꝭ.celuꝫ et terram ego implebo dicit dominus.

Preſtet hoc nobis deitas beata patris ac nati pariterqꝫ ſancti ſpiritus cuius reboat in omni gloria mundo Amen

Ece iam noctis tenuatur vmbraculis aurora rutilans choruſcat.viribus totis rogitemus omnes cunctipotentem

Ut deus noſter miſeratus omnē pellat languorem tribuat ſalutem.donet ꝛ nobis pietate patris regna polorum Amen

Am lucis orto ſidere deum precemur ſupplices vt in diurnis actibus nos ſeruet a nocentibus

Ece iam noctꝫ ꝛc. Materia hꝰ hymni eſt miſeratio xp̄i.ꝛ continuaꝭ hymno ſuperiꝰ dicto ſic.ꝙ ſurreximꝰ nocte.i.de peccato canēdo nox deponiꝭ.ꝛ ecce dies appropinq̄t. qꝛ ſicut ille qui gallo canente in nocturnis horis iter diſponit agere.ſic ille qui in nocte huiꝰmūdi ad celeſtia ire deſiderat.gallo canēte.i.ꝑdicatore ꝑdicante ſurgit ꝛ iter incipit ꝑ bonam oꝑationem. Conſtructio. Ecce vmbra.i. ignorātia vel obſcuritas noctis.i.dyaboli iam tenuatur.i.annihilatur.aurora lucis.i.xp̄s filius dei patris rutilans.i.ſplendorem emittens choruſcat.i.ſplendet. Et nota ꝙ ſicut aurora pellit noctem.ſic xp̄s deuicit dyabolū.qꝛ xp̄s eſt princeps noſtre humanitatis aurora.i.xp̄s qui quaſi aureum colorem habet.choruſcat.i.ſplendet.ido omnes rogitemus.i.deprecemur totis viribꝫ.i.cum omnibꝰ virtutibꝫ anime ꝛ corporis cunctipotentem.qꝛ omnia in manu ſua ſunt Ut deus noſter miſeratus noſtri.ſ.qꝛ miſerendo nos redemit pellat.i.remoueat omnē languorem.i.oīe peccatum.ꝛ pellendo peccatum tribuat ſalutem. id eſt vitam corporis ꝛ anime.quia per dei gratiā non ꝓprijs meritis vita datur. donet ergo nobis pietate patris.i.ipius miſericordia regna polorum.i.patriam celeſtem. Amen

Am lucis ꝛc. Materia huiꝰ hymni eſt deꝑcatio ad dn̄m. vt orto ſidere.i.xp̄o qui dignetur nos ſegregare a vicijs peccatoꝝ.ꝛ nos in

duendo virtutibꝫ repellat ſupbiam. ⁊ nos faciat humiles. ⁊ qm̄ vmbra noctis .i. peccatū receſſit a nobis. ideo lux vera .i. xp̄s iam habitat in cordibꝫ noſtris Uel ſic ſidere iam orto .i. xp̄o nato. qui refulſit in mundo ſicut ſol qꝛ eſt ſol iuſticie. ⁊ ſuo ſanguine eripuit nos de tenebris ⁊ vmbra mortis .i. a peccato. ⁊ nos ſupplices .i. humiles precemur deū .i. valde oremus apud

Linguam refrenans temperet ne litis horror inſonet. viſum fouendo contegat. ne vanitates hauriat

Sint pura cordis intima. abſiſtat ⁊ vecordia. carnis terat ſuperbiam cibi potuſcꝫ parcitas.

Ut cum dies abceſſerit noctēcꝫ ſors reduxerit. mundi ꝑ abſtinentiā ipſi canamus gloriam.

deum vt in diurnis actibus .i. aſſiduis bonis operibꝫ ſeruet nos a nocentibus .i. cuſtodiat ⁊ ꝓtegat nos a peccatis ⁊ ab omnibus aduerſis. Tūc ibi. Linguam refrenās Dico vt nos obſeruet a nocentibꝫ grā xp̄i. ⁊ refrenans .i. ꝯpeſcens linguam ⁊ tēperet eam. ne horror litis .i. ꝯtentio vel ſeditio dyaboli inſonet .i. interius in corde ſonet ⁊ ꝯtegat viſum fouendo ⁊ quare ne hauriat vanitates. id eſt ne videamꝰ ea que non ſunt videnda. ⁊ non ſolum viſus oculorum ſit mundatus ſed etiā cor. vt pigri ⁊ ſenes gaudiū vanitatis nō q̄ramꝰ .i. in delectationibꝫ ⁊ ꝯcupiſcentijs nō gaudeamus Unde ait dn̄s Non mihi poſſunt viuere ꝙ non ſunt mortui mundo Eſtimamus em̄ temere ſi deo ⁊ mundo volumꝰ perfrui. Et alibi Non eſt conuentio xp̄i aduerſus belial. dyabolus em̄ et belial non bene ꝯueniunt. nec in vna ſede morantur. Et ait dn̄s in euangelio. Nemo poteſt duobus dominis ſeruire. ſ. deo ⁊ mammone .i. pecunie male acquiſite ⁊ diuitijs. Et nota ꝙ inter amorem dei ⁊ huius mūdi hec eſt differentia. qꝛ amor huius mundi in principio dulcis eſſe videtur ſed finem habet amarum. Amor dei ab amaritudine incipit. ſed vltima eius dulcedine plena ſunt. hec eſt ſalutaris manſio ſcꝫ deus. Nec em̄ ſtꝫ tabernacula iuſtorum. in quibus vox leticie ⁊ exultationis ſonat ſemper. vbi bti hitabunt. ſcꝫ in ipſo cuius decorem ꝓpheta ꝯcupiuit. cuius habitationem optauit. cuius deſiderium flagrauit Tunc ibi. Sint pura Intima cordis ſint pura .i. munda a mala cogitatōne. vecordia .i. ſtulticia que facit hominem vecordem eſſe abſiſtat .i. abſit a nobis procul. cꝫ pro et parcitas .i. abſtinentia cibi ⁊ potus terat .i. deprimat ſuperbiam carnis .i. peccatum ⁊ ſtimulos eius. quia niſi habeamus parcitatem cibi ⁊ potus omnia ſupradicta in ꝯtrariū nobis euenient. nec poterimus refrenare linguam noſtram. nec noſtra intima erunt pura ſed ſordida. ⁊ error in ea ſociabitur. ⁊ ſic ꝑ cetera non ſaluabimur Tunc ibi Ut cum dies abceſſerit .i. xp̄s receſſerit a nobis per mala opera noſtra. cꝫ ꝑ et ſors. id eſt diuina diſpenſatio reduxerit noctem .i. mortē Uel ſm̄ aliquos ſol ꝑ ſuā abſentiā

reduxit noctem.i.peccatum.qꝛ dies nihil aliud eſt q̄ȝ illuminatio ſolis per aerem.vel aer a ſole ꝑcuſſus.noctem inquā.i.peccatum.nos per abſtinentiam viciorum mundi.i.p̄ntis ſeculi purificati canamus gloriam.ſ.ſempiternā ipi ſᶜ xp̄o.ꝛ qꝛ nox receſſit ꝛ dies venit referamus gloriaȝ deo.ꝛ hoc de iure Tunc ibi Deo patri. Referamus gloriā deo ꝛ hoc iure dico.qꝛ tot ꝛ tanta cōtulit nobis.qꝛ in morte ſua liberauit nos.ꝛ ad vltimū nos in filios adoptauit Gloria.i.laus ſit deo patri.q̄ȝ ꝑ et ſoli filio eius.ſ. iheſu xp̄o.ꝛ hoc cū ſpiritu ꝑaclito.i.conſolatore. Sp̄ūſſanctus em̄ ꝯſolator dicitur.i.aduocatus primus.ideo qꝛ diſcipulorum corda que fuerūt meſta de morte xp̄i reddidit ꝯſolationi.ꝛ nūc.i. in p̄nti ꝛ in ꝑpetuum.i. ſine fine Amen

Deo patri ſit gloria eiuſq̄ȝ ſoli filio cū ſpiritu paraclito.ꝛ nunc ꝛ in ꝑpetuum Amen

Unc ſancte nobis ſpiritus vnus patri cum filio dignare promptus ingeri noſtro profuſus pectori.

Os lingua mens ſenſus vigor ꝯfeſſionem perſonet.flammeſcat igne caritas.accendat ardor proximos

Unc ſancte. Materia huius hymni eſt depcatio ſancti ſp̄us vt digneť in pectore noſtro deſcendere.quam ſcȝ deprecationem facimus in hora tercia. In hora em̄ tercia peccauit adam ꝓthoplaſtus in paradiſo.ꝓpter quod peccatum inde eiectus eſt.ideo facimus hanc orōnem.vt ſicut ab adam ꝑ ſuggeſtionem dyaboli ſeꝑatus eſt.ita ꝑ eius correctionem noſtro pectori ingeri dignetur.vt ſicut inflammauit apoſtolos de ſpiritu ſancto in hora tercia.ſic dignetur etiā ingeri in cordibꝫ noſtris vel infundi.vt mereamur verū deū laudare.ꝛ hoc eſt quod dt. O tu ſancte ſp̄us ſᶜ exiſtens vnus.i.idem in eſſentia patri.ſ.deo cū filio.i.iheſu xp̄o.dignare promptus.i.paratꝰ vel benignus ingeri.i.infundi vel immitti nobis ſᶜ hominibꝫ nunc.i.in preſenti tempore.ꝛ hoc dico ſᶜ tu ſancte ſpiritus exiſtens profuſus noſtro pectori Id eſt vt infundas nobis ſpiritumſanctum.vt ſimus repleti ſpirituſancto vt ꝯſequamur remiſſionē peccatruem ꝑ eum qui eſt vnus cū patre et filio in eēntia vel in poteſtate Unū em̄ dr per quandam eēntiam trium ꝑſonarum.vnus em̄ ꝑtinet ad ſubſtantiā non ad ꝑſonā.ꝛ hoc eſt quod dr vnus patri cū filio Tunc ibi Os lingua ꝛc. Os ꝛ lingua pertinent ad corpus.mens vero ad animā.ꝛ ſenſus ad vtrunq̄ȝ ꝑtinet.ꝛ ſilr eodem modo ſp̄ūſſanctus ꝑtinet ad vtrūq̄ȝ.ſcȝ ad patrem ꝛ filiuȝ.qꝛ procedit ab vtroq̄ȝ.ꝛ tñ non ſunt tres dij ſed vnus eſt deus ſm Athanaſium in ſimbolo ¶ Et nota ꝙ in ſole tria ſunt.ſcȝ ſpera claritas ꝛ calor ipſius.Sicut em̄ ſpera ſolis naturaliter ſpledens eſt ꝛ calens.ſic ſummꝰ pater naturaliter ſapiens et amans eſt. Et ſicut ſpera ſolis ꝛ ſplendor

⁊ calor non ſunt tres ſoles ſed vnus ſol Sūmus pater ⁊ ſapientia ⁊ amor eius non ſunt tres dij. ſed vnus eſt deus In ſpera ſolis ignea patrem in-telligere debemus. in ſplendore filiū. in calore ſpiritumſanctū Os lingua .i. corpus ⁊ mens .i. anima. ſenſus .i. vterqꝫ ſcꝫ tam corpus q̄ꝫ anima vigor .i. virtus perſonet .i. credat vel ꝯfiteatur ꝯfeſſionem .i. trinitatem ſcꝫ patrē ⁊ filium ⁊ ſpiritūſanctuꝫ eſſe vnum deū. amor dei ⁊ proximi flammeſcat .i. ardeat in nobis igne id ē ſpirituſancto. ardor ſue caritatis accendat .i. illu-minet ſpūali amore ꝓxi-mos .i. amorem dei deſi-derantes

R Ector potēs verax deus qui temperas rerum vices. ſplen-dore mane inſtruis ⁊ ignib⁹ meridiē Extingue flammas litium aufer calo rem noxium. confer ſalutem corporū veramqꝫ pacem cordium

R Erum deus tenax vigor im-motus in te permanens lucis diurne tp̄a ſucceſſib⁹ determinans

Rector potens ⁊c. Materia h⁹ hym-ni ſumitur ꝯtra qualita-tes aeris ex hoc .ſ. q̄ maxi-mus calor ſolet eē aliqn̄ in meridie. ⁊ qn̄qꝫ ſolet nocere corpori. vnde deū rogare debemus vt in nobis extinguat flammas vicioꝝ noſtrorum. ⁊ tribuat nobis ſuaꝫ chari-tatem in cordib⁹ noſtris. ⁊ nō ſolum in hora tercia deum rogare debem⁹ ſed etiam in ſexta hora in qua adam eiectus fuit de paradiſo ꝑ ſupꝰbiam ſuam. vt vnde ꝑ tranſgreſſionem fuit eiectus. illuc redeamus per bonam opationem xp̄o annuente. qui eadem hora in cruce poſitus fuit morteꝫ ꝓ nobis paſſus. ⁊ hoc innuit Gregorius cum dicit O tu rector .i. o deus qui regit omnia potens .i. qui potes omnia facere que velis. quia manus tua .i. potentia. qꝛ in ea omnis poteſtas ⁊ fortitudo. verax deus. qui nunq̄ꝫ mē-tiris quia tuipſe es veritas. ⁊ verax es in verbis ⁊ ꝓmiſſis tuis que nūq̄ꝫ fallunt. qui temperas .i. moderas vices .i. viciſſitudines rerum. ⁊ tu inſtru-is .i. decoras mane .i. hoīes incipientes bona opa facere. ſplendore ſolis .i. lumine xp̄i qui eſt verus ſol iuſticie. ⁊ inſtruis meridiem .i. hoīes qui in bo-nis operibus perſeuerant. ignib⁹ id eſt charitate inflammata Tūc ibi Extingue flammas ⁊c. Extingue id eſt remoue flammas .i. calores ⁊ eſtuationes litium .i. mundanarum temptationum. Vel extingue flam-mas .i. mortifica in nobis ardores litium .i. libidinis ⁊ ꝯcupiſcentie vel liti-um .i. odiorum ⁊ diſcordiaꝝ. aufer calorē noxium .i. remoue in nobis amo-rem ⁊ appetitum noxiarū rerum. qꝛ tu bonus calor exiſtens ⁊ ſol vite eter-ne confer .i. dona nobis ſalutem corporum. qꝫ ꝓ ⁊ confer veram pacem .i. ſecuram tranquillitatem cordium .i. animarum.

Rerum deus tenax ⁊c. Materia huius hymni eſt. q̄ nō ſoluꝫ in ho-ra ſexta deprecandus ⁊ laudādus eſt deus. ſed etiā in nona hora. in qua xp̄s poſtq̄ꝫ aīam ſuam patri ꝯmendauerat ſpiritū emittēs migrauit de hoc mūdo. vt poſſimus tranſire de vicijs ad ꝟtutes ⁊ bonas opatōes

O deus tenax a teneo es ere. qui creando omnia tenes ſub poteſtate tua ⁊ pietate vigor .i. virtus rerũ ꝑmanens in te motus .i. nõ variabilis. quia nunqꝫ in ſeipſo mouetur determinans .i. diuidens tempora lucis diurne .i. quotidiane ſucceſſibꝫ .i. quibuſlibet diſtinctionibꝫ Tunc ibi. Largire clarum veſpere. Et qꝛ hoc facis largire .i. concede clarum veſpere .i. finem noſtre vite ⁊ exitũ quo .i. id eſt ꝓut noſtra vita nuſquã decidat .i. nõ cadat in aliq̃ graui peccato. ſed ꝑhennis gloria ſcꝫ illa que eſt ſine peccato. ſcꝫ premium mortꝭ ſacre inſtet nobis ꝑ remiſſionem peccatoꝝ noſtroꝝ

Largire clarum veſpe quo vita nuſquam decidat. ſed premiũ mortis ſacre perhennis inſtet gloria

l Ucis creator optime lucem dierum proferẽs primordijs lucis noue mundi parans originem

Qui mane iunctum veſperi diem vocari precipis. tetrum chaos illabitur audi preces cum fletibus

Ne mens grauata crimĩe vite ſit exul munere. dũ nil perhenne cogitat. ſeſe culpis illigat.

Ucis creator ⁊c̃.

Materia huiꝰ hymni eſt inuocatio quam facit btũs Gregoriꝰ ad dominũ. vt ſicut p̃cepit mane iunctum veſperi vocari diem. vt ita exaudiat preces noſtras. ⁊ ꝯmendat diem dominicum ꝑ opus quod in eo factuꝫ eſt. ⁊ in eodem die fecit lucem que cauſat diẽ. et id circo dixiſti fiat lux ⁊ facta eſt lux. O optime creator lucis .i. filij tui vel angeloꝝ ꝓferens .i. tribuens lucem .i. filium tuũ dierum .i. apoſtoloꝝ tuoꝝ qui dies vocanꝰ. parans originẽ ſcꝫ qñ dixiſti fiat lux .i. initium noue lucis primordijs mũdi .i. apoſtoli qui lux interpretãtur. Vñ dꝛ Uos eſtis lux in iſta vita illuſtrantes omnia. vos eſtis ſal terre ꝯdientes morum temperantiam. ipi em̃ apoſtoli paſtores ſunt populorum oĩa ꝯſeruantes

☞ Tunc ibi. Qui mane ⁊c̃. Et qꝛ tu precipis mane iunctum veſperi vocari diem .i. diem ⁊ noctẽ. qui eſt dies naturalis. Unde dicitꝰ Geneſis primo. Factum eſt veſpere ⁊ mane dies vnus. Uel aliter Tu qui precipis mane iunctum veſperi vocari diem .i. deitateꝫ iunctã carni noſtre que obſcura eſt. vel veſperum vocari diem .i. xp̃m qui eſt verus. tetrũ chaos .i. nox ⁊ peccatum ⁊ obſcuritas viciorum illabitꝰ .i. cadit in nos. ⁊ ideo audi preces noſtras cum fletibus id eſt cum deſiderijs lachrimaꝝ Tunc ibi. Ne mens grauata. Dico audi p̃ces noſtras. ⁊ quare ne mens .i. anima noſtra ſit grauata .i. ponderata crimine .i. peccato vicioꝝ. ſit exul .i. priuata munere .i. dono eterne beatitudinis vite .i. xp̃i qui eſt vera vita omnium hominũ. dum nil perhẽne cogitat .i. perpetuum. qꝫ ꝑ et illigat .i. illaqueat ſeſe culpis .i. peccatis vicioꝝ Tũc ibi Celoꝝ pulſet initiũ. Ergo

go et nos debemus accipere xp̄m vel eternam beatitudinem. ⁊ vt hoc fi/ at mens pulſet. i. inquirat initium celorum id eſt chriſtum vitale p̄mium id eſt eternam beatitudinem. ergo vitemus omne noxium. i. omne pecca/ tum quantū ad corpus. ⁊ purgemus. i. emundemus omne peſſimum. id eſt omne peccatum quantum ad animam noſtram

Te lucis ante ⁊c.

Materia h⁹ him/ ni eſt deum deprecari in inceptione noctis. vt ſi/ cut dep̄camur deum in inceptione diei vt ſcʒ cu/ ſtodiat nos ꝑ totam diē ita in inceptione noctis vt nos cuſtodiat ꝑ totaʒ noctē deū dep̄camur. O rerū creator poſcimus. i. petimus te ante terminū lucis. i. anteq̄ʒ de mundo exeamus vel anteq̄ʒ di/ es recedat. vt ſis preſul id eſt ſpeculator vel cu/ ſtos ad cuſtodiaʒ. vel ſis preſul ad cuſtodiam id ē ad cuſtodiēdum animā

Tunc ibi. Procul re cedant ⁊c.

Celorum pulſet intimū: vitale tollat premium. vitem⁹ omne noxium. pur/ gemus omne peſſimum

Te lucis ante terminum rerū creator poſcim⁹. vt ſolita cle/ mentia ſis preſul ad cuſtodiam

Procul recedant ſomnia. ⁊ noctiū fan taſmata. hoſtemq̄ʒ noſtrum reprime ne polluantur corpora.

Chriſte qui lux es ⁊ dies noctis tenebras detegis: luciſq̄ʒ lu/ men crederis lumen beatū predicans

Dico ſis preſul ad cuſto diam procul recedant ſomnia. id eſt longe ſint a nobis remote illuſiones demonum. vel praue delectationes carnis ⁊ fantaſmata. id eſt occulte de ceptiones vel ſuggeſtiones vel noctium apparitiones. i. malignorum ſpi/ rituum. Nox diuiditur in ſex partes. ſcʒ ſero. conticinium. intempeſtū. gal licinū. crepuſculum. mane. Sero eſt quando nox imminet. Conticinium eſt hora quando homines cubitum ꝑgunt. Intempeſtum eſt quando ho mines nihil opantur. Gallicinium eſt quando galli emittunt voces. Cre puſculum eſt quando dubium eſt inter diem ⁊ noctem Mane eſt quan/ do aurora apparet. ⁊ comprimit noſtrum hoſtem. i. dyabolum vel carneʒ noſtrā. ne corpora noſtra polluant̄. ſcʒ a malo aliquo vel corpali pollutiōe

Chriſte qui lux. Materia huius hymni eſt. q̄ dep̄cari debemus deū vt det nobis quietam noctē. ⁊ vt defendat nos a pfido hoſte. ⁊ oculi ſic ſomnum capiant q̄ cor ſemꝑ ad deum vigilet. ⁊ hoc eſt quod dicit O. chriſte qui es lux angelorum ⁊ illuminator omnium ſanctorum. Unde ip ſe dixit Ego ſum lux mundi. dies. i. xp̄s qui illuminat omnem diem ⁊ pa rat omnem lucem. Cum autem mirabile ſit. q̄ ſicut pater eſt lux. ⁊ filius ſit lux. ita ⁊ ſpūſſanctus ſit lux. nō tn̄ tres luces. ſed pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſan ctus vna ⁊ inſeꝑabilis eſt lux. ſicut in hac dcōe lux ſunt tres littere ⁊ vn⁹

ſonus.cui ad ſignificationē ipſius ſenſus aliq̄d addi vel minui nō p̄t.ſic q̄z tres pſone ſtꝫ.vna aūt deitas eſt naturaliter.cui addi vel minui nō p̄t.nō eñ deus tres luces eſt.qꝛ ſi eēnt diuerſe eēntie vna lux nō eſſet.qꝛ q̄cquid corpalr̄ diuidi non poteſt in illa ſubſtantia q̄ diuiſionē nō patiꝛ nō p̄t dici ꝛ deregis.i.aperis tenebras.i.ꝓſutias noctꝫ.i.dyaboli.ꝛ crederis lumē lucis.i.patris.sc tu p̄dicans.i.ꝓmittēs apoſtolis brm̄ lumē.i.ſpm̄ ſanctum.

Precamur ſancte dñe defende nos in hac nocte.ſit nobis in te requies quietam nocte tribue

Ne grauis ſomnus irruat.nec hoſtis nos ſurripiat.nec caro illi conſentiēs nos tibi reos ſtatuat.

Oculi ſomnum capiant.cor ad te ſemper vigilet.dextera tua ꝓtegat famulos qui te diligunt

Defenſor noſter aſpice inſidiantes reprime guberna tuos famulos.quos ſanguine mercatus es

Memēto noſtri dñe in graui iſto corpore.qui es defenſor anime adeſto nobis domine:

¶ Precamur O ſancte dñe p̄camur.i.rogamus tu defende nos a vicijs ꝛ ab inſidiatoribꝫ noſtrꝫ ſcꝫ demonibꝫ.qui tanq̄ȝ leones rugientes circumeunt querētes quē deuorent.in hac nocte.i.in preſenti vita.ꝛ req̄es ſit nobis in te.id eſt vt q̄eſcamus tecū in celeſti patria ꝛ tribue.i.ꝯcede quietaȝ noctem.i.tranquillam ¶ Ne grauis ſomnus.i.ne graue pctm̄ vel delectatio pcti irruat.i.opprimat nos.nec hoſtꝫ.i.dyabolus ſurripiat nos.i.fraudulenter decipiat.ne caro noſtra ꝯſentiens illi.ſ.dyabolo in peccatꝫ ſtatuat nos reos tibi.i.culpabiles ꝛ pctōres.
¶ Oculi ꝛc.q̄uis dico ꝙ grauis ſomnus nō irruat.tñ non dico ꝙ oculi ſomnū non capiant.immo aliquantulū capiant.ꝛ hoc eſt qđ dicit.Oculi ſomnū capiant.ſ.moderate.ꝛ cor.i.mens noſtra vigilet ſemꝑ ad te.ꝛ dextera tua.i.miſericordia tua ꝓtegat famulos qui te diligunt Defenſor O defenſor noſter aſpice nos.ꝛ reprime inſidiātes.i.demones q̄ ſemꝑ inſidiantur nobis.ꝛ nos id petimus vt deus eos reprimat ꝛ reſtringat.ne tantū nocere valeant q̄ntum volunt. Et notandū eſt ꝙ maligni ſpūs tres hñt habitationes.ſ.in inferno.in terra.ꝛ in aere.Jlli qui in terra manēt diuidunꝛ in duas ptes.ꝛ vocantur lerue ꝛ lerues.lerue in nocte ledunt.ꝛ lerues in die.guberna tuos famulos q̄s mercatꝰ es.i.redemiſti ſanguine tuo Tūc ibi.Memēto Et qꝛ redēpti ſumus ſanguine xp̄i ihеſu.ideo debemus voluntati eius ſatiſfacere.ꝛ preceptis ſuis ꝓ ſalute nrā noſmetipſos onerare ꝛ iugiter applicare.vñ Dauid Preceptum dñi lucidum illuminans oculos.O dñe memento noſtri in iſto graui corpore.ſ.corruptibili.o domine adeſto nobis.i.ad defenſionem noſtrā qui es defenſor anime

Omno refectis artub. Materia huius hymni eſt ꝙ debemus ſurgere de lecto .i. de peccato. ⁊ deprecari deum vt dimittat nobis peccata. ſ. pñtia preterita ⁊ futura. cũ facimus inuocationem ad deũ patrem. ſic debemus dicere. O deus pater refectis artub somno .i. ſenſib nostris repletis mundana delectatione. ſurgamus ſpreto cubili .i. ipſa delectatõe quia poſtꝙ fuerint mẽbra noſtra refocillata ſõno. ⁊ reparata virtute debemus ſpernere ⁊ ad dei ſeruitium feſtinare. ⁊ tũc deus aderit nobis (depoſcimus) .i. depcamur (te adeſſe) .ſ. preſentem (nobis canentib) id eſt laudantibus Tũc ibi. Te lingua primum ⁊c. Et ideo non ſolũ cor de. ſed etiaꝫ lingua te depcamur o dñe. ⁊ hoc lingua noſtra (ↄcinat) id eſt laudet (te primum .i. maxime ſuper oĩa (ardor) .i. amor mentis noſtre (ambiat) .i. deſideret te. ad quid (vt tu pater ſancte ſis exordium) .i. principium noſtroꝝ actuum ſequentiũ. vt omnis noſtra actio a te incipiat ſemꝑ ⁊ ꝑ te incepta finiatur. Tunc ibi. Cedant tenebre ⁊c. (Tenebre) id eſt vicia vel peccata (cedant) id eſt locum dent. (ſideri) id eſt xp̄o (⁊ nox) .i. ſordes peccatorum ſc cadat (diurno ſideri) .ſ. xp̄o (vt culpa) id eſt peccatuꝫ (quam intulit nobis) .ſ. dyabolus (labeſcat) .i. euaneſcat (munere) id ẽ gratia (lucis) .i. xp̄i vel ſpũſſancti. facit repetitionẽ. Tũc ibi Precamur idem (Nos ſupplices) .i. humiles (precamur idẽ) .i. illud. ⁊ ad q̄d (vt amputes) .i. auferas (omnes noxas) .i. omnia peccata ⁊ vicia (vt lauderis in perpetuum ore canẽtium te) id eſt laudantium

s Omno refectis artub ſpreto cubili ſurgimus nobis pater canentibus adeſſe te depoſcimus
Te lingua primũ concinat. te mentis ardor ambiat. vt actuum ſequentium tu ſancte ſis exordium
Cedant tenebre lumini ⁊ nox diurno ſideri. vt culpa quam nobis intulit lucis labeſcat munere
Precamur idem ſupplices. noxas vt omnes amputes. ⁊ ore te canentiũ lauderis in perpetuum

s Plendor paterne glorie de luce lucem proferens. lux lucis ⁊ fons luminis dies diem illuminans

Splendor paterne ⁊c. Materia huius hymni eſt patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti credulitas. ⁊ ꝙ tm̄ pater ſit in filio. ⁊ filius in patre. ⁊ ſpiritusſanctus procedens ab vtroqꝫ Et ꝑ iſtam credulitatẽ rogamus ipm vt confirmet .i. concedat nobis grãm. ⁊ vt ſit nobis cibus ⁊ potus in celeſti patria. O xp̄e qui es (ſplendor paterne glorie) .i. patris tui celeſtis. quia xp̄s ꝑ patrem ſuum glorificatur (ꝓferens lucẽ) .i. ſpiritũ ſanctũ de luce .i.

de parte vel proferens (manifeſtans lucem) id eſt te ipſum eternam lucē venientem in hunc mūdum de luce paterna (O lux) id eſt filius (lucis) id eſt patris ⁊ fons ⁊ origo luminis vel ſpūſſancti. ſupple tu es (dies illuminans diem) id eſt illos quos p̄dicatione apoſtoloꝝ vis illuminari

☞ Tūc ibi (Veruſqꝫ ſol) Et tu o chriſte q̄ es verus ſol (illabere). i. deſcende (micans nitore ꝑpeti) id eſt perpetuo lumine virtutū (⁊ infūde) id eſt immitte (iubar). i. ſplendorē (ſpūſſancti noſtris ſenſibus). i. noſtris mentibꝫ. vt non ſolū vocemus te filiū ſed patrē

Veruſqꝫ ſol illabere. micans nitore perpeti. iubarqꝫ ſanctiſpiritus infun/de noſtris ſenſibus. Votis vocemus te. patrem perhennis glorie. patrem potentis gratie. culpā releget lubricā Informet actus ſtrenuos. dentem retundet inuidi. caſus fecūdet aſperos donet gerendi gratiam. Mentē gu/bernet et regat. caſto fideli et corpore fides calore ferueat. fraudis venena neſciat. Chriſtuſqꝫ ſit nobis cibus potuſqꝫ noſter ſit fides. leti bibamus ſobriam ebrietatem ſpiritus

☞ Tūc ibi (Votis vocemus) Et nō ſolū dicimus te filium. ſed (votis vocemus). i. cognoſcimus (te patrē perhennis glorie) id eſt perpetue. qꝛ infinita erit Et qꝛ vocemꝰ te vt pater (potentis gratie releget). i. recolligat vel mittat in exiliū (culpā lubricā). i. libidinē. que facit hominē cito labi de bono ad malū Tūc ibi (Informet actꝰ) Dixi vt inuocemus vt pater (informet) id eſt ꝯponat (actus ſtrennuos) id eſt honeſtos ſcʒ bonas operationes. ⁊ (retundet) id eſt frangit (dentem) id eſt fortitudinem (inuidi) id ē dyaboli. Et queadmodū aliquis mordet eſcam. ita dyabolus mordet et ſeducit chriſtianos inſtigando eos ad mala opera. ⁊ (fecundet) id eſt faciat proſperos (caſus noſtros aſperos) ſcʒ caſtigando nos ſepiſſime faciant fecundare. ſupple chriſtus (donet nobis gratiā gerendi) id ē patiendi eoſdem caſos aſperos Tūc ibi (Mentē gubernet) Modo cōuertit ſe ad fideles. quaſi diceret merito filius dei infundit nobis iubar ſancti ſpiritus. quia ille multum vtilis eſt nobis vt (gubernet) id eſt regat et diſponat (mentē) id eſt animam noſtram eam caſtam conſeruando ⁊ in fide catholica (fideli corpore) id ē ſancte eccleſie. vt (fides noſtra ferueat) id eſt ardeat. in (calore) ſcʒ charitatis vel amore ſpirituſſancti. et (neſciat) id ē ignoret (venena) id ē hereſes (fraudis) id eſt maligni ſpiritus ☞ Tūc ibi (Chriſtuſqꝫ nobis ſit) Vt mens ſit nobis neſcia fraudis (chriſtus ſit nobis cibꝰ). i. p̄dicatio dei que ſaciat nos in charitate et in dilectione proximi. vt cibus ſatiat corpus. ⁊ hac ita comeſtione id ē p̄dicatione. habeamus (potum) id eſt fidem. Fides eſt charitas

predicationis (qꝫ) pro et (chriſtus eſt cibus celeſtis. ⁊ fides) ſcꝫ catholica ſit (noſter potus. leti). i. alacres vel hilares (bibamus ſobriã ebrietatem) ſcꝫ infuſionẽ ſpiritusſancti. vt nos ſeruet a peccato. Ebrietas em̃ ſpũs ẽ ſobria. i. modeſta ⁊ temperata. qꝛ homines inflãmat amore dei ⁊ reſeruat ab amore peccati. qꝛ ſicut ille q̃ ebrius eſt vino omnia tradit obliuioni nec recordat̃ quicq̃ꝫ ſic q̃ plenus ẽ ſpiritu ſancto vł gratia ſpiritus ſancti oĩa mũdana obliuiſcitur ☞ Tunc ibi (Let⁹ dies Hic dies) id eſt p̃ſens vita (letus tranſeat) id ẽ extermine/tur. qꝛ let⁹ dies. ſcꝫ xp̃s veiet ad nos. ⁊ (pudor) id eſt caſtitas ſeu verecũdia (ſit vt diluculũ) id ẽ vt aurora luceat (fides ſit velut meridies). i. feruea t amore ſpũſſancti. quia meridies feruet. et (mẽs crepuſculũ neſciat) id ẽ pctm̃ ignoret qꝛ crepuſculum eſt lux inter diem ⁊ noctẽ

Letus dies hic tranſeat. pudor ſit vł diluculum. fides velut meridies. crepuſculum mens neſciat
Amor curſus prouehit. aurora totus prodeat. in patre totus filius: ⁊ totus in verbo pater

Immenſe celi cõditor. qui mixta ne ↄfunderet. aque fluenta diuidens. celum dediſti limitem

Tunc ibi (Amor curſus. Amor) id eſt pater (prouehit curſus) id ẽ ducit filium ſuũ ad iſta inferiora (aurora prodeat) id eſt manifeſtat (totus) ſcꝫ in ſubſtantia deitatis. qꝛ filius in ſubſtantia deitatis totus eſt in patre (et pater totus eſt in verbo) id eſt in filio. quia totus vnus eſt deus

Immenſe celi (Materia huius hymni eſt vt homines diuidãt ſe a malis opibus ⁊ adhereant bonis. qꝛ queadmodũ chriſtus aquas ab aquis in ſecunda feria ſeparauit. partem in terra relinquendo. ⁊ partem in celo attrahendo ꝓpter nimietatẽ aque. ⁊ hoc ideo quia terra cõfuſa erat ⁊ vt calor ſolis diſſiparet res mũdanas. ita intendit diuidere mentes noſtras a malis operibꝰ ¶ Sed queritur cur partẽ attulit ad celum. Dicitur qꝛ ꝓpter elementũ ignis. quia niſi autor nature interpoſuiſſet aliquod elementũ terra nõ ita leuiter poſſet inhabitari. Et ſi querat̃ qualiter aque manent ſuper ignem. Dicit beatus Auguſtin⁹ qꝛ fortitudo ignis aquam coagulat ⁊ coartat ⁊c̃. Item querit̃. ſi celũ mobile ẽ rotundũ. quomodo aque manent ſurſum. Ambroſius dat de hoc exemplũ. qꝛ multa corpora exterius ſunt rotũda que interi⁹ ſunt quadrata. ⁊ ſic forte poteſt eſſe celum. Celeſtes namq̃ꝫ nature ignee ſunt vnde ſpiritus dicitur purus ether. quia rogus id eſt ignis niſi vnda ſuperior ⁊ inferior temperaret totã terram incenderet ⁊ ruptã in puluerẽ diſſiparet ⁊c̃ ¶ Conſtrue. O chriſte (ↄditor immenſe celi) id eſt ſine mẽſura. ⁊ o chriſte ſupple qui es (diuidens fluenta aque) id eſt aquarũ curſus (ne mixta) id eſt confuſa (confunderet) id eſt deſtrueret ſuper faciẽ

terre)id eſt confuſionem faceret(celum dediſti limitem)id eſt terminū inter aquas ſuperiores ⁊ inferiores ☞ Tunc ibi(Firmans locum) Supple tu es(firmās locum)ſcꝫ inter aquas celeſtes ⁊ inter aquas terreſtres (celeſtibus).i.angelis aquis.⁊(ſimul riuulis terre)id eſt fluminibus vel peccatoribus (vt vnda) id eſt aqua(temperet)id eſt moderet

Firmamus locum celeſtibus ſimulq; terre riuulis.vt vnda flāmas temperet.terre ſolum ne diſſipet. Infunde nūc piiſſime donū perhennis gratie. fraudis noue ne caſib9 nos error atterat vetus. Lucē fides inueniat ſic luminis iubar ferat.hec vana cūcta terreat hanc falſa nulla cōprimant

C Onſors paterni luminis lux ipſe lucis ⁊ dies noctē canendo rumpimus.aſſiſte poſtulantibus. Aufer tenebras mentiū.fuga cateruas demonum.expelle ſomnolentiā ne pigritantes obruat

(flammas)id eſt ignez firmamenti (ne flamme diſſipent ſoluz terre)id ē ſoliditatē terre Tunc ibi(Infunde nūc piiſſime)O tu (piiſſime infunde nūc)id eſt in preſenti vita (donuz perhennis gratie)id eſt ſpūſſancti.(ne error)ſcilꝫ idolatrie vel originale peccatum (vetus)id eſt antiquum (atterat)id eſt conterat (nos caſibus noue fraudis)id eſt hereſis vl' dyaboli.Nouū dicit originale peccatum.quia primū erat peccatum ☞ Tūc ibi(Lucem fides inueniat.Fides noſtra inueniat lucē).ſ.tuā o tu chriſte.⁊ inueniēdo ferat iubar)id eſt ſplendorem ſpūſſancti(luminis)id eſt chriſti.⁊ ferendo iubar tribuat ſe nobis(hec)ſcꝫ fides(terreat cuncta vana)id eſt cunctam prauitatem hereticam(nulla falſa cōprimāt)id eſt deprimāt(hanc)ſcꝫ fidem

COnſors paterni luminis) Materia hui9 hymni ē ſurrectio noctis quia ſicut nos ſurgendo rumpimus noctem.ita chriſtus ſurgendo rupit mortem.id eſt vicit peccatū. vel ſicut dies adueniens noctis vmbras effugit.ſic adueniente vero lumine.chriſtus viciorum.id eſt peccatorum tenebras cōpulſit ⁊ ſic totum mūdum illuminauit ¶ Cōſtrue.o chriſte(cōſors)id eſt equalis vel cōſcius eius nature.quia eſt pater.quia vnū eſt lumē patris et filii ⁊ ſpūſſancti(paterni luminis)o tu chriſte ſupple tu es(lux)id eſt filius(lucis)id eſt patris(⁊ dies)ſcꝫ dierū omniuꝫ luminum(rumpimus noctem)id eſt peccatum(canendo).i.laudando te.et ideo(aſſiſte poſtulantib9)ſcꝫ te cum precib9 ☞ Tunc ibi(Aufer tenebras mentium)ſupple o chriſte(aufer)id eſt remoue(tenebras) id eſt ignorātias(mentium)ſcꝫ noſtrarum(fuga cateruas demonum) id eſt acies malignorum ſpirituum(expelle).i.reiice(ſomnolentiā).i.aie

pigritiam (ne illa ſomnolentia) id eſt peccatorꝫ dormitio (obruet). i. ꝑcipitet (pigritantes) id eſt in peccatis permanētes ☞ Tūc ibi (Sic chriſte nobis (Sic) id eſt taliter. o (chriſte indulgeas). i. miſerearis (omnib⁊ credentib⁊ nobis. vt qđ precinentes) id eſt laudantes (pſallim⁹) id eſt laudamus ſcꝫ ore ⁊ corde. qꝛ (vt proſit exorantib⁊) id eſt proficiat nobis deprecantibus

Sic chriſte nobis omnib⁊. indulgeas credentibus. vt proſit exorantib⁊ qđ precinentes pſallimus

Ales diei nūcius. lucem propinquam precinit. nos excitator mētium iam chriſtus ad vitam vocat Auferte clamat lectulos. egros ſopore deſides. caſtiqꝫ recti ac ſobrij. vigilate iam ſum proximus. Jeſum ſciamus vocib⁊: flentes precantes ſobrie intenta ſupplicatio dormire cor mundum vetat. Tu chriſte ſomnum diſcute. tu rumpe noctis vincula. tu ſolue peccatū vetus. nouūqꝫ lumen ingere

Ales diei (Materia hui⁹ hymni eſt exhortatio chriſti ad nos. vt ſurgamus a vicijs ⁊ adhereamus virtutib⁊. Et pmittit exemplū alietis. i. galli. Sicut eñ gallicantus nos excitat vl' vocat lucente die. ſic chriſtus excitat mētes noſtras ⁊ vocat nos ꝑ ſcripturas ſacras prenūciās ꝙ eſt vētur⁹ iudicare ſuꝑ iuſtos et iniuſtos. Unde bene dicit Surgite ⁊ vigilate quia neſcitis diē neqꝫ horam ⁊c. (Ales) id eſt gallus (nuncius diei precipit) id eſt predixit (lucem) id eſt diem. nobis (propinquam. chriſtus excitator mentiū) ſcꝫ noſtrarum (vocat nos iam ad vitam) id eſt nūc vocat nos ad ſe ☞ Tunc ibi (Auferte clamat) O chriſtus (clamat) id eſt vocat ⁊ precipit nobis (auferte) id eſt relinquite (lectulos. o deſides) id eſt o pigri. ſupple relinquite lectulos (egros) id eſt carnalitatem (ſopore) id eſt peccato. ⁊ (vigilate caſti) id eſt non petulantes (recti) id eſt non tortuoſi (ſobrij). i. nō ebrij. Et bñ debetis facere hoc. qꝛ ſupple ego chriſtus (iam proximus ſum vobis). i. ꝓpinquus. Uel ſm aliā litterā. o (caſti) ſcꝫ anima ⁊ corpore. ⁊ o (recti) verbo ⁊ opere. ⁊ o (ſobrij) id eſt temperati cibo ⁊ potu (vigilate qꝛ iam ſum proximus) ☞ Tunc ibi (Ieſum ſciam⁹) Et qꝛ xp̄s ē ꝓximus. o frēs (ſciamus). i. cognoſcam⁹ (iheſum) dico (flētes). i. triſtātes. ⁊ ꝑcantes illū ſobrie). i. ſine oī feditate. qꝛ (intenta ſupplicatio). i. aſſidua depcatio (vetat cor mūdū dormire). i. ꝑmanere ī pctō ☞ Tūc ibi (Tu chriſte) O (tu xp̄e diſcute). i. diſſipa vel diuide (ſomnū) id eſt peccatum ſeu dyabolum (ne nos decipiat. ⁊ tu rumpe). i. diuide (vincula noctis) id ē laquei dyaboli vel penas inferni que dicūtur nox vt nos non decipiant. o hō (tu ſolue peccatū vetus). i.

originale.⁊(ingere)id eſt immitte(nouum lumen)id eſt ſpiritumſanctū qui merito dicit̃ nouū lumen.qꝛ eijciendo a nobis vetera nos renouat.

Elluris ingens cōditoꝛ) Materia huiꝰ hymni eſt depꝛecatio quam facimus ad deum.quia ſicut deus pater fecit celum ⁊ terram.⁊ diuiſit ſuperioꝛa ab inferioꝛibꝫ.ita ſua pietate noſtra peccata dimittet. Et ſicut dedit terram immobilē vt daret fructum gratū ita faciat mēbꝛa noſtra acceptabilia ad fructificandum et ſeruienduꝫ ſibi ¶ Conſtrue. O (ingens)id eſt magnꝰ(conditoꝛ telluris)id eſt factoꝛ totius oꝛbis(qui eruens)id eſt diuidens(ſolum mundi)id eſt terraꝫ(ab aquis)ſcꝫ ab inferioribꝫ ⁊ ſuperiobꝫ(atqꝫ)ꝑ et(dediſti terram immobilem)id eſt terrā ſtabilem.⁊ hoc(pullis moleſtijs)id eſt elementis q̄ valde moleſta erant duꝫ intermiſcerentur confuſis.id eſt ſimul mixtis.

Telluris ingens conditoꝛ mundi ſolum qui eruens. pulſis atqꝫ moleſtijs.terram dediſti immobilem. Ut germen aptum pꝛoferens fuluis decoꝛa floꝛibus fecunda fructu ſiſteret.paſtumqꝫ gratum redderet. Mentis peruſte vulnera munda vigoꝛis gratia.vt facta fletu diluat motuſqꝫ pꝛauos atterat. Juſſis tuis obtemperet.nullis malis appꝛoximet. bonis replere gaudeat et moꝛtis actum neſciat

☞ Tunc ibi(Ut germē aptum pꝛoferens)ſupple terra(pꝛoferens)id eſt pꝛoducens(germē aptum)id eſt fructum cōgruum hominibꝫ.⁊(vt ſiſteret)id eſt permaneret (fecunda)id eſt fructuoſa(fructu)ſcꝫ acceptabili.ſupple illa terra(decoꝛa)id eſt ſpecioſa eſt(fuluis floꝛibꝫ)id eſt rubeis ⁊ albis floꝛibus)qꝫ pꝛoet(gratum paſtum)id eſt cibum ſeu nutrimētum acceptabilem (redderet)id eſt ꝯcederet tam hominibꝫ q̄ꝫ pecudibꝫ. Et ergo omnis homo tenetur ſumma diligentia ad laudandum deum

☞ Tūc ibi(Mentis peruſte vulnera) O chꝛiſte(munda).i.purga(vulnera)id eſt peccata)peruſte mentis)id eſt maculati ſeu viciati hominis.⁊ hoc dico(gratia vigoꝛis)id eſt mediante gratia ſpiritusſancti (vt diluat)id eſt emūdet(facta)id eſt malefacta ⁊ peccata cōmiſſa(fletu)id eſt coꝛdis gemitu.⁊(atterat)id ē auertat ⁊ refrenet(pꝛauos motus)id eſt malas inclinationes ab omni actu illicito

☞ Tunc ibi(Juſſis tuis obtemperet)ſupple vnuſquiſqꝫ peccatoꝛ (obtemperet)id eſt aptet ſe ⁊ obediat(iuſſis tuis)id eſt mandatis vel pꝛeceptis tuis.⁊ ſupple aliquis hō(nullis malis)id eſt nō vllis ſcꝫ operibꝫ malis(appꝛoximet)id eſt accedat.ſed(gaudeat)id eſt letetur(repleri) id eſt adimpleri(bonis)ſcꝫ operibꝫ(⁊ neſciat)id eſt nō cognoſcat(actū moꝛtis)id eſt moꝛtale peccatū.a quo ſe vnuſquiſqꝫ abſtinere tenetur

Expoſitio himnoꝛū

Xrum creatoꝛ optime) Materia huius hymni eſt inuocatio auxilij diuini. vt deus dignetur criminibꝫ noſtris ignoſcere. vt ſicut ſurgimꝰ de lecto ⁊ rumpimus noctem. ſic chꝛiſtus rumpat peccata noſtra ⁊c̄. Cōſtrue O optime creatoꝛ omniū rerū. et o rectoꝛ noſter aſpice nos) id eſt reſpice s[c] oculis miſericoꝛdie. ⁊ nos (libera a quiete noxia). i. mala. qꝛ q̄ carnē delectant mala ſunt ſancte anime. et ſupple libera nos (miſeros ſopore) id eſt peccato. q̄a peccando miſeri ſumus.

☞ Tunc ibi (Te ſancte chꝛiſte poſcimꝰ) Ideo (poſcimus) id eſt dep̄camur (te ſancte chꝛiſte (ignoſce) id eſt parce (criminibꝫ) id eſt oībus peccatis noſtris. ⁊ ergo qꝛ peccauimꝰ (ſurgimꝰ) ſcꝫ de virtute in virtutē ⁊ ad ꝯfitendum) s[c] tibi peccata (rumpimꝰ moras) id eſt impedimenta (noctis) id ē dyaboli.

☞ Tunc ibi (Mētes manuſqꝫ tollimus) id eſt ſubleuamꝰ (mentes) id eſt cogitatōes (⁊ manus) id eſt opatōes (ſicut nouimꝰ ꝓphetā) ſcꝫ dauid (precipit) id ē iubet (nobis gerendū). i. faciendū ⁊ ſurgendū noctibꝫ dicens. Media nocte ⁊c̄ (Paulus cenſuit). i. in ſcripturis ſuis indicauit dicens. Hoꝛa eſt iam nos de ſomno ſurgere (geſtis) id eſt factis ſuis. qꝛ paulus de nocte laboꝛabat ⁊ in die pꝛedicabat. Et nota ꝙ paulus plus laboꝛabat ceteris apoſtolis. qꝛ in nocte cophinos faciebat vnde victualia habuit. ⁊ qđ ſupererat pauperibꝫ erogabat ☞ Tūc ibi (Uides malum quod geſſimus) Et qui es creatoꝛ omniū rerū (vides malum quod geſſimus) id eſt facimus. et quia vides ideo (pandimꝰ occulta noſtra) id eſt manifeſtamus peccata. ſcꝫ per cōfeſſionē (gemētes) id eſt ſuſpirantes (fundimꝰ tibi preces). i. oꝛōnes. ⁊ ideo (dimitte). i. dona nobis veniā. de hoc (qđ peccauimus) id eſt cōmiſimus

r Erum creatoꝛ optime rectoꝛqꝫ noſter aſpice. nos a quiete noxia merſos ſopoꝛe libera. Te ſancte chꝛiſte poſcimus ignoſce tu criminibus. ad cōfitendum ſurgimus. moꝛaſqꝫ noctis rumpimus. Mentes manuſqꝫ tollimus prophetam ſicut nouimus nobis gerendum pꝛecipit. pauluſqꝫ geſtis cenſuit. Uides malum quod geſſimus occulta noſtra pandimus. preces gementes fundimus. dimitte qđ peccauimus

x Ox et tenebꝛe ⁊ nubila. confuſa mundi et turbida. hic intrat albeſcit polus. chꝛiſtus venit diſcedite

Ox ⁊ tenebꝛe) Materia huius hymni eſt exclamatio quam facimus ꝯtra dyabolū. ⁊ imploꝛatio auxilij dei vt diuerſitas peccatoꝛum ⁊ eoꝛūdem enoꝛmitas a nobis recedant. Conſtrue

O(nox)id eſt o dyabole ꝛc. Itē nox multis modis accipit.aliqñ pro ira aliqñ pro tpe.aliqñ pro dyabolo.ꝛ aliqñ pro obſcuritate Et notate ꝙ ideo illa noīa ſcꝫ nox tenebre ꝛ nubila poſuit ad terrendū.qꝛ tenebrarum terrores voluit ꝑ illa exprimere.ideo (o tenebre).i.peccata (ꝛ nubila).ſ. diſcordie hereticoꝝ.ꝛ (turbida mūdi).i.turbationes ꝛ ſeditiones(conꝯfuſa)id eſt permixta (diſcedite)id eſt recedite.quia ſicut nox diem ꝛ ſicut columba accipitrem fugit.ſic peccatum iuſticiā ꝛ dyabolus chriſtum fugit. Recedite inquam ꝛ operamini.quia (lux)id eſt chriſtus(intrat)ſcilꝫ mentes fideliū(polus) id eſt corpus(albeſcit)id eſt niteſcit ſcꝫ bonis operibus.ꝛ ſic bene ꝛ ſancte viuendo chriſtus intrat corda noſtra. Tūc ibi (Caligo terre ſcindit)

Caligo terre ſcinditur percuſſa ſolis radio. rebuſqꝫ iam color redit vultu nitenti ſideris. Te chriſte ſolum nouimus.te mente pura ꝛ ſimplici flendo ꝛ canendo queſumus.intende noſtris ſenſibꝰ Sunt multa fuſcis illita que luce purgentur tua.tu lux eoꝝ ſideris vultu ſereno illumina

Caligo terre)id eſt obſcuritas noſtra.vel ſecretum hereticorum(ſcinditur)id eſt diuidit.ꝛ hoc dico (percuſſa radio ſolis)id eſt diuino ꝟbo. et (calor)id eſt vigor ſpiritusſancti qui ſcꝫ receſſit propter preſentiam tenebrarum (iam redit)id eſt reuerſus eſt (rebꝫ) id ē corporibus ꝛ animabus noſtris (vultu nitenti ſideris).i.ſplendore ſpiritusſancti qui eſt verus ſol Tunc ibi Te chriſte ſolum nouimus ¶O (xp̄e nouimus te ſolum)ſcꝫ redemptorem ꝛ illuminatorē ergo(te) ꝛ non alium(pura mente ꝛ ſimplici).i.ſine hypocriſi(queſumus flendo) ſcꝫ peccata noſtra (ꝛ canendo).i.laudando te de beneficijs tuis (intēde) id eſt prebe aſſenſum (noſtris ſenſibꝫ) id eſt intentionibus Tunc ibi Sunt multa Multa.id eſt multe virtutes (ſunt illita nobꝭ).i.iuncta vel vncta (fuſcis)id eſt nigris coloribꝫ Fuſcus color dicitur falſus color qui mixtus inter alios colores offuſcat nos (que) ſupple mala (purgentur tua luce)id eſt tuo ſplendore.bene dico (tua luce) qꝛ o (tu chriſte es (lux eoꝝ ſideris)id eſt orientalis ſcilicet patris.ꝛ ideo nos(illumina ſereno vultu)id eſt claritate ſpiritusſancti

Celi deus ſanctiſſime qui lucidum centrum poli candore pingis igneo.augens decoro lumine

Celi deus)Materia huius hymni eſt laus quam ꝓſona voce ſcꝫ corde ꝛ opere tenemur deo ꝑſoluere.qꝛ ad vtilitatem noſtrā omnia produxit.ſcꝫ celum ꝛ terram ꝛ multa alia Nam primo fecit celum ꝛ terram.poſtea mare.deinde ſolem ꝛ lunam ꝛc.rogamus ergo vt ad brauium ſue remuneratōis nobis omnis dimittendo peccata nos ad ſui glorie gratiā faciat ꝑuenire O(ſanctiſſime deus celi.qui pingis id eſt

decoꝛās(lucidum poli centrum)id eſt ſpacium vel punctum poli ſeu zo-diacum per quem ſigna decurrunt. Item zodias animal interpꝛetatur Centrum vero eſt medietas ſpere.ſed hic poſuit centrū pꝛo toto celo(ig-neo candoꝛe)id eſt ſplendoꝛe (augēs decoꝛo lumine) ſcꝫ cum pictura pla-netarum ⁊ diuerſarum ſtellarum Tunc ibi (Quarto die ⁊c.)

Quarto die qui flammeam ſolis ro-tam cõſtituens lune miniſtrans oꝛdi-nem. vagos recurſus ſiderum Ut no-ctibus vel lumini direptionis termi-num. pꝛimoꝛdijs ⁊ menſium ſignum daret notiſſimnm Illumina coꝛ ho-minum. abſterge ſoꝛdes mentium.re-ſolue culpis vinculum. euerte moles criminum

℟ Ox atra rerū contegit terre ca-loꝛis omniū.nos confitentes poſcimus.te iuſte iudex coꝛdium

Supple tu qui es(cõſti-tuens rotam ſolis flām-am)id eſt ardentē(quar-to die)

¶ Notandum ꝙ ꝓ qua-tuoꝛ dies mundus ſine ſole permanſit .qꝛ pꝛima die facta eſt angelica cre-atura. Scđa die factum eſt celum ⁊ aer. Tercia die facta ē terra ⁊ aqua Quarta die factus ē ſol ⁊ luna. Quinta autē die facti ſunt piſcis ⁊ aues Sexta vero die facta ſtꝫ animalia ⁊ homines Et tu ſupple es(miniſtrās) .i.tribuens (oꝛdinē lune ⁊ vagos ſiderum recur-ſus).i.varios curſus.qꝛ ſtelle non ſemper currūt eodem curſu. vel dicitur q̃ſtum ad planetas.nam planetarum vagus eſt curſus.qꝛ aliꝰ eſt curſus ſolis.alius lune.alius ſiderum ⁊c Tūc ibi Ut noctibus Et qua-re fecit deus pꝛedicta.vt luna (daret terminum direptionis) id eſt ſepa-rationis ſeu diuiſionis(noctibus vel lumini)id eſt diei (vt daret notiſſi-mum) id eſt certiſſimum (ſignum pꝛimoꝛdijs)id eſt pꝛincipijs(menſi-um) quia menſis habet triginta dies parum plus vel minus ⁊c.
Tunc ibi Illumina coꝛ hominum Et quia tu feciſti hec omnia(illu-mina coꝛ hominum ⁊ abſterge).i.munda (ſoꝛdes) id eſt pꝛauas cogita-tiones (mentium).ſ.noſtrarum.⁊ (reſolue vinculū culpis).i.peccatis.et (euerte moles criminum).i.magnitudines peccatoꝛum.

Ox atra) Materia huius hymni eſt rogare deum vt ipe caligi-nem mentis ⁊ coꝛpoꝛis a nobis expellat Rogamus etiam in hoc hymno clementiam omnipotentis dei vt nos defendat ⁊ pꝛote-gat ab antiquo hoſte ſcꝫ dyabolo.⁊ expellat intrinſecam obſcuritatē men-tis ⁊ coꝛpoꝛis.⁊ vt dignetur nobis ſui luminis claritatem ꝯcedere reſer-uando nos a peccatꝫ ¶ Conſtrue (Atra nox) id eſt dyabolus vel pec-catum(contegit).i. obtenebꝛat(caloꝛes)id eſt illuminatões(omniū re-rum terre) Nā ob hoc nō neceſſe eſt nec etiā vtile ibi moꝛari vbi ſcimus ꝙ noctis obſcuritas cia contegit.caloꝛes herbarū ⁊ ceterarꝫ rerum in ſuis

pꝛofundis tenebꝛis ob ducit ⁊ ſepelit Sed cū hoc ꝙ nūc lucem ſideris habeamus in mente, ⁊ hoc in medijs noctibꝫ.i.cū mundus ſedet in tenebꝛis ⁊ plus creſcunt incendia carnis.tunc ſurgamus ꝯfitentes deum .ſ.iudicē coꝛdium noſtroꝝ. Rogamus ergo iudicem .vt auferat a nobis caligineꝫ peccatoꝛum.⁊ det nobis ſue gratie dulcedinē.⁊ ideo (nos tibi ꝯfitētes)

Tu auferas piacula.ſoꝛdeſqꝫ mentis abluas . doneſqꝫ chꝛiſte gratiā.vt arceantur crimina

Mens ecce toꝛpet impia.quaꝫ culpa moꝛdet noxia.obſcura geſtit tollere.⁊ te redemptoꝛ querere

Repelle tu caliginem intrinſecus q̄ꝫ maxime.vt in beato gaudeat ſe collocari lumine.

Lux ecce ſurgit aurea pallens fatiſcat cecitas . q̄ noſmetipſos in p̄ceps diu erroꝛe traxit deuioꝛ

Hec lux ſerenū conferat. puroſqꝫ nos pꝛeſtet . ſibi nihil loquamur ſubdolū voluamus obſcurum nihil.

peccata noſtra (poſcimꝰ te).i.rogamꝰ ea que ſūt vite ſcꝫ miſericoꝛdiam

Tunc ibi. Tu auferas O iuſte iudex coꝛdium .i.aīaꝝ noſtrarum (auferas) .i.deleas(piacula) .i.grauia peccata.⁊(abluas).i.purges(ſoꝛdes).i. ſuggeſtiones dyabolicas que pungunt nos qꝫ pet (o xp̄e dones)id eſt tribuas (grām) ſpūſſancti.⁊ ad quid (vt crimina).i.peccata (arceant̄) expellantur a nobis

Tūc ibi. Mens ecce ⁊c. Dico ꝙ expellantur crimina .⁊ quare.quia(ecce impia mēs).i.aīa peccatrix (toꝛpet).i.pigreſcit (quā)sᶜ mentem)culpa noxia).i.mala (moꝛdet)id ē pungit.⁊ mens (geſtit).i.cupit (tollere) id eſt depellere a ſe (obſcura) .i.pcrā.⁊ geſtit.i. cupit (q̄rere te) sᶜ xp̄m (o redemptoꝛ).i.ihēſu ſaluatoꝛ Tūc ibi Repelle tu Et qꝛ mens geſtit te querere tu (repelle).i.remoue (intrinſecus).i.ex anima (caliginem).i.cecitatem peccatoꝛum (q̄ꝫ maxime).i.pꝛecipue.vt ipſa mens(gaudeat ſe collocari in beato lumine).i.in eterna beatitudine.ſ. in regno celoꝝ.

Lux ecce ſurgit. Hymnus iſte ꝯtinetur in ſupioꝛi hymno.ſed intentio verſus eſt hec.ne ſcꝫ oculi peccent . Hic ponitur anapeſtus pro ſpondeo.⁊ ſpondeus ſecundo loco ponitur pꝛo iambo . Nox vſqꝫ modo texit coloꝛes terre.ſed modo diſcedit.quia (ecce lux aurea).i.euangelica p̄dicatio (ſurgit)in coꝛda noſtra.⁊ ideo (omnis cecitas pallens) .i.dyabolus (fatiſcat).i.euaneſcat (que)cecitas (traxit).i.duxit(noſmetipſos in pꝛeceps).i.in ruinam vel in pꝛecipitium (diu).i.multum (deuio erroꝛe)

Tunc ibi Hec lux ſerenum Dicit ꝙ lux ſurrexit.⁊ ideo (hec lux ꝯferat).i.donet nobis(ſerenum).i.virtutem ſpiritusſancti.⁊ (p̄ſtet nos

puros).i.mundos ab omni peccato(ſibi).i.ad honorem ſuū.⁊ hoc ſic(lo quamur nihil ſubdolum).i.nihil deceptorium (⁊ nihil voluamus obſcu-rum).i.nullū cogitemus peccatū Tunc ibi Sic tota ⁊c. Tota di es).i.totum tempus vite noſtre (decurrat ſic) ſcꝫ non loquēdo ſubdolū (nec lingua mendax ſit) .i.non dicat mendacium (nec manus peccent).i. non faciant aliquid mali (nec oculi lubrici peccēt) ſcꝫ non videndo illicita (nec noxa).i. culpa cor-ruptionis (inquinet) vel polluat(corpus) noſtrū Tunc ibi. Speculator aſtat Et nolite pec-care.quia(ſpeculator).i. dn̄s (aſtat) id eſt pro-ſpicit (nos deſuꝑ).i.de celo (omnibus diebus) id eſt quotidie.ꝙ pro et (⁊ proſpicit).i.a longe videt (noſtros actus) .i. noſtra opa (a prima luce) id eſt a natiuitate. ⁊ (vſqꝫ in veſperum).i. vſqꝫ ad finem vite noſtre

Sic tota decurrat dies. nec lingua mendax.nec manus. oculi nec peccēt lubrici.nec noxa corpus inquinet
Speculator aſtat deſuper. qui nos dieb9 omnib9 actuſqꝫ noſtros ꝓſpicit a luce vſqꝫ in veſperum

m Agne deus potentie. qui ex aquis ortū genus partim re-mittis gurgiti.partim leuas in aera
Dimerſa lympis imprimens. ſubue-cta collo irrigās. vt ſtirpe vna prodi-ta diuerſa rapiant loca

Agne deus ⁊c. In hoc hymno ꝯtinetur opus qđ deus fecit in quin to die.quia tunc creauit piſces ⁊ aues ex aqua. ⁊ ipoꝝ que ex aqua fe cit miſit ꝑtem gurgiti.i.mari.ſ.piſces.⁊ ꝑtem leuauit in aera.ſcꝫ aues Cre auit quoqꝫ cete grandia.benedixitqꝫ eis dicens Creſcite ⁊ multiplicami ni ⁊ replete aquas maris.auesqꝫ multiplicentur ſuꝑ terram.⁊ ſic piſces ⁊ aues orti ſunt ex aqua . ſed quia aues non comedunt omni tempore ſicut piſces.quod ideo fit quia aues per coitum generantur ſicut ⁊ nos.qđ non eſt in piſcibus. Uel quia aues ſunt calidioris nature ꝙ piſces . Intendit etiaꝫ autor rogare deū. vt nos qui ſumus ablati ⁊ mundati in ſacro bap tiſmate ab originali crimine.ſic ſeruet nos vt neſciamus lapſus criminum ⁊ vt dyabolus non deprimat nos ꝑ criminalia peccata.⁊ hoc eſt qđ dicit. (O deus magne potentie).i.poteſtatis(qui remittis genus) .i.piſces ⁊ aues.genus dico(ortum ex aquis)baptiſmatis(ſed ꝑtim gurgiti)id eſt mari ſcꝫ inferno .vt piſces.i.malos homines .⁊(leuas)id eſt ſubleuas(ꝑ tim in aera).i.in regnum celoruꝫ.vt aues.i.bonos homines. quaſi diceret ſicut in aere aues collocaſti.ita in celo homines ſanctos diſpoſuit. Tūc ibi. Dimerſa limphis ⁊c. O tu deus (imprimens)id eſt ſubmer-gens (dimerſa)id eſt deorſum merſa vt piſces .i.malos homines (lym-phis) id eſt aquis infernalibus (⁊ irrogans) id eſt ſubleuās (ſubuecta)

id eſt ſurſum vecta vt aues. id eſt bonos homines (collo) id eſt capite (ꝓ
dita) id eſt oꝛta (vna ſtirpe) id eſt vno baptiſmate renati (rapiant) id eſt
accipiant (diuerſa loca).i. diſtinctas manſiones. ſcꝫ aerem ⁊ aquam.i. vi/
tam eternam vel eternā damnationem Uel (diuerſa loca).i. varia ha/
bitacula in celo. quia manſiones multe ſunt in regno celoꝝ iuxta diſtin
ctos gradus beatoꝝ. qꝛ
quilibet ſanctoꝝ homi/
num ſpecialē habet locū
vel graduꝫ leticie in celo
iuxta bona opera ſua q̄
fecit in hoc mūdo Tūc
ibi. Largire cunctis
Et tu qui omnia feci
ſti (largire) id eſt tribue
(cunctis ſeruulis).i. om
nibus famulis tuis (neſ/
cire).i. non ſentire (lap/
ſus criminū).i. caſus pec
catoꝝ. que dimiſſa ſtꝫ
in baptiſmo (quos ſer/
uulos vnda) id ē effuſio
(ſanguinis tui mūdat)
.i. lauat a peccatis (nec)
pꝛo et non (⁊ largire ſer/
uulos tuos non ferre).i.
non pati (tedium moꝛ/
tis).i. penam dyaboli
Tunc ibi. Ut culpa

Largire cunctis ſeruulis. quos mun
dat vnda ſanguinis neſcire lapſus cri
minum. nec ferre moꝛtis tedium
Ut culpa nullum depꝛimat. nullū le/
uet iactantia. eliſa mens nec concidat
eleuata mens nec coꝛruat

t O trinitatis vnitas. oꝛbē po
tenter qui regis. attende lau/
dum cantica. que excubantes pſalli/
mus Jam lectulo cōſurgimus noctis
quieto tempoꝛe. vt flagitemus vulne
rum a te medelam omnium

Ad hoc largire (vt culpa).i. graue peccatum (non depꝛimat) id eſt
non aggrauet vel arguat (vllum) ſupple criſtianum (⁊ iactantia) id eſt
ſuperbia de bonis (non leuet).i. non extollat (vllum. ⁊ mens) id ē anima
(eliſa).i. leſa a peccato (non concidat) id eſt non incidat in deſperationem
(nec) pꝛo et non (mens eleuata) id eſt inflata per ſuperbiam (coꝛruat).i.
cadat ſupple in eternam damnationem

O trinitatis. In hoc hymno autoꝛ nos hoꝛtaꝝ de ſomno ſurgere et
medelam vicioꝝ querere. Intendit etiam in hoc hymno ip̄am trini/
tatem laudare vel inuocare. per quā mūdus regitur. vt impleat nos ſuo
lumine. vt ꝗcquid peccauimus fraude demonū. ip̄e xp̄s abſtergat celitus
.i. de celo. ⁊ hoc eſt qđ đr (O tu vnitas).i. o ſancte ſpiritus qui ꝓcedis a
patre ⁊ filio (trinitatis) ſcꝫ ꝑſonaꝝ (qui regis).i. gubernas (potenter).i.
potentia tua (oꝛbem).i. mundum (attende cātica laudū).i. hymnoꝝ (q̄)
sᶜ cātica nos (excubātes).i. vigilantes (pſallimus).i. cātamꝰ Tūc ibi
Jam lectulo. Nos (ꝯſurgimus iā lectulo).i. ex deſidia Lectus em̄ đr ab
electis ⁊ mollibꝫ herbis. ſuꝑ quas antiqui req̄ſcebāt (quieto tꝑe noctꝭ)
⁊ ad quid (vt flagitemus).i. rogemꝰ (a te medelā oīm vulneꝝ).i. pctoꝝ

Quo fraude quicquid. Quo prout. ⁊ vt poteſtas glorie tue .i. tue laudis (abſtergat) .i. abluat vel purget (celitus) .i. diuinitus (illud) s[e] peccatum (quicquid) s[e] vicioꝝ (delinquimus) .i. committimus (fraude) .i. deceptione (demonum) .i. dyabolorum (in noctibꝫ) .i. in tenebris vicioꝝ Tunc ibi Nec corpus Nec. ꝑ non. et (⁊ corpus noſtrum nõ aſſit) .i. non ſit (ſordidum) .i. pollutũ vel fetidum (nec torpor) .i. pigricia vel malicia (cordium noſtroꝝ inſtet nobis. ⁊ cõtagio) .i. macula criminis (nõ aſſit nobis. ⁊ ardor ſpiritꝰ .i. amor vel gratia ſpiritusſancti (non tepeſcat) .i. non deficiat in nobis Tunc ibi (Ob hoc redemptor). Ut amor tue gratie nõ deficiat in nobis (ob hoc) id eſt ꝑpter hoc (o redemptor quęſumus) id eſt rogamus te (reple nos) peccatores (tuo lumine) id eſt tuo ſplendore (ꝑ quod) lumen (nõ ruamus) nõ cadamus (nullis actibꝫ .i. nullis peccatis (circulis dierum) .i. in reuolutionibus dierum.

Quo fraude quicquid demonũ in noctibus delinquimus. abſtergat illud celitus tue poteſtas glorie
Nec corpus aſſit ſordidum. nec torpor inſtet cordium. nec criminis contagio tepeſcat ardor ſpiritus
Ob hoc redemptor queſumus reple nos tuo lumine. per quod dierum circulis nullis ruamus actibus

Eterna celi gloria beata ſpes mortalium celſi tonantis vnice caſteqꝫ proles virginis
Da dexteram ſurgentibus. exurgat ⁊ mens ſobria flagranſqꝫ in laudem dei grates rependat debitas.

Eterna celi gloria. Materia hꝰ hymni eſt inuocatio ad xpm filium beate virginis vt dignetur nobis ſuam miſericordiã tribuere. dexteram porrigere. vt mereamur corroborationem fidei ⁊ charitatis obtinere. et hoc eſt quod dicit. O chriſte tu exiſtens (eterna gloria) ſcꝫ angelorum ⁊ beatorum hominũ vel quia pater tuus celeſtis per te glorificatur. ⁊ (o beata ſpes mortaliũ) id eſt chriſtianorum hominum. ⁊ (o vnice celſi tonantis) id eſt celeſtis patris ſm diuinitatem. qꝫ ꝑ et (⁊ o proles) .i. o fili (caſte virginis) .ſ. marie s[e] ſm humanitatem ſuã Tunc ibi. Da dexterã ſurgẽtibꝫ. O tu chriſte (da dexteram) .i. auxilium tuũ nobis (ſurgentibꝫ) s[e] a vicijs. ⁊ ita (mens noſtra) .i. anima noſtra (ſobria) .i. abſtinens (exurgat) ſcꝫ ad laudem tuã (qꝫ ꝑ et) s[e] mens (flagrans) .i. ardẽs (in laudem) .i. in honorem (dei) omnipotentis (rependat) .i. ꝑſoluat (debitas grates) .i. grãꝝ actiones in hymnis ⁊ canticis deo omnipotẽti Tunc ibi Natus refulget

Tunc ibi (Natus refulget Lucifer) .i. terra matutina (natus) id eſt chriſtus (refulget) .i. ſplendet mūdo (qꝫ) ꝑ'et (nūciat) ſcꝫ mūdo (ſparſam lucem) .i. natam. vere nūciat. qꝛ (caligo noctiū) .i. obſcuritas diaboli (cadit) s^e in mūdo. ꝛ ideo (lux ſancta) .i. xp̄us ſua ſanctificatiōe (nos illuminet) id eſt corda noſtra illuſtret lumine ſpiritusſancti ꝛc̄.

Natus refulget lucifer ſparſamqꝫ lucem nunciat. cadit caligo noctiū. lux ſancta nos illuminet Manenſqꝫ noſtris ſenſibꝫ noctē repellat ſeculi omniqꝫ fine diei purgata ſuet pectora Queſita iam primuꝫ fides radicet noſtris ſenſibus. ſecunda ſpes cum gaudeat qua maioꝛ extat charitas

¶ Tūc ibi (Manēſqꝫ noſtris ſenſibꝫ) Ut ipſa lux (manēs noſtris ſenſibꝫ) .i. in nobis qui habemus qnqꝫ ſenſus corporeos. ꝛ (repellat a nobis noctē) .i. diabolum (ſeculi) .i. mundi ꝛ illa lux (ſeruet pectora noſtra purgata) ſcꝫ a vicijs (omni fine diei) id ē omni tempore vite noſtre

¶ Tunc ibi (Queſita iam Fides queſita a nobis) .ſ. in baptiſmo (iam primū) .i. cito. idō dicit primū. qꝛ fides eſt p̄ma inter oēs ꝟtutes. vt ibi fides. ſpes. ꝛ charitas (radicet) .i. ponat radices (ſenſibus noſtris) id eſt in mente noſtra. ꝛ (ſecunda ſpes) ſcꝫ a fide. ꝑ quam ſcꝫ ſperamus vitam (congaudeat. ꝛ (charitas) id eſt talis virtus (extat maioꝛ) id eſt virtuoſioꝛ. iuxta illud Maioꝛ autem hoꝛum eſt charitas

p Laſmatoꝛ hominis deus (qui cuncta ſolus oꝛdinans) humum iubes pꝛoducere reptantis et fere genus

Laſmatoꝛ hoīs deus. In hoc hymno cognoſcitur illud qđ fecit deus in ſexta die. Creatis ſiquidē omnibus reptilibus. ſcꝫ piſcibus auibus ꝛ alijs beſtijs quinta die. ſexta die foꝛmauit deus hoīem ad ymaginem ſuam. ꝛ pꝛecepit omnibꝫ aīalibus dicens. creſcite ꝛ multiplicamini ꝛ replete terrā. ꝛ dixit homini. dominamini piſcibꝫ maris. volatilibꝫ celi. ꝛ vniuerſis que viuūt ſup terrā. poſuitqꝫ eū in paradiſo deliciarū vt oparet ꝛ cuſtodiret illum. Intendit itaqꝫ autoꝛ rogare deū. vt ſicut deus fecit hominē ſuꝑioꝛem cūctis aīantibꝫ. ſic dignet nos cuſtodire vt non efficiamur inferioꝛes brutis animalibus ꝓpter peccata noſtra. Cur ergo homines creauit quos futuros pꝛeſciebat malos. ideo quia ſicut pꝛeuidit quid mali eſſent facturi. ſic etiam pꝛeuidebat quid boni eſſent facturi Vel dicitur. quis nouit ſenſum domini aut quis ꝯſiliarius eius fuit. ad Romanos. xi^o. ¶ O (deus plaſmatoꝛ) .i. creatoꝛ (hoīs) ſcꝫ ade (qui ſolus oꝛdinans cūcta) id eſt diſponēns omnia (iubes) id eſt pꝛomittis (ꝓducere humum) id eſt eccleſiam ſcꝫ bonos ꝛ malos homīes Eccleſia aūt eſt congregatio fidelium (ꝛ genus reptan

tis).i.ſerpētis(fere).i.beſtie.¶ Tūc ibi (Qui magna) O tu deus qui feciſti (dictu iubentis).i.verbo filij tui (magna corpa) id eſt iumē ta pecora beſtias.omniū ſcȝ (rerum) diuerſarū (viuida) id eſt animata.ɂ(ſubdens) id'eſt ſupponens illa animalia (dediſti homini vt ſeruiant) ſcȝ homini (per ordinem) ſcȝ vt vnūquodq3 animal ſeruiat homini in illo ad qđ ordinatū eſt a natura vt oues lepores porcos ad ɔmendendum ɂc̄. ¶ Tunc ibi (Repelle a ſeruis) Et o deus (repelle).i.remoue (a ſeruis tuis quicquid ſuggerit).i.infert (ſe p immundiciā) id eſt p aliquā ſupfluitatem vel p ſordidam cōmeſtionē(aut moribꝰ) ſcȝ malis.qui ſcȝ ex ɔſuetudine peccandi ſe abſtinere non poſſunt a peccatis (aut interſerit).i.miſcet (ſe actibus) ſcȝ peruerſis ¶ Tūc ibi. (Da gaudioꝝ) O deꝰ (da pmia).i.remunerationem (gaudiorū) ſcȝ eternorum (da munera gratiarum) id eſt dona ſpiritusſancti (diſſolue vincula litis) id eſt peccata odij ɂ(aſtringe) cōiunge (federa pacis).i.concordiam ſalutis.

Qui magna rerum corpora dictu iubentis viuida. vt ſeruiant per ordinez ſubdēs dediſti homini. Repelle a ſeruis tuis quicquid per immundiciam aut moribus ſe ſuggerit aut actibus ſe interſerit. Da gaudiorū premia. da gratiarum munera. diſſolue litis vincula. aſtringe pacis federa

s Umme deus clementie mundiq3 factor machine. vnus potētialiter trinuſq3 pſonaliter Noſtros pius cum cāticis fletus benigne ſuſcipe. quo corde puro ſordibus te perfruamur largius

Umme deus) Materia huius hymni eſt cognitionem habere trinitatis in vnitate.ɂ vnitatis in trinitate. Intendit etiā autor rogare deū vt cingat lumbos noſtros cingulo caſtitatis. ɂ adurat id eſt inflammet vel repleat corda noſtra igne ſpiritusſancti vt caſto corpore ɂ mūdo corde deo ſeruire mereamur ¶ Conſtrue O (deus ſumme clemētie.i.alte pietatis.ɂ o (machine ſanctoꝝ).i.creator vniuerſi.ſupple qui eſt (potentialiter vnus) id eſt in potentia ſm diuinitatez.ɂ (trinus pſonaliter) id eſt trinus in perſonis ¶ Tunc ibi (Noſtros pius) Et tu (pius) ibi nominatiuus ponit̄ pro vocatiuo (ſuſcipe benigne noſtros fletus) id eſt lachrimas (cū canticis) id eſt cum hymnis vel laudibus (quo) ꝓut (pfruamur te largius) id eſt amplius.ɂ hoc corde puro).i.mundo(ſordibus) id eſt a vicijs ¶ Tunc ibi (Lumbos iecurq3 morbidum) O deus (Adure).i.accende (igne cōgruo)

id eſt ſpirituſancto (lumbos noſtros ⁊ iecur) id eſt epar ¶ Et nota q̄
hec tria. ſ. iecur. cerebrū. ⁊ lumbi cogunt hoiem peccare (vt ſint accincti)
id eſt vt lumbi ſint caſti ꝯtra libidinem (perpetim). i. ſemper (remoto
peſſimo luxu). i. depoſita peſſima luxuria. que multos prochdolor du/
cit ad gehennam ¶ Tūc ibi (Ut quiq;. Ut q̄q;). i. quicūq; (ꝯcinen
do). i. pſallēdo (rūpimus). i. ꝑ vigilias diuidimus (horas noctiū) quia
tunc bonū ⁊ quietū eſt
orare vt (ditemur). i. di
uites efficiamur (affa/
tim. i. habundanter (be
atis donis patrie). i. be
atitudine patrie celeſtis
ad quā nos deus digne
tur ꝑducere amen

Lumbos iecurq; morbidum adure
igne congruo. accincti vt ſint perpe/
tim. luxu remoto peſſimo. Ut quiq;
horas noctium nūc ꝯcinendo rumpi
mus donis beat; patrie ditemur om
nes affatim

a Urora iam ſpargit polum ter
ris dies illabitur. lucis reſultat
ſpeculum. diſcedat om̄e lubricū Fan
taſma noctis decidat. mentis reatus
ſubruat. quicquid tenebris horridum
nox attulit culpe cadat: Ut mane il/
lud vltimum quod preſtolamur cer/
nui. in lucem nobis effluat. dum hec
canore concrepat

Urora iā) Hym
nus iſte ꝯtinuatur
ſuperiori q2 nos rumpi/
mus horas noctium vt
nos oēs ditemur ⁊ diui
tes efficiamur in xp̄o. ⁊
ecce (Aurora). i. xp̄us
(iam ſpargit polū). i. il
luminat corda hominū
Hortat̄ etiaʒ nos vt ſic
nos viuamus in hoc ſe/
culo vt illud verbū lete
audire mereamur. ſ. Ue
nite bn̄dicti patris mei
⁊c. nam finito mūdi ter
mino pctōres ꝑpetuis
tradēt̄ tenebris: fideles
vero ⁊ iuſtos nō in noc/
tem ſed in lucē ponet. ⁊
hoc eſt qđ p̄camur (aurora). i. xp̄us (illabit̄). i. mergit̄ terris. ⁊ aurora. i.
chriſtus (ſpargit polū). i. illuminat mentes vel eccleſiā ⁊ (ſpeculum)
id eſt pulchritudo vel aſpectus (lucis). i. claritatis (reſultat). i. gaudet
⁊ ideo (oē lubricū) id eſt peccatū (diſcedat) ſcʒ a nobis ¶ Tūc ibi
Fantaſma noctis (Fantaſma) id eſt fantaſia vel illuſio (noctis) id eſt
diaboli (decidat) id eſt recedat a nobis. ⁊ (reatus) id eſt culpa mentis
(ſubruat) id eſt cadat a nobis. ⁊ (quicquid horridum) id eſt deforme
(nox) id eſt diabolus vel nocturna cogitatio (attulit nobis tenebris)
id eſt obſcuritatis (cadat). i. recedat a nobis ⁊c. ¶ Tunc ibi (Ut
mane (Ut mane illud vltimū) id eſt iudiciū futurū vel aduentus chri
ſti in iudicio (qđ p̄ſtolamur) id eſt ſperamus vel expectamus (cernui)
id eſt proſpici (effluat) id eſt eueniat (nobis in lucem. dum hec). i. nox
(concrepat) id eſt reſonat (canore) id eſt cantu ſeu laude.

Lux beata) In hoc hymno materia ſumitᷣ circa qualitatē tem‑poris die recedente ꝛ nocte adueniente Intendit em̄ autoꝛ inuocare trinū deū in pſonis. ꝛ trinitatē in vnitate vt infundat in coꝛdibus noſtris lumen ſpiritusſancti. vt laudare mereamur deum tam in proſperis q̄ȝ in aduerſis. ꝛ ita ꝓcedat nobis tranſire diem ꝛ noctem ſine peccato ꝛ ſine ipedimento ſathane ¶ Conſtrue O (btā trinitas) .i. o deus. ſupple qui eſt (lux) hominū vel mundi vel angeloꝛū. ꝛ (vnitas pncipalis).i. que hȝ principatū ſup oē quod eſt (iam ſol igneus) id eſt xp̄us (recedit) ſcȝ a nobis. ꝛ ideo (infunde lumen).i. dona ſpiritū ſanctum (coꝛdibus).i. in ſenſibus noſtris. vt.ſ. illud habere mereamur ¶ Tūc ibi (Te mane Et o chꝛiſte infunde ſpiritumſanctum te depꝛecemur. ꝛ vt adiuues nos (laudū carmine) ſupple laudamꝰ (te mane) id eſt ſemp. qꝛ omni hoꝛa ꝛ omni tempoꝛe debemus laudare deum ſcilicet mane meridie et ſero Iuxta verbum pꝛophete. Veſpere ꝛ mane ꝛ meridie ꝛc̄. (te depꝛecemur id eſt rogemus (veſperi) id eſt in fine mundi. ꝛ (noſtra ſupplex) id eſt humilis (gloꝛia laudat te) ſcilicet chꝛiſtum (per cuncta ſecula) id eſt omne tempus. qꝛ ſemper laudandus eſt deus. vt dictū eſt

Lux beata trinitas ꝛ principalis vnitas. iam ſol recedit igneus. infunde lumen coꝛdibus Te mane laudū carmine: te depꝛecemur veſperi. te noſtra ſupplex gloꝛia per cuncta laudet ſecula.

Conditoꝛ alme ſiderum. eterna lux credentium. chꝛiſte redemptoꝛ omnium exaudi pꝛeces ſupplicū Qui ꝯdolens interitu moꝛtis perire ſeculum. ſaluaſti mundum languidū donans reis remedium

Conditoꝛ alme) Materia huis hymni eſt de aduentu chꝛiſti et de incarnatione eiuſdem. qꝛ deus de celo deſcendens ſe exinaniuit foꝛmam ſerui accipiēs ꝛ humiliauit ſe vſq̄ȝ ad moꝛtem ꝛ qualiter egreſſus de honeſtiſſima clauſura virginis tanq̄ȝ ſponſus de thalamo ſuo. cui ſponte omnia obediunt.ſ. terreſtria celeſtia ꝛ infernalia. Intēdit etiam rogare deū vt per hanc incarnatiōem noſtras pꝛeces exaudire dignetur ꝛ a ſagitta diaboli liberari ¶ Conſtrue. O (alme conditoꝛ) id eſt ſancte creatoꝛ (ſiderum) id eſt ſtellarū. o (eterna lux) id eſt perpetua ſalus (credentium) id eſt chꝛiſtianoꝛū fidelium. o (chꝛiſte redēptoꝛ omnium).ſ. hominū (exaudi pꝛeces ſupplicum) id eſt humiliū ſupplicantiū ¶ Tūc ibi (Qui condolens. Qui condolens) id eſt qui eſt nobiſcū dolens (perire ſeculum).i. damnare (interitu moꝛtis).s. pena infernali (ſaluaſti).i. liberaſti de ptāte diaboli (mūdū langidū).ſ. in

peccatis (donans remedium) id eſt redēptionem (reis) id eſt peccatori⸗bus ¶ Tunc ibi. Vergente mundi (Vergente mūdi veſpere) id eſt appropinquante fine mundi. es ſic (egreſſus vti) id eſt ſicut (ſponſus) e⸗greditur (de thalamo. egreſſus inquā (de honeſtiſſima) id eſt caſtiſſima (clauſula matris virginis) id eſt de vtero ꝟginis marie ¶ Tunc ibi.

Vergente mundi veſpere vti ſponſus de thalamo: egreſſus honeſtiſſima virginis matris clauſula. Cuius forti potentie genu flectuntur omnia. celeſtia terreſtria fatentur nutu ſubdi⸗ta. Te deprecamur agie venture iudex ſeculi. conſerua nos in tempore hoſtis a telo perfidi. Laus honor virtus gloria. deo patri et filio. ſancto ſimul paraclito. in ſempiterna ſecula. Amen.

Verbum ſupernum prodiens a patre olim exiens. qui natus orbi ſubuenis curſu decliui tēporis. Illumina nunc pectora tuoqꝫ amore concrema. audito vt preconio ſint pulſa tandem lubrica.

(Cuius forti) Et ideo qꝛ egreſſus es vel quia ſaluaſti mundum (forti potentie. cuius) ſcꝫ chri⸗ſti flectuntur genu) ſcili⸗cet laudando ipſuꝫ (celeſtia) id eſt angeli (terre⸗ſtria) id eſt homines (fatentur ſubdita) id eſt cōfitentur illi ſubiecta (nutu) id eſt ſponte. ſcꝫ ad tuam voluntatem ꝛc. ¶ Tūc ibi (Te depreca⸗mur) ergo quia ita eſt vt dictum eſt (deprecamur agie) id eſt o ſancte chri⸗ſte (iudex venture ſeculi ſcꝫ i extremo iudicio (cōſerua nos in tempore) id eſt in hac vita (a telo hoſtis ꝑfidi) id eſt ſuggeſtione diaboli que ſagitta dicitur ☞ Tunc ibi. Laus honor. Et qꝛ deꝰ miſit filium ſcꝫ chriſtum vt nos redimeret. ideo ſit (laus honor virtꝰ gloria deo patri et filio. ſi⸗mul) id eſt pariter (paraclito) id eſt ſpiritui ſancto (in ſempiterna ſecula) id ē ſine fine. Amen

Verbum ſupernuꝫ) Iſte hymnus continuatur ſuperiori. quia chriſtus egreſſus eſt de vtero virginali ſicut ſponſus de thalamo ſuo et ideo omnia ei humiliantur. et non eſt mirum quia ipſe deſcen⸗dit de patre id eſt de celo. et hec eſt reſponſio cōtra hereticos qui dicebāt chriſtum non veniſſe de patre. quibus per iſtum hymnū reſpondendum eſt (O ſupernum verbum) id eſt dei filius (prodiens) id eſt manifeſtans te ineffabiliter (exiens) id eſt veniens (olim a patre) quando ſcꝫ incarna⸗tus fuit. ſuppͤ qui es (natus) ſcꝫ a patre (ſubuenis) id ē ſuccurris (orbi) id eſt mūdo (curſu) id eſt in plenitudine tēporis (decliui) id eſt proni. vel declinantis ad finem ſeculi ☞ Tunc ibi (Illumina nunc) Et tu qui ſolis es (illumina nunc) id ē in preſenti. ſcꝫ tuo lumine (et ꝯcrema) id eſt

accende(noſtra pectora tuo amore) id eſt tua gratia(vt audito preconio) id eſt predicatione apoſtolorum vel audito preconio prophetarum (lubrica) id eſt peccata(ſint pulſa) id eſt remota a noſtris cordibus (tandem) id eſt in ſeparatione anime a corpore

¶ Tunc ibi. Iudexqꝫ cum aderis. Et o tu ſignum verbum) id eſt o fili dei volens(rimari) id eſt experiri(facta pectoris) id eſt peccata cogitationis. vt (cum aderis) id eſt cum affueris(iudex poſt) id eſt in fine mundi ſis(reddens vicem) id eſt remunerationem (pro abditis) id pro occultis peccatis(et iuſtis) id eſt ſanctis(regnum) ſcilicet eternum(pro bonis) ſcilicet operibus que in preſenti ſeculo operati ſunt

¶ Tunc ibi. Non demum arcemur malis Et(non arcemur) id eſt non conſtringamur(demum) id eſt ad vltimum(malis) id eſt peccatis (pro qualitate criminis) id eſt pro magnitudine peccatorum(ſed ſimus compotes) .i. ſimul potentes. (cum beatis) id eſt ſanctis(perhennes) id eſt perpetualiter. vel(perhennes) .i. habitatores celorum(celibes) id eſt celeſtem vitam ducentes.

Iudexqꝫ cum aderis rimari facta pectoris. reddens vicem pro abditis. iuſtiſqꝫ regnum pro bonis. Non demum arcemur malis pro qualitate criminis ſed cum beatis compotes ſimus perhennes celibes.

Vox clara ecce intonat obſcura queqꝫ increpat. pellantur eminus ſomnia ab ethere chriſtus promicat. Mens iam reſurgat turbida que ſorde extat ſaucia. Sidus refulget iam nouum vt tollat omne noxium: E ſurſum agnus mittitur laxare gratis debitum. omnes pro indulgentia vocem demus cum lachrymis.

Vox clara) Materia huius hymni ſimilis eſt ſicut in predicto hymno. vbi dictum eſt quod chriſtus venit olim a patre. et iam dicitur ſic(Ecce clara vox) id eſt iohannes baptiſta(intonat) id eſt terribiliter predicat(et increpat queqꝫ obſcura) id eſt omnia vicia ſeu peccata. et ideo omnia(ſomnia) id eſt vana peccata(pellantur) id eſt remoueantur(eminus) id eſt longe. quia chriſtus iam promicat) id eſt fulget (ab ethere) id eſt a celo ¶ Tunc ibi(Mens iam) Et ideo(mens noſtra turbida) id eſt maculata(reſurget) ſcilicet a vicijs(que ſupple mens (extat ſaucia) id eſt manet vulnerata (ſorde) id eſt peccato. et bene dicit quod ſurgat mens. quia(ſidus) id eſt chriſtus(refulget iam) id eſt reſplendet per ſpiritum ſanctum(nouum) ſcilicet natum de virgine(vt tollat) id eſt vt remoueat a nobis peccatoribus(omne noxium) id eſt omne peccatum

¶ Tunc ibi. E ſurſum agnus mittitur(Agnus) id eſt dei filius (mit

ſitur)id ē deſtinatur(e ſurſum)id eſt de celis(laxare)id ē remediare(debitum)id eſt originale peccatum vel penas peccati(gratis)id eſt dono ſeu ſponte ſua et ſine aliqua remuneratione.et ideo(omnes demus)ſcilicet ſibi deo(vocem cum lachꝛimis).i. confeſſionem peccatoꝛum cum contritione(pꝛo indulgentia)id ē pꝛo remiſſione peccatoꝛuꝫ ☞ Tunc ibi Secundo vt cum fulſerit)Bene dico demus vocem cuꝫ lacrimis. vt cū ille agnus(fulſerit)id eſt fulgens aduenerit(ſecundo aduentu)id ē in iudicio(et hoꝛroꝛ)id ē pauoꝛ(cinxerit)id eſt circūdederit(mundum)id ē mundanos(non vt puniat)id eſt damnet(pꝛo reatu)id eſt pꝛo peccato(ſꝫ pius)ſcilicꝫ chꝛiſtus. nos tunc pꝛotegat)id ē defendat a poteſtate diaboli.

Secundo vt cum fulſerit mundumqꝫ hoꝛroꝛ cinxerit.non pꝛo reatu puniat ſed pius nos tunc pꝛotegat.Pꝛeſta pater piiſſime ⁊c̄.

Veni redēptoꝛ gentium oſtende partum virginis. miretur omne ſeculū.talis decet partꝰ deum. Non ex virili ſemine. ſed miſtico ſpiramine. verbum dei factum eſt caro.fructuſqꝫ ventris floꝛuit. Aluus tumeſcit virginis clauſtra pudoꝛis ꝑmanent. vexilla virtutum micant, verſatur in templo deus.

Veni redemptoꝛ gentium. Materia huiꝰ hymni eſt inuocatio ad deuꝫ vt veniat oſtendere nobis partum virginis nō fuiſſe et virili ſemine ſed diuino ſpiritu cooperāte eſſe factum.⁊ qualiter egreſſus eſt a patre et regreſſus ad patrē ⁊ qualiter eſt equalis patri.⁊ loquitur de preſentia tā-q̄ꝫ de futuro. Vel dicere poſſumus ſm litteraꝫ ſic.ſupple o chꝛiſte qui es(redēptoꝛ gētiū).i.oīm hominū(veni).i.accede ī mētibꝫ noſtris(⁊ oſtēde.i.pande nobis(partū ꝟginis)ſcꝫ marie ⁊ ideo(oīe ſeculū).i.totus mūdus(mireꝛ).i.ammireꝛ.qꝛ(talis partus decet).i.decēs eſt(deū)ſcꝫ creatoꝛem celi et terre naſci ſine ſemine virili. ¶ Tūc ibi(Non ex virili ſemine)Vere talis partus decet deū.qꝛ(nō ex virili ſemine)ſupple natus ē chꝛiſtus(ſed miſtico ſpiramine)id eſt ſecreta operatōne ſpiritus ſci(verbum dei).i.filius dei(factū eſt caro).i.hō.et(fructus ventris)ſcꝫ marie.floꝛuit)ſicut flos creuit.qꝛ beata ꝟgo maria fuit ramus. et filius eius ieſus chꝛiſtus eſt flos ¶ Tūc ibi. Aluus tumeſcit. Et ecce(aluus virginis).i.vēter marie(tumeſcit).i.creſcit.et tamē clauſtra pudoꝛis).i.clauſura ꝟginitatis(permanēt)ſcꝫ integra ⁊ illeſa.qꝛ ꝟginitas ineꝛ non ē violata.et(vexilla ꝟtutū).i.ſancta miracula(micant).i.fulgent ſcꝫ ꝑ totū mūdum.vel virtutū quarū deus eſt vexillum.i.cuſtos et ideo(deus verſatur in templo)qꝛ receptus eſt a ſymeone in templo.vel verſatur in templo)id eſt in vtero beate marie virginis ⁊c̄.

¶ Tunc ibi(Procedens)ſupple chriſtus(procedens de thalamo ſuo)id eſt de vtero matris. qꝛ illa fuit illi lectus caſtitatis. ſcꝫ de regia aula pudoris)id eſt de pallatio regali. exiſtens (gygas gemine ſubſtantie) id eſt diuinitatis ⁊ humanitatis. quia eſt deus et homo. Gygas eñ dicitur eo ꝙ inſeparabiliter ⁊ irreuocabiliter ad vitam huius mundi nobis occurrit. vnde Dauid Exultauit vt gygas ⁊c̃.(vt alacris)id eſt velox (currat viaꝫ)id eſt tranſeat de hoc mūdo ad patrem ¶ Tunc ibi. Egreſſus eius(Egreſſus eius a patre)ſupple fuit quando deſcendit ī vterum virginis.(regreſſus eius ad patrem) qñ rediȷ̈t in celum. vñ Dauit A ſummo celo ⁊c̃. ⁊ egreſſus eiꝰ vſqꝫ ad ſummum eius. Et ipſe ait in euangelio. Ego veni a patre in mundum. iterum relinquo mundum et vado ad patrem (excurſus vſqꝫ ad inferos) id ē deſcendit ad inferna recurſus ad ſedem dei) id eſt aſcēdit ad dexteraꝫ patris ¶ Tunc ibi Equalis eterno. Et tu chriſte ſupple es equalis eterno patri)ſm diuinitatē(accingere tropheo id eſt victoria(carnis)quia per carnem triumphauit diabolum. ſupple tu chriſte(firmans)id eſt roborans (perpetim)id eſt perpetue (virtute) id eſt cum virtute(infirma corporis)id eſt vicia et fragilitatis noſtri corporis ¶ Tunc ibi(Preſepe iam) Uere procedis de thalamo o tu chriſte quia(preſepe tuum)id eſt eccleſia (iam fulget)ſcꝫ virtutibus. et(nox ſpirat)id eſt emittit(nouū lumen)id eſt filiuꝫ natum ſine peccato (quod) ſupple lumen(nulla nox)id eſt nulla obſcuritas hereticorū. quia heretici dicūt deum non accepiſſe carnem(interpollet)id eſt obſcuret. et(luceat) ſcꝫ lumen tuū(iugi fide)id eſt aſſidua virtute

Procedens de thalamo ſuo pudoris aula regia: gemine gigas ſubſtantie alacris vt currat viam. Egreſſus eius a patre. regreſſus eius ad patrem excurſus vſqꝫ ad inferos. recurſus ad ſedem dei. Equalis eterno patri carniſqꝫ tropheo accingere. infirma noſtri corporis virtute firmans perpetim. Preſepe iam fulget tuum lumē qꝫ nox ſpirat nouum quod nulla nox interpollet fideqꝫ iugi luceat.

C Hriſte redemptor gentiuꝫ ex patre patria vnice. ſolus ante principium natus ineffabiliter

Hriſte redemptor) Materia huius hymni eſt inuocatio quam facimus ad chriſtum. vt ſicut ipſe dignatus eſt accipere carnem humanam et illam ſibi vnire ꝓpter nos. ita preces noſtras exaudire dignetur et nos a peccatis noſtris liberare ⁊c̃. ¶ Conſtrue O(chriſte redemptor gentiū). i. hominū. quia omnes gentes redemiſti tuo ſanguine. et o tu(vnice). i. o tu vnigenite(patris)ſcꝫ ꝓcedēs a patre. tu(ſolꝰ

natus ineffabiliter ſm diuinitatem. Unde ait ſcriptura Generatōez eī⁹ quis enarrabit ante principium .i. ante mundi ꝯſtitutōnem ☞ Tunc ibi. Tu lumen. O chriſte (tu es lumen ⁊ ſplendor patris) quia per te pater innotuit mundo (tu es ſpes ꝑhennis) .i. ꝑpetua (omnium) hominū (intende) .i. audi (preces) .i. oēs (quas) preces (tui famuli fundūt) .i. effun

Tu lumen et ſplendor patris. tu ſpes perhennis omnium intende quas fundunt preces tui per orbem famuli.

Memento ſalutis autor. ꝙ noſtri quondam corporis ex illibata virgine naſcendo formam ſumpſeris

Sic preſens teſtatur dies currens ꝑ anni circulum. ꝙ ſolus a ſede patris mundi ſalus adueneris

Hunc celum terra. hunc mare. hunc omne quod in eis eſt auctorem aduētus tui laudans exultat cantico

Nos quoqꝫ qui ſancto tuo redempti ſumus ſanguine. ob diem natalis tui hymnum nouum concinimus

dūt (ꝑ orbem) .i. ꝑ vniuerſum mūdū vbi gētes habitant aſſidue apud te orantes.

☞ Tunc ibi Memento ſalutis Dico ꝙ debes preces noſtras intēdere q𝔯 aſſumpſiſti humanaꝫ carnem ex intacta virgine. et hoc eſt qꝺ dicit. O (autor ſalutis) nr̄e (memento) .i. recordare (ꝙ ſumpſeris) .i. aſſumpſeris (quondam) .i. olim (naſcendo formā) .i. ſimilitudinem (noſtri corporis) humani (ex illibata virgine) .i. ex intacta et inuiolata ꝟgine maria. q𝔯 ante ꝑtum et poſt ꝑtum in partu ꝟgo permāſit

☞ Tunc ibi Sic preſens (Preſens dies) ſcꝫ natiuitatis (teſtatur ſic) .i. taliter (currens per circulū anni) .i. ꝑ vnūquēqꝫ annum (ꝙ ſolus) id ē nullo comitāte ſ͡e exiſtēs (ſalus mundi) adueneris) .i. deſcenderis (de ſede patris) .i. de excelſo throno dei ☞ Tunc ibi Nunc celum (Celum) .i. angeli qui paſtoribꝫ apparuerūt dicētes cū gaudio Gloria in excelſis deo. vel celum .i. ſtelle quia ſtella apparuit tribꝫ magis .i. tribus regibꝫ ducens eos ab oriente in bethleem (terra) .i. terrena poteſtas (exultat) .i. gaudendo laudat (cantico) .i. cum hymno (hūc) diem (mare) .i. tyrānica poteſtas laudat (hunc) diem. ⁊ (omne quod eſt in eis) ſcꝫ in celo in terra ⁊ in mari (exultat cantico hunc) diem laudans .i. ꝯmendans (auctorem) .i. diſpoſitorem (aduentus tui) in hunc munduꝫ

Tunc ibi Nos quoqꝫ. Et nō ſolum celum ⁊ terra ⁊ mare laudant te. ſꝫ etiā (nos) xp̄iani (qui ſumus redempti) .i. ſaluati a morte eterna (tuo ſancto ſanguine) ſcꝫ in paſſione tua effuſo (concinimus) .i. cantamus (nouum hymnū) .i. nouā laudē (ob diem natalis tui) .i. natiuitatis tue

Solis cardine. Metrum eſt idem quod in ſuperiori. In hoc hym
no agitur de incarnatōe dñi ⁊ de natiuitate eius. quō ſcꝫ puerpera
enixa eſt filium qui vniuerſa ex nihilo creauit. ⁊ non abhorruit iacere in pre
ſepio. ⁊ ꝯtinuatur iſte hymnus cum ſupiori. Dixi eīm ꝙ celuꝫ terra ⁊ ma
re ⁊ omīa que in eis ſunt canūt deo. qꝛ ab ortu ſolis vſqꝫ ad occaſum vni
uerſus mundus laudat
deum Vel aliter dixi ꝙ
eius preſepe iam fulget
nouo lumine. et ideo ca-
namus natum de maria
virgine. et hoc eſt quod
dicit. Nos xpiani (cana
mus) .i. laud mꝰ (a car
dine ortus ſolis) id ē ab
origine mundi vel (a car
dine ortus ſolis) .i. ab ori
ente mundi (vſqꝫ ad limi
tem terre) id eſt vſqꝫ ad
occidentē (xpm princi-
pem) .i. regem (natum)
.i. genitum (maria virgi
ne) .i. ex vtero virginis
marie ☞ Tunc ibi
Beatus autor. bene di
co ꝙ debemꝰ deum lau
dare. qꝛ (beatus autor)
.i. factor (ſeculi) .i. mun-
di (induit) .i. aſſumpſit
(ſuile corpus) .i. huma-
nā carnem (vt ipſe libe-
rans carnem) .i. noſtraꝫ
humanitatē (carne) ſpē
ſua (ne) p vt non (perde
ret) homines illos (quos condidit) .i. creauit ☞ Tunc ibi Caſte pa
rentis. Et vere induit ſeruile corpus. quia (celeſtis gratia) ipe xps (in-
trat viſcera) .i. vterum (caſte parentis) ſcꝫ virginis marie. et ſic (venter) id
eſt vterus (puelle) ſcꝫ marie (baiulat) .i. portat (ſecreta) ſcꝫ celeſtia (que)
ſecreta (non nouerat) ſcꝫ ante conceptōem ☞ Tunc ibi Domus pu
dici. Et vere baiulat ſecreta que nō nouerat. quia (domus) .i. aluus (pu
dici pectoris) .i. puri cordis ſcꝫ marie (fit) .i. efficitur (repēte) .i. cito (tem
plum dei) .i. hoſpitiū. domus dico intacta) .i. incorrupta (neſciēs virum)
per carnis ꝯmixtionē (concepit filium) ſcꝫ xpm (verbo) .i. ꝑ verbuꝫ quod
ipſa dixerat ad gabrielem dicens Ecce ancilla domini fiat mihi ſm ver
bum tuum. vel (verbo) .i. per verbum quod dixit gabriel ad ipſam. vnde
dixit Ecce concipies et paries filium. ☞ Tunc ibi Enixa eſt. Dico
ꝙ concepit et vere. quia (puerpera) id ē maria pariens puerum (enixa ē)

A Solis ortus cardine ad vſ-
qꝫ terre limitem chriſtum cana
mus principem natum maria virgine
Beatus autor ſeculi ſeruile corpus in
duit. vt carne carnem liberans ne per
deret quos condidit.

Caſte parentis viſcera celeſtis intrat
gratia. venter puelle bawlat ſecreta
que non nouerat.

Domus pudici pectoris templum re
pente fit dei. intacta neſciens virum
verbo concepit filium.

Enixa eſt puerpera quem gabriel pre
dixerat: quem matris aluo geſtiens
clauſus iohannes ſenſerat.

.i. peperit filium (quem) filium (gabriel) ille archāgelus (predixerat naſcicturum. ꝛ (quē iohannes) baptiſta (clauſus). i. incluſus (aluo). i. in vtero (matris) ſue elizabeth (ſenſerat). i. cognouerat (geſtiēs) id eſt gaudēs

¶ Tunc ibi Feno iacere. Et poſtq̄ꝫ xp̄s natus eſt ex virgine maria (pertulit). i. paſſus eſt (iacere). i. q̄eſcere (feno). i. in feno. ꝛ (nō abhorruit). i. nō refutauit (p̄ſepe). i. ſtabulum ꝛ ſpᶜ chriſtꝰ (paſtus eſt). i. nutritus (paruo lacte). virginis marie (per quē) ſpᶜ xp̄m (nec) pro ꝛ nō (et ales). i. nutrix. ſ. maria a qua xp̄s nutriebatur (nō eſurit). i. no paſſa eſt famem q2 matres lactantes pueros magis eſuriunt ꝛ ſitiunt aliis hominibꝫ ſed maria xp̄m lactabat. et chriſtꝰ ipſaꝫ regebat. iō non plus ſitiuit nec eſuriuit. ¶ Tunc ibi Gaudet chorus. Et q̄a xp̄s natus eſt (chorus). i. ſocietas (celeſtiuꝫ) ſpirituū (gaudet). i. letatur (et angeli). i. throni ꝛ dominatōnes principatus et poteſtates et de ceterꝫ (canūt). i. cantāt (deo) glorioſo (qꝫ) ꝑ ꝛ (paſtor et creator. omniū) rerum (fit palam). i. manifeſtat̄ (paſtoribꝫ) iuxta turrim abnam. ad quem locum paſtores ſicut ꝛ mō ꝑ cōſuetudine habebāt vigilare ſuper greges ſuos. ꝛ erat ibi planicies terre apta paſtoribꝫ illius regionis ad ſeruandū ibi vigilias noctis ſuꝑ greges eoꝝ.

Feno iacere pertulit. preſepe non abhorruit: paruoqꝫ lacte paſtus eſt. per quem nec ales eſurit

Gaudet chorus celeſtium. ꝛ angeli canunt deo. palamqꝫ fit paſtoribꝫ paſtor creator omnium

Uncium vobis fero de ſupernis natus eſt xp̄s dominator orbis in betbleem iude. ſic enī propheta dixerat ante Hunc canit letus chorus angelorum ſtella declarat veniunt eoꝝ principes dignum celebrare cultum miſtica dona.

Uncium vobis Materia huius hymni eſt preparatio gaudij de natiuitate xp̄i redemptoris noſtri. ꝛ gaudium annunciatū eſt nobis ꝑ angelum apparentē paſtoribus ꝛ in via dicentē. Annuncio vobis gaudium magnū ꝛc. Cuius natiuitatis ſigna ꝛ miracula ſequuta ſunt. ſcꝫ ſtella q̄ apparuit magis xp̄m q̄rentibꝫ. In cuiꝰ natiuitate herodes ꝛ q̄libꝫ malus ꝯfunditur. Et doctrina tp̄is p̄teriti ceſſauit. ſ. ydolatria ꝛ ſacrificia vana Et vox angeli loq̄ntis (fero). i. porto (vobis de ſuꝑnis nūciū). i. q (xp̄s dominator orbis natus in bethleem iude). i. in illa ciuitate. que forte accidit tribui iude (enī). ꝑ quia (ꝓpheta dixerat ſic ante). i. prius

Tūc ibi Hunc canit (Chorus angeloꝝ) exiſtens (letus canit hūc) ſpᶜ xp̄m (ſtella) q̄ duxit magos (declarat). i. manifeſtat hūc. ꝛ (eoꝝ p̄ncipes). i. orientales reges (veniūt celebrare dignū cultū. ꝛ ſᶜ offerre. miſtica dona

☞ Tunc ibi. Thus deo. Iſti tres reges (meminere) .i. cogitauerūt (dare) .i. offerre (deo munera) .i. dona ſcʒ (aurū thus et mirram) ⁊ meminere deo offerre (trocleten) .i. arborē rotundā . q̄ eſt arbor ſic dicta a loco in quo naſcitur. ⁊ habet aoreū colorem. ⁊ declinatur ntō hec trocleris. gtō huius trocletis (humando) .i. ad humandū ⁊ ſepeliendū . quia mortalis erat. et meminere offerre (regi decenti) .i. xp̄o regi regū (bracteas criſeas) .i. ianua aurea. q̄a criſis grece eſt idem quod aurum latine (dum colūt) .i. venerant (vnum) deū et meminere dare (terna) munera (trino) .i. trinitati. qꝛ vnum ſunt pater filius ⁊ ſpūſſanctus Tunc ibi Gloriā trine monadi Et ergo nos xp̄iani (canamus) .i. perſoluamus (trine monadi) .i. trine vnitati (cum deo) patre (gloriam) .i. carmē leticie. et canam⁹ (diue genite proli) .i. filio dei gloriam. et canamus (ſancto flamini) .i. ſpiritui ſancto (fuſo) id ē p̄cedenti (ab vtroq̄ʒ) .i. a patre et filio (fideli corde) .i. ſincera intentione

Thus deo mirram trocleten humando bracteas regi criſeas. dum colunt vnum meminere trino tres dare terna. Gloriam trine monadi canamus cum deo . diue geniteq̄ʒ proli. flaminiq̄ʒ ſancto ab vtroq̄ʒ fuſo corde fideli. Amen

h Oſtis herodes impie chriſtū venire quid times. non eripit mortalia qui regna dat celeſtia

Ibant magi (quam viderant) ſtellam ſequentes preuiam . lumen requirunt lumine. deum fatentur munere.

Hoſtis herodis impie Materia huius hymni eſt ꝯclamatio quā facimus ꝯtra herodem quia audita xp̄i natiuitate amittere regnū timuit . ideo multos pueros interfecit eſtimans ſe etiam xp̄m interficere Intentio autoris eſt tractare de tribus miraculis magnis que in die epiphanie facta ſunt. ſcʒ de trium magorum apparitōe ꝑ ſtellam . de aque in vinum tranſmutatōne. ⁊ de xp̄i baptiſmo in iordane. ⁊ etiā de pueris ꝑ herodem interfectis. Et nota ꝙ hymnus iſte ꝯtinuatur ſuperiori ita. qꝛ dixi ꝙ xp̄s nat⁹ eſt. et paſſus eſt iacere in feno. vnde herodes de natiuitate eius turbatus occidit multos pueros timens ne regnum ſuum amitteret. ſed ſtulte fecit. quia ille qui eſt rex regū ⁊ dominus dominantium nō venit vt ei regnum auferret. ſed vt totum munduʒ tantis criminibꝫ inuolutū a peccatis. liberaret. ⁊ hoc eſt qđ dicit (O impie hoſtis herodes q̄d) .i. cur (times xp̄m venire) quia ipſe (nō eripit mortalia) regna (qui dat celeſtia regna Tunc ibi Ibant magi (Magi) .i. reges (ibant) q̄ſitum xp̄m ⁊ adorare eū (ſeq̄ntes ſtellā p̄uiā) .i. p̄cedentē (quā viderāt. ⁊ req̄rūt lumē) .i. xp̄m (luīe) .i. cū ſtella (⁊ fatent̄ deū munere) .ſ. auro thure ⁊ mirra

¶ Tunc ibi Lauacri puri (Celeſtis agnus).i. xp̄s (attigit).i.ſuſcepit (lauacra).i.baptiſmuꝫ (puri gurgitis) ſcilꝫ iordanis (⁊ ſuſtulit) id eſt abſtulit a nob (abluendo nos ꝑ baptiſmū (pctā).i.crimia (q̄) peccata (nō detulit).i.ſecū nō portauit.qꝛ ipe mundus erat ab om̄i peccato tam actuali ꝙ̄ originali ¶ Tūc ibi (Nouum genus).i.inauditum opus (potentie) ſcꝫ miraculoꝝ.qꝛ (aque infuſe ydrie rubeſcunt).i. flaueſcūt.ꝙ̄ ꝑ et (⁊ vnda).i.aqua infuſa ydrie (iuſſa).i.precepta (fundere).i.effundere (vinū mutauit originē).i.naturam ſuā.quia ad verbum domini aqua facta eſt vinum

Lauacra puri gurgitis celeſtis agnꝰ attigit.peccata que nō detulit nos abluendo ſuſtulit
Nouum genus potentie aque rubeſcunt ydrie.vinūqꝫ iuſſa fundere mutauit vnda originem

Ue maris ſtella dei mater alma atqꝫ ſemper virgo felix celi porta Sumens illud aue gabrielis ore.funda nos in pace mutās nomen eue. Solue vincla reis ꝓfer lumen cecis.mala noſtra pelle bona cuncta poſce

Ue maris ſtella. Materia huius hymni eſt de ſalutatiōe beate ꝟgini facta ab angelo ſic dicēte. Aue gratia plena dominus tecū bn̄dicta tu in mulieribꝰ Et cum ipa reſpōdiſſꝫ ecce ancilla domini fiat mihi ſꝫm verbū tuū.tūc virtute altiſſimi obumbrata eſt ⁊ ſolo ꝟbo concepit filium.qui eſt xp̄s dn̄s noſter. Intendit etiā autor ipſam beatā virginem mariam inuocare.vt ipa nomen eue ꝑ quam mors intrauit mutet.⁊ vt ſoluat vincula peccatoꝝ noſtroꝝ.⁊ preſtet nobis vitam eternā et vt nos a peccatis abſolutos mites faciat ⁊ caſtos. Hinc etiā laudare nos hortatur ⁊ glorificare hunc diem.ꝓpter hoc ꝙ euaſimus de dominio dyaboli ꝑ ipſam.⁊ venimus ꝑ fidem ⁊ grām dei ad regna celoꝝ. Et innuit hoc ꝑ ſimile faciendo iſtam ꝯparationem ſicut em̄ ſtella maris preſtat ducatū ipſis nautis.vt veniant ad portū.ita ꝑ ducatū virgis marie veniemus ad portum.i.ad xp̄m.⁊ hoc eſt quod dīt (O ſtella maris) id eſt mūdi (aue).i.ſalue (o alma mater).i.ſcā genitrix (dei) ⁊ hominis (atqꝫ) pro ⁊ manens (ſemꝑ virgo) ſcꝫ ante ꝑtum.in partu.⁊ poſt ꝑtuꝫ. et (o felix porta).i.ſancta ianua (celi).i.paradiſi (aue).i.ſalue ¶ Tūc ibi. Sumens illud. Et qꝛ tu (ſumens illud aue).i.illā ſalutationem angelicā.que fertur ab (ore gabrielis) illius angeli ſic dicti (funda).i.confirma (nos in pace).i.in eterna beatitudine.tu dico (mutās nomen eue) in aue.i.maledictionē eue in tuā benedictōem ¶ Tūc ibi Solue vincla. Et qꝛ tu virgo dicta es ſtella marꝫ.⁊ quia mutaſti nomen eue.i.ma

ledictionē eue deleuiſti. ⁊ impetraſti nobis benedictionē. ⁊ ꝓfudiſti moꝛ tem tribuens nobis vitam ꝑpetuā. ideo (ſolue vincula). i. ligamia pec catoꝝ (reis). i. peccatoꝛibꝫ (pꝛofer). i. tribue (lumen cecis). i. infidelibꝰ et (pelle). i. remoue a nobꝭ (mala noſtra) id eſt ꝑcā noſtra. ⁊ (poſce) id ē poſtula a filio tuo (cuncta bona) ¶ Tunc ibi. Monſtra te. O ma ria (mōſtra). i. oñde (te eſſe matrem) ſcꝫ placan do filium tuum. ⁊ filius tuus (ſumat pꝛeces). i. depcationes noſtras (ꝑ te. qui) filius (natus ex te) virgine maria (ꝓ no bis) miſeris peccatoꝛi bus (tulit) id ē ſuſtinuit (eſſe tuus) filius ¶ Tunc ibi. Virgo ſingularis. Et qꝛ ſuſti nuit eſſe filius tuus. idō (o virgo ſingularis) q̄a nulla eſt tibi ſimilis. q̄a fuiſti virgo ante ꝑtum. virgo in partu. et virgo poſt ꝑtum (mitis inter omnes) alias mulieres et o virgo caſtitatꝭ ma ter (fac nos ſolutos) ſcꝫ a culpis. ⁊ fac nos (mi tes). i. manſuetos (⁊ ca ſtos) ſcꝫ in coꝛpoꝛe ⁊ in anima ſimul.

Monſtra te eſſe matrē. ſumat per te pꝛecem. qui pꝛo nobis natus tulit eē tuus. Virgo ſingularis inter om nes mitis nos culpis ſolutos mites fac et caſtos. Vitam pꝛeſta purā. iter para tutū. vt videntes iheſū ſem per colletemur. Sit laus deo pa tri. ſummo xp̄o decus. ſpiritui ſancto trinus honoꝛ ⁊ vnus. Amen

Q uem terra pontus ethera co lunt adoꝛant pꝛedicant trinā regentem machinam clauſtrum ma rie baiulat

¶ Tunc ibi. Vitam pꝛeſta. Et qꝛ es mater caſtitatis ⁊ ſuauita tis o virgo (pꝛeſta). i. dona (vitam puram) nobꝭ. ⁊ (para). i. tribue (iter tutum). i. viam ſecurā (vt nos videntes ihm) filium tuū (colletemur) id eſt ſimul gaudeamus (ſemꝑ). i. in pꝛeſenti ei laudes ꝑſoluentes. ⁊ in futuro cum plenius cognoſcentes gaudeamus ⁊ exultemus cū dn̄o no ſtro filio tuo ¶ Tūc ibi. Sit laus. Et qꝛ deſcendit dn̄s deus noſ ter in vterum virginis. idō (laus). i. gl'ia (ſit deo patri. ⁊ decus). i. reue rentia ſit (ſummo xp̄o). i. excelſo filio dei. ⁊ (ſpiritui ſancto ſit honoꝛ tri nus) in ꝑſonis (⁊ vnus) in eſſentia Amen

Quem terra. Metrum in hoc hymno eſt idē quod in illo hymno Nocte ſurgentes. Intentio huius hymni eſt. q̄ autoꝛ vult oſtēde re hoc (quod ꝓphete de xp̄o nunciauerūt) in genitrice dei maria eſſe com pletum. oñdit ſimiliter q̄liter clauſtrum marie baiulauit xp̄m. Et no ta q̄ deus fecit hoiem de limo terre ⁊ poſuit eum ī paradiſo voluptatꝭ et ꝓhibuit ei ne comederet de ligno vite, qđ erat in medio paradiſi. ſꝫ dy abolo ſuadente eue. ⁊ eua poſtmodū ſilr ſuadente ade ambo comedens

tes de ligno vetito dyabolo placentes mortaliter peccauerūt. ⁊ poſt peccatum tante tranſgreſſionis de ꝑadiſo terreſtri a dn̄o eiecti ſe nudos eē cognouerūt. Uidens ergo deus ꝙ aliter non poſſet redimere genus humanū niſi ꝑ feminā. vnde ⁊ in vterum virginis deſcendit humanū corpus aſſumens. ⁊ ita ſumus redempti ⁊ a peccato liberati ꝑ feminā. vnde ⁊ ipſi grates reddere tenemur: Dictū eſt etiā ſupra. ꝙ maria ſtella maris eſt, mater dei. ⁊ quez celum ⁊ terra capere nō poterant in gremio ſuo portabat ¶ Cōſtrue (clauſtrū). i. venter beate virginis (marie baiulat). i. portat illum deuz (regentē). i. gubernantē (trinam machinam) mūdi ſcz celū terrā ⁊ mare. vel trinam machinaz anime. ſcz ꝯcupiſcibilitatem. rationabilitatem ⁊ ſenſualitatē (quez) deuz (terra). i. boni homines (pontus): i. mali hoīes (ethera). i. celeſtes creature (colunt). i. honorāt (adorant). i. ꝯmendāt (predicāt). i. publicant

Cui luna ſol ⁊ omnia deſeruiunt per tempora perfuſa celi gratia geſtāt puelle viſcera.

Beata mater munere. cuius supernꝰ artifex mundum pugillo continens ventris ſub archa clauſus eſt

Beata celi nuncio fecūda ſancto ſpiritu deſideratus gentibus. cuius per aluū fuſus eſt

Glorioſa domina excelſa ſuper ſidera. qui te creauit prouide lactaſti ſacro vbere

ſiue denunciāt ¶ Tunc ibi Cui luna. Dico ꝙ celū. i. celeſtes creature. terra. i. terreni. ⁊ oīa ſiue celeſtia ſiue terreſtria laudant ⁊ adorāt illum quē celum ⁊ terra capere non poterant. ⁊ vere qꝛ (viſcera puelle). ſ. virginis marie (ꝑfuſa). i. repleta (gratia celi). i. de rore celeſti (geſtant) id eſt portāt sᶜ xp̄m deum (cui) xpo (luna). i. variatio lune (ſol) in curſu ſuo (⁊ oīa) entia (deſeruiunt). i. famulant (ꝑ tp̄a). i. temporaliter.

¶ Tunc ibi Beata mater. Et qꝛ portauit xp̄m poſſumus dicere ꝙ eſt (btā mater munere). i. dono filij (ſub cuius) matris (archa ventris) id eſt vteri (ſupnus artifex). i. ſummus creator (ꝯtinens mundū) vniuerſum (pugillo). i. ſub ſua poteſtate (clauſus eſt). i. portatꝰ ¶ Tūc ibi Beata celi. Et qꝛ ſupnus artifex clauſus eſt ſub archa ventris virginis marie poſſumus bn̄ dicere. ꝙ virgo maria ſit (beata). i. ſancta) nūcio celi). i. angelica ſalutatione. ⁊ eſt (fecunda). i. impregnata (ſcō ſpiritu (ꝑ cuius) sᶜ virginis (aluum). i. vterū (fuſus eſt). i. natus eſt ille q̄ fuit (deſideratus) a cunctis (gentibꝫ) id eſt populis

Glorioſa dn̄a. Materia huius hymni eſt. ꝙ maria peperit ſaluatorē. Et qꝛ deus contulit ei tantam grām ꝙ ſaluatorē pareret. ⁊c̄. facit autor apoſtrophā. i. conuerſationē ad deū. ⁊ qꝛ deus cōtulit ei tan

tam grãm ꝙ peperit ſaluatorem.conuertit ſermonẽ ſuũ ad ipſam oſten dendo eam eſſe glorioſam dicens (O glorioſa domina).i.o ſponſa dñi noſtri (excelſa) id eſt eleuata (ſup ſidera).i.ſuper omnes celos. tu (lactaſti ſacro vbere) id eſt ex ſcõ pectore illũ (qui te creauit prouide).i.ſua eter na prouidentia ¶ Tunc ibi. Qd eua (Tu reddis).i.reſtituis (almo germine).i.p ſcm filium tuũ s[c] illud.i.paradiſum (quod eua) ex ñs (triſtis) id eſt doloroſa (abſtulit) a nobis (et es facta feneſtra celi).i. xpi (vt flebiles) id eſt homines deflẽtes pctã ſua (itrent aſtra).i.celos

Tunc ibi. Tu regis. Dico ꝙ homĩes deflentes peccata ſua intrẽt celos.ꝛ vere quia tu facta es (ianua).i.oſtium (alti regis).i.xpi.ꝛ tu facta (fulgida porta).i. ſplendida ianua (lucis).i.xpi qui eſt vera lux que illuminat omnẽ hominẽ venientẽ in hunc mundũ. et o (gentes redempte) ſcꝫ a criſto (plaudite).i. gaudete (vitam datam eſſe per virginẽ) mariaꝫ

Quod eua triſtis abſtulit tu reddis almo germine. intrent vt aſtra flebiles celi feneſtra facta es.

Tu regis alti ianua. tu porta lucꝭ fulgida. vitam datam per virginem gentes redempte plaudite

¶ Quod chorus vatum venerãdus olim ſpirituſancto cecinit repletus in dei factuꝫ genitrice cõſtat eſſe maria. Hec deum celi dominumqꝫ terre virgo concepit peperitqꝫ virgo. atqꝫ poſt partũ meruit manere inuiolata

Quod chorus vatum. In hoc hymno agit autor de natiuitate xpi et qliter debet eſſe ꝯpletum in maria quod ꝓphete pdixerunt. quia maria cõcepit ꝛ peperit filium. ꝛ ſymeon gauiſus ſuſcepit eum in templo. Dicimus ergo ꝙ ꝓphete ſenſerunt de aduentu ꝛ natiuitate chriſti. Dicit em̃ Eſaias In medio duũ aialiũ cognoſceris.i.inter bouẽ ꝛ aſinum. ꝛ alibi. Egredietur virga de radice yeſſe. ꝛ Abbacuc ſentiẽs de xpi aduentu ſil'r ait. In medio duum animaliũ ꝛc. Et multi alij ꝓphete annunciauerũt ꝛ ꝓphetauerunt de xpo. hoc totum cõplerũ eſt in maria. qꝛ xps conceptus. natus. baptiſatus. crucifixus. ꝛ in templo pñtatus. ꝛ a iuſto ſymeone ꝛ ab anna vidua ſuſceptus eſt. Vñ a perſonis illis q̃ dño obuiauerunt iſtud feſtũ (in quo iſte hymnus cantatur) hypapanti dm̃ dr id eſt obuiatio dm̃. ¶ Cõſtrue. s[c] illud (ꝯſtat eſſe factũ).i.impletuꝫ (in maria genitrice dei).i.matre xpi (qd venerandus chorus).i.honorabilis ꝯgregatio (vatũ).i.ꝓphetaꝝ (repletus).i.plenus (ſpiritu ſcõ cecinit).i.ꝓphetauit (olim).i.dudũ ¶ Tunc ibi. Hec deuꝫ celi. ꝛc. Et vere conſtat eſſe factũ qd prophete cecinerũt. qꝛ beata virgo ꝯcepit do

minū) id eſt chriſtū deum celi ⁊ terre (et virgo) ſcꝫ maria (peperit illum quem geſſit) id eſt portauit (atq;) pro et (meruit) ſupple dicta virgo maria (inuiolata manere) id eſt manſit incorrupta poſt partum ☞ Tūc ibi (Quem ſenex. Quem) id eſt chriſtum (ſymeon iuſtus ⁊ ſenex) id ē annoſus ſymeon ſacerdos (ſumpſit) id eſt ſuſcepit (in vlnis) id eſt in brachijs ſuis (in domo) id eſt ī templo (domini) s[c] ſymeon eſt (gauiſus) id eſt letat⁹ (videre) .i. aſpicere (xp̄m ſuo ꝓprio lumie) .i. ꝓprijs oculis (qđ optauit) id eſt deſiderauit per multa tempora.

Quem ſenex iuſtus ſymeon in vlnis
in domo ſumpſit domini gauiſ⁹ hoc
quod optauit videre proprio lumine
chriſtum. Tu libens votis petimus
precantum regis eterni genitrix faue
to claraq; celſi renitens olimphi reg/
na petiſti. Sit deo noſtro decus ⁊ po
teſtas ſit ſalus perpes ſit honor per/
hennis. qui poli ſumma reſidet in ar
ce trinus et vnus Amen

Quaꝫ glorifica lucet choruſcās
ſtirpis dauidice regia ꝓles ſub
limis reſidēs virgo maria ſupra celi/
genas etheris omnes

☞ Tūc ibi (Tu libens votis) O tu (genitrix) id eſt mater (eterni regis) ſcꝫ chriſti qui caret principio ⁊ fine te (petimus faueto) id eſt ꝯcede (votis precantuꝫ) id eſt precibus famulorum (libens) id eſt libenter (⁊ tu renitens) id eſt ſplendens (petiſti) .p. accepiſti (clara regna olimpi celſi) id eſt alta celi ☞ Tūc ibi (Sit deo) dec⁹ ⁊ poteſtas (ſit deo noſtro perpes ſalus) id eſt perpetua gloria (⁊ perhēnis honor ſit) deo noſtro (qui) ſcꝫ deus (reſidet in ſumma arce poli) id eſt in altitudine celi (trinus) in pſonis (et vnus) in ſubſtantia

Quā glorifica) Hoc metrum eſt tetrametrū. Sunt aūt hic quatuor verſus. ⁊ in vno quoq; eoꝝ ſunt quatuor pedes. quoꝝ primus eſt ſpondeus. ſecūdus iambus. tercius dactilus. quartus eſt ſpondeus ſiue trocheus Materia huius hymni eſt duplex ꝯmendatio ipſius marie. tam a progenie q̄ȝ a meritis Commendatio a progenie eſt. quia ipſa eſt de regia ſtirpe. ſcꝫ de ſtirpe dauid. Cōmendatio aūt a meritis eſt quia ipſa peperit chriſtum ſaluatorem noſtrum. Cantatur autem hymnus iſte in tranſitu ſiue obitu beate marie virginis. qualiter ſcꝫ trāſiuit de hoc mūdo ad regnū celoꝝ an ſolum emittendo ſpiritū vel vtrum aſſumpta fuit cum corpore. de quo dubium eſt. ſed tamen meli⁹ eſt vt credamus eam aſſumptam eſſe a patre cum corpore. O regia proles ſtirpis dauidice. o maria que es ramus ipſius dauid. Ipſe enim fuit

quercus a qua rami procedunt. ꝛ tu es ramus ſtirps ꝛ proles qui tenni ni ponuntur pro eodem ſed non idem ſignificant. Eſt eñ proles qd̄ ali unde habet initiū. Stirps idē eſt ꝙ truncus a quo ramus velut a patre filiꝰ ꝓcedit. O (q̄ꝫ) id ē quantū (glorifica luce) id ē glorioſa (choruſcās) id eſt ſplendida parens. o maria tu dico (ſublimis) id eſt ſtans in ſubli mi. ſcꝫ ī celo (tu reſidēs) id eſt ſedēs ſuper omnes angelos (etheris celige nas) id eſt genitas in ce lo. quia in celo fuerūt cre ati angeli a deo

Tu cum virginco mater honore an gelorum domino pectoris aulam ſa cris viſceribus caſta paraſti. natus hinc deus eſt corpore chriſtus. Quē cunctus venerans orbis adorat. cui genu flectitur omne. a te petimus ſub uenient abiectis tenebris gaudia lu cis. Hoc largire pater luminis om nis natū per proprium flamine ſacro qui tecum nitida viuit in ethera reg nans ac moderans ſecula cuncta

☞ Tunc ibi (Tu cū virginco) O maria ſe exiſtens (mater cum vir ginco honore) id eſt ꝑma nens ꝟgo (caſta paraſti aulam pectoris) id eſt pe ctus tuum (domio ange lorum) ꝛ ideo (hinc) id eſt ex illis (viſceribus ſa cris natus eſt chriſtꝰ de us) id eſt dignatus ē na ſci) corpore) id ē quātū ad corpꝰ. quia humani tatem ſumpſit a te.

☞ Tūc ibi (Quēz cūctis (Quem venerās orbis adorat) id eſt quē omnes homines venerā tur (cui) id ē ad cuiꝰ ho norem (omne genu flecti tur) id eſt om̄es homies flectunt genua. a quo ſcꝫ chriſto nos (petimus gaudia lucis) ſcilꝫ eterne (te ſubueniente) id eſt auxiliāte (abiectis tenebris) id ē peccatis remo tis a nobis ☞ Tūc ibi (Hoc largire) Superius fecit autor preces ad beatam mariam virginem. ſed hic facit preces ad deum patrē vt ip ſe dignetur nobis dare que promiſſa ſunt dicens. O (pater lumīs om nis) id ē origo ꝛ factor totius claritatis (largire). i. donare nobis (hec) ſcꝫ gaudia lucis. ꝛ largire inquam hoc (per proprium natum) id ē amo re filij tui. ꝛ (ſacro flamine) id eſt amore ſpiritusſancti (qui ſupple filius tuus (viuit tecum in nitida) id ē munda (ethera) id eſt in celo (regnās) id eſt gubernans (ac moderans ſecula cuncta) id ē omnes gentes in hoc ſeculo exiſtentes

Artyris ecce dies agathe vir ginis emicat eximie. q̄ chriſtꝰ eā ſociat et dyadema duplex eam decorat

Artyris ecce dies) Hunc hymnuz Prudentius in honore ſan cte agate compoſuit. in quo laudat deum qui tantam cōſtantiā ꝯtulit virgini agathe ꝛc ¶ Conſtrue (Ecce) id eſt videte (dies

Stirpe decens elegans ſpecie. ſꝫ ma
gis actibus atqꝫ fide terrea proſpera
nil reputās. iuſſa dei ſibi corde ligans

Fortior hec trucibuſqꝫ viris expo
ſuit ſua membra flagris pectore. q̄ꝫ fu
it valido. torta mamilla hoc docet pa
tulo

Delicie cui carcer erat paſtor ouē
petrus hanc recreat. inde gauiſa ma
giſqꝫ flagrans cuncta flagella cucur
rit ouans

Ethnica turba rogum fugiens hu
ius et ipſa meretur opem. quos fidei
titulus decorat his venerem magis
quos premat

agathe martyris eximie) id eſt magne virginis (emicat). i. valde ſplen
det (qua) ſcꝫ die (chriſtus ſociat) id eſt ꝯiungit eaꝫ ſibi (ꝛ dyadema) id
eſt duplex corona. ſcꝫ martyrij ꝛ caſtitatis (decorat) id ē honorat eam

☞ Tunc ibi (Stirpe decens (decens) id eſt nobiles (ſtirpe) ſupple
fuit progenie (elegans ſpecie) id pulcra facie (ſed magis) sc eſt pulcra
(actib9 atqꝫ fide) id eſt
bonis operib9 fidei (atqꝫ
pro ꝛ (nil reputans) .i.
eſtimans (proſpera ter-
rea) id eſt terrenoꝝ proſ
peritatem. ꝛ (ligans) id
eſt retinēs (ſibi corde) id
eſt in mēte (iuſſa dei) id
eſt precepta dei

☞ Tūc ibi (Fortior
hec (Hec. ſ. agatha) for
tior viris trucib9). i. cru
delib9 (expoſuit ſua mē-
bra) id ē dedit (flagris)
id eſt verberib9 ꝛ flagel-
lis (mamilla torta) ſcꝫ a
tortorib9 vexata (docet)
id eſt manifeſtat (patu-
lo) id eſt aperte (q̄ꝫ) id ē
quātū ipſa agatha (fuit
valido pectore) id ē for-
ti mente et corpore

☞ Tunc ibi (Delicie
cui (cui) ſcꝫ agathe (car-
cer erat delicie) id eſt ꝓ
delicijs vel loco deliciaꝝ
(paſtor petrus ouem) id
eſt agathā (recreat) id
eſt ꝯſolat. ꝛ (inde gauiſa) id eſt letata (ꝛ magis flagrans) id eſt ardens
in amore dei (cucurrit) id eſt libenter ſuſtinuit (cuncta flagella) id eſt tor
menta (ouans) id eſt gaudens

☞ Tunc ibi (Ethnica turba rogum (Ethnica turba) id eſt gen-
tilis vel pagana que iuxta montē ethnam habitauit (fugiens rogum)
id ē combuſtionē. quia mons ethna ſemper ardet. ſupple illa turba (me
retur opem) id eſt auxilium ipſius agathe. vt ergo deus (magis premat
id eſt reſtringat (venerem) id eſt luxuriam (his) id eſt illis hominib9 ibi
dem habitantibus (quos) ſupple homines (titulus) id eſt honor vel ſi-
gnum fidei (decorat) id eſt honorat. Et nota ꝙ quodā tempore mons
ethna cepit tantū ardere vt multum periclitauit ciuitatē cathaginenſiū
et ideo pagani venerūt ad ſepulcrū ſancte agathe ꝛ acceperūt velū in
quo erat inuoluta ꝛ ꝓiecerunt in ignem. ꝛ ſtatim ignis extinctus eſt

☞ Tũc ibi (Jam renitens) Tu qui es ſtella (renitens) id eſt ſplen-
dens (polo) id eſt in celo (quaſi ſponſa) ſcꝫ chriſti (ſupplica) id eſt aduo-
ca (domino pro miſeris) id eſt pro peccatoribus (vt faciat coli) id eſt ce-
lebrari (ſua feſta) id eſt ſuas ſolennitates (vt faueat) id eſt det auxilium
(celebrantibꝫ ſe) ſcꝫ feſta deuote ☞ Tunc ibi (Gloria cum) Gloria
et laus ſit genito) .i. filio
cuꝫ patre ſpiritui ſacro)
id eſt ſancto (ꝓuide) id ē
etiã vide (qui deꝰ eſt om
nipotens faciat hãc) .ſ.
agatã (memorē noſtri)
id eſt ꝙ agata ſit memor
illis qui habent memori
am ſui Amen

Jam renitens quaſi ſponſa polo pro
miſeris ſupplica domino ſic ſua feſta
coli faciat ſe celebrantibus vt faueat
Gloria cum patri ſit genito ſpiritui
prouide ſacro. qui deus vnus eſt om
nipotens hanc noſtri faciat memo-
rem Amen

Chriſte ſanctorum decus atqꝫ
virtus. vita ⁊ forma via lux et
autor ſupplicum vota pariterqꝫ hym
num ſuſcipe clemens

Qui tuum dudum benedictum ad te
attrahens mire ſegregaſti mundo. vt
probra mundi reprobare diſcens te
ſequentur

Cuius deuotum animum pueri gra
tia preſtans fidei valere qua valens
mira precibus peregit mente fideli

(C)hriſte ſanctorum)
In h̄ hymno agit
autor de vita ⁊ habitu
ſancti benedicti. ⁊ de mi
raculis eius. ſcꝫ de capi
ſterio fracto in puericia
ſua ⁊ iterũ ſanato ⁊c̄. In
tendit etiam rogare deũ
vt noſtra vota benigne
ſuſcipiat et noſtra pecca
ta expellat. ⁊ fauorem ſu
um tribuat ⁊ gratiã ſuã
ꝯcedat meritis ſancti be
nedicti. O tu (chriſte de
cus) id eſt honor (ſancto
rum atqꝫ) ꝓ et sᶜ qui eſt
(virtus) qꝛ ꝑ te virtuo-
ſi ſunt (⁊ vita) quia ꝑ te
viuũt (⁊ forma) qꝛ te imi
tari debent. vnde dixiſti
Ego ſum via veritas ⁊
vita. (via) quia per te
eunt ad patrem (lux) qꝛ
per te illuminanꝰ (⁊ au-
tor) qꝛ es dominus ſanctitatis. ⁊ tu qui es talis ſcꝫ ita (clemens) id eſt
pius vel miſericors (ſuſcipe) id eſt accipe (vota ſupplicum) id eſt preces
ſupplicantium. ⁊ (pariter hymnum) id eſt canticũ laudis ☞ Tũc ibi
(Qui tuũ o tu (qui attrahēs) sᶜ fuiſti (dudũ) .i. olim (tuũ benedictũ ad
te. ſegregaſti mire) id ē mirabiliter (mũdo) .i. a mũdo. ⁊ hoc ideo (vt di-
ſcēs reprobare) .i. ſpernere (probra mũdi) .i. peccata (⁊ ſequenꝰ te) qꝛ di
xiſti qui ſequiꝰ me nō ambulat in tenebris ſed habebit lucem vite
☞ Tunc ibi (Cuius deuotũ animũ) deuotũ animũ) id eſt religioſum

(cuius pueri).i.benedicti(grā fidei)ſupple xp̄iāne.de qua plen⁹ erat ſanctus benedictus(preſtans valere).i.poſſe(qua)gratia fidei ſpᵉ benedictus(valens peregit mira).i.miracula(precibus).i.orōnibus(mēte fideli).i.cum firma ſpe.vt in libro dyalogoꝝ poteſt inueniri. ☞ Tunc ibi. Dehinc extendēs(Dehinc).i.deinde ſpᵉ benedictus(extēdens pedē).i.viā(in remotis locis)ſcꝫ in heremo(malēs).i.malis volens(artus)id eſt mēbra(iuuenilis corporis cruciari).i.puniri et quare quia ipſe erat.(ardens) id eſt feruens (caſto amore).ſ.dei(ſcādens) id eſt aſcendens.(ardua)id eſt ad excelſa qr quotidie ambulabat de virtute in virtutē ſꝑ altiora petendo ¶ Tūc ibi Gloriam patri ⁊c̄. Omnes reſonemus) id eſt perſoluam⁹(gloriā) id eſt laudem(patri)et o (alme ſpiritus).i.o ſancte ſpūs qui es(compar) id eſt equalis(vtriuſqꝫ) ſcꝫ patris et filij exiſtens (vn⁹ deus)cū eis(omni tempore ſeculi).i.in eternum(reſonemus tibi gloriam).i.laudē. ¶ Tūc ibi Imbuit poſthinc. ⁊c̄. ſpᵉ benedictus (imbuit).i.docuit vł repleuit(poſthinc).i. deinde(beatos homines) id eſt bonos homines (artis regulis)id eſt ſtrictis obſeruantijs(retundi)id eſt refrenari(animos) ſuꝑbos ⁊ docuit(ſubdere colla)mentis(ſemꝑ iugo)id eſt precepto (domini polorum) celorum ¶ Tunc ibi. Ex quibus ⁊c̄.(Ex quibus) ſupple ſanctis hominibus ſanctus(maur⁹)fuit(ſedulus) id eſt aſſiduus miniſter)ſcꝫ ſancti benedicti(obſequens)id eſt obediens(patri) ſcꝫ benedicto(traxit puerum)ſcꝫ ſubmerſum.puerum dico (retractum) id eſt attractum(gurgite fontis)leuatum.i.eleuatuꝫ(latice)id eſt ex aqua equoris Tunc ibi Huius o chriſte(O chriſte precamur) id eſt nos rogamus(meritis)id eſt per merita(huius)ſcꝫ ſancti benedicti (vt arceas) id eſt repellas a nobis(iram) id eſt iracundiam.et (tribuas fauorem)id

Dehinc extendens pedem in remotis ardua ſcandens. cruciari malens corporis artus iuuenilis ardens amore caſto. Gloriam patri reſonemus omnes. et tibi compar vtriuſqꝫ ſemꝑ ſpiritus alme vnus deus omni tempore ſeculi

Imbuit poſthinc homies beatos regulis artis animos retundi. et iugo ſemper domini polorum ſubdere colla. Ex quibus maurus ſedulus miniſter obſequens patri. latice leuatum gurgite fontis puerum retractum. Huius o chriſte meritis precamur vt arceas iram. tribuas fauorem. gratiā preſtās veniāqꝫ nobis mitis ad omnes

eſt auxilium (preſtans gratiam) virtutum (et veniam) peccatorum exi/ſtens (nobis) peccatoribus (mitis) .i. ſuauis reſpiciendo (ad omnes) s[c] homines ☞ Tunc ibi Prebe oramus (O alme deus) exiſtens (rector) id eſt gubernator (oramus) id eſt deprecamur. ⁊ ideo (prebe) id eſt concede nobis (vt fides noſtra reſiſtat vicijs) id eſt peccatis (atq; mini/ſtret) id eſt ſeruiat (ſtudijs virtutū puro pectore .i. mundo corde

Prebe oramus deus alme rector. vt fides noſtra vicijs reſiſtat. atq; vir/tutum miniſtret ſtudijs pectore puro. Gloriam patri reſonemus ⁊c.

Iam chriſte ſol iuſticie noc/tis recedant tenebre. nunc mentis cedat cecitas. virtutum et lux re/deat. Da tempus acceptabile. et peni/tens cor tribue. ne nos vacuos tran/ſeat hoc quod benigne prerogas. Quiddamq; penitētie da ferre licz grā/dium maiori tuo munere. quod dem/ptio ſit criminum Dies venit dies tua in qua reflorent omnia. letemur in hac vt per tuam per hanc reducti gratiam

Iam xp̄e In hoc hymno rogat autor deum vt in hoc ſacro tempore tri/buat nobis cor penitēs et quos longanimitate pietatis expectat ſua be/nignitate ad ſe conuer/tat. et hoc eſt quod dicit (O criſte ſol iuſticie) id eſt ſplendor pietatis (te/nebre noctis) id eſt pec/cata noſtra (recedāt nūc et cecitas mētis cedat) id eſt recedat (nūc) id eſt in pñti tp̄e (⁊ lux virtutū) id eſt virtutes bonorum operum (redeat) id eſt reuertant.

☞ Tunc ibi. Da tempus. O chriſte (da tempus acceptabile) .i. congruum ad peniten/tiam. q̇a ante chriſti paſ/ſionez. ſcz in veteri teſta/mento non erat tale tp̄s q2 oculus p oculo ⁊ dens p dente dabat. modo āt nō ē ſic (et tribue (nobis (cor penitēs. ne) p vt nō (vt hoc nō trāſeat) .i. nō p̄tereat (nos) pctōres vacuos) v̄tutib9 (qđ p̄rogas) .i. interpellas apud deū patrē (benigne) .i. miſericordit̄ ¶ Tūc ibi Quiddāq; ⁊c. O xp̄e (da q̇ddā) .i. paululū (pe/nitētie ferre) .i. pati (nobis) pctōrib9 (qđ) .i. ꝓpt̄ quā penitentiā (dēptio) .i. ablutio (criminum) .i. pctōꝝ (ſit licet) p q̄uis (grandiū) .i. magnorum pccōꝝ. et hoc (tuo munere) maiori om̄ibus criminib9 ☞ Tūc ibi Dies venit. Uere debes dare penitētiā. q2 iudicij dies vel paſcalis feſtiuitas venit. q2 nos ſumus in q̄s fines ſeculoꝝ deuenerūt (Dies) ſcz paſcalis (ve/nit) .i. appropinquat (dies dico tua. in q̄) s[c] die (oīa) ſcz mentes hoīm (re/florent) .i. micāt v̄tutib9. ideo (letemur) .i. gaudeamus (in hac) die ſolen/

ni(vt reducti).i.ſicut redempti ſumus(⁊ hanc tuā grām)quia gratis re demiſti nos a dyabolica poteſtate.et ſaluaſti nos a peccatis noſtris. ⁊c.

☞ Tunc ibi Te rerum. Et ideo(o clemens trinitas) in perſonis ⁊ vnitas in eſſentia(vniuerſitas rerum).i.vniuerſa creatura(adoret te. et nos) qui facti ſumus(noui per veniā).i.per tuam gratiam(canamus).i. decantemus(canticum nouum).i.iubilū. Jubilus eñ eſt quod nec mēte concipi.nec voce expmi poteſt ☞ Tunc ibi Preſta beata trinitas. (O beata trinitas)in pſonis(preſta).i.dona(⁊ o ſimplex vnitas)ſcꝫ in eſſentia(concede).i.tribue nobis(vt munera ieiunioꝝ).i.abſtinentiarū noſtraꝝ(ſint fructuoſa).i.fructus bonos ferentia(tuis)ſ pᶜ fidelibꝫ

Te rerum vniuerſitas clemens adoret trinitas. et nos noui per veniam nouum canamus canticum.

Preſta beata trinitas. concede ſimplex vnitas. vt fructuoſa ſint tuis ieiuniorum munera.

Udi benigne ⁊c.

Materia hymni huius eſt ꝯmendatio ieiunij.et hortat nos ieiunare et deo ſeruire.⁊ in h̄ tpe ieiunij in orōnibꝫ plꝰ q̄ꝫ in alijs tpibꝫ inſiſtere debemus. vt in die iudicij vitam habeamꝰ eternam. et hoc eſt qđ dicit. (O benigne cōditor).i. creator omniū rerū(audi preces noſtras cū laudibus).i.cum hymnis preces dico(fuſas).i.effuſas(in hoc ſacro q̄dragenario ieiunio).i.in numero q̄draginta dierū. in quibꝫ digne ieiunare debemus

Audi benigne conditor noſtras preces cum laudibus in hoc ſacro ieiunio fuſas q̄dragenario

Scrutator alme cordium infirma tu ſcis virium. ad te reuerſis exhibe remiſſionis gratiam.

Multum quidem peccauimus. ſed parce confitentibus. ad laudem tui nominis confer medelam languidis

Sic corpus extra conteri dona p abſtinentiam. ieiunet vt mens ſobria a labe prorſus criminum.

☞ Tūc ibi Scrutator. Et q2 fundimus preces(o alme ſcrutator).i.inquiſitor(cordium)noſtroꝝ. bene dico ſcrutator q2(tu ſcis).i.cognoſcis(infirma viriū)ideo(exhibe).i.dona(reuerſis ad te).i.penitētibꝫ(remiſſionis grām) ☞ Tunc ibi Multū quidē(nos peccauimus q̄dē multū.ſed parce confitentibus)pctā ſua(⁊ confer languidis).i.pctōribꝫ(medelam).i.remiſſionē(ad laudē tui noīs) Tūc ibi Sic corpus. Et ꝯferēdo ſic medicinā(dona corpꝰ ꝯteri).i.caſtigari(extra p abſtinētiā) et dona(vt ſobria mens ieiunet prorſus).i.oīno(a labe criminū).i.pctōꝝ.

Expoſitio hymnoꝛum

Ecce nunc tempus ydoneum medicina peccaminum qui/ bꝫ deū offendim⁹ coꝛde ꝟbis operibꝫ

Qui pius et ꝓpicius nobis pepercit hactenus. ne nos cum noſtris perde/ ret tantis iniquitatibus

Hunc igitur ieiunijs cum precibꝫ et lachrimis multiſqꝫ bonis alijs place/ mus deuotiſſime.

Ut nos a cunctis ſoꝛdibus purgans oꝛnet virtutibus. angelicis ⁊ cetibus nos iungat in celeſtibus.

Sit benedictus genitoꝛ. eiuſqꝫ vnige nitus cum ſpiritu paraclito in ſempi/ terna ſecula. Amen

Clarum decus ieiunij mōſtra tur oꝛbi celitus. qđ xp̄s autoꝛ omniū cibis dicauit abſtinens

Ecce nūc tp̄s Jn hoc hymno hoꝛtat̃ nos autoꝛ vt ab omni pecca/ to abſtineamus. ⁊ rogemus deum cum lachꝛymis ⁊ precibꝫ vt ipſe remittat nobis peccata noſtra. ⁊ nos mundet ab omni vicio in tpe huius ieiunij. quia xp̄s pius eſt ⁊ misericoꝛs. et hoc eſt qđ dicit. O fratres (ecce tempus ydoneū) .i. ꝯgruum ad peccata remittendū qđ tempus eſt (me/ dicina peccaminū) .i. peccatoꝝ (quibꝫ) ſpᵉ pecca/ tis (offendimus deū coꝛ de) .i. vana cogitatione (verbis) .i. iniquis ſer/ monibꝫ et turpiloquijs. (operibꝫ) .i. prauis et il/ licitis actibus.

Tunc ibi Qui pius Dico ꝙ verbo et opere deum offendim⁹ qui ſcꝫ deus exiſtēs (pius ⁊ ꝓpi cius) .i. misericoꝛs (pepꝑ cit nobis hactenus) .i. hucuſqꝫ. ne ſcḋm mala nrā opera (nos pariter cum noſtris tantis iniquita/ tibꝫ ꝑderet) .i. ꝯdemna/ ret. ſed ita pepꝑcit nobis vt mediāte paterno aux ilio ad chriſtū veniam⁹ et ammodo in bonis opꝑi bus ꝑſeueremus.

Tunc ibi Hunc igit̃ Et quia pepꝑcit nobis misericoꝛdit̃ ergo (place mus) .i. placatuꝫ nobis faciam⁹ (hunc) ſcꝫ deuꝫ et quō (ieiunijs) .i. cum abſtinētia cibi et potus et (cuꝫ precibꝫ) .i. cū oꝛō nibus aſſiduis. quia ip/ ſe ait. Petite et accipietis et alibi dicit. Amen amen dico vobis. quid/ quid oꝛantes petieritis. credite et fiet vobis ☞ Tunc ibi Ut nos. Dixi ꝙ placemus eum deuotiſſime. vt ipſe purgans nos a cunctis ſoꝛdi bus et peccatis oꝛnet nos virtutibus. et faciat nos perſeuerare in eis. ⁊ ꝙ (iungat nos angelicis cetibus in celeſtibus) id eſt in regno celoꝛum Tunc ibi Sit benedictus ⁊c. (Genitoꝛ) id eſt deus pater (ſit benedict⁹. et eius vnigenitus) id eſt xp̄s q̇ eſt filius dei (cum ſpiritu paraclito) id eſt conſolatoꝛe (in ſempiterna ſecula) Amen

Clarum decus Jn h̄ hymno hoꝛtat̃ nos ⁊ admonet autoꝛ ieiunioꝝ

humilitatem ⁊ inde autoritatem habere ⁊ a xp̄o efficatiā. ⁊ vt antiqui pa
tres moyſes helyas ꝯſequuti ſunt vitam eternā. ita ⁊ nos ꝯſequamur
¶ Conſtrue (clarum decus). i. ꝯmendabile ieiunium (monſtratur). i.
datur (orbi). i. mundo (celitus). i. de celo (quod) ieiunium (xp̄s) exiſtens
(autor). i. creator (omniū) rerum (dicauit). i. ſanctificauit (abſtinens ci-
bis) id eſt a cibis

Hoc moyſes carus deo legiſq; lator
factus. hoc heliam per aera curru le-
uauit igneo.
Hinc daniel miſteria victor leonum
viderat: ꝑ hoc amicus intimus ſponſi
iohannes claruit.
Hec nos ſequi dona deus per exem
pla parſimonie. tu robur auge menti-
um dans ſpiritale gaudium
Preſta pater per filium. preſta per al-
mum ſpiritum. cuȝ his per euum tri-
plici vnus deus cognomine
Ex more docti miſtico ſerue-
mus hoc ieiunium. deno die-
rum circulo ducto quater notiſſimo

Tunc ibi. Hoc moyſes
(Moyſes factus eſt ca
rus). i. dilectus (deo h̊)
ſupple ieiunio. i. ꝑ hoc ie
iunium (q;) pro et moy-
ſes. fact⁹ eſt (legiſlator)
. i. dator legis diuine (h̊)
. i. ꝑ hoc ieiuniū. ⁊ (hoc)
sᶜ ieiunium (leuauit). i.
vexit (heliam) illū ꝓphe
tam (igneo curru). i. in
q̄driga ignea (ꝑ aera)
. i. per aerem. quia cū heli
as transgreſſus eſſet ior
daneȝ cum diſcipulo ſuo
helizeo fugiens ꝑſequu-
tiones ihezabel raptus ē
helias in curru igneo in
paradiſum terreſtrē. pal
lio ſuo dimiſſo. helizeus
āt pallio leuato reuerſus
eſt ad iordanē. ⁊ ꝑcutiēs
aquam cum pallio. ceſſit
aqua iordanis. ⁊ tranſi-
uit propheta ſicco pede
Tūc ibi Hinc daniel.
(Daniel) ille ꝓpheta exiſtens (victor leonū). i. leones nō nocuerūt eum
(viderat) ꝑ ſpm̄ſanctum (miſteria). i. ſecreta que nemo alius ſcire potuit
(hinc). i. per hoc ieiunium. ⁊ (iohannes) baptiſta (claruit). i. factus eſt
(intimus amicus ſponſi). i. xp̄i (ꝑ hoc) sᶜ ieiuniū Tunc ibi Hec nos
Et q2 iſti facti ſunt per hoc ieiunium (o deus dona). i. concede (nobis)
xp̄ianis. vt poſſumus (ſequi). i. imitari (hec) sᶜ ieiunia (ꝑ exempla parſi
monie) i. abſtinentie cibi ⁊ potus. ⁊ (tu auge robur). i. fortitudinem (mē
tium). i. cordium (dans). i. donans (ſpiritale gaudium). i. leticiā ſpirit⁹.
Tunc ibi. Preſta pater (O pater preſta). i. dona nobis hec que ſu-
pra petiuimus (ꝑ filium) tuum vnigenitum. ⁊ (preſta ꝑ almū ſpiritum)
tu dico exiſtens (vnus deus) in eſſentia (cum his). i. cum filio ⁊ ſpū ſctō
(triplici cognomine). i. ſub trib⁊ nominib⁊ diſtinctis (per euū) id eſt eter-
naliter vel per imperpetuum

Lex ⁊ prophete primitus hoc ꝓtule-
runt. poſtmodū chriſtus ſacrauit om
nium rex factor atq̃ȝ temporum
Vtamur ergo parcius verbis cibis
⁊ potibus. ſomno. iocis. ⁊ artius per
ſtemus in cuſtodia
Vitemus ante peſſima. queq̃ȝ ſubru
unt mentes vagas. nullumq̃ȝ demus
callido hoſti locum tyrannidis
¶ Dicamus omnes cernui. cla
memus atq̃ȝ ſinguli. ploremꝰ
ante iudicē. flectamus irā vindicem.
Noſtris malis offendimus tuā deus
clementiam. effunde nobis deſuꝑ re
miſſor indulgentiam.

Ex more docti. Materia huius hymni eſt ꝯmendatio ieiunij. ⁊ hor-
tamur nos ieiunare ⁊ deo ſeruire. ⁊ hoc tp̄e ieiunij in orōnib⁹ ⁊ bonis
operib⁹ plus q̃ȝ in alijs diebꝰ. vt inde habeamus vitam eternam. ⁊ hoc eſt
quod dr̄ O fratres (ſeruemus hoc ieiunium) in quo modo ſumus ſcȝ ca
ſte ⁊ honeſte. nos (docti) .i. inſtructi (ex miſtico more) .i. ex figurata ꝯſue-
tudine. ⁊ hoc (deno cir-
culo) .i. denario numero
(dierū notiſſimo) .i. ma
nifeſtiſſimo (ducto) id ē
multiplicato (quater) .i.
per quatuor Tunc ibi
Lex ⁊ prophete (Lex)
data per moyſen (⁊ pro-
phete) .ſ. helias ⁊ alij (ꝓ
tulerunt hoc) ieiunium
(primitus) id ē primo. ⁊
(xp̄s rex oīm) hominū
(atq̃ȝ) ꝑ ⁊ (factor) .i. cre
ator (temporū ſacrauit)
.i. ſanctificauit illō (poſt-
modum) .i. poſt moyſen
⁊ ꝓphetas. q̄ ieiunauit
ꝑ quadraginta dies do-
nans nobis exemplū. vt
etiā ieiunemus. Tūc ibi
Vtamur ergo. Et q̄
ꝓphete ⁊ poſtea xp̄s ꝯſe
crauerūt hoc ieiuniū (er
go vtamur parcius) .i.
ſpantius (v̄bis) inutili-
bus (cibis ⁊ potibus) .i.
a ſupfluitate comeſtiōis
⁊ ab ebrietate. q̄ mediā
te crapula nos labimur in peius. ⁊ venter mero eſtuans de facili ſpumeſ-
cit in libedinem. ⁊ non ſolū iſtis vtamur parcius. ſed etiā (ſomno) nimio
(⁊ iocis) illicitis (⁊ ꝑſtemus) .i. ꝑſeueremus (in cuſtodia) anime noſtre
Tūc ibi Vitemus ante Dico q̄ relictis vicijs ꝑſtemus in cuſtodia
virtutū. ⁊ (vitemus) .i. abijciamus a nobis (ante) .i. ꝑus (peſſima) .i. pec
cata vel praua oꝑa (queq̃ȝ ſubruūt) .i. oppzimūt (mētes vagas) .i. ad ma
lum ꝓnas (q̃ȝ) ꝑ et (nullum) pro non ⁊ vllum (⁊ non demus callido ho-
ſti) .i. dyabolo (vllum locum) .i. aliquā occaſionem (tyrannidis) in nobis
Dicamus oēs. In hoc hymno hortat᷑ nos autor vt rogemus deum.
cum precib⁹ ⁊ lachrymis. vt ipſe auertat a nobis irā ſuā. ⁊ dimittat
nobis delicta noſtra. ⁊ hoc eſt qd̄ dicit (Nos omnes) exn̄tes (cernui) .i.
humiles (dicamus) .i. rogemus (atq̃ȝ) ꝑ et (ſinguli) .i. oēs (clamemus)

ad deum. ꝛ ploremus ante iudicem) .i. xp̄m. ꝛ (flectamus) .i. placemus (vindicem irā) ſcꝫ xp̄i quā habet aduerſus nos Tunc ibi. Noſtris malis (O deus offendimus .i. irritauimus (noſtris malis) .i. ꝑ peccata noſtra (tuā clementiā .i. tuam benignitatē. ꝛ quia tu pius es ꝛ miſericors et dixiſti Nolo mortem peccatoris ſed vitam. ꝛ vt ↄuertatur ꝛ viuat per cordis ↄpunctionē (o remiſſor) .i. o miſerator ꝛ ꝑdonator delictorū (effunde .i. mitte (nobis deſup̄) .i. de celo (indulgentiam) .i. remiſſionem peccatorum Tunc ibi.

Memento q̄ ſumus tui licet caduci plaſmatis. ne des honorem nominis tui precamur alteri

Laxa malum qđ geſſimus. auge bonum qđ poſcimus. placere q̄ tandem tibi poſſimus hic et ꝑpetim

Vexilla regis prodeunt. fulget crucis miſterium. quo carne carnis conditor ſuſpenſus eſt patibulo Confixa clauis viſcera tendēs manus veſtigia redēptionis gratia. hinc immolata eſt hoſtia

Memento q̄ Et emittere debes nobis de celo. veniam. q2 nos redemiſti ſanguine tuo. ꝛ ið o dn̄e (memento) .i. recordare (q̄ ſumus tui) famuli (licet) pro cūctis ſimus filij (caduci) id eſt fragilis (plaſmatis) ſcꝫ ade (precamur) .i. rogamus (ne des honorē nominis) ſcꝫ nos xp̄ianos qui a nomine vocati ſumus xp̄iani (alteri) .i. inimico humani generis .ſ. dyabolo. Tunc ibi.

Laxa malum. Et quia alter non debet occupare honorem nominis tui rogamus te (laxa) .i. dimitte nobis (malum) .i. peccatum (qđ geſſimus) id eſt quod malefecimus (auge) .i. augmenta (bonū quod poſcimus) a te (q̄ poſſimus .i. valeam⁹ (tandē) .i. vltimo (placere tibi) xp̄o (hic) .i. in p̄nti (et perpetim) .i. in perpetuum.

Vexilla regis ꝓdeunt. Materia huius hymni eſt talis. vt dr̄ beat⁹ Ambroſius Paſſio dn̄i venit. ꝛ q2 venit debem⁹ de ipſa aliquid dicere Dicamus ḡ q̄ vexilla regis xp̄i iam ꝓdeunt. vexilla em̄ xp̄i ſunt baptiſmus. ſacramentū altaris. ꝛ alia ſacramēta eccleſie ¶ Cōſtrue (Vexilla) .i. ſigilla (regis) .i. xp̄i (prodeūt) .i. apparent (miſterium) .i. ſacrificiuꝫ (crucis fulget) .i. claret. q2 expugnauit dyabolū (quo) miſterio (ↄditor) .i. creator (carnis ſuſpenſus eſt carne) .i. cū corpore ſuo ꝓprio (patibulo) .i. in cruce Tunc ibi. Confixa clauis Ego dixi q̄ xp̄s ſuſpēſus eſt patibulo .i. in cruce. ꝛ ideo xp̄us eſt hoſtia immolata. vel talis eſt lrā .ſ. in ara crucis (gratia redemptionis) .i. ſaluatio generis humani (tendens) .i. extendens (manus) .ſ. ſuas in cruce. ꝛ (tendens veſtigia) ſanguinis ipſius ꝛ per hoc notat q̄ ſanguis fluxerat ꝑ totum corpus ipſius. tendens dico viſcera innumerabilia. q2 in tantū fuit extenſus xp̄s in cruce q̄ oīa mēbra

ipſius poterant munerari (ↄfixa) .i. ꝑforata (clauis) claui enĩ ſunt poſiti in manib⁹ ⁊ pedib⁹ ſuis. ⁊ lancea in latere ſuo. ⁊ inde exiuit ſanguis ⁊ aqua exinde dico manauit ſanguis redemptionis noſtre ⁊ aqua baptiſmatis. ex quib⁹ nos xp̄iani regeneramur in fonte ⁊ in ſacro baptiſmate Tunc ibi. Quo vulneratus Ecce miſterium crucis fulget per totum mun/dum. quia per crucez ha/bemus altare. ꝑ corpus xp̄i hoſtiam. per ſangui/nem vinũ. ⁊ ꝑ ſudorem aquã. ex q̇b⁹ ſacrificiũ fa/cimus ſingulariter. qꝛ ex immolatione crucis ſibi fit altare. ⁊ ideo per cru/cem habemus altare. in quo ſacrificamus (quo) .i. in quo patibulo ſuꝑple xp̄s fuit (vulneratus in ſuꝑ) .i. ſuꝑ vulneratiões clauoꝝ (mucrone) .i. acu/mine (dire lancee) .i. cru/delis cuſpidis. ⁊ ad q̇d ad hoc. ſ. (vt lauaret noſ a crimine) .i. a peccatis (vnda) .i. aqua (mana/uit) .i. effluxit (ſangui/ne) id eſt cum ſanguine.

Quo vulneratus inſuꝑ mucrone di/re lancee. vt nos lauaret crimine. ma/nauit vnda ſanguine

Impleta ſunt que cecinit dauid fide/lis carmine: dicendo nationib⁹ regna/uit a ligno deus

Arbor decora ⁊ fulgida ornata regis purpura. electa digno ſtipite tam ſan/cta membra tangere

Beata cuius brachijs ſecli pependit precium. ſtatera facta corporis. predã qꝫ tulit tartaris

O crux aue ſpes vnica hoc paſſionis tempore. auge pijs iuſticiaz. reiſqꝫ do/na veniam.

Tunc ibi. Impleta ſt̄. Et ex eo tp̄e ꝑpetra/ta ſt̄ q̄ ſcripta ſt̄ de xp̄o per ꝓphetas. vnde ip̄e ſu/mẽs acetum in cruce cũ ſpongia dixit Conſummatũ eſt. ⁊ hoc eſt qđ dicit Illa (ſunt impleta) .i. completa in xp̄o (que dauid cecinit) .i. prophetauit. exiſtens (fidelis) d eſt certificatus (carmine) ſcȝ in pſalterio (dicendo) id eſt ꝓphetando (na/tionib⁹) .i. omnib⁹ gentib⁹ (deus regnauit a ligno) ſc. crucis. qꝛ poſt paſſi/onem ⁊ mortem ſuam amariſſimam reſurrexit eternaliter regnaturus Tunc ibi. Arbor decora. Et qꝛ pependit in cruce poſſumus ꝓferre vocẽ admiratiõis dicẽs O qꝫ (decora ⁊ fulgida arbor) iſta fuit (ornata) .i. fulcita (purpura) .i. ſanguine (regis) .i. xp̄i. arbor dico (electa tãgere) .i. portare (tam ſancta membra) ſcȝ xp̄i (digno ſtipite) id eſt in ſancto trũco

Tũc ibi. Beata cuius Vere (beata) fuit arbor vel crux. in (cui⁹ bra/chijs) .i. cornib⁹ (preciũ ſeculi) .i. mundi (pependit) arbor dico (facta ſta/tera) .i. trutina (corporis) xp̄i (qꝫ) pro et (⁊ tulit) .i. abſtulit (tartaris) .i. ex infernis (predam) .i. ſpolia. qꝛ deſcendit ad inferna liberãs aĩas ſanctorũ Iam ſermo dirigitur ad crucem Tũc ibi. O crux Et qꝛ es ſtatera fa

cta. O crux (aue). i. ſalue. tu dico vnica ſpes noſtra (auge). i. multiplica iuſticiā (pijs). i. pietatem habentib. hoc tpe paſſionis (⁊ dona veniā) id eſt remiſſionem peccatorum. ſcȝ reis ☞ Tūc ibi. Te ſumma deus. Et qꝛ nos redemit ſuo ſanguine. ideo (o ſumma trinitas). i. o deus oīpotēs. oīs ſpūs collaudet te (⁊ qs). ſ. hoīes (ꝑ myſteriū crucis). i. ꝑ paſſionē (ſaluas). i. liberas rege ꝑ ſecula cūcta amē

Te ſumma deus trinitas collaudat omnis ſpiritus. quos per crucis myſteriū ſaluas rege per ſecula: Amen

Pange lingua gloriosi prelium certaminis et ſuper crucis tropheū dic triūphū nobilē qliter redēptor orbis immolatus vicerit. De parentis prothoplaſti fraude facta condolens quando pomi noxialis morte morſu corruit ipſe lignum tunc notauit. damna ligni vt ſolueret

Pange lingua) Hymnus iſte continuatur ſuperiori. Dixerat em̄ ꝙ deminꝰ poſitus fuit in cruce ⁊ latus eius perforatuȝ. ⁊ ſic deprecamur eum q ſicut mortuus ē id eſt ſicut corpꝰ (quod aſſumpſit in virgine ⁊ i cruce dimiſit. ⁊ ad inferna deſcendit ⁊ cum dyabolo pugnauit ⁊ eum ſupauit) ſic faciat nos vincere cuncta nobis aduerſaria. ſ. dyabolum ⁊ mūdum cum concupiſcentia ſua ⁊ domeſticum inimicum. ſcilicet carnem. de qua dicitur. Quanto famoſior tanto periculoſior. O lingua (pange) id eſt manifeſta (prelium certaminis glorioſi) id eſt victoriam quaȝ chriſtus obtinuit moriēdo ſm carnem quando vicit mortem morte ſua vnde ipſe ait. O mors ero mors tua ⁊c̄. (et ſuper tropheum) id eſt de victoria crucis (dic triumphum nobilem) de inimicis fugatis (qualiter redemptor) id eſt liberator totius mundi (immolatus) in ara crucis (vicerit) id eſt vicit dyabolum ¶ Et nota ꝙ ante paſſionem chriſti dyabolus duas manus. id eſt duas poteſtates. ſcilicet in corpore et ī anima hominis habuit. quia quoſdam in corpore et in anima. quoſdam tantuȝ in anima poſt mortem temporalem trahebat ad ſe. ſed modo poſt paſſionem chriſti vnam habet. ſcȝ de duabus poteſtatibus et amiſit vnam ☞ Tunc ibi (De parentis prothoplaſti fraude facta)

¶ In hoc loco apoſtrophat ſe autor aliquis forte diceret quare fuit chriſtus immolatus. Reſpondetur ſic. quia condoluit de deceptione ꝑmi parentis. ſcilicet ade. ⁊ hoc eſt chriſtus condolens fraude facta. fraudulenti parentis noſtri ade prothoplaſti. id eſt primi formati quando corruit primus parens (morte) id eſt in mortem (⁊ hoc morſu vetiti pomi noxialis) id eſt nociui (ipſe chriſtus tūc necauit) preordinando ſignauit (lignum ſue crucis vt ſolueret) id recuperaret (damna ligni) ſcilicet que venerant (per lignum) id eſt pomum vetitum.

☞ Tunc ibi Hoc opus. Bene dico ꝙ xp̄s tunc notauit lignum. vt ſolueret damna ligni. qꝛ nullo alio modo poterimus recuperari. ꝛ hꝫ aggredit̄ dicere. Ordo ſalutis (depopoſcerat hoc opus). ſ. vt deus carnē ſumeret. ꝛ patibulum crucis ſubiret (Per lignū) vt damna ligni ſoluerentur (vt ars). i. deus qui eſt artifex oīm rerum (falleret) id eſt deſtrueret (artem multi formis proditoris). i. dyaboli. vt illa res (ferret medelam). i. ſalutem omniū gentium (inde). i. ex illa re. ſ. a ligno (vnde). i. de quo ligno (hoſtis). i. diabolus (leſerat). i. nocuerat.

Hoc opus noſtre ſalutis ordo depopoſcerat; multiformis proditoris ars vt artem falleret. et medelam ferret inde. vnde hoſtis leſerat. Quando venit ergo ſacri plenitudo tēporis miſſus eſt ab arce patris natus orbis' cōditor. atqꝫ ventre virginali caro fructus prodijt. Vagit infans inter arta poſitus preſepia. membra pannis inuoluta virgo mater alligat pedes manuſqꝫ crura ſtricta cingit phaſcia Gloria et honor deo vſqꝫquo altiſſimo vna patri filioqꝫ inclito paraclito. cui laus' eſt et poteſtas per eterna ſecula Amen.

☞ Tūc ibi. Quādo venit Ergo (quando) id eſt poſtqꝫ (plenitudo temporis). i. quando vltima etas venit. i. quando deus ſacrificauit filium (conditor orbis). i. chriſtus natus miſſus ē (ab arce patris) in mūdū atqꝫ factus caro vl' carnalis (prodijt) id eſt exijt de ventre virginali. Et nota ꝙ ſicut flos ſine macula pulcher ꝛ olens ac ſuauis naſcitur. ita chriſtus ſine ſemine et ſine crimine de vtero virginis marie prodijt.

☞ Tunc ibi. Vagit infans (Infans) id eſt chriſtus (poſitus inter arta) id eſt anguſta preſepia (vagit) id eſt plangit. Et nota ꝙ vagire eſt proprium puerorum. virgo Maria mater ſua (alligat membra ſua) inuoluta pannis (et phaſcia) id eſt vitella cingit pedes ꝛ manus et crura ſtricta.

☞ Tunc ibi. Gloria ꝛ honor deo vſqꝫquo. Gloria ꝛ honor vſqꝫquo ſit deo altiſſimo (vna) id eſt equaliter patri et filio (et inclito) id eſt glorioſo (et paraclito) id eſt ſpirituiſancto ſit laus et gloria. ſimiliter eq̄lis gloria coeterna maieſtas. tribus perſonis ꝛ vni deo cui laus eſt ꝛ poteſtas per eterna ſecula. Amen.

Luſtra ſex. Nota ꝙ luſtra dicitur ſpacium quinqꝫ annorum. ⁊ dicitur a luſtrando. eo ꝙ romani luſtrabāt ꝑ ſpacium quinqꝫ annoꝝ in capite totā Romā. et nos ſimiliter ꝑ quinqꝫ etates debemus luſtrare totam romam. i. ſanctam eccleſiam vincentē inimicos. ¶ Hymnus iſte ſic continuatur. xp̄s carnaliter erat. xxx. annoꝝ cum eſſet. deditus paſſiōi. Luſtra ſex ⁊c. Et nota accuſatiui ⁊ ablatiui caſus pñt ibi legi. Ablatiui ſic leguntur (xp̄s qui ē implēs tempus). i. etatem corporis hūani (ſex luſtris iam pactis) ⁊ eſt ibi litote caſus pro caſu. meli⁹ tamē ē vt accuſatiui ibi legantur ſic (xp̄s qui eſt (implens tempus). i. etatem corporis humani ſ. ꝑ ſex luſtra iā poſt acta natus (ſe volente). i. ſpōte natus ad hoc vt pateretur. (Agnus) id eſt chriſtus ſine macula deditus paſſioni (leuatur in cruce (a iudeis (immolandus). i. ſacrificandus (ſtipite) id eſt i ligno ☞ Tunc ibi. Hic aceto (Hic). i. in cruce dederunt ei fel mixtū cum aceto (arundo) id ē calamus traditur ei in ſignū deriſionis pro ceptro. ⁊ preter hec (ſputa) adhibita ſunt ei) corpus mite). i. ſuaue (perforatur cum clauis ⁊ lancea (et inde ſanguis ⁊ vnda). i. aqua (profluit). i. exiuit de corpore eius (quo flumine). i. pro qua ſanguinis effuſione (terra). i. humiles (pontus). i. fluctuantes vicio (aſtra) id ē iuſti (⁊ mundus). i. mundani) lauantur). i. purgantur. Per aquaꝫ debemus intelligere baptiſmum. Per ſanguinem chriſma. Et dicunt quidam ꝙ angeli boni purgati ſunt de labe quam habuerunt de illis, q̄ ceciderunt vt lucifer et ſui complices. ⁊ ideo dicit aſtra.

Luſtra ſex qui iam paracta tempus implens corporis ſe volente natus ad hoc paſſioni deditus agnus in cruce leuatur immolandus ſtipite. Hic aceto fel arundo ſputa clauis lancea mite corpus perforatur ſanguis vnda profluit. terra pontus aſtra mundus quo lauantur flumine.

Crux fidelis inter omnes arbor vna nobilis. nulla ſilua talem profert fronde flore germine. dulce lignum dulces clauos dulce pondus ſuſtinet

Crux fidelis. Et quia redemit nos in cruce leuatos omnes debemus clamare. O crux fidelis arbor inter omnes (es vna). i. ſola nobilis. quia nulla ſilua profert talem arborē (fronde). i. protectione) flore). i. decore) germine). i. radice (vel flore). i. xp̄o qui vocat⁹ eſt flos a ꝓphetis. qꝛ ſicut flos procedit ſine feditate vel aliqua putredīe

te xp̄s ex vtero virginis proceſſit ſine aliquo peccato. Dulce lignū fuit illud qđ ſuſtinet dulces clauos xp̄i ⁊ dulce pondus id eſt chriſtum
☞ Tunc ibi (Flecte ramos) Et precium mundi pependit in te ideo o arbor alta (flecte) id eſt humilia (ramos). i. brachia crucis (⁊ laxa) id eſt relaxa viſcera xp̄i (tenſa). i. extenſa in te (⁊ ille rigor) id eſt duritia (lẽ teſcat). i. molleſcat quē rigorem (natiuitas) id ē natura dedit tibi vt tendas (ſtipite) id eſt in cruce (miti) id eſt humili mē bra ſuperni regis.
☞ Tunc ibi Sola digna. Tu ſola fuiſti (digna) ſcʒ ferre (precium ſeculi) id eſt ſuſtinere illum qui fuit appreciatus triginta argenteis (atqꝫ p̄parare portū) quaſi nauta (mundo naufrago periclitato) id eſt omnibꝫ periclitantibus (quem) mundum (ſacer cruor) id eſt ſanctus ſanguis (perunxit) id eſt mundauit ille dico fuſus de corpore agni.

Flecte ramos arbor alta tenſa laxa viſcera et rigor lenteſcat ille. quem dedit natiuitas et ſuperni mēbra regis miti tendas ſtipite. Sola digna tu fuiſti ferre ſeculi precium atqꝫ portum preparare nauta mundo naufrago. quē ſacer cruor perungit fuſus agni corpore. Gloria et honor deo vſqꝫquo altiſſimo ⁊c̄

Chorus noue hieruſalem noua meli dulcedinem promat colens cum ſobrijs paſchale feſtum gaudijs

Chorus noue. Metruʒ eſt iābicum. Autor eſt Ambroſius ⁊c̄. Materia huius hymni eſt imitari ad laudem feſti paſchalis cum militauerimus contra dyabolum. dicit ergo chorus noue ⁊c̄ ¶ Notandum eſt ꝙ primo vocabatur ciuitas illa Iebus. ſecundo iebuſalem. tercio ſalem. quarto hieruſalem per quam ſignificatur multiplex hominis ſtatus. Jebus enim interpretatur conculcamen. et hoc eſt quando aliquis in adoleſcentia intonſus efficitur. Iebuſalem interpretatur pax conculcationis. et hoc eſt quando aliquis habitat et delectatur in predictis. Salem interpretatur pax. ⁊ hoc eſt quando aliquis reuerſus eſt a vicijs. Hieruſalem enim interpretatur viſio pacis. et hoc ē quādo aliquis fruitur celeſti gaudio. Unde hoc nomen hieruſalem quatuor modis accipitur quo ad litteram. Hieruſalem eſt illa ciuitas paleſtine. analogice hieruſalem interpretatur eccleſia triumphans. ſcilicet chorus celeſtis patrie. Jn hoc loco accipitur ſic chorus noue hieruſalem. id eſt noue anime ſcilicet cuiuſlibet hominis bene innouati et purgati a vicijs (promat nouam dulcedinem meli) id eſt dulce melos. Meſum dicitur a mel. quia ſicut mel fit ex diuerſis generibus rerum. ita et melum eſt quod fit ex diuerſis notulis nouum. vnde cantate domino

qꝛ ſicut mel fit ex diuerſis generibus rerum. ita ⁊ melum eſt quod fit ex diuerſis notulis nouũ. Vñ dicitur. Cantate domino canticũ nouum. Mel eñ dicit᷑ a miſcendo. vnde prohibetur in lege q̄ nemo in ſacrificio poneret mel ſed ſemper ſal. Mel eñ fit ex diuerſis generibꝫ rerũ. hõ eñ nõ debet eſſe diuerſus ſed vniformis in bono. Unde vinũ ⁊ ſiceram non

Quo chriſtus inuictus leo dracone ſurgens obruto dum voce viua perſonet a morte ſanctos excitat

Quã deuorarat improbus predã refudit tartarus captiuata te libera iheſum ſequuntur agmina

Ipſum canendo ſupplices regem precemur milites. vt in ſuo clariſſimo nos ordinet palatio

Per ſecla mente neſcia patri ſupremo gloria. honorq̄ʒ ſit filio et ſpiritu paraclito Amen

bibet ⁊ ſumitur ibi vinũ in mala ſignificatõne. q̇a vinũ in ſe eſt bonũ. ſʒ abutentibꝫ vino nociuũ eſt tam in corpore q̄ʒ in anima. Sicera fit ex diuerſis generibꝫ rerũ. que ſimul mixta vnũ corrumpit aliud. vt de ceruiſia. aut granum corrumpit aquam. aut aqua granũ Ille ergo bibit ſiceram qui facit aliquid q̄d videtur eſſe de genere bonorum cum non ſit. ergo ſobrie iuſte ⁊ pie viuamꝰ in hoc ſeculo. iuſte quo ad proximũ. pie quo ad deum. ſobrie aũt quo ad noſmetipſos

☞ Tunc ibi (Quo chriſtus (Quo) ſcʒ feſto paſchali (chriſtus inuictus leo) vt narrat Phiſiologus. Sicut leo rugitu ſuo reſuſcitat catulũ poſt triduũ. ita pater in diuinis ſuũ filium. quare dictus eſt leo (ſurgẽs) id eſt reſurgens (dracone) id eſt dyabolo (obruto) id eſt lapſo (dũ viua voce pſonet) vt genimina viperarũ. q̇s docuit vos fugere a ventura ira Vel generaliter poteſt legi de angelis qui viua voce reſuſcitabunt mortuos ad iudiciũ. ⁊ ſic (excitat functos) id eſt defũctos (a morte). i. a peccato mortali ſm primã lecturam vel (a morte) ſcʒ quaʒ omnis homo habebit ☞ Tũc ibi (Quam deuorarat) Ipe ſcʒ deꝰ (refudit) id ẽ retrofudit (predã). i. rapinã quã (tartarus) id eſt infernus (improbꝫ) id ẽ inſatiabilis (deuorarat) id eſt deglutiauerat (captiuata agmina). i. detente anime ſanctoꝝ (libera). i. liberata (ſequũtur te) ſcʒ iheſum chriſtuʒ

☞ Tunc ibi (Ipſum canendo) Nos (ſupplices milites) id eſt humiles (precemur ipſum regẽ). i. rogamus chriſtum (vt ordinet nos) id eſt diſponat nos (in ſuo clariſſimo palatio) id eſt in celo inter ſanctos. vñ in euangelio dicitur. In domo patris mei manſiones multe ſunt ⁊c̄.

☞ Tunc ibi (Per ſecla (gloria ſit patri ſupremo) id eſt excelſo (per ſecla) id eſt per ſecula. ibi ponitur per ſincopam. gloria dico (neſcia mente) id eſt incomprehenſibilis mente humana. quia deus incomprehenſi-

bilis eſt (et honoꝛ ſit ei) ſcȝ patri in diuinis (cū filio) id eſt iheſu chꝛiſto (et ſpiritu paraclito) id eſt ſpiritu ſancto Amen

Ex eterne (Omnes iſti hymni habent vnam materiam ꝛ vnā intentionem. qꝛ tractant de paſſione chꝛiſti ꝛ de eius reſurrectōne. Oſtendit em̄ hic ꝙ ſicut chꝛiſtus moꝛtuus ē ꝓpter delicta noſtra. ſic etiā reſurrexit ꝓpter iuſtificatōeȝ noſtrā et contulit nobis verum paſcha. id eſt tranſitum de terra ad celū. de inferno ad paradiſum. Item rogat vt ſua reſurrectio ſit noſtra redemptio vt in paſchali tempoꝛe. vel gaudio. id eſt in die iudicij defendat nos a periculo moꝛtis. id ē a damnatōne. Vel materia huius hymni eſt vt deū deprecemur ꝙ ſicut ipſe creauit adam ꝛ accepit coꝛpoꝛis eius foꝛmā vt nos redimeret a poteſtate diaboli ꝛ iūgeret nos deo patri. ita liberet nos ab omni delicto in hoc paſchali gaudio. Et dicit ſic O dn̄e (eterne rex). i. ſempiterne rex (creatoꝛ) id eſt factoꝛ (omnium rerum. et qui ſemper es filius cū patre an̄ ſecula) id eſt ante mundi ꝯſtitutionem ☞ Tunc ibi (Qui mūdi (Qui) sᶜ deus (plaſmaſti). i. foꝛmaſti (adam hominem in pꝛimoꝛdio) id eſt in pꝛincipio mundi (cui tue imagini) id eſt ade (dediſti vultum ſimilem) ſcȝ mentem ſimilem ꝓ rōne vultus tui. ☞ Tunc ibi) Quē diabolus) Quem) ſcȝ adā (diabolꝰ hoſtis) id eſt inſidiatoꝛ (humani generis) id eſt homis. qꝛ nos in adam deceperat (cuius foꝛmā coꝛpoꝛis) ſcȝ ade ideo (tu ſcȝ filius dei (dignatus es) id eſt vt nos redimeres dignatus es aſſumerē coꝛpus humanū ☞ Tunc ibi (Ut hominem) Dico ꝙ dignatus es accipere foꝛmaȝ ſerui tui ad hoc (vt redimeres) id eſt liberares (hominē. quē) ſcȝ hominē (iam ante plaſmaueras) id eſt creaueras (vt nos) ſcȝ redimendo (ꝯiungeres deo) ſcȝ patri (per ꝯtubernium) id eſt per vnionem vel per habitaculum vel per cōiunctionem (carnis) id eſt humanitatꝭ quia ſic nos liberauit a moꝛte perpetua Tūc ibi (Quē editū (Quē edi

Ex eterne domine rerum crea/toꝛ omnium. qui es et ante ſecula ſemper cum patre filius

Qui mundi in primoꝛdio adam plaſmaſti hominem. cui tui imagini vul/tum dediſti ſimilem

Quem diabolꝰ deceperat hoſtis humani generis. cuius tu foꝛmam coꝛ/poꝛis aſſumere dignatus es

Ut hominem redimeres quem ante iam plaſmaueras. et nos deo coniungeres per carnis contubernium

Quem editū ex virgine paueſcit om/nis anima. per quem et nos reſurge/re deuota mente credimus

tum).i.natum (ex virgine)ſcʒ maria (omnis anima)id eſt omnis ſpirit⁹ rationalis (paueſcit).i.miratur (per quem credimus reſurgere nos) ſcʒ dum veneris iudicare viuos ꝛ mortuos (deuota mente).i.bona oꝑatiōe
Tunc ibi. Qui nobis O tu xp̄e (qui donaſti nobis)ſcʒ oībꝫ pie credentibꝫ (indulgentiam).i.remiſſionem ſcʒ originalis peccati (per baptiſmum qui tenebamur ligati vinculis ꝯſcientie.ſcʒ ꝑ peccatū Tunc ibi Qui crucē (Qui)sᶜ xp̄s (dignatus es ſucipere crucem).i.paſſionem crucis(ꝓter hominē.dediſti tuum ſanguinem) in (precium noſtre ſalutis)qꝛ cum ſanguinē tuo redemiſti ꝛ emiſti nos
Tunc ibi. Queſumus autor Et qꝛ tot ꝛ tāta feciſti o chriſte vt nos a morte ꝑpetua liberares.ideo o (autor omnium) rerū (queſumus id eſt rogamus te (in h̄ paſchali gaudio)id ē in tua reſurrectione (defen id eſt protege(populum tuum (a peccato redemptum (ab omni mortis impetu) id eſt ab omni periculo. Tūc ibi Auro lucis rutilat ꝛc̄.

Qui nobis per baptiſmum donaſti per indulgentiam.qui tenebamur vinculis ligati conſcientie

Qui crucem propter hominem ſuſcipere dignatus es. dediſti tuum ſanguinem noſtre ſalutis precium

Queſumus autor omniū in hoc paſchali gaudio.ab omni mortis impetu tuum defende populum

Vrora lucis rutilat.celū laudibus intonat.mundus exultans iubilat.gemens infernus vlulat

Cum rex ille fortiſſimus mortis confractis viribus.pede conculcans tartara.ſoluit a pena miſeros

¶ Aurora lucis rutilat) Materia hui⁹ hymni eſt laudare deum ꝛ extirpare vicia et adherere virtutibꝫ. Et nota ꝙ eccleſia ideo aurora dicit̄ qꝛ ſicut aurora expellit tenebras. ita eccleſia extirpat vicia ꝛ peccata. Dicit ꝗ ſic(Aurora luc⁊ rutilat).i.ſplendet .ſ.qn̄ aurora pullulat ꝛ incipit dieſcere (celū).i.celeſtis creatura)intonat).i.reſonat(laudibꝫ.mundus exultans) gaudens (iubilat)id eſt gloriat̄.qꝛ homines credentes in deum cantabant laudes deo(infernus gemens)id eſt dyabolus lugens(vlulat).i.plangit.qꝛ dolet de amiſſione eorum quos tenebat mortuos.ſcilicet adam abraam ꝛ alios ſanctos quos deus ſecum traxit ad requieʒ eternam Tunc ibi. Cū rex ille Dico ꝙ celū tunc intonat laudibꝫ (cū) id eſt quando (rex ille fortiſſimus) ſcʒ dominus iheſus xp̄us .ſupple fuit (ꝯculcans pede) .i.pietate ſua (tartara).i.inferna (ſoluit) id ē liberauit (miſeros) ſcʒ hoīes (a pena).ſ.dyaboli (ꝯfractis viribꝫ mortis).i.infer/

ni ſeu dyaboli ⁊c̃. Tũc ibi Ille qui clauſus Uere ille rex ↄfractis vi
ribus mort.i.dyaboli ſoluit a pena miſeros hoĩes. q(ille qui clauſus eſt
lapide) id eſt monumento (cuſtodit)id eſt vigilat (ſub milite) .i.ſub mi
litibus ſingulare ꝓ plurali ꝑ ſynodochen (triũphans).i.vincens (pom-
pa nobili).i.victoria.q tũc aĩas ab inferis extraxit. ⁊ (ſurgit).i.ſurſuꝫ eri
git (de funere)id eſt de morte Tunc ibi. Solutis iam ⁊c̃.

Ille qui clauſus lapide cuſtodit ſub
milite triumphans pompa nobili vi-
ctor ſurgit de funere

Solutis iam gemitibus ⁊ inferni do
loribus.quia ſurrexit dominus reſplẽ
dens clamat angelus

Triſtes erant apoſtoli de nece ſui do
mini.quem pena mortis crudeli ſerui
damnarant impij

Sermone blando angelus predixit
mulieribus.in galilea dominus vidẽ
dus eſt quantotius

Ille dum pergunt concite.apoſtolis
hoc dicere videntes eum viuere oſcu-
lantur pedes domini

Quo agnito diſcipuli in galileã pro
pere pergunt videre faciem deſidera-
tam domini.

¶ Chriſtus erat victor
(ſolutis) id eſt fractis ⁊
deſtructis(iam gemitib
⁊ inferni doloribꝫ).i.an-
guſtijs(angelis reſplen-
dens) id eſt valde nitẽs
(clamat) dicens mulieri
bus Ite dicite diſcipulis
eius ⁊ petro (q ſurrexit
dominus) s[c] a morte tẽ
porali Tunc ibi. Tri
ſtes erant. Ita dixerunt
angeli mulieribꝫ ⁊ (apo-
ſtoli erant triſtes) de ne
ce) .i.de morte (ſui do-
mini (queꝫ) s[c] dominũ
(ſerui impij).i.iudei (dã
narant) .i. damnauerãt
(crudeli pena mortis).ſ.
crucis. Tũc ibi. Ser
mone blando) Et quia
apoſtoli erant triſtes de
nece ſui domini.ideo(an
gelus predixit mulieribꝫ
blando ſermone) .i.ſua-
ui (dominus videndus
eſt in galilea).ſ. a vobis
(quantotius)id eſt ſub-
ito Tũc ibi Ille dũ
pergunt
¶ Ille) ſupple mulieres
(dum)pro quãdo (per
gunt concite) .i. ſolicite
(dicere)id eſt manifeſtare (hoc apoſtolis videntes).i.reſpiciẽtes (eum)
ſcꝫ chriſtum(viuere) id eſt vitam habere (oſculantur pedes domini) id
eſt locum vbi poſuerunt eum perfidi iudei. Tunc ibi . Quo agnito
diſcipuli (Quo agnito) id eſt quo cognito vel audito ſcilicet ꝙ ſurrexit
dominus (diſcipuli)id eſt apoſtoli (pergunt) id eſt viam peragunt(p-
pere)id eſt feſtinanter (in galileam videre faciem domini deſideratam)
id eſt concupitam ab eis

Claro paſchali gaudio. ſol mundo nitet radio. cum chriſtum iam apoſtoli viſu cernunt corporeo Oſtenſa ſibi vulnera in chriſti carne fulgida reſurrexiſſe dominum voce fatentur publica. Rex chriſte clementiſſime tu corda noſtra poſſide. vt tibi laudes debitas reddamus omni tempore

O cenam agni prouidi ⁊ ſtolis albis candidi. poſt tranſitũ maris rubri. chriſto canamus principi. Cuius corpus ſanctiſſimum in ara crucis torriduz cruore eius roſeo guſtando viuimus deo.

¶ Claro paſchali. Sol (nitet). i. ſplendet radio ſuo mundo in paſchali gaudio claro (cum) id eſt quando apoſtoli cernunt iam xp̄m viſu corporeo. Tũc ibi. Oſtenſa ſibi Dicimus ꝙ q̄uis tũc apparuit diſcipulis tñ quidã illoꝝ ſcz thomas nõ credidit. Vñ dñs oſtendit ei vulnera. ⁊ ait noli eſſe incredulus ſed fidelis. Et nota ꝙ quatuor de cauſis cicatrices vulnerum oſtendit dñs ſcz vt eſſet ſignum victorie. vt deinceps de reſurrectione non dubitarent q̄ crediderunt illum fantaſticum corpus accepiſſe vt eſſet ad patrem interceſſio. Conſtrue Oſtẽſa ſibi vulnera. id eſt oſtẽſis vulneribus (ſibi) id eſt apoſtolis ⁊ fulgida carne chriſti illi apoſtoli (fatentur) id eſt predicant voce (publica) id eſt manifeſta dominum reſurrexiſſe Tunc ibi Rex chriſte O chriſte tu dico clemẽtiſſime rex (poſſide) id ẽ guberna (corda noſtra) id eſt mentes ſimul cum corporibus vt (reddamus) id eſt perſoluam⁹ ad honorem tuum omni tempore laudes tibi debitas O cenam agni ⁊c̃. Materia huius hymni ẽ ꝙ nos inuocat autor ad cenam agni illi⁹. qui tollit peccata mundi ſcz ad accipiendum corpus et ſanguinẽ domini de quo dictum eſt qui ſumit corpus chriſti indigne iudicium ſibi manducat ⁊ bibit. qui vero digne habebit vitam eternam. nos vero poſiti ad cenam agni id eſt ad accipiendum corpus ⁊ ſanguinem domini vel ad vltimum p̄ceptum chriſti. q: ſicut poſt cenã nullũ reſtat prandium. ita poſt nouum teſtamentum nullum reſtat preceptum. ad cenã agni prouidi ⁊ agni candidi ſtolis albis. i. cũ virtutib⁹ (canamus principi chriſto). i. laudemus eũ de reſurrectione (poſt tranſitum maris) id eſt baptiſmũ vel poſt gloriam reſurrectionis Tunc ibi Cuius corpus Sanctiſſimũ corpus cuius

christi torridum.id eſt crematum.quia paſſum in ara crucis. guſtando.ſ. ſuſcipiendo cum roſeo cruore viuimus deo.protecti.id eſt defenſi Tūc ibi. Protecti paſce veſpere ⁊c. Dico ꝙ viuimus.deo protecti. id eſt defenſi vel ſeruati.veſpere paſce.id eſt vltima etate.ab angelo deuaſtante id eſt.percutiente primogenita egypti.erepti.id eſt liberati. de duriſſimo imperio.pharaonis.id eſt dyaboli.

☞ Tunc ibi. Jam paſcha noſtrum Conſtrue.chriſtus eſt.iaȝ noſtrum paſcha.id eſt tranſitus de vicijs ad virtutes.quia chriſtus eſt agnus.id eſt patiens (immolatus pro omnibꝰ nobis Uel ſic.quia chriſtꝰ immolatus pro nobis ē agnus ſinceritatis.id eſt puritatis caro eius oblata.id eſt ſacrificata.eſt aſima.id eſt ſine fermento vel ſine amaritudine aſima dicitur ab a quod eſt ſine ⁊ ſima quod eſt fermentum vel amarum.inde aſima quaſi ſine amaritudine Tunc ibi.
O vere digna hoſtia
O vere digna hoſtia. id eſt ſacra per quam.ſcȝ hoſtiam tartara ſunt fracta. ⁊ ꝑ quam plebs captiuata. id eſt anime ſanctorum ſunt redempte ⁊ per quam.premia vite.ſ. eterne.ſunt reddita in vita eterna

Protecti paſce veſpere a deuaſtante āgelo erepti de duriſſimo pharaonis imperio: Jam paſcha noſtrum chriſtus eſt.qui immolatus agnus eſt.ſinceritatis aſima caro eius oblata eſt. O vere digna hoſtia per quam fracta ſunt tartara.redempta plebs captiuata redit ad vite premia Cū ſurgit chriſtus tumulo victor redit de baratro tyrannum trudens vinculo ⁊ reſerans paradiſum

Eterne rex altiſſime redemptor ⁊ fidelium: quo mors ſoluta deperit.datur triumphus gratie

☞ Tunc ibi Cum ſurgit xp̄s ⁊c. Cum.id eſt quādo.chriſtus ſurrexit tumulo.id eſt de ſepulchro victor redit de baratro.id eſt.de fouea inferni.trudens.id eſt claudens tyrannum.id eſt dyabolum cum vinculo id eſt.cum poteſtate ſua ⁊ reſerans paradiſum.fidelibus tuis.quia tua miſericordia hoc feciſti. Jdeo rogamus te.Queſumus autor omnium ⁊c.

Eterne rex. O eterne rex.altiſſime ⁊ redemptor fidelium.quo.ſ. per quem.mors ſoluta deperit.id eſt deſtructa extitit.perijt inꝗ̄ mors eterna.id eſt deſcenſus ad inferna. quia.ſancti illuc modo non deſcendunt.vt ante paſſionem chriſti triumphus. id eſt victoria gra

tie datur iam glorificatis in anima ⁊ corpore ⁊ glorificãdis in reſurrectõe. Tunc ibi. Scandens tribunal, Tu es ſcandens .id eſt aſcendens tribunal .id eſt ſedes dextere patris .id eſt ad equalitatem patris . poteſtas omnium rerum eſt collata .id eſt attributa iheſu ſcʒ xp̄o ⁊ hoc celitus .id ē diuinitus poſſumus dicere ꝙ ſolus eſt ad dexteraʒ patris . ceteri ordines ſanctorum ad ſiniſtram reſpectu claritatis filij que poteſtas non erat ei collata humanitus . id ē ꝗdiu vel quando erat in mundo Tunc ibi Vt trina rerum . Dico ꝙ poteſtas datur diuinitꝰ xp̄o que non erat humanitus (vt trina rerũ machina ſcʒ celeſtium terreſtrium ⁊ infernorum condita ad te flectant genu iam ſubdita .i. flectentes genua celeſtes terreni et infernales ſunt ſubdita id eſt humiliata (tibi) id eſt ad honorem tui. Tunc ibi. Tremunt videntes. Angeli vidẽtes humanã formam vel naturam (tremunt) id ē mirant̄ . ſcʒ qꝛ videbant humanam naturam (ꝑ ipſum) id ē per xp̄m .i. ad dexteram patris colocatam ⁊ exaltatã . ⁊ hoc (vice verſa mortalium) qꝛ tenebant ⁊ mirabantur Et nota . ꝙ ante natiuitatem xp̄i angeli ab hominibus ſe adorari patiebantur ſed non poſtea. ſicut legimus de iohãne qui cũ vellet angelũ adorare inquit ãgelus iohãni. Noli me adorare ſeruus tuus em̄ ſum ⁊ fratrum tuoꝝ (Caro ade culpat nos .i. ꝑ adam in pctm̄ cadimus. Caro xp̄i (purgat nos) .i. ꝑ xp̄m de vitijs ſurgimus. Caro dei .id eſt deus regnat . quia chriſtus deus ⁊ homo Tu eſto .o chriſte (tu eſto noſtrum gaudium manens preditum .i. nobis paratum honoratũ vel ſublimatum (olimpho) id eſt in celo . tu qui (regis) .i. gubernas (fabricã) mũdi (vincens mũdana gaudia) Tũc ibi Hinc te. Quaſi diceret deſpexiſti gaudia mundi . ⁊ hinc nos precantes

Scandens tribunal dextere patris poteſtas omnium collata eſt iheſu celitus que non erat humanitus Vt trina rerum machina celeſtium terreſtrium infernorum condita flectant genu iam ſubdita . Tremunt videntes angeli verſa vice mortalium culpat caro purgat caro regnat deus dei caro Tu eſto noſtrum gaudium manens olimpho preditum . mũdi regis qui fabricam mundana vincens gaudia Hinc te precantes queſumus ignoſce culpis omnibus ⁊ corda ſurſum ſubleua ad te ſuperna gratia . Vt cum rubẽte ceperis clarere nube iudicis penas repellas debitas reddas coronas perditas

queſumus.i. dep̄camur te (gnoſce culpis oib;).i. dimitte nobis pctã nr̃a ⁊ ſubleua.i. ſurſum leua corda ad te (ſupna gratia).i. pro ſumma miſericordia Tũc ibi. Ut cũ. (Nos queſumus te vt cũ).i. qñ (nubes iudicis).i. xp̄i ceperit clarere repente Uel alia littera. Ut (cũ).i. quando (ceperis clarere).i. fulgere (nubes iudicis).i. xp̄i (rubente) id eſt clareſcente.i. deo ipſo audiente a nobis repellas penas debitas per Adam (⁊ reddas).i. tribuas per gratiam (coronas perditas) per culpam ⁊ inuentam ⁊ collatam ſm̃ meritum per grãm. quia nõ neceſſitate cogente. ſed voluntate.i. gratis a morte liberauit ⁊ ſaluauit Tunc ibi. Gloria tibi domine

O domine ihesu christe (qui ſcandis) ſuper omnes celos (gloria) id eſt laus ⁊ honor. ſit tibi cu; patre ⁊ ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula. amen id eſt ſine defectu

Gloria tibi domine. qui ſcandis ſupra ſydera cum patre ⁊ ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula. Amen

Ieſu noſtra redeptio (O iheſu noſtra redemptio) tu dico (amor ⁊ deſiderium noſtru;) id eſt amor deſiderabilis (deus creator omnium qui es in fine temporum) factus (homo) Unde deus ⁊ homo ⁊ hoc tamen vltima etate Tũc ibi Que te vicit (Que).i. quanta (clemẽtia) id eſt pietas (vicit) id eſt compulit (vt ferres) id ẽ portares vel deleres (noſtra crimina) ſcilicet peccata tanq̄; (patiens crudelem mortem) crucis pro peccatis noſtris. Et quare tu (tolleres) id eſt liberares (nos a morte) id eſt dyabolo Tunc ibi Inferni clauſtra penetrans. Tu penetrans. id eſt frangens (clauſtra inferni redimens) ſanguine tuo (captiuos) qui tenebantur iuſte in inferno (reſidens ad dexteram patris manens victor triumpho nobili) id eſt mirabili victoria Tunc ibi. Ipſa te cogat Ipſa pietas. que coegit te vt ſubires mortem crucis (cogat) id eſt vincat te (vt ſuperes noſtra mala) id eſt dimittas nobis debita noſtra (⁊ facies nos compotes noſtri voti) id eſt deſiderij (tuo vultu) id eſt tua preſentia

Ieſu noſtra redẽptio amor ⁊ deſiderium. deus creator omnium homo in fine temporum. Que te vicit clementia. vt ferres noſtra crimina. crudelem mortem patiens vt nos a morte tolleres Inferni clauſtra penetrans. tuos captiuos redimens victor triumpho nobili ad dexteram patris reſidens. Ipſa te cogat pietas vt mala noſtra ſuperes parcẽdo ⁊ voti compotes. nos tuo vultu facies

☞ Tu eſto noſtrū. Et tu qui es futurus noſtrū p̄miū (eſto noſtrum gaudium) id eſt in preſenti et in futuro (et noſtra gloꝛia) .i. laus (ſit in te ſemper) id eſt in omni tempoꝛe per cuncta ſecula Amen
Eni creatoꝛ. Materia huius hymni eſt ſpūſſctūs quem pater ⁊ filius pꝛomiſerat quando dixit Joheli. Effundā de ſpiritu meo

Tu eſto noſtrum gaudium. qui es futurus pꝛemium. ſit noſtra in te gloꝛia per cuncta ſemper ſecula Amen

Eni creatoꝛ ſpiritus mentes tuorum viſita. imple ſuperna gratia. que tu creaſti pectoꝛa. Qui paraclitus diceris donū dei altiſſimi fons viuus ignis charitas et ſpiritalis vnctio. Tu ſeptifoꝛmis gratie dextre dei tu digitus tu rite pꝛomiſſum patris ſermone ditans guttura. Accende lumen ſenſibus infunde amoꝛem coꝛdibus infirma noſtri coꝛpoꝛis virtute firmans ꝑpetim.

ſuper omnem carneʒ Filius pꝛomiſit quādo dixit. Si aſſumptus fuero in celum mittam vobis paraclitum. ⁊ apoſtolis oꝛantibus. in hoꝛa tertia mūdus tonuit. ⁊ ſubito venit ſpiritusſanctus et apoſtoli inflammati ſpiritusſancto diuerſis loquebantur linguis magnalia dei. Intentio ē rogare deum vt purget pectoꝛa noſtra ſupno ſplendoꝛe et illuminet gratia ſpiritusſancti. et expellat a nobis viſibiles ⁊ inuiſibiles hoſtes. vt habeamus vitam ꝑmanenteʒ cum ipſo. O creatoꝛ ⁊ o ſancte ſpiritus dei) veni et viſita) mentes tuoꝛuʒ fidelium. ⁊ veniendo (imple pectoꝛa (ſuperna gratia (que tu creaſti) id eſt feciſti ☞ Tunc ibi. Qui paraclitus diceris (Qui ꝑaclitus diceꝛ) .i. cōſolatoꝛ diceris donum dei altiſſimi (et diceris) fons viuus (de quo) nō communicat alienus Uel fons aque ſalientis in terram. ⁊ diceris ignis quia coꝛda hominum ad dilectionem dei ⁊ pꝛoximi accende (et vicia,) id eſt peccata conſumis (et diceris charitas) quia facis diligere deum ⁊ pꝛoximuʒ (et diceris ſpiritalis vnctio) quia de ſpirituali vnctione. id eſt de ſpiritu ſancto (vngis coꝛda hominum) vt humiliētur in ſuſceptione ſacri baptiſmatis ☞ Tunc ibi. Tu ſeptifoꝛmis gratie (Tu es donuʒ ſeptifoꝛmis gratie) id eſt pꝛopter ſeptifoꝛmem gratiam. Septem em̄ ſūt dona ſpiritusſancti. ſcilicet. ſpiritus ſapientie ⁊ intellectus. ſpiritus conſilij et foꝛtitudinis. ſpiritus ſcientie pietatis et amoꝛis. (tu es digitus) id ē potentia (dextre dei) quia ſicut modo digitoꝛū ſunt varij. ita varia ſunt dona ſpiritusſancti. et tu es pꝛomiſſum patris (recte ditans) id eſt faciens diuitias guttura vel pectoꝛa (ſermone rito) id eſt amoꝛe ſolito pꝛomiſſo patris ☞ Tunc ibi. Accende lumen ſenſibus. Et tu qui operaris omnia (accende lumen ſenſibus) id eſt mentibus noſtris (et

infunde cordibus noſtris amorem) .i. delectationem dei (firmans infir/ma) id eſt debilia noſtri corporis (perpetim) id eſt perhenniter. vel (per/peti virtute) .i. mirabiliter cū virtute perpetua (et ſempernos firmans) id eſt protegens ☞ Tunc ibi. Hoſtem repellas (Repellas longius hoſtem) id eſt remoueas eum procul a nobis (et dones pacem protinus) id eſt cito (vitemus omne noxium) id eſt peccatum (ſic te preuio) ſcilicet ductore ¶ Tunc ibi. Per te ſciamus. Da o ſancte ſpiritus vt per te ſciamus patrem. atque noſcamus filium (et credamus te vtriuſque ſpiritum) id eſt procedentem a patre et filio omni tempore Amē.

Hoſtem repellas longius. pacemque dones protinus ductore ſic te preuio vitemus omne noxium. Per te ſcia/mus da patrem noſcamus atque fili/um te vtriuſque ſpiritum credamus omni temporre.

Iam chriſtus aſtra aſcen/derat. regreſſus vnde vene/rat promiſſa patris munera ſanctum daturus ſpiritum. Solennis vrgebat dies. quo myſtico ſeptemplici orbis volutus ſepties ſignat beata tempora

Iam chriſtus Materia huius hymni eſt eadem que et in premiſſo ſpiritus .i. conſolator vel aduoca/tus dicitur quia conſolatur nos cum ſumus in peccatis trahendo nos ad celeſtem patriam ip/ſe ſpiritusſanctus cū ſplē/dore feruenti apparuit diſcipulis ſuis. quia ſermo igneus futurus erat. ideo in ignea lingua. eis apparuit quia fecit eos ardentes in dilectōne dei et proximi. et perito ſermone affluentes. et hoc eſt quod chriſtus aſcenderat iam ſecundum humanitatem (aſtra) id eſt celos. chriſtus (dico egreſſus) id eſt reuerſus. vnde (venerat daturus) apoſtolis (munera promiſſa patris) ſpiritum ſanctum.

☞ Tunc ibi. Solennis vrgebat (Solennis) eſt eſt feſtiualis dies. (vrgebat) id eſt feſtinabat vel imminebat. ſepties ſeptem que ſunt qua/draginta et nouem. et vno addito quinquaginta Per ſeptem intelligi/mus temporalia. id eſt corporalia. per que ſeptem totum tempus vite noſtre voluitur. in quo debemus liberari a peccatis. vt perueniamus ad illam beatitudinem que intelligitur per vnum et quadraginta dies. in quibus ieiunare debemus. vt peruenire poſſimus ad diem ſabbati. id eſt ad requiem. quo die (miſtico) id eſt figurato (ſeptemplici) id eſt per fi/guram ſeptēplicem (orbis) id eſt ſeptimana (volutus ſepties) id eſt per quadraginta et nouem dies (ſignat beata tempora. ſcilicet futura) id eſt eternam requiem.

¶ Tunc ibi. Dum hora. Et quia chriſtus aſcenderat dum hora tertia videbatur eſſe (cunctis) id eſt omnibus apoſtolis mundus intonat. (repente) id eſt ſubito. et ille ſonus vel mundus nunciat deum veniſſe. (orantibus apoſtolis) id eſt ſimul in vnum locum congregatis (et orantibus et expectantibus promiſſionez dñi ſui) ſcz chriſti cum ipſe de illa ꝑmiſſione eius ante aſcenſionez locutus fuiſſet di. Vado et venio ad vos et mittam vobis paraclitum. id eſt conſolatorez. qui docebit vos omnem veritatem. Et ita facti perfectiores in omni ſcientia erāt. qꝛ diuerſa genera linguarum loquebantur et predicabant magnalia dei.

Dum hora cunctis tercia repente mūdus intonat orantibus apoſtolis deum veniſſe nunciat. De patris ergo lumine decorus ignis almus eſt. qui fida chriſti pectora calore verbi compleat. Jmpleta gaudent viſcera. afflato ſancto ſpiritu. voces diuerſas intonant. fantur dei magnalia. Ex omni gente cogniti grecis latinis barbaris cunctiſqꝫ admirantibus. linguis loquuntur omnibus. Judea tūc incredula veſana toruo ſpiritu ructare muſti crapulam. alumnos criſti concrepat.

¶ Tunc ibi De patris Et quando quidem pater miſit ſpiritum ergo (ignis) id eſt ſpiritꝰ (decorus) id eſt pulcher (eſt almus) de lumine patris qui ſpiritus (compleat) id eſt vt haberent ſcientiam loquendi. pectora apoſtolorum vel hominum (fida) id eſt fidelia chriſti (et hoc cum calore) id eſt ardore ſpiritus ſancti (verbi) id eſt filij.

¶ Tunc ibi. impleta gaudent. Viſcera apoſtolorum (impleta) id eſt ſatiata gaudent. quia fecit eos loquentes. et etiam ardentes in amore (et afflato) id eſt aſpirato ſpirituſancto intonant (diuerſas voces) id eſt generationes omnium linguarum. et fatentur vel fantur (magnalia dei) id eſt mirabilia dei. id eſt predicant nomen dei omnipotentis

¶ Tunc ibi. Ex omni gente cogniti grecis. (Ex omni gente) id eſt ex omnibus gentibus (cogniti ſunt apoſtoli) ſcilicet a grecis. latinis barbaris (cunctiſqꝫ admirantibus apoſtolis loquuntur linguis omnibus. que ſunt quadraginta et decem

¶ Tunc ibi. Judea tunc. Jta loquebantur et omnes admirabantur ſic loquentes et credunt deum in eis eſſe (Sed iudea increpat eas) id eſt plebs iudeorum (incredula) id eſt infidelis. illa dico (veſana) id eſt inſana (toruo ſpiritu) id ē ſupbo (concrepat alumnos) id eſt diſcipulos xp̄i ructare crapulam muſti) id eſt conterminat loqui.

☞ Tunc ibi. Sed ſignis. Eſtimabant iudei ꝙ pro nimio potu muſti

id eſt per ebrietatem apoſtoli taliter loquebantur. ſed petrus(occurrit ſignis) id eſt miraculis ⁊ virtutib;(docet) id probat ꝑfidos iudeos ꝓbauit loqui falſa Johelis ꝓphete teſtimonio probabat enī Johel ſic. Effundam de ſpiritu meo ſuper omnem carnem. et prophetabūt filij veſtri ⁊ filie veſtre. ¶ Tunc ibi

Sed ſignis et virtutibus occurrit et docet petrus falſos probauit perfidos Johelis teſtimonio. Sit laus patri cum filio ſancto ſimul paraclito nobiſq; mittat filius chariſma ſancti ſpiritus. Amen

Sit laus. Laus ſit filio ſimul ⁊(ſancto paraclito id ē ſpiritu ſancto(⁊ mittat nobis omnibus fidelibus (chariſma) id eſt donū ſanctiſpūs vel donum ſanctiſpiritus.

Beata nobis gaudia anni reduxit orbita. cum ſpiritus paraclitus effulſit in diſcipulos. Ignis vibrante lumine lingue figuram detulit verbis. vt eſſent proflui ⁊ charitate feruidi. Linguis loquuntur omnium turbe pauent gentilium. muſto madere deputant. quos ſpiritus repleuerat.

Beata nobis gaudia. Materia huius hymni ē ſpiritusſcūs quem pater et filius promiſerunt iohel di.(Effundaȝ) de ſpiritu meo ſuper omneȝ carnem(⁊ prophetabūt filij veſtri et filie veſtre. ⁊ filius dixit(Si aſſumptus fuero)a vobis (in celum) mittaȝ vobis paraclitum (et apoſtolis) orantibus(mundus intonat)et venit ſpiritusſanctus (in ſpecie ignis quo apoſtoli inflammati(loquebantur magnalia dei) varijs linguis.

¶ Queritur hic vtrum filius ſit a patre non factus ſed genitus ex preiacenti materia. Dico ex ſubſtantia patris. et non ex aliquo ſed a patre Similiter dico ex proceſſione ſpiritusſancti. quia fit ex patre et filio. et de ſubſtantia vtriuſq; coequalis eis et non ex aliquo factus. nec ex nihilo

¶ Conſtrue (orbita) id eſt reuolutio anni(reduxit nobis) beata gaudia(cum ſpiritus paraclitus effulſit) id eſt reſplenduit in diſcipulos xp̄i.

☞ Tunc ibi. Ignis vibrante. Conſtrue(ignis) id eſt ſpiritusſanctus (cum ſplendore feruenti) apparuit diſcipulis quia(ſermo eorum) futurus ignis erat. et ideo in lingua et igne apparuit. quia fecit eos ardentes in dilectione dei et proximi ⁊ pariter ſermone affluentes quod dicitur hic(Ignis) id eſt ſpiritusſanctus (detulit figuram ligue vibrante) id eſt feruente(lumine ſuo) id eſt ſplendore. vt illi apoſtoli et diſcipuli (eſſent proflui) id eſt facundi (et loquentes varijs linguis) id eſt varijs verbis(feruidi) id eſt calidi charitate. Linguis loquuntur Iſti apoſtoli loquuntur linguis) omnium. et ideo turbe gentilium (pauent.) id eſt

miranturt(et turbe ille deputant)id ē valde putant(madere)id ē habun dare(muſto)id eſt vino.illos quos ſpirituſſanctus ſuo ſplendore repleſ uerat. ¶ Tunc ibi. Patrata ſunt. Cum filij iſrael.xlix.annis per deſ ſertum erraſſent.in quinquageſimo anno iuxta montem ſynai cum fulgo re et tonitruo legem acceperunt. Item in lege moyſi filij iſrahel emebant ſeruos et āncillas ⁊ agros et poſſidebant.xl.⁊ ix an nos. in quinquageſimo enim anno omnes libeſ rabantur. Inde dicitur annus iubileus id eſt reſ miſſionis.et ſignificat oc tauam diem reſurrectio nis.in qua omnes libeſ rati erāt de ſeruitute diſ aboli(⁊ hec myſtica) id eſt figuratiua (ſunt patrata)id eſt completa (peracto)id eſt comple to tempore paſce(ſacro numero dierum) id eſt quinquagenario (quo numero fit remiſſio)in lege moyſi.

¶ Tūc ibi. Te nunc deus. O pijſſime deus (precamur te nunc)id ē i pñti(largire dona)ſpi rituſſācti(illapſa nobis celitus)i.diuinitꝰ īfuſa

Patrata ſunt hec miſtica paſce per acto tempore ſacro dierum numeſ ro quo lege fit remiſſio. Te nunc deſ us pijſſime vultu precamur cernuo. Il lapſa nobis celitus largire dona ſpiſ ritus.

Ut queant laxis reſonare fiſ bris mira geſtorum famuli tuorum ſolue polluti labij rea tum ſancte iohannes. Nuncius celſ ſo veniens olimpo te patri magnū fo re naſciturum nomen et vite ſeriem ge rendo ordine promit.

Ut queant laxis. Hymnus iſte vitam et mores habitum ⁊ con uerſationem ſancti Johannis baptiſte deſcribit orans et perſua dens.vt eius conſuetudinem imitemur. vt ad eius beatitudinē peruenire mereamur. O ſancte iohannes(ſolue)id eſt relaxa.reatum (la bij)id eſt oris(polluti)id eſt inquinati.vt famuli tui(queant)id eſt poſſ ſint(reſonare mira)id eſt miracula (geſtorum tuorum) id eſt factorum fibris)id eſt venis(laxis)id eſt reſolutis vel apoſtolicis vocibꝫ exoratis.

¶ Tunc ibi. Nuncius celſo veniens olympo. Nuncius celſo eſt ve niens(olympo)id eſt de celo.ſcilicet angelus gabriel veniens olympo. (promit)id eſt nunciat(te fore magnum naſciturum)patri ſuo zacharie et nomen tuum ſimiliter promit.quia dixit Johannes vocetur et promit ſeriem)id eſt ordinem vite gerende dicens. Uinum ⁊ ſiceram non bibet (ordine)id eſt ſm ordinem quem geſſit.

¶ Tunc ibi. Ille promiſſi(Ille)ſcꝫ zacharias(dubius).i.incredulus (promiſſi ſuperni).i.celeſtis ꝓmiſſionis(ꝑdidit ꝓpter modulos loquele

id eſt modum locutionis. Ambroſius dicit ꝙ zacharias vocem amiſerat in conſonantibus. quia eas formare non poterat. ſed tu reformaſti o ſancte Johannes (genitus) id eſt natus (organa) id eſt inſtrumenta (vocis perempte) id ē extincte vocis

☞ Tunc ibi. Ventris obſtruſo poſitus (Et tu poſitus) id eſt recūbens (cubili) id eſt vē tre matris tue (obſtruſo) id eſt clauſo (ſenſeras regem) id eſt chriſtum (manentem) id eſt iacentem (thalamo) id eſt vē tre marie (hinc) id eſt ex hoc ꝙ tu noviſti chriſtū o Iohannes (parens vterqꝫ) ſcꝫ zacharias ⁊ elizabeth. de meritis nati. pandunt (abdita) id eſt prophetauerunt abſcondita. Pater autem dixit. Benedictus dominus deus iſrl'. et hoc nō ſuis meritis. ſed filij. ſcꝫ iohannis. mater autem dixit. Unde euenit mihi ꝙ mater domini mei venit ad me ¶ Tunc ibi. Antra deſerti. O ſancte iohannes tu fugiens (turmas) id eſt turbas ciuiū petiſti (antra id eſt obſcuram ſpeluncam (deſerti) id eſt loci deſolati (ſub teneris annis). i. in etate. xij. ānoꝝ ne poſſes maculare vitam ſanctam (famine) id eſt verbo ocioſo. ocioſum verbum eſt quod aut vtilitate rectitudinis. aut iuſte rōe neceſſitatꝭ caret. famine dico ſaltē leui id eſt ſine bono fructu. ¶ Tunc ibi. Prebuit hirtum. Camelus prebuit (hirtum tegimen) id eſt aſperū veſtimentum (ſacris artubus) id ē ſacris mēbris (bidentes) id eſt oues (prebuerunt ſtropheum) id eſt cingulum (cui) ſcꝫ iohanni (latex) id eſt aqua prebuit hauſtum. ⁊ cui mella prebuerunt paſtum. mella dico ſociata ſibi locuſtis id eſt volatilibus.

☞ Tunc ibi. Ceteri tantum. Ceteri (vatum) id eſt alij prophete. (cecinere) id eſt prophetarunt (tantum) id eſt tantūmodo (cordis preſago id eſt prouido (iubar eſſe affuturum) id eſt chriſtum venturum. ſed tu di

Ille promiſſi dubius ſuperni perdidit prompte modulos loquele. ſed reformaſti genitus perempte organa vocis. Ventris obſtruſo poſitus cubili ſenſeras regem thalamo manentem hinc parens nati meritis vterqꝫ abdita pangit. Antra deſerti teneris ſub annis ciuium turmas fugiens petiſti ne leui ſaltem maculare vitā famine poſſes. Prebuit hyrtum tegimen camelus artubus ſacris ſtropheum bidentes cui latex hauſtum ſociata paſtum melle locuſtis. Ceteri tantum cecinere vatum corde preſago iubar affuturum tu quidem mundi ſcelus auferentem indice prodis.

ſtinct⁹ es ab aliis prophetis dicēs. Ecce agnus dei ⁊c̄. (prodis) id ē oſtē dis chriſtum. ſupple auferentem (ſcelus mundi) id eſt peccatum (indice id eſt cum digito dicēs. Ecce agnus dei ⁊c̄. ¶ Tunc ibi. Non fuit vaſti. Quiſq̧ homo genitus non fuit ſanctior iohanne per ſpacium (vaſti orbis) id eſt ampli mundi. vnde veritas ait. Inter natos mulierū ⁊c̄. Quidam opponunt de xp̄o. ſed non valet. quia de virgine natus eſt. qui iohannes meruit (tingere) id eſt baptiſare (limphis) id eſt aquis iordanis (lauantem) ſcʒ chriſtum purgante (nephas id eſt peccatum (ſecli) id eſt ſeculi. et ē ibi ſyncopa Nimis felix Et qm̄ meruiſti criſtuʒ tingere limphis. tu dico o nimis felix celſi meriti (neſciens id ignorans (labem) id ē ſordem (niuei pudoris) id pulcre caſtitatꝭ (martyr) id eſt teſtis (prepotens) id eſt pre aliis potens dixiſti Ecce agnus dei ⁊c̄. (vel martyr) id ē decollatus (⁊ cultor) id eſt habitator (heremi) id eſt loci ſolitarii. Tu dico maxime vatū. qꝛ propheta et plus q̧ propheta

Non fuit vaſti ſpacium per orbis ſanctior quiſquaʒ genitus Johanne. qui nephas ſecli meruit lauantem tingere limphis.

Nimis felix meritiq̧ celſi neſciens labam niuei pudoris prepotens martyr heremiq̧ cultor maxime vatum Serta terdenis alios coronas aucta crementis. duplicata quoſdam trina centena cumulata fructu te ſacer ornant

¶ Tūc ibi Serta terdenis alios coronas Tres ordines hic notantur. ſcilicet triceſimus. ſexageſimus. ⁊ centeſimus. in quibus continentur omnium hominum ordines. ſcilicet. continentes. coniugati vel virgines. qui et deſignantur per tres viros. ſcilicet per Noe. per Danielem. per Job. per Noe deſignantur coniugati. Per Job continentes. per Danielem virgines deſignantur. Unde legitur in euangelio Alii ſunt in lecto. alii in villa. alii in agro hoc tractatum eſt de euangelio vbi dicitur de ſemine iacto. Aliud ſexageſimuʒ. aliud triceſimū. aliud centeſimum fructum attulit. ideo dicitur hic in littera Serta terdenis alios coronas. (Serta) id eſt corona (terdenis) id eſt triginta (coronas alios) ſcilicet coniugatos. qui habent ſecum fidem ſancte trinitatis ſcilicet patris et filii et ſpiritusſancti. et adherent etiam decem p̄ceptis legis diuine. et illa ſexta duplicata ſunt ſcilicet in ſexageſimum fructum et coronas quoſdam. ſcilicet continentes. qui vixerunt in charitate dei et proximi. et qui habent ſex opera miſericordie et caſtitatis vel charitatis. ſcilicet paſcere ieiunos veſtire nudos potando ſitientes ⁊c̄. ⁊ illa ſexta. id eſt triginta ſuper ſexageſima cumulata ⁊ aucta p̄ augmentatiōem denarii. ſcʒ per decem centeno fructu. i. centeſimo coronas. o ſancte Johānes qui es virgo. quia cēteſimus fructus (coronat) id eſt ornat virgines

☞ Et vt breuius exponamus. A triceſimo fructu vel ordine ꝯiugati. a ſexageſimo continentes. a centeſimo virgines poſt diſſolutõnem corporis et anime coronantur in eterna beatitudine ¶ Et nota ꝙ triceſimus numerus ſurgit a ternario et denario .qꝛ cõiugati habent fideꝫ ſancte trinitatis. et adherent decem preceptis legis. ſexageſimus numerus a ſenario ꝛ denario ſurgit

Nunc potens noſtri meritis opimis pectoris duros lapides repelle aſperum planans iter et reflexos dirige calles.

quia continentes habẽt ſex operaſ miſericordie et charitatis ſcꝫ paſcere ieiunos ꝛc̃. Virgines in centeſimo ordine ponũtur. et ſignificant perfectionem. quia centenariꝰ numerus ſurgit a trino triceſimo et denario. id eſt decem ſupaddito. et ita ſunt centum. Per. c. numerus perfectus intelligitur. ꝛ in hoc ordine fuit beatus Johãnes nõ abſurde immo aperte ſm̃ loquelam digitorum. Per triceſimum numerum coniugatorum. ꝛ per ſexageſimum continentium per centeſimũ virginum merces accipitur. Periti enim prima computatione articulorum (quam appellant loquelam digitoruꝫ) dicunt qm̃ in ſiniſtra manu ꝑ quã vita temporalis intelligitur vſqꝫ in nonaginta nouem ſolebant computare. Centum autem ꝛ deinde in dextera parte per quam celeſtis vita deſignatur. Unde de quodam centenario habemus in quodam libro ſic. Iam dextera computat annos. In hoc loco autor facit numerum ſuum per quinqꝫ digitos manus. ſcꝫ per policem. per indicem. per medium. medicum. et auricularem. Auricularis in palma poſitus ſignificat vnitatẽ Medicus cum ipſo poſitus duo ſignificat. Medius cum ipſis poſitis. ſcꝫ in medio. tria ſignificat. deinde nihil. Auriculareꝫ erectus medico ꝛ medio iacentibus quatuor ſignificat. Medicus cum illo erectus medio iacẽte in palma quinqꝫ deſignat. Medius cum illis erectus ſex ſignificat. Item articularis in palma extenſus ſeptem ſignificat. Medicus eodem modo poſitus in palma octo ſignificat Medius ſimili modo poſitus nouem ſignificat. Index qui vſqꝫ hoc nil fecit predicto modo poſitus decem ſignificat. Amplexu pollicis adiunctus. xxx. ſignificat. ꝑ quem numeruꝫ ſatis congrue accipitur merces ꝯiugatorum propter illorum mollem amplexum: et vite dilectionem et ꝯcordiam. Pollex ſiquidem cum indice firmiter aſtrictus ſexaginta ſignificat. Per quem numerum ſatis competenter accipitur merces ꝯtinentiũ. graue em̃ eſt ab amplexu et voluptuoſa delectatione ꝛ ꝯſuetudine abſtinere. Vñ ſcriptum eſt. Nil cõſuetudine maius. In dextera dicitur centum. per numerum qui fit in dextra pᵗe vita celeſtis intelligiᵗ ꝑ quẽ nõ immerito accipiᵗ merces virginũ. qꝛ ĩ hac vita mundã ꝛ immaculatã vitã celeſtẽ ꝛ angelicaꝫ inq̃ꝫtum pñt ducunt.

¶ Tũc ibi. Nũc potens. Et qꝛ tu talis es. o ſcẽ iohẽs (potens nunc repellere) id eſt remouere (duros lapides) id ẽ incredulitates noſtri pectoris (meritis opimis) .i. fertilibus et magnis et fecundis (planans iter aſperum) .i. petroſum (ꝛ dirige calles reflexos) id eſt curuos in peccatis.

¶ Ut pius. Ut pius ſator. ꝛ dicitur a ſero ſeris .i. creator mundi et re
demptor mentibus puris (pulſa liuione) .i. liuore abiecta (venenoſa ſor/
de (viciorum. ſaluator veniens (dignetur ponere greſſus ſacratos). id eſt
ſancta itinera (rite) .i. ſine offenſione. ¶ Tūc ibi laudibus ciues (Su
perni ciues) .i. celeſtes angeli (celebrant te laudibus. o deus (ſimplex) ſcꝫ
ſubſtātia carens ꝑtibus
(ꝛ trine) .ſ. in ꝑſonis. pa
riter ꝛ nos (ſupplices) .i.
humiles (precamur ve/
niam) .i. indulgentiam
(parce redemtis .id ē di
mitte nobis redemptis
peccta noſtraqꝫ redemi
ſti nos ſanguine tuo pro
prio (Amē) .i. ſine fine

Ut pius mundi ſator et redemptor
mentibus pulſa liuione puris rite di/
gnetur veniens ſacratos ponere greſ/
ſus. Laudibus ciues celebrant ſup
ni te deus ſimplex pariterqꝫ trine. ſu/
plices et nos veniam precamur par/
ce redemptis

† Elix per omnes feſtum mun/
di cardines. apoſtolorum p̄/
pollet alacriter petri beati pauli ſacra
tiſſimi. quos chriſtus almo conſecra
uit ſanguine. eccleſiarum deputauit
principes: Hi ſunt oliue due coram
domino et candelabra luce radientia
preclara celi duo luminaria. fortia. ſol
uunt peccatorū vincula: portas olym
phi reſerant fidelibus.

Elix ꝑ oēs Hic
laudat autor de
um in cōmemo
ratione petri et pauli. q̄
deputauit illos eſſe prin
cipes eccleſie. et poteſta/
tem dedit illis ligandi
et ſoluendi vincula pec/
catorum. vnde rogamꝰ
eos. vt reddant nos de
uotos fide et ſpe robu/
ſtos et repletos fonte ge
mine charitatis. impe/
trare ab eis viuere poſt
mortem apoſtolorum.
(feſtum felix) .i. beatum
vel letum (prepollet ala
criter) id ē iocoſe p̄ aliꝭ
ſplendet) per oīes car/
dines) .i. ꝑ omnia elemē
ta .ſ. ꝑ oēs partes mun/
di. apoſtolorūꝫ dico petri beati pauli, ſacratiſſimi. quos apoſtolos chriſtꝰ
(conſecrauit almo ſanguine (et deputauit) conſtituit eos eſſe principes
eccleſiarum ¶ Tunc ibi Hi ſunt oliue due. Hi ſunt due oliue
et due arbores fructuoſe et redolentes. et ſunt candelabra radiencia lu/
ce coram domino. ſcilicet cum lumine virtutum quia dominus non poſu
it eos ſub modio abſconditos. ſed ſuper candelabra. id eſt ī maiori clari/
tate ſiue charitate ſcilicet rhomana ciuitate. vel duo preclara luminaria
celi ſoluunt et rumpunt fortia vincula peccatorū (et reſerant iſti duo por
tas) id eſt aperiunt (olimphi) id eſt celi (fidelibus) .i. chriſtianis hominibꝰ

¶ Tunc ibi Habent ſupernā. Et ipſi ſcꝫ petrus ⁊ paulus (hñt poteſtatē claudere ſupnas ſedes) .i. celeſtes. ⁊ hñt poteſtatē claudere ſermōne .i. ſolo verbo (vt) .i. ſicut clauſit ananie ⁊ ſaphire cum petrus dixit. pecunia tecum ſit .i. peccata tecum ſint in perditōnem (⁊ pandere) .i. aperire (ſplendentia lumina poli. lingue eorum claues facte ſunt ſuper alta ſydera. id eſt ſuper omnes doctores eccleſiarum (⁊ repellunt laruas) id eſt culturas idolatrie Larua quoddam monſtrū eſt. ⁊ in vultu hominis ē vt pauorem inferat per quod fantaſias nocturnas intelligimus peccatorum. quas apoſtoli repellunt ab eis. qui eos ſequuntur. Nota ꝙ aliud eſt latria aliud lateracenſis cultura. aliud idolatria. Latria eſt ſeruitus dei. Idolatra eſt ille qui ſeruit ydolis. Idolatria eſt cultura ydoli. ydolū eſt ymago. Item ydolatriū ē oblatio ydolorum. Item lateracenſis grece dr̄ ſeruitus latine deo qui debetur ⁊ homini ⁊ vnicuiqꝫ. Dulia igitur dicitur cultura q̄ ſoli deo debetur Latria diſtincte accipitur de deo ⁊ de dyabolo. ⁊ componitur inde ydolatria cultura ydoli. ⁊ declinatur hoc ydolū ydoli. ⁊ hec latria latrie. que eſt ſeruitus ⁊ ydolatria cultura ydoli dyabolo facta que ſoli deo debetur ydolis datur quo oſtenditur ꝙ homo chriſtus vt deus adorandus ſit Dulia in tribus partibus diuiditur. in magna. maiori. maxima. Maxima parte adoratur caro chriſti. In maiori beata virgo Maria ⁊ omnes ſancti. In magna maiores noſtri adorantur. venerantur vltra limites mundi. extra eccleſiam hactenus commendauit autor vtrumqꝫ ſcilicet petrum ⁊ paulum. modo vult tantūmodo petrum ꝯmendare.

Habent ſupernam poteſtatem claudere ſermone ſedes pandere ſplendētia lumina poli ſuper alta ſydera. lingue eorum claues celi facte ſunt. laruas repellunt vltra mundi limitem.

Petrus cathenarum laqueos chriſto iubente rupit mirabiliter. cuſtos ouilis et doctor eccleſie paſtor gregis cōſeruator ouium arcet lupoꝝ truculentum rabiem

Petrus cathenarum. Beatus (petrus rupit laqueos cathenarum). quia ceciderunt cathene de manibus eius per angelum nūciantem (mirabiliter) id eſt fortiter (chriſto iubente ⁊ ipe cuſtos ouilis ⁊ doctor fidelis. eccleſie ⁊ paſtor gregis) chriſtiani ⁊ (conſeruator omniū fidelium arcet) id eſt repellat (truculentum) id eſt crudelem (rabiem luporum) id eſt demonum vel hereticorum.

¶ Quodcunqꝫ vinclis Quodcūqꝫ vinclis .i. vibramine ſententiarū
ꝯſtrinxerit) id eſt conſtringet erit ligatum (in aſtris) .i. in celis . ⁊ quod
ſoluerit in terris (arbitrio) id eſt iudicio ſuo erit ſolutum ſuper radium ſo
lis vel celi et erit iudex ſe
culi in fine mundi.

Quodcunqꝫ vinclis ſuper terram
ſtrinxerit. erit in aſtris religatum for
titer et quod reſoluit in terris arbitrio
erit ſolutum ſuper celi radium in fine
mundi iudex erit ſeculi Nō impar
paulus huic doctor gentium electio
nis templum ſacratiſſimum in mor
te compar in corona particeps am/
bo lucerne et decus eccl̄e in orbe claro
choruſcat vibramine. O rhoma fe/
lix que tantorum principum es pur
purata precioſo ſanguine excedis om
nem mundi pulchritudinem non lau
de tua ſed ſanctorum meritis q̄s cru
entatis iugulaſti gladijs Vos ergo
ſcī glorioſi martires petre btē paule
mūdi liliū celeſtis aule triūphales mi
lites p̄cibus almis noſtris nos ab oī
bus munite mal'. ferte ſuper ethera.

Tunc ibi. Non impar.
Petrus erat talis qua/
lis ſuperius oſtenditur.
ſed paulus nō impar hu
ic ſcilicꝫ petro equalis do
ctor gentium et ſacratiſ/
ſimum (templum) id eſt
vas electionis et in mor
te et in paſſione (cōpar)
id eſt equals huic ⁊ in co
rona particeps concors
ambo illi lucerne ſunt et
(decus) id eſt honor ec/
cleſie choruſcant (claro
vibramine) id ē magno
ſplendore (in orbe) id eſt
in mundo. et autor rho/
mam ꝯmmendat dicēs
¶ Tunc ibi. O rho/
ma felix. O rhoma (fe/
lix) id eſt beata es que
(purpurata) id eſt deco
rata. precioſo ſanguine
martyrum qui paſſi ſūt
tantorū (principum) id
eſt tam magnorum ſcili/
cet petri et pauli (exce/
dis) id eſt excellis . om/
nem pulchritudinē mū
di. ſꝫ meritis ſcilicꝫ ſanc
torū ꝓpter ſanctos quos
iugulaſti) .i. interfeciſti
(gladijs cruētatis) id ē
ſanguinolentis. q̄ꝛ in te
occiſi ſunt Tunc ibi.
Vos ergo Et q̄ꝛ habe/
tis poteſtatē ligādi atqꝫ
ſoluendi. ergo o martyr/
res glorioſi. ſ. petre et paule (liliū) .i. ornamētū vel flos mūdi ⁊ milites ce
leſtis aule pallacij (triumphales) id ē victorioſi (munite) id eſt defēdite

nos ab oībus malis noſtris almis p̄cibus ⁊ cōferte nos ſuꝑ ethera. id ē vſqꝫ ad ethereū celuꝫ ¶ Tūc ibi Gloria deo (Gloria ſit deo patri ꝑ immē ſa ſecula).i.ꝑ immutabilia ſecula. o tu (nate).i. fili dei viui (decus ⁊ imperium) qui imperas celo ⁊ terre ⁊ mari (ſit tibi honor ⁊ ptās ſit ſpūiſancto indiuidua).i. inſeꝑabilis (ſalus ſit trinitati) q̄ trinitas ſcꝫ vnus deus eſt ſalus oīm gentiuꝫ (ꝑ infinita ſecula ſeculoꝝ) id eſt in eternū (Amē) id eſt ſine fine.

Gloria deo per immenſa ſecula ſit tibi nate decus imperium honor poteſtas ſanctoqꝫ ſpiritui ſit trinitati ſalus indiuidua per infinita ſeculorum ſecula Amen.

Aurea luce et decore roſeo lux lucis omne perfudiſti ſeculum decorans celos inclyto martyrio hac ſacra die que dat reis veniam Janitor celi. doctor orbis pariter iudices ſecli vera mundi lumina per crucem alter. alter enſe triumphans vite ſenatum laureati poſſident. Jam bone paſtor petre clemens accipe vota precantuꝫ et peccati vincula reſolue tibi poteſtate tradita. qua cunctis celum verbo claudis et aperis

Aurea luce ⁊ (O lux lucis).i. filiꝰ patris (ꝑfudiſti omne ſeculū).i. repleſti (aurea luce).i. p̄dicatione apoſtoloꝝ lumina aurea dicta ſꝫ ꝓpter ſplendorem diuine bonitatis et bone vite q2 nos illumināt (decore roſeo).i. rubeo martyrio. tu dico (decorās celos).i. celeſtes creaturas (inclyto martyrio).i. nobili paſſione (in hac ſacra die) ſcꝫ in hac ſacra feſtiuitate. q̄ dies (dat veniā).i. indulgentiā (reis).i. pctōribus ¶ Tūc ibi. Janitor celi (Janitor celi).i. petrus hoſtiarius) doctor orbis) id eſt predicator mundi. ſcꝫ paulꝰ (pariter).i. ſimul (ſunt iudices ſeculi ⁊ ſunt vera lumina mundi alter) id eſt petrus (triumphans).i. vincens per crucem. alter).i. alius ſcꝫ paulus triumphans (enſe. laureati) id eſt coronati (poſſident ſenatum) id eſt principatum huius vite.

¶ Tunc ibi (Jam bone paſtor petre.) Apoſtropham facit autor ad petrum ſic dicens (O bone paſtor petre clemens accipe vota precantum) id eſt preces (et. reſolue vincula peccati poteſtate tibi tradita) a chriſto (qua) poteſtate claudis et aperis celum) id eſt paradyſum) cunctis verbo) id eſt ſermone

Doctor egregie. O paule doctor (egregie) id eſt nobilis (inſtrue) id eſt compone noſtros mores et (ſatage) id eſt labora (transfer re nos mente poli) id eſt in celeſtibus (donec) .i. quouſqꝫ perfectum ſcꝫ ab vtraqꝫ parte ſcꝫ anima et corpore (largiatur) id eſt tribuatur nobis in futuro (plenius) id eſt deus largiatur illud plenius (euacuato) id eſt penitus dimiſſa. ſcꝫ mortalitate quam gerimus (ex parte) id eſt in hoc mortali corpore. quaſi in aliam partem hominis (verſa fuerit) id eſt in futuro gloriabitur homo plenius et perfectius data ſibi immortalitate vtriuſqꝫ partis corporis et anime.

Doctor egregie paule mores inſtrue. et mente poli nos tranſferre ſatage. donec perfectum largiatur plenius. euacuato quod ex parte gerimus Oliue bine pietatis vnice fide deuotos ſpe robuſtos charitatis gemine poſt mortē carnis impetrare viuere Sit trinitati ſempiterna gloria honor. poteſtas atqꝫ iubilatio. in vnitate cui manet imperium et tunc ⁊ modo per eterna ſecula Amen.

Ibi chriſte ſplēdor patris vita virtus cordium in conſpectu angelorum votis, voce pſallimus alternantes concrepando melos dam9 vocib9

☞ Tunc ibi Oliue bine (Oliue bine pietatis) .i. due oliue pietatis (vnice) id eſt indiuiſe (fidei) id eſt vnius amoris (impetrate) id eſt poſtulate a deo nos viuere deuotos et (robuſtos) .i. firmos ſpe maxime repletos fōte gemine charitatis ſcꝫ dilectōis dei ⁊ proximi impetrate inqꝫ dico (poſt mortē carnis) .i. ſeparationeꝫ corporis ⁊ aīe. Tūc ibi Sit trinitati (Sempiterna gloria) .i. eterna gloria ſit trinitati in tribus pſonis ⁊ honor ſit eis (atqꝫ iubilatō) id eſt laudatio ſit ei trinitati ī vnitate. ſcꝫ in vno deo illa trinitas que eſt vnus deus manet (imperiuꝫ) id eſt exiſtit precepto (ex tunc) id eſt ab exordio mundi et modo in pn̄ti (per eterna ſecula) id eſt per omnia tempora (amen) id eſt ſine defectu.

Ibi chriſte. In hͦ hymno intēdit laudare dominum, intendit etiam in hoc commemoratione ſancti michaelis gratia vl' amore ipſi9 archāgeli collaudare omnes angelos ſed maxime michaelem qui eſt princeps militie rogat itaqꝫ et precatur vt omnes angeli nobis aſſiſtant et demones a nobis repellant et mundos corde et

corpore nos reddant. et hoc eſt. O chriſte qui es ſplendor patris vita et virtus cordium. quia ſicut viuit corpus per animam per chriſtum pſalli-mus tibi in conſpectu angelorum votis ac precibus vel corde ore ⁊ voce et damus (melos) id eſt melodias vocibus noſtris (concrepando) id eſt reſonando (alternantes) vocibus deuotis decantantes.

Collaudamus venerantes omnes celi milites ſed precipue primatem celeſtis exercitus michaelem in virtute conterentem zabulon. Quo cuſtode procul pelle chriſte piiſſime omne nephas inimici mundo corde et corpore paradyſo redde tuo nos ſola clementia Gloriam patris melodiis perſonemus vocibus. gloriam chriſto canamus gloriam paclito. qui trinus et vnus deus extat ante ſecula.

Chriſte ſanctorum decus angelorum rector humani generis et autor nobis eternum tribue benignus ſcandere celum.

☞ Tunc ibi Collaudamus. Nos bene collaudamus (omnes milites) id eſt angelos celi ſed precipue primatem celeſtis exercitꝰ ſcilicet michaelem conterentem (zabulon) id eſt diabolū in ꝟtute crucis Michael interpretatur quies vt dicit quis eſt ita fortis vt deus noſter qui creauit nos ad laudandum nos ſe ſcȝ chriſtum. Per hoc nomē michael oſtēditur ꝙ nullus poteſt facere quod deus facit ¶ Tūc ibi Quo cuſtode. Quo cuſtode. ſcȝ michaele o chriſte (piiſſime) id eſt fortiſſime (procul pelle) abice longe (omne nephas) id eſt omne peccatum (inimici) id eſt diaboli ⁊ redde nos ſola vel ſancta clementia (tuo paradyſo) id eſt in requiem nos dico mundos factos corde et corpore id eſt tuoꝝ operum exhibitōe Tūc ibi Gloriam patri Et quo cuſtodie. ſ. michaele ipe expellit a nobis omne nephas inimici et facit nos mundo corde et corpore ideo perſonemus gloriam patri (melodiis) id eſt dulcedinis vel dulcibus melodiis vt ſit ablatiui caſus (canamus gloriam chriſto) id eſt eius filio et canamus ſimiliter eadem qualitate (gloriam) id eſt laudē ⁊ honorē (paraclito) id ē ſpiritui ſancto (qui extat) id eſt manet deus trinus in pſoms et vnus in vnitate ſubſtantie (ante ſecula). i. ante omnia ſecula Amen. i. fiat

Chriſte ſanctoꝝ. O chriſte ſanctoꝝ decus. angeloꝝ ſcōꝝ dico ad differētiā maloꝝ ¶ Et nota ꝙ autor facit hic inuocatōnem ad ſingulos angelos rector es humani generis et autor tu, beni

gnus tribue nobis ſcandere .i. aſcendere (celum) id eſt regnum eternum
¶ Tunc ibi Angelum pacis. (Rogitamus mittas celitus) id eſt de celo dirigas (ad iſtam aulam) id eſt eccleſiam (michaelem angelum pacis) qui nos placat deo quotiens magna nunciantur nobis a deo michael mittitur quando vero maiora gabriel mittitur. vt marie et zacharie

Angelum pacis michael ad iſtam celitus mittas rogitamus aulam nobis vt crebro veniente creſcant proſpera cuncta. Angelus fortis gabriel vt hoſtem pellat antiquum volitat ab alto ſepius templum veniens in iſtud noſtri miſertus: Angelum nobis medicum ſalutis mitte de celo raphael vt omnes ſanet egrotos pariterqꝫ noſtros dirigat actus. Hinc dei genitrix maria totus et nobis chorus angelorum ſemper aſſiſtat ſimul et beata contio tota. Preſtet hoc nobis deitas beata patris ac nati pariterqꝫ ſancti ſpiritus cuius reboat in omni gloria mundo. Amen.

quando ad medelam raphael mittitur. vt thobie raphael interpretatur medicina ad hoc ergo mittatur. (vt cuncta proſpera creſcant veniente) michaele angelo dei (crebro) id eſt frequēter
Tunc ibi. Angelus fortis. (Gabriel) interpretatur (fortis angelus) .id eſt fortitudo dei. per quē intelligitur ꝙ fortis fuit et potens ad deuincendum fortitudinem diaboli per virtutem ſancte crucis. et gabriel fortis angelus (voliret) id eſt volet (ab alto celi vt pellat antiquum hoſtem) id eſt diabolum gabriel dico veniens (ſepius in iſtud templum) id eſt eccleſiā (miſertus noſtri
¶ Tunc ibi Angelum nobis O chriſte (mitte nobis angelum) raphaelem (medicum ſalutis noſtre (raphael) interpretatur medicina dei et ſignificat chriſtū ieſum qui tulit nobis de celis) medicinam) id eſt portauit nobis medicinam de celo. ſcilicet ſpirituſſancti cuius gratia mundari ſumus ab omī peccato et liberati ab hoſte antiquo (vt ſanet et curet nos omnes egrotos in mente ⁊ dirigat actus noſtros) id eſt noſtras operationes prauas ad bonam operationem angelorum vel inuocationem. ¶ Tunc ibi. Hinc dei genitrix. Hic facit inuocationem marie ⁊ etiam angelorum d. O (maria genitrix dei noſtri. ⁊ totus chorus angelorum aſſiſtas ſemper) id eſt omni tempore (nobis omnibus et tota concio beata) id eſt exercitus angelorum nobis aſſiſtat ſimul omnibus diebus vt iſti intercedant pro nobis.

¶ Tunc ibi. Preſtet hoc (Beata deitas) ſcꝫ patris (ac nati) .i. filij (⁊ ſpirituſſancti preſtet) id eſt tribuat (nobis pariter) hec ſup̄dicta. Gloria

Cuius ſpiritus reboat .i. ꝑſonet in omni mundo (Amen) .i. ſine fine

Chriſte redemptor. Hic facit inuocatōnem ad omnes ordines angelorum et deprecatur eos vt ipſi aſſint nobis et a nobis om/nia vicia repellant. et nos purificatos corde ⁊ corpore. et opere ad celeſtia regna perducant. O (chriſte redemptor omnium) ſcilicꝫ fideliuꝫ (conſerua tuos famu/los) qui tibi famulantur tu dico (placatus ſanc/tis precibus beate ma/rie virginis.

Tunc ibi Beata q̄/qꝫ (O beata agmina ce/leſtium ſpirituuꝫ) ſcꝫ an/gelorum (pellite quoqꝫ) id eſt ſimiliter (preterita mala) id eſt vicia. et fu/tura a nobis.

Vates eter. Vates id eſt o vos prophete (eter/ni iudicis) id eſt chriſti O (apoſtoli domini. ex/poſcimus) id eſt depre/camur (ſuppliciter ſal/uari veſtris precibus

Tunc ibi. Marty/res dei O (martyres dei inclyti) id eſt nobiles et electi (et confeſſores luci/di) id eſt caſti (ferte nos in celeſtibus regnis veſt/ris orationibus

Tunc ibi. (Chorus ſanctarum. (Chorus ſanctarum virginum et omnium monachoꝝ fa/cite nos xp̄i ꝯſortes) .i. participes celeſti regni (cum omnibus ſanctis. Tunc ibi. Gentem au/ferte. (Auferte) id eſt remouete (gentem perfidam) .i. infidelem (de fini/bus credentium ⁊ ad quid vt perſoluamus alacriter id eſt iocoſe (chriſto laudes debitas. ¶ Tunc ibi. Gloria patri ingenito. (Gloria) i. ē laus (ſit ingenito eiuſqꝫ vnigenito) id eſt filio Jeſu chriſto domino no/ſtro (vna) id eſt pariter (cum ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula. Amen

Chriſte redemptor omnium conſerua tuos famulos bea/te ſemper virginis placatis ſanctis precibus. Beata quoqꝫ agmina ce/leſtium ſpirituum preſentia futura ma/la pellite. Vates eterni iudicis apo/ſtoliqꝫ domini ſuppliciter expoſcimꝰ ſaluari veſtris precibus. Martyres dei inclyti confeſſoreſqꝫ lucidi veſtris orationibus nos ferte in celeſtibus. Chorus ſanctarum virginum mo/nachorum omnium ſimul cum om/nibus conſortes chriſti facite. Gen/tem auferte perfidam credentium de finibus vt chriſto laudes debitas per/ſoluamus alacriter. Gloria patri in/genito eius vnigenitoqꝫ vna cuꝫ ſanc/toſpiritu in ſempiterna ſecula

id eſt ſine fine vel defectu

Ieſu ſaluator ſeculi. Hymnus iſte continuatur ſuperiori ſic ita dixi. o chriſte conſerua tuos famulos. et bene debes. quia redemiſti nos. ⁊ hoc eſt. o iheſu ſaluator ſeculi ſubueni. id eſt ſuccurre redemptis ope ſcʒ tuo auxilio. o pia (dei genitrix poſce) id ē impetra ſalutem animarum nobis miſeris

Jeſu ſaluator ſeculi redemptis ope ſubueni et pia dei genitrix ſalutē poſce miſeris. Cetus omnes angelici patriarchaꝝ cunei ⁊ prophetarum merita nobis precentur veniā Baptiſta xp̄i p̄uius et clauiger ethereus cū ceteris apoſtolis nos ſoluant nexu criminis. Chorus ſacratus martyrum ſacerdotum confeſſio et virginalis caſtitas nos a peccatis abluant Electorum ſuffragia omneſqꝫ ciues celici annuant votis ſupplicum et vite poſcant premium. Laus honor virtus gloria deo patri et filio ſancto ſimul paraclito in ſempiterna ſecula Amen

Tunc ibi. Cetꝰ omnes angelici (O omnes angelici cetus) id eſt omnes ſocietates ſeu exercitus (cunei) id eſt chori (patriarcharum ⁊ merita prophetarum. precentur) id eſt poſtulant vl' impetrant (nobis veniam) id eſt indulgentiam peccatorum.

¶ Tunc ibi. Baptiſta chriſti (Baptiſta) iohānes (p̄uius) id eſt p̄curſor xp̄i (⁊ clauiger) ſcʒ petrus (ethereus) id eſt celeſtis (cuʒ ceteris apoſtolis ſoluant nos a nexu criminis) id eſt a vinculis peccatorum

Tunc ibi (Chorus ſacratus (Sacratꝰ chorus) id eſt ſacer cetus (martyrum. ⁊ confeſſio ſacerdotum) id eſt iuſtorum (⁊ caſtitas virginalis) id eſt virginum (abluant nos a peccatis

Tunc ibi. Electorū ſuffragia (Suffragia) id eſt patrocinia (electorum. ⁊ omnes celici) id eſt celi (ciues) id eſt angeli (annuant) id eſt faueant (votis) id eſt precibus (ſupplicum) id eſt humilium (vt poſcant) id eſt impetrant (premiū vite eterne. Tūc ibi. Laus honor (Laus) id eſt virtus (honor gl'ia) ſint deo patri (ſil' paraclito in ſempiterna ſecula

Ex chriſte martini decus hic laus tua. tu illius tu nos ſin hunc te colere in ipſum quin tribue. Qui das per orbis cardines q̄ gemma fulget preſulum. da quos premũt culpe graues. ſoluat per ingens meritum. En pauper hic et modicus celum diues ingreditur celi cohortes obuiant lingue tribus ouant. Ut vita fulget tranſitus celis et aruo ſplendidus gaudere cunctis pium eſt cunctis ſalus ſit hic dies. Sit trinitati gloria martinus vt confeſſus eſt. cuius fidem per opera in nobis et ipſe roboret

Ex chriſte martini. Autor iſte commendat ꝛ laudat deum de conuerſione ꝛ habitu beati martini. quia hic pauper ꝛ modicus celum diues ingreditur. quia per conſtantiam fidei et i confeſſione trinitatis trium mortuoꝝ corpa quoꝝ anime detinebantur clauſe in inferno ſuſcitare supermeruit. rogat itaqꝫ dominum iheſum chriſtum vt ſicut per confeſſionez ſctẽ trinitatis tres mortuos ſuſcitauit ab inferno. ita ſuſcitet nos cum pctõ. ꝛ ſicut induit pauperem parte ſue clamidis. ſic nos induat iuſticia. O (chriſte rex) eterne (decus) id eſt honor iſte. ſcilicet martinus (ē tua laus (tu es ſalus illius martini. tu tribue nos colere ꝛ honorare te (in hunc) ſcilicet martinum (quin) id eſt inſup (tribue nobis ipm martinum colere in te.

¶ Tunc ibi (Qui das) Tu qui das q̄ gemma.) exiſtens refulgentia (preſulum fulget) id eſt ſplendet. id ē preſbyterum (p cardines) id ē per angulos (orbis) id ē per quatuor partes mũdi (da) id eſt pcede (vt martinus perſoluat ingens meritum nos q̄s graues culpe) id eſt criminalia peccata (premunt ita ſoluat vt non excludant nos a celo. ¶ Tunc ibi. En pauper hic et (En) id eſt ecce (hic ſcilicet martinus (pauper in operibus ſuis et modicus) ſcilicet in perſona corporis ꝛ in paruis diuitijs. ſcilicet diues in virtutibus exeundo de mundo ingreditur celum. cohortes) id eſt exercitus celi obuiant ei (lingue) ſcilicet homines tribus iſrael iudei (gentes) id eſt gentiles (ouant) id eſt applaudant ¶ Tunc ibi. Ut vita fulget (Ut) pro ſicut vita illius ſic (tranſitus) id eſt obitus eius (fulget) id eſt ſplendet (in celis) id eſt in celo (et in aruo) id eſt in terra ſeu in mundo. tranſitus dico ſplendidus. et ideo. quia fulget (pium eſt) id eſt dulce (cunctis hominibus (et hic dies) id eſt hoc feſtum ſit ſalus cunctis.

Tunc ibi. Sit trinitati (Gloria ſit trinitati) ſcilicet patri et filio et ſpiritui ſancto (vt) pro ſicut (. ſicut martinus confeſſus eſt) ſcilicet fide et

opere fidem cuius martinus et ipſe deus roboret in nobis.

Artine par. In hoc hymno cõmendat autor beatũ martinum p constantiã fidei eius quã habuit in ſuſcitatione triũ mortuorum quẽ i hoc pparat apoſtolis. ⁊ hoc ẽ(O martine par apoſtolis)id eſt equalis in reſuſcitatione mortuoꝝ trium. quia tres mortuos ſuſcitauit vt apoſtoli. Et quia globus igneus .id eſt ſpiritus ſanctus. deſcendit ſup eum tu(foue nos).i. reſuſcita a peccato (colẽtes tuum feſtum q̃ vis viuere aut mori diſcipulis) id eſt ad vtilitatem diſcipuloꝝ. quia nec mori timuit nec viuere recuſauit. vñ et ipſe effundens orationẽ apud dñm ait O dñe ſi adhuc populo tuo ſum neceſſarius. nõ recuſo laborem .fiat voluntas tua. q2 nec viuere nec mori recuſaſti. ideo reſpice nos vt tuis meritis mundi corde et corpore exiſtentes aulam celi ingredi mereamur. ſicut feciſti in tempore tuos p̃latos eccleſie famoſos

Artine par apoſtolis feſtũ tuuꝫ colentes foue qui viuere diſcipulis vis aut mori nos reſpice. Fac quod olim geſſeras nunc. p̃ſules clarifica. auge decus eſſe fraudes relige ſathane. Qui ter chaos euiceras merſos reatu ſuſcita diuiſeras vt clamidem nos indue iuſticiam. Ut ſpiritualis glorie quondam recorderis tue monaſtico nunc ordini iam pene lapſo ſubueni

Xultet celum laudibus reſultet terra gaudijs apoſtolorum gloria ſacra canunt ſolennia

¶ Tunc ibi. Fac quod

(Nunc)id eſt in pñti. fac nos eſſe iuſtos quod geſſeras. id eſt feceras (olim predicando clarifica)id eſt illumina(nunc preſules eſſe.)id eſt prelatos(auge decus eſſe. relige)id eſt frange ⁊ reprimes(fraudes ſathane)id eſt dyaboli aduerſarij nunc. ¶ Tunc ibi. Qui ter chaos (Qui euiceras)id eſt euacuaſti(chaos)id eſt infernum(ter)id eſt tres mortuos ſuſcitaſti tu qui ter intraſti in infernũ reſuſcitando tres mortuos(ſuſcita merſos reatu)id eſt a culpa primi parentis et propria. vt proſicut(diuiſeras clamidem pauperi. ſic indue nos iuſticia.

¶ Tunc ibi. Ut ſpiritualis gloria. O martine ſubueni. id eſt ſuccurre (monaſtico ordini)id eſt ordini monachorum(iam lapſo)id eſt relapſo in peccatis(pene)id eſt fere. ⁊ ad quid vt recorderis quondam ſpiritualis vel ſpiritalis glorie.

Xultet celũ. In hꝫ hymno facit au. ĩuocatõeꝫ ad aploſ vt ipĩ p nobis exultẽt ⁊ ſuis pcibus a nobis vicia repellãt vt ipſi cũ veniunt

ad iudicium non pro reatu puniant.ſed completos eternis gaudijs faciant Et nota ꝙ dies iudicij non dicitur ideo ꝙ tunc ſit dies.ſed apparebunt nobis omnia ſicut in die(Celum)id eſt celeſtis curia(exultet)id eſt gaudeat laudibus(terra)id eſt terreni.ſcilcet homines(reſultent gaudijs)ſcꝫ(canunt)id eſt laudant(ſacra ſolennia)id eſt gloria apoſtolorum

Vos ſecli iuſti iudices et vera mundi lumina votis precamur cordium audite preces ſupplicum. Qui celum verbo clauditis ſeraſq̄ eius ſoluitis nos a peccatis omnibus ſoluite iuſſu queſumus. Quorum precepto ſubditur ſalus et languor omnium ſanate egros moribus nos reddentes virtutibus. Ut cum iudex aduenerit criſtus ī fine ſeculi nos ſempiternis gaudijs faciat eſſe compotes

Eterna chriſti munera apoſtolorum gloria laudes canentes debitas letis canamus mentibus. Eccleſiarū principes belli triumphales duces celeſtis aule milites ⁊ vera mundi lumina

Tunc ibi. Vos ſecli (Vos)apoſtoli iuſti iudices(ſecli)pro ſeclo(⁊ vera lumina mundi)q̄a totus mundus illuminatur eorum predicatione(precamur vos votis cordium)id eſt precibus cordis(audite p̄ces ſupplicum)id eſt humilium

Tunc ibi. Qui celū. Qui clauditis.ſcꝫ peccatoribus(celū verbo)id ē ſermone(⁊ ſoluitis)ſcꝫ hominis(ſeras)id ē infirmitates(eius queſumus)id eſt precamur Nos ſoluite)id eſt abſoluite nos a peccatis.omnibus iuſſu)id eſt precepto chriſti.

Tunc ibi. Quorum precepto(Precepto q̄rum)ſcꝫ apoſtoloꝝ(ſalus)id eſt ſanitas(⁊ languor)id eſt infirmitas (omnium hominū ſubditur.ſanate egros)id ē peccatores(moribus)id eſt prauis cogitationibus(reddentes nos virtutibus

Tunc ibi. Ut cum iudex. Et rogamus vos vt cum chriſtus iudex aduenerit in fine ſeculi faciat nos eſſe compotes ſempiternis gaudijs

Eterna chriſti munera. Hymnus iſte cōtinuatur ſuperiori.ſcꝫ exultet celum laudibus ⁊c(Nos canentes debitas laudes) chriſto in honore apoſtolorum(canamus letis mentibus)id ē iocoſis ad gloriam illorum(eterna chriſti munera)id eſt inenumerabilia

Tunc ibi. Eccleſiarum princeps. Iſti ſunt principes eccleſiarum. iſti ſunt triumphales duces belli.id eſt triumphantes. Iſti ſunt

milites celeſtis (aule). i. pallacij. ꝛ ſunt ꝑa mūdi lumina qꝛ predicatioꝫ
pe illorum illuminatus eſt mundus ¶ Tunc ibi Deuota ſanctorum
Fides deuota ſanctorum). i. obedientia (inuicta ſpes credentium (perfecta chriſti charitas) id eſt amor (triūphat) id eſt ſuperat (principem mūdi) id eſt diabolum. vnde Venit princeps huius mundi et in me non hꝫ quicꝗ̄. ☞ Tūc ibi In his paterna. Paterna gloria exultat in his ſcilicet apoſtolis. voluntas ſpirtuſſancti exultat in his filius exultat in his) quid dicaꝫ per ſingula celum repletur gaudijs ¶ Tunc ibi Te nunc redemptor O redemptor queſumus te (nunc) id eſt in preſenti vt iungas precantes ſeruulos conſortio ipſoruꝫ ſcꝫ apoſtolorū in ſempiterna ſecula. Amen.

Deuota ſacerdotuꝫ fides inuicta ſpes credentium perfecta chriſti charitas mundi triumphat principem. In his paterna gloria. in his voluntas ſpiritus exultat. in his filius celum repletum gaudijs. Te nunc redemptor queſumus vt ipſorum conſortio iungas precantes ſeruulos in ſempiterna ſecula.

Sanctoruꝫ meritis inclita gaudia pangamus ſocij geſtaqꝫ fortia nam gliſcit animus promere cantibus victorum genus optimum. Hi ſunt quos retinens mundus inhorruit ipſum nam ſterili flore peraridum ſpreuere penitus teqꝫ ſecuti ſunt rex chriſte bone celitus.

Sanctorum meritis inclyta ꝛc. In hoc hymno laudat autor deum i cōmemoratione ſanctoruꝫ martyruꝫ. quia mūdum cū pompis ſuis dimiſerunt vnde in terris laudantur ꝛ in celis honorantur. Intēdit itaqꝫ rogare deum vt nos ſuos famulos iungat ꝯſortio ſanctorum martyꝝ. ꝛ h̄ eſt. O ſocij (pangam⁹) id eſt cantemus (inclita gaudia). i. ꝯclara merita ſanctorum et fortia geſta eorum (nam animus meus gliſcit) id eſt cupit vel gaudet promere) id eſt laudare cum cantibus optimum genus victorum) id eſt martyrum Tunc ibi. Hi ſunt. Hi ſunt martyres quos mundus retinens (inhorruit) id eſt odio habuit. nam primi martyres ſpreuerunt penitus ipſum ſcilicet mundum (peraridum) id eſt valde [struck] ſicrum

tuz (flore ſterili) id eſt ĩfructuoſo ⁊ ſecuti ſunt (celitus) id eſt diuinitus te o chriſte bone ☞ Tunc ibi Hi pro te. Hi martyres (calcarunt) id eſt ſuſtinuerunt (pro te furias hominum) id eſt inſanias infidelium atq; (verbera ferocia) id eſt crudelia et (ſeua) id eſt iniuſte illata. et (vngula) id eſt quoddaz gen⁹ tormenti (ceſſit) id eſt locũ dedit his martyribus (lacerans) id eſt puniẽs per q̃uis tormenta (nec) pro et non. et non carpſit penetralia martyruz vł apoſtolorum) id eſt non fuerunt tracta vel diuiſa eorum viſcera. et hoc virtute dei erat in eis

Hi pro te furias atq; ferocia calcarũt hominum ſeuaq; verbera: ceſſit his lacerans fortiter vngula nec carpſit penetralia. Ceduntur gladijs more bidentium non murmur reſonat nec q̃rimonia. ſed corde tacito mens bene conſcia conſeruat patientiam. Que vox que poterit lingua retexere. que tu martyribus munera preparas rubri nam fluido ſanguine laureis ditãtur benefulgidis. Te ſumma deitas ſupplices poſcimus vt culpas abluas. noxia ſubtrahes. des pacem famulis nobis quoq; gloriam per cuncta tibi ſecula amen.

Tunc ibi. Cedũtur gladijs. Ipſi ceduntur) id eſt iugulant̃ gladijs crudelibus (more bidentium) id eſt conſuetudine ouium'. murmur eorum non reſonat (nec querimonia) id eſt lamentatio auditur (.ſ; mens bene conſcia) id eſt boni meriti conſonat patientiam tacito corde. q̃ fortes patientes et firmi erãt pro fide x̄pi in bello

Tunc ibi Que vox. Et quia hec omnia pro chriſti nomine patiebantur igitur que vox que lingua poterit (retexere id eſt dicere vel explicare (munera) id eſt dona que tu martyribus 'preparas (nam ipſi rubri) id eſt rubei fluido) id ẽ fluente ſanguine ditantur) id eſt coronantur (laureis) id ẽ coronis bene fulgidis. Tũc ibi Te ſumma O ſumma deitas (nos ſupplices). i. humiles (poſcim⁹). i. rogamus te vt abluas) id eſt deleas (culpas noſtras) id eſt peccata noſtra ⁊ (ſubtrahes noxia) id eſt ipſa peccata a nob̄ ⁊ des pacẽ famulis tuis (q̃q;). i.

Iste confeſſor domini ſacrat⁹ feſta plebs cuius celebrat per orbem hodie letus meruit ſecreta ſcã dere celi.

ſimiliter nos omnes demus (gloriam tibi) id eſt ad honorem tui ꝑ cuncta ſecula. Amen. ¶ Tūc ibi Iſte confeſſor

Materia huius hymni eſt. ꝙ totis viribus deū ſuper omnia laudare debemus. Intendit etiam autor in hoc hymno tractare de aſcenſione illius confeſſoris in cuius memoria preſens hymnus totis laudibꝫ celebratur (Iſte confeſſor domini ſacratus a domino (letꝰ) .i. exultans (meruit hodie) id eſt in hac die (ſcādere) id eſt aſcendere ſecreta (celi) id eſt ad celos. feſta cuius ſci plebs deuota celebrat per totum orbem Tunc ibi Qui pius. Qui ſcꝫ confeſſor fuit caſtus corpore et in anima (pius) id eſt ſanctus (prudēs) id eſt ſapiens. humilis pudicus in verbis (ſobriꝰ in moribus et quietis) id eſt tranquillus (duꝫ) id eſt donec (vegetauit) id eſt nutriuit (artus) id eſt vmbrā corporis eiꝰ (preſens vita) id eſt qn̄ erat in hoc ſeculo. Tunc ibi. Ad ſacrū. Ad ſacrū tumulum cuius) confeſſoris (membra languētum) id eſt egrotantiuꝫ reſtituunt (modo) id eſt in preſenti (ſanitati) id eſt ſaluti frequēter (quolibet morbo) id eſt a quocunꝗ infirmitate illa membra fuerint grauata.

Qui pius prudēs humilis pudicus ſobrius caſtus fuit et quietus vita dum preſens vegetauit eius corporis artus Ad ſacrum cuius tumulum frequenter membra languentum modo ſanitati quolibꝫ morbo fuerint grauata reſtituuntur. Unde nunc noſter chorus in honore ipſius hymnum canit hunc libenter. vt pijs eius meritis iuuemur omne per euum. Sit laus ꝗ li decus atꝗ virtus. qui ſupre celi reſiuens cacumen totius mundi machinam gubernat trinus et vnus Amen.

Ex glorioſe martyrum. corona confitentium: qui reſpuentes terrena perducis ad celeſtia.

☞ Tunc ibi. Unde nunc (Unde nunc noſter chorus noſtrorū fratrum canit hunc hymnū in honore illius confeſſoris (libenter) id eſt voluntarie et ad quid canamus vt iuuemur pijs (meritis). i. patrocinijs et orationibus eius per omne euum. id eſt per cuncta ſecula Amen Tunc ibi Sit laus. (Salus). i. gloria (decus) id eſt honor atꝗ virtus ſemꝑ ſit illi deo. qui reſidet ſupra (cacumen) id ē ſuꝑ ceptrū celi trinus dico in perſonis et vnus in deitate ſubſtātie qui gubernat (machinā). i. fabricā totius mūdi ¶ Hymnus ſequēs eſt plurimorū martyrum.

Ex glorioſe Materia huius hymni eſt inuocare regem martyrū vt dirigat ad nos aures ſue clemētie. ſi quid delinqmus propter merita ſcōrū in quorū commemoratione p̄ſens hymnus cātat.

parcere vel ignoſcere dignetur ⁊ hoc eſt. O glorioſe rex (corona confitentium) id eſt confeſſor hominum qui perducis reſpuentes terrena ad celeſtia gaudia ¶ Tunc ibi. Aurem benignam. Tu appone (aurem benignã protinus) id eſt ſtatim noſtris vocibus et ignoſce quod delinquimus qui pãgimus (ſacra trophea) id eſt victoriaꝫ martyrum. ¶ Tunc ibi. Tu vincis ſeuitiam tirannorum in martyribus parcendo confeſſoribus quia non vis vt ꝑ martyriuꝫ finiant vitã ſuam (tu vince) id eſt deſtrue noſtra crimina donando nobis indulgentiam. qꝛ tu non vis mortem peccatoris ⁊c.

Eus tuorum. O deꝰ tu (ſors) id eſt corona et pars tuorum militum. ſ. hereditas. vnde Dauid Dominus pars hereditatis mee. et tu premiuꝫ qꝛ tu ſm meritũ tribuis abſolue nos nexu (criminis) id eſt laqueo peccatorum nos dico canentes laudes tuas Tũc ibi. Hic nempe. Hic martyr (deputatus) id eſt penſans (rite) id eſt recte gaudia mũdi et blãdimenta eſſe noxia ⁊ caduca peruenit (nempe) id eſt certe ad celeſtia regna ¶ Tunc ibi. Penas cucurrit. Et ipſe cucurrit fortiter) id eſt conſtans forti animo delectatões huius mundi trãſiuit et (ſuſtulit) id eſt ſuſtinuit illas penas viriliter effundens ſanguinẽ ſuũ et ideo poſſidet eterna bona ¶ Tũc ibi O b hoc ꝓca. Ob hoc). i. ꝓpter hoc qꝛ ꝓ te ſanguinẽ fudit o piiſſime pater nos ſupplices (poſcimus). i. precamur te ꝓcatu in hoc triũpho). i. in hac victoria martyris (dimitte noxã) id eſt culpam ſeruulis

Aurem benignam protinus appone noſtris vocibus. trophea ſacra pangimus ignoſce. quod delinquimus. Tu vincis in martyribus parcendo confeſſoribus tu vince noſtra crimina donando indulgentiam

Eus tuorum militum ſors et corona premium laudes canentes martyris abſolue nexu criminis Hic nẽpe mundi gaudia et blandimenta noxia caduca rite deputans peruenit ad celeſtia. Penas cucurrit fortiter et ſuſtulit viriliter pro te effundens ſanguinem eterna dona poſſidet Ob hoc precatu ſupplices te poſcimꝰ piiſſime in hoc triumpho martyris dimitte noxam ſeruulis. Laus et perhenniter ⁊c.

Artyꝛ dei. Materia huius hymni eſt vt relictis delectationibꝫ ꝛ vanitatibus huius ſeculi bona oꝑa exercendo deum conſequa-mur O martyꝛ dei qui fuiſti victoꝛ hoſtibus tu dico triumphãs ſequendo vnicum filium patris es modo fruens bonis

Artyꝛ dei (qui vnicum patris ſequendo filium) victis triũ-phans hoſtibus victoꝛ fruens celeſti-bus Qui pꝛecatus mũere noſtrum re-atum dilue. arcens mali contagium. vite remouens tedium. Soluta ſunt iam vincula tui ſacrati coꝛpoꝛis. nos ſolue vinculis ſeculi amoꝛe filij dei. Pꝛeſta pater pijſſime ꝛc.

Eſu coꝛona virginum. quem mater illa concepit. que ſola virgo parturit hec vota clemens ac-cipe. Qui paſcis inter lilia ſeptus cho-reis virginũ ſponſas decoꝛãs gloꝛia ſponſiſqꝫ reddẽs pꝛemia. Quocũqꝫ ꝑ-gis virgines ſequuntur. atqꝫ laudibꝫ poſt te canentes curſitant hymnoſqꝫ dulces perſonant

Tunc ibi Qui pꝛeca-tus Et qꝛ talibus bo-nis frueris (dilue) id eſt extingue (reatum) id ẽ peccatum noſtrũ. tu di-co arcens (contagiũ ma-li). i. dyaboli remouens tedium vite. ſcꝫ famen ſi-tim nuditatem frigus. ſ. nobis donando tempo-ralia diſſimiliter Tũc ibi. Soluta ſunt iam Et qꝛ ſicut vincula tui ſacrati coꝛpoꝛis iam ſolu-ta a nexibus huius ſecu-li diſſoluta ſunt. ꝛ es cuꝫ xp̃o ſic (ſolue nos a vin-culis) id eſt abſolue nos a peccatis. tuis pꝛecibꝫ ꝛ hoc amoꝛe dei

Heſu coꝛona ꝟ-ginum. In hoc hymno laudat autoꝛ deum in cõmemo-ratione ſanctarum virgi-num qui domando fra-gilem ſexum meruerunt ſcandere ſecreta celi. Ro-gat itaqꝫ ꝛ depꝛecat̃ deũ vt neſciamꝰ vulnera coꝛ-ruptionis. o iheſu coꝛo-na virginum quem. ſ. te mater illa mirabilis con-cepit. ſcilicet ſancta ma-ria que ſola mater inter alias virgo ꝑturit tu cle-mens (accipe) id eſt ſuſ-cipe (hec vota noſtra) . i. has p̃ces. Tunc ibi

Qui Tu qui paſcis. i. delectaris (inter lilia). i. bona oꝑa (ſeptꝰ). i. cir-cundatus (choꝛeis) id eſt oꝛdinibus virginum ꝛ es (decoꝛans) id eſt co

ronans ſponſas gloria ⁊ reddens ſponſis premia Tunc ibi. Quocunqꝫ pergis. Quocunqꝫ. id eſt ad quecunqꝫ locum pergis ille virgines ſe/quuntur te atqꝫ canentes (curſitant) id eſt currunt poſt te laudibus ⁊ pſonant dulces (hymnos) id eſt laudes Tūc ibi Te deprecamur Et qꝛ virgines perſonant tibi laudes precamur te adauge (largius) .i. aug/menta amplius noſtris ſenſibꝫ. ⁊ da (prorſus) id eſt omnino nobis omnibus neſcire vulnera corruptionis.

Te deprecamur largius. noſtris adauge ſenſibus. neſcire prorſus omnia corruptionis vulnera. Preſta pater pijſſime patriqꝫ compar vnice cum ſpiritu paclito in ſempiterna ſecula Amē

Virginis proles opifexqꝫ ma/tris virgo quem geſſit pepe/ritqꝫ virgo. virginis feſtum canimus tropheum accipe votum. Hec tua virgo duplici beata ſorte. dum geſſit fragilem domare corporis ſexum domuit cruentum corpore ſetum Unde nec mortem nec amica mortis ſeua penarum genera paueſcens ſanguine fuſo meruit ſecreta ſcandere celi. Huiꝰ obtentu deus alme noſtris parce iā cul/pis. vicia remittens. quo tibi pueri reſonemus almum pectoris hymnum

Virginis proles. Materia huiꝰ hymni eſt cane/re deo laudes ⁊ ſequi ve/ſtigia eius. Commemoratio ſanctarū virginum agitur in iſto hymno ⁊ h̄ eſt O proles .i. o fili marie virginis o (opifex) .i. creator matris quem ſcꝫ te virgo maria (geſſit) .i. portauit virgo. ſcꝫ maria (peperit) id eſt parturit (te nos canimus feſtuꝫ virginis tropheum) .i. victoriam. ideo (accipe) id eſt ſuſcipe (votū) .i. preces noſtras Tunc ibi. Nec tua Hec tua virgo eſt beata dulci ſorte. ſcꝫ caſtitate ⁊ virginitate ⁊ martyrio (dū geſ/ſit) .i. laborauit (doma/re) .i. macerare (fragilem ſexum) .i. delere naturaꝫ corporis. ⁊ illa (domuit) id eſt deuicit (cruentū) id eſt ſanguinolentū. vel crudelem (ſetum) .i. dyabolum corpore vt aga/tha ⁊c̄. Tunc ibi. Unde nec mortem. Unde. qꝛ domuit (fragilē ſexum) id eſt corpus ſu/um (nec) p̄ nō ⁊ non fuit (paueſcens) id eſt timens. mortem. nec ſeua ge/nera penarum nec fuit (amica mortꝭ) id eſt dyaboli vel peccati ⁊ ideo ſanguine (fuſo) .i. ꝯſummato martyrio ipſa meruit ſcandere ſecreta (celi) .i.

ad celos Tunc ibi. Huius obtentu Et quia meruit ſcandere celū o alme deus parce iam (culpis) id eſt peccatꝭ (obtentu) id eſt prece vel oratione huius virginis ꝛ tu vicia remittens. quo pro vt. vt nos (puri) id eſt caſti reſonemus tibi almum (hymnū) id eſt canticum (cantemus) id eſt ſanctam laudem (tibi) id eſt ad honorem tui.

Gloria tibi domine: qui natus es de virgine cū patre ꝛ ſancto ſpiritu in ſempiterna ſecula. Amen

Urbs beata iherusalem dicta pacis viſio. que conſtruitur in celis viuis ex lapidibus ꝛ angelis coornata vt ſponſata comite. Noua veniens e celo nuptiali thalamo. preparata vt ſponſata copuletur domino. platee et muri eius ex auro puriſſimo. Tonſionibus preſſuris expoliti lapides ſuiſqꝫ aptantur locis p manꝰ artificis. diſponuntur permanſuri ſacris edificijs.

Urbs beata. In hac commemoratione celeſtis hieruſalem autor laudat deum qui hoc ſacro templo infudit iugiter ſuam benedictionem. qua propter rogat deum vt in hꝫ templo ſancto ſuo omnes promereamur acquirere eterna bona ꝛ adepta cum ſuis ſanctis perhenniter poſſidere (Hierusalem beata vrbs) eſt ciuitas celeſtis ꝯſtituta vel conſtructa de animabus ſanctorum qui ſunt viui lapides. ꝛ eſt interp̄tata viſio pacis que hierusalem conſtruitur in celis (ex viuis lapidibꝫ) id eſt ſanctꝭ animabus ſanctorum qui ſtꝭ viuiꝫ lapides. illa dico coornat. ſ. in angelis vt ſponſata (comite). i. ſicut mulier ornata eſt (viro). i. ſponſo ita eccleſia xp̄o Tūc ibi. Noua veniens Iſta noua ſponſa) id eſt ſancta eccleſia (veniens e celo) id eſt cum chriſto iſta dico (preparata nuptiali) id eſt virginali thalamo (vel lecto) id eſt lauacro baptiſmatis (vt) p ſicut ſponſata (copuletur) id eſt coniungatur domino (platee) idꝫ eſt minus perfecti ꝛ (muri) id eſt predicatores illius ſponſi ſunt ex auro (puriſſimo) id eſt ex ſplendore ſanctorum. qui ſplendidi efficiuntur ſicut aurum puriſſimum ¶ Tunc ibi. Tonſionibus preſſuris (Lapides) id eſt ſancti martyres (expoliti). i. aptati ad edificandum (tonſionibꝫ). i. pcuſſionibꝫ ꝛ afflicti (preſſuris). i. tribulatōibꝫ Sicut lapides in muro ſtꝭ edificati ita anime ſanctoꝝ ſunt ordinate in paradiſo (qꝫ) p et (aptantur. i. ordinantur vel diſponuntur ſuis locis per manus (artificis). i. per manus filij dei lapides dico permanſuri diuꝫ (ſacris edicijs). i. celeſtibus edificijs

¶ Porte nitent. Porte .ſ. illius templi (nitent) id eſt ſplendent (margaritis) .i. virtutibꝫ a.ditis. liminibus (patentibꝫ) .i. apertis ſacris templis (ꝛ hic) id eſt in templo omnis chꝛiſtianus (qui pꝛo chꝛiſti nomine premitur) id eſt cruciatur (illuc) ſcilicet in preſenti mundo (introducitur) id ē in celeſtem hieruſalem (virtute meritoꝛum) id eſt bonoꝛum operum, ſcꝫ donoꝛum ſuoꝛum

Angularis fundamentū lapis.

Chꝛiſtus dicit lapis angularis qui a iudeis fuit repꝛobatꝰ Unde dauid. lapidem quem repꝛobauerūt edi. ꝛc. tū duos populos in vnum coniunxit .ſ. iudaicum ꝛ gentilem (qui chꝛiſtus) id eſt dei filius. ſpeculat quotidie eternam beatitudinem (ſummi regꝭ) .ſ. dei patris (chꝛiſtus) .ſ. fundamentum totius eccleſie miſſus eſt a patre eſt factus lapis angularis qui lapis (nectitur) .ſ. coniungitur (compage) .i. coniunctiōe (parietis in vtroqꝫ) id eſt in duobus populis. ſcilicet in iudaico ꝛ gentili quē .ſ. xp̄m ſyon ſuſcepit Sācta ſyon interp̄tatur eccleſia vel ſpeculatio. in q̄ ſcꝫ chꝛiſto vel eccleſia credens .ſ. chꝛiſtianꝰ qui credit permanet firmiter in fide ſancte eccleſie

Porte nitent margaritis aditis patē/
tibus ꝛ virtute meritoꝛum illuc intro
ducitur omnis qui pꝛo chꝛiſti nomi/
ne in hoc mundo pꝛemitur

Angularis fundamentum la/
pis chꝛiſtus miſſus eſt qui cō
page parietis in vtroqꝫ nectitur. quē
ſancta ſyon ſuſcepit in quo credens ꝑ
manet Omnis illa deo ſacra ꝛ dilecta
ciuitas plena modulis ꝛ laude ꝛ cano
re iubilo trinum deum vnicūqꝫ cū fa/
uoꝛe pꝛedicat. Hoc in templo ſumme
deus exoꝛatus adueni et clemēti boni
tate pꝛecum vota ſuſcipe largam be/
nedictionem hic infunde iugiter

¶ Tunc ibi Omis ꝛc. Omnis illa (ciuitas) id eſt eccleſia militans (deo) .i. ad dei honoꝛem (eſt facta) id eſt ſacrata (ꝛ dilecta id eſt amata a deo ꝛ plena (modulos) id eſt cantilenis angeloꝛum in laude dei ꝛ (canoꝛe) id eſt cantu vel canoꝛe (iubilo) id eſt dulci exultatione:

¶ Jubileus eſt gaudium illud quod eſt interius in homine quod omnino non poteſt referri nec omnino tacetur pꝛe animi exultatione. ꝛ ſancta eccleſia pꝛedicat trinum deum. ſcilicet in ꝑſonis (vnicūqꝫ) id eſt vnuꝫ in ſubſtantia. vel vnum quoqꝫ cum fauoꝛe pꝛedicant cum pꝛece Tunc ibi. Hoc in templo ſumme deus ꝛc. O (ſumme deus exoꝛatus ſcilicet a nobis. id eſt tu depꝛecatus adueni ꝑ gratiam in hoc tēplo id eſt

in iſta eccleſia. ꝛ ſuſcipe vota precantuȝ id eſt precū vel orationum Iſtud i intrāſitiue legitur et eſt ibi figura que dicitur endiadis. que habȝ fieri qn̄ duo noīa ſubſtantiua ſil' ponūtur ꝙ vnum illorū adiectiuatur et alterum remanet ſubſtantiuum ꝛc. (clementi bonitate) id eſt moderata tua prece vel voce (infunde) id eſt immitte (iugiter) id eſt perhenniter vel aſſidue. (benedictionem largā) id eſt latam..

Hic promereantur omnes petita ac quirere et adepta poſſidere cum ſan/ ctis perhenniter. paradiſum introire tranſlati in requiem Amen

Orde natus ex parentis ante mundi exordium. alpha et o cognominatus ipſe fons et clauſula omnium que ſunt fuerūt que ꝗ poſt futura ſunt ſeculorum ſeculis. O beatus partus ille virgo cum puer pera edidit noſtram ſalutem feta ſanc to ſpiritu. et puer redemptor orbis os ſacratum protulit ſeculorum ſeculis.

¶ Tunc ibi. Hic pro/ mereantur (Hic) ſcilicȝ in ſacra eccleſia. vel (hic) id eſt in iſto loco (om̄es) ſcȝ fideles homines (pro/ mereantur) id eſt bene mereantur (acquirere pe tita) ſcȝ iuſta ꝛ ſancta) ꝛ adepta) id eſt illa petita obtenta) poſſidere per/ henniter) id eſt perpetue cum ſanctis) id eſt cum bonis et s^c dum ſumus (tranſlati in requieȝ) .i. mortui. s^c mereremur introire paradiſum) id eſt regnum celorum

Orde natus ex) Materia huius hymni eſt duplex natiui tatis filij dei. Una vide licet eterna qua erat genitus ante initium mundi. et hoc ex corde ſui pa/ rētis. Alia autem ē chriſti natiuitatis temporalis qua natiuitate filius dei erat natus in tempore ex virgine maria. vt patet in ſequēti verſu. Et noīatur filius dei alpha ꝛ o. id eſt principium ꝛ finis. quia alpha eſt pri/ ma littera apud grecos. o vero vltima ¶ Conſtrue. ſupple filius dei eſt natus ex corde parentis) ſcilicet ſui parentis. ꝛ hoc (ante exordium) id eſt initium (mundi) id eſt ſeculi (et ipſe) ſupple chriſtus eſt (cognomi/ natus) id eſt dictus (alpha) id eſt principium et o) id eſt finis. ꝛ ipſe ſcȝ filius dei eſt (fons) id eſt principium (et clauſula) id eſt finis (omnium) ſupple rerū (que ſunt) ſcilicet in preſenti. ꝛ que (fuerunt poſt) id eſt in pre/ terito (et ſunt futura) et hoc in ſeculis ſeculorum) id eſt in viuentibus in ſpiritumſanctum ꝛc.

☞ Tunc ibi (O beatus partus) Hic proſequitur autor ſecun/ dam natiuitatē chriſti vſdelicet temporalem. dicēs (O beatus) id eſt ſan ctus (ille partus) s^c eſt (virgo cum puerpera) id eſt impregnata (edidit eſt peperit (noſtram ſalutem) id eſt filium dei qui eſt noſtra ſalus. s^c ipſa virgo (feta) .i. repleta (ſpūſancto (et puer) s^c qui eſt (redemptor) ſcȝ toti us orbis) id eſt mundi (protulit ſacratum os) id eſt ſanctū ſcilicet in pre/

dicando ſacram doctrinam iudeis in templo (ſeculorum ſeculis) id eſt eternaliter. ☞ Tunc ibi. Pſallat altitudo) Hic incitat om̄es creaturas ad laudem dei. et primo celeſtes. Et dicit (altitudo celi) id eſt turba celeſtis (pſallat) id eſt decantet natiuitatem chriſti. et (omnes angeli pſallant) id eſt laudant et (quicquid virtutis eſt vſq̄) id eſt vbicun̄q̄ eſt aliqua virtus celeſtis (pſallat) id eſt iubilet (in laudem dei. et nulla linguarum ſileſcat) id eſt taceat quin laudet deum (et omnis vox) ſcʒ totius mundi (conſonat ſcilicet in laudem dei (in ſeculorum ſeculis) id eſt eternaliter.

Pſallat altitudo celi pſallant omnes angeli. quicquid eſt virtutis vſq̄ pſallat in laudem dei. nulla linguarum ſileſcat vox et omnes conſonat ſeculorum ſeculis

Ecce quem vates vetuſtis concinnebant ſeculis. quem prophetarum fideles pagine ſpoponderant. emicat promiſſus olim cuncta collaudent deum ſeculorum ſeculis.

Te ſenes et te iuuentus paruulorum te chorus turba martyrum virginumq̄ʒ ſimplicis puellule voce cōcordes pudici perſtrepent concentibus ſeculorum ſeculis.

Tibi chriſte ſit cum patre agyoqʒ ſpiritu hymnus melos laus perhennis gratiarum actio honor virtus victoria regnum eternaliter ſeculorum ſeculis: Amen.

☞ Tunc ibi (Ecce quem) Hic incitat omnes vniuerſaliter ad laudem dei dicens (Ecce cuncta) id ē omnia laudant deum (quem vates) id ē prophete (concinnebant) id eſt prophetabant (vetuſtis ſeculis id eſt hominibus q̄ tunc fuerunt. et (quem fideles pagine) id eſt ſcripture (prophetarum ſpoponderat) id ē promiſerant et (promiſſus) id ē prophetiſatus ſcʒ filius dei (olim) id eſt dudum (emicat) id eſt ſplendet. ſ. in natiuitate ſua (cuncta) id eſt omnia (collaudent deum ſeculorūʒ ſeculis) id ē eternalitet

¶ Tunc ibi. Te ſenes et iuuentus. Hic incitat omnia genera hominum ad laudem natiuitatis chriſti dicens. O fili dei (ſenes) laudant te (et iuuentus laudat te. et (chorus turba puulorūʒ martyrum et virginum laudat te (ſimplices puelle) id ē virgines (pudici) id eſt caſti (voce cōcordes) id ē concordiam habentes (perſtrepent cōcentibus) id eſt laudent te carminibus ꝛc̄.

¶ Tūc ibi (Tibi chriſte) Hic refert gratiarum actiones deo in perſo

na trinitatis. dicens. O christe (tibi ſit hymnus). i. laus (et melos) id eſt dulcis cantus (et perhennis laus) ſit tibi et (actio gratiarum) ſit tibi (cū agiocꝫ ſpiritu) id eſt ſancto ſpiritu (honor virtus et victoria et regnuꝫ) ſit tibi (eternaliter) ſcꝫ viuentibus in ſecula ſeculorum. ¶ Nota ꝙ melos eſt dulcis cantus. et dicitᷣ a mel qđ eſt dulce. et edos cātus. qſi dulcis cāt⁹

Feſtum nunc celebre magna qꝫ gaudia compellunt animos carmina promere. cum chriſtus ſolium ſcandit ad arduum celorum pius arbiter. Conſcendit iubilans letus ad ethera ſanctorum populus predicat inclitum. concinit pariter āgelicus chorus victoris boni gloriam Qui ſcandens ſuperos vincula vinxerat donans terrigenis munera plurima. diſtinctus rediēs arbiter omnium. qui mitis modo tranſijt.

Feſtum nunc celebre. Materia huius hymni ē laudatio dei in aſcentione eius. Primo em̄ dicit hoc feſtum eſſe laudabile. Secundo dirigit ſermonem ſuum ad beatā trinitatē rogando vt dirigat greſſus noſtros ad ſalutem eternam. Ultimo etiam oſtendit qualiter in die nouiſſima ſit reuerſurus manifeſtare occulta peccata dicens primo ſic (Feſtum nunc id eſt preſens vel inſtās. ē (celebre et magna gaudia) ſcꝫ iſtius feſti (compellunt) id ē cogunt (animos) ſcꝫ noſtros (promere) id eſt cātare (carmina) id eſt laudes (cuꝫ) id eſt quando (chriſtus) pius arbiter) id eſt miſericors et māſuetus iudex (ſcandit) id eſt aſcendit (ad arduum ſolium) id eſt tronum (celorum) id eſt regni ſui ¶ Tunc ibi. (Conſcendit iubilans) Hic autor oſtendit ꝙ dominus noſter ieſus chriſtus lete aſcendit in celum ⁊ ſecum duxit multos angelos decantantes gloriam et honorē deo. dicens ſupple chriſtus (ꝯſcendit). i. ſimul cum multis alijs aſcendit (iubilans) id eſt gaudens (et letus) id eſt hilaris (ad ethera) id eſt ad celos (et populus ſanctorum) id eſt turba celeſtis (predicat) id eſt clamat. ſupple chriſtum eſſe (inclitum) id eſt valde glorioſum (qꝫ) pro et (angelicus chorus) id eſt angelorum. congregatio (concinit) id eſt cantat (gloriā boni victoris) id eſt chriſti ¶ Nota differunt aer et ether. vt patet in hoc verſiculo. Aera dic noſtrum. ſed dic eſſe ethera ſummum.

☞ Tunc ibi. (Qui ſcandens ſuperos) Materia huius verſiculi eſt ꝙ ille q̄ aſcēdit ethera ligauit diabolum vinculis fortiſſimis in inferno et dedit hominibus plura munera. et tranſiens mitis et pius de hoc mundo rigidus iudex reuertetur Et dicit (qui) ſupple chriſtus (ſcādēs id eſt aſcendens (ſuperos) id eſt ſupra celos (vinxerat vincula) id eſt ligauit diabolum in inferno. et ſupple ipſe chriſtus eſt (donans) id eſt tribuēs (terrigenis) id eſt hoīb⁹ in terra habitātib⁹ (plurima munera) id ē dona

(rediens)id eſt reuertens(diſtrictus) id eſt rigidus(arbiter)id eſt iudex hominum qui nunc de iſto mundo(mitis)id eſt miſericorditer(tranſiuit id ē receſſit. ¶ Tūc ibi. Oramus domine. Hic deprecamur chriſtum vt ſuos famulos cōſeruet ne liuor vl' inuidia ſiue odiū demonis eos de/ mergat in infernum dicens. O inclite domine conditor)id eſt glorioſe fa factor ꝛ creator nos (ora mus)id eſt rogamus. reſpice protegens.)id eſt defendens(deuotos famulos)ſcȝ tuos (ne edax liuor)id ē horribi/ lis ira (demonis)id eſt diaboli(nos obruat)id eſt rapiat vel circōueni/ at(vel demerget in infe/ ros)id eſt in inferna.

¶ Nota edax eſt nomē verbale et venit a verbo edo. et notat aſſiduitatē ſicut omnia nomina in ax. vnde edax eſt odium aſſidue vorans

¶ Tunc ibi. (Ut cum flammiuoma) Hic autor oſtendit qualiter chriſtus reuerſurus eſt in nouiſſimo die manife ſtare occulta peccata ho minum. et ergo rogem⁹ vt quādo tēpus iudicij aduēerit ne horrida ſup plicia nobis donet ſȝ vi/ tam etnā ꝛc. ¶ Cōſtrue. ſupple nos oram⁹ (vt cū reuerteris nube flā miuoma) id ē ſplendida nube(iudicās pādere)id eſt manifeſtare(occul ta hominum)id eſt ſecreta (ne des)id eſt inferes (horrida ſupplicia)id eſt horribiles penas(noxijs)id eſt peccatoribus(ſed iuſtis bona premia)ſcȝ dona ¶ Tunc ibi (Preſta hoc) Hic dirigit ſermonem ſuum ad trini/ tatem dicens. O(optime genitor preſta)id eſt concede(hoc)ſcȝ ne dam nemur et o(maxime nate dei)id eſt fili dei(ꝛ bone ſpiritus)ſupple da ne damnemur. ꝛ o(fulgida trinitas regnans) id ē gubernās (perpetuo)id eſt in eum. et per cuncta ſecula)id eſt eternaliter.

Oramus domine conditor inclite de
uotos famulos reſpice protegens ne
nos liuor edax demonis obruat de/
mergat vel in inferos

Ut cum flammiuoma nube reuer/
teris occulta hominum pandere iu/
dicans des ſupplicia horrida noxijs
ſed iuſtis bona premia

Preſta hoc genitor optime maxime
hoc tu nate dei et bone ſpiritus reg/
nans perpetuo fulgida trinitas per
cuncta ſecula Amen.

It porta chriſti peruia refer/
ta plena gratia. tranſitq; rex et
permanet clauſa vt fuit per ſecula

It porta chriſti peruia) Materia huius hymni beate marie dei genitricis preconia continet ſolatium ſpem ꝛ refugium ab ea no bis illatum ꝑ hoc ꝙ digna eſt fieri mater dei. atq; abſolutiōeȝ cri minum et peccatorem noſtroꝝ. cōtinet etiam qualiter beate marie acceſ/ ſit ſummum ꝛ maximum gaudiū in pro generando chriſtū dei filiū ꝓpter

benemeritū. gratiarum enim bonorum et operum ⁊ virtutum premiū eſt honor (Porta chriſti) ſcilicet maria. merito dico porta ab effectu. qꝛ per eam ſalus hūano generi allata eſt (referta plena gratia) id eſt repleta gratia diuine bonitatis (fit peruia) id eſt penetrabilis (qꝫ) pro ⁊ rex chriſtus (tranſit) ſcʒ per portam via generationis vel incarnationis. et dico porta (permanet clauſa) id eſt incorrupta (vt fuit per ſecula) id ē ab eterno virgo ad generandum et cōcipiendum ieſum chriſtuʒ deputata fuit ⁊ creata ☞ Tunc ibi.

Genus ſuperni luminis. proceſſit aula virginis. ſponſus redemptor conditor ſue gigas eccleſie Honor matris et gaudium immenſa ſpes credentium peratra mortis pocula reſoluit noſtra crimina. Deo patri ſit gloria eiuſqꝫ ſoli filio cum ſpiritu paraclito et nunc et in perpetuum Amen.

Pange lingua glorioſi corporis miſterium. ſanguiniſqꝫ p̄cioſi quem in mūdi precium fructus ventris generoſi rex effugit gentium.

(Genus ſuperni luminis) Quis autem ille ſit rex reſpondet (genus) id eſt genitus vel proles (ſuperni luminis) id eſt altiſſimi patris (proceſſit) .i. exiuit (aula) .i. ex vtero (virginis) ſcʒ marie. ſcʒ operatione ſpiritus ſancti. ſupple rex exiſtēs (ſponſus) id eſt amator fidelis (ſue eccleſie) quia ſempiterna inter eum et nos eſt vnio quēadmodum inter coniuges. ſupple chriſtus eſt (redemptor) id eſt liberator (et conditor) id eſt creator. et ſupple exiſteus (gygas) fortis athleta bellator (eccleſie) ſcʒ fidei per glorioſam ſue carnis reſurrectionem ¶ Tunc ibi. Honor matris. Et ideo o rex redemptor omnīū ſupple exiſtens (honor matris) ſcʒ marie que meruit portare te ex humilitate (et gaudium) tuum temporale ex angelica ſalutatione. tamē eternale ex ſummi boni (qui filius eſt) perfruitione (ſpes immenſa) id ē magna ſcʒ fidelium ⁊ credētium in chriſtū (reſoluit) id eſt delet ⁊ abluit (noſtra crimina) id ē peccata. tegit (p atra) id ē nigra amara inuiſa (pocula) id eſt per potuʒ et guſtū (mortis) ſcʒ ſue crudeliſſime ☞ Tunc ibi. Deo patri ſit gloria. Ne ergo beneficiorū ſimus ingrati ⁊ immemores (gloria) id ē laus honor ⁊ reuerentia (ſit deo patri) cui nihil deeſt. quia eſt omnipotens (qꝫ) ꝓ et (ſoli filio eius) ſcʒ domino noſtro ieſu chriſto concepto et genito in tempore ⁊ ab eterno (cum ſpiritu paraclito) id eſt ꝯſolatore ab ambobus procedente (nunc) id eſt in hac vita (⁊ in ꝑpetuū) id eſt in eterna patria

Pange lingua glorioſi. Materia huius hymni eſt de laude et de veneratione venerabiliſſimi ſacramenti euchariſtie. quod inter cetera ſacramenta excellentiſſimum exiſtit ex parte rei contente. continet enim ꝙ verum corpus et ſanguis domini noſtri ieſu chriſti

pro nobis ⁊ noſtra ſalute effuſus eſt. Conſtrue. O (lingua) ſupple humana (pange) id eſt canta (myſterium) id eſt ſecretum diuinum ſiue prefiguratum (glorioſi corporis) ſcilicet chriſti (qz) pro et (precioſi) id eſt digniſſimi ſanguinis (quem) ſcz ſanguinem (rex gentium) ſcz chriſtus exiſtens (fructus generoſi ventris) ſcz caſtiſſime virginis marie (effudit in precium) id eſt in redemptionez (mūdi) .i. orbis

Nobis natus nobis datus ex intacta virgine. et in mundo conuerſatus ſparſo verbi ſemine. ſui moras incolatus miro clauſit ordine.

In supreme nocte cene recumbens cum fratribus. obſeruata lege plene cibis in legalibus. cibum turbe duodene ſe dat ſuis manibus.

Verbum caro panem verum verbo carnez efficit. fitqz ſanguis chriſti merum: etſi ſenſus deficit ad firmandum cor ſincerum ſola fides ſufficit.

☞ Tūc ibi. Nobis natus. Hic recommendat chriſtum de ſua generatione temporali atqz eius ꝯuerſatione. nec non de ſanctiſſima predicatione. Et dicit. ſupple chriſtꝰ filius dei (natus eſt nobis) ſcz in redēptionē noſtram. et datꝰ eſt nobis) ſupple in ſalutem noſtram. et hoc (ex intacta virgine) id eſt ex caſtiſſima virgine maria (et ꝯuerſatus) id eſt ambulauit (in mundo) ſcz triginta tribus annis (ſparſo) id eſt dilectato (ſemine verbi) ſcz predicando (et clauſit miro ordine moras) id eſt tarditatem (ſui incolatus) id eſt ſue habitationis in hoc mundo ⁊c. ☞ Tunc ibi. In supreme nocte cene. Hic autor ponit inſtitutionē huius digniſſimi ſacramenti. et quando fuit inſtitutum et qualiter ¶ Et ſic exponit. ſupple chriſtus (recumbens) id eſt cōmedens (cum fratribus) id eſt cum ſanctis apoſtolis ſuis (in nocte supreme cene) .i. vltime cene (obſeruata lege) ſcilicet veteri moyſaica (plene) id ē perfecte (in cibis legalibus) .i. in veteri lege deputatus. vt ſcribitur in leuitico (et dat ſe) id eſt ſeipſum (ſuis manibus cibum turbe duodene) id ē duodecim apoſtolis. et hoc inchoandum nouum teſtamentuz. Ex quo notari poteſt ꝙ iudas etiam ſumpſit verum corpus chriſti de ſacratiſſimis manibus ſuis q̄uis in ſui perditionem. Unde dicit beatus Auguſtinus ꝙ chriſtus dedit ſanctum corpus ſuum in cena cum alijs ſuis diſcipulis etiam dedit iude. vt nobis exemplum daret ꝙ peccatoribus occultis non eſſent ſacramenta deneganda. et etiam ideo non denegauit ſibi vt omnem occaſionem malefaciēdi ab eo auferret quam aſſumere potuiſſet ſi in aliquo ab alijs diſcipulis fuiſſet diſcretꝰ ante apertam maliciā et hoc habetur in canone ſicut iudas. de conſecratione. diſtinctione ſecunda. ☞ Tunc ibi. Verbum caro panem verum. Hic autor ponit modum quo chriſtus hoc excellentiſſimum ſacramentum inſtituit. Un

materia huius ſacramenti eſt panis et vinum Forma vero verboꝝ eſt Hoc eſt corpus meum. Ulterius dicit ⁊ ſi res huius ſacramenti ad ſenſum videri non poſſit. ſufficit tamen fides Dicit namqꝫ Gregorius Crede ⁊ manducaſti. ¶ Conſtrue (verbum) id eſt forma verborum ad hoc deputatorum ſimul etiam (caro efficit verbo verum panem et carnem) ſcilicet chriſti (qꝫ) pro et (merum) id eſt vinum (fit ſanguis chriſti. et ſi ſenſus deficit) id eſt experimentum. tamen (ſola fides ſufficit ad cōfirmanduꝫ (cor ſincerū) id eſt clarū ⁊ purum

Tantum ergo ſacramentum veneremur cernui. et antiquum documentum nouo cedat ritui. preſtet fides ſupplementum ſenſuum defectui

Genitori genitoqꝫ laus et iubilatio ſalus honor virtus quoqꝫ ſit et benedictio. procedenti ab vtroqꝫ compar ſit laudatio. Amen.

Aude viſceribus mater in intimis felix eccleſia. que ſacra replicas ſancte feſta Marie plaudant aſtra ſolum mare

¶ Tunc ibi. Tantuꝫ ergo ſacramentum Hic autor exhortatur nos ad venerandum hoc egregium ſacramentum. qꝛ dignius eſt antiquo teſtamento ⁊c̄. ¶ Conſtrue (ergo) id eſt ideo. (nos cernui) id eſt nos humiles (veneremur) id eſt honoramus (tantuꝫ ſacramentum) id eſt taꝫ venerabile ſacramentuꝫ ſanctiſſimi corporis et ſanguinis chriſti (et antiquum documentum) id eſt teſtamentum quod fuit imperfectum (cedat) id ē locum det (nouo ritui) id eſt nouo teſtamēto. et (fides preſtet) id eſt det (ſupplementum defectui ſenſuum) ſcilicet exterioruꝫ ¶ Unde nota ꝙ ſenſus exterior in hoc ſacramēto decipitur quia ponūtur accidentia panis ſine ſubiecto ⁊ hoc ſupnaturaliter ⁊c̄.

☞ Tūc ibi. Genitori genitoqꝫ. Hic autor agit gratias trinitati dicens ſupple ſit (laus genitori) id eſt deo patri (qꝫ) pro et (genito) id eſt filio dei (et iubilatio. ſalus honor) id eſt decus (quoqꝫ) id eſt etiam (virtus et benedictio) qđlibꝫ eoruꝫ (ſit) ſcꝫ genitori et genito (et ꝯpar) id eſt equalis (laudatio ſit procedenti ab vtroqꝫ) id ē ſpiritui ſancto. qui nos adiuuet vt ſine hoc ſacramēto digniſſimo non moriamur

Aude viſceribus mater. Materia huius hymni eſt de natiuitate beate marie virginis. et primo alloquitur ſanctam matrem eccleſiam vt de hoc feſto gaudeat in quo nata fuit virgo maria Et bene dicit ꝙ eccleſia debet gaudere. quia eius natiuitas gaudium magnum annunciauit vniuerſo mundo. . Et nota ꝙ duplex eſt eccleſia ſcꝫ militans ⁊ triūphās. et de vtraqꝫ eccleſia loquitur autor. quia celuꝫ et terra de pñti feſto ꝯgratulātur in quo nata fuit Maria ꝟgo pmanēs ante

partum et poſt partum. Ideo o (felix eccleſia mater gaude et letare in intimis viſceribus) id eſt in intimo corde (que) id eſt in qua eccleſia (replicas ſacra feſta marie) et que id eſt in qua (aſtra) id eſt celum (ſolum) id eſt terra ſcꝫ ⁊ mare (plaudant) id eſt gaudent de illo feſto

Cuius magnifica eſt generatio: cuius vita ſacris claret actibus. cuius finis honorem ſummum ſine tenet fine. Que virgo peperit virgoqꝫ permanet lactauit proprijs viſceribus deum portantemqꝫ gerebat vlnis prona trementibus. Felix multiplici laude puerpera regis porta ſui clauſa ꝑhenniter. mundi ſtella fluentis. floris virgula regia. Te nunc ſuppliciter ſancta theotocos regis perpetui ſponſaqꝫ poſcimus: vt nos ſemper vbiqꝫ miti munere protegas.

¶ Tunc ibi. Cuius magnifica. Hic cõmendat eius natiuitatꝫ dicens (Cuius) ſcilicꝫ marie (generatio) id eſt natiuitas (eſt magnifica) id eſt glorioſa (cuius vita claruit) id eſt refulſit. (ſacris actibus et claris id eſt bonis operibus. ⁊ (cuiꝰ) ſcꝫ marie (finis) id eſt mors (tenet ſummum honorẽ) id ẽ ſummam beatitudinem (ſine fine) id eſt eternaliter

☞ Tunc ibi. Que virgo peperit ⁊c.) Hic cõmendat beatiſſimam virginem mariaꝫ ex eo ꝙ genuit lactauitqꝫ filium ſuum dominũ noſtrum ieſum chriſtuꝫ di. (Que virgo) ſcilicet maria peperit) id eſt genuit (qꝫ) p̄er (virgo permanet) ſcꝫ poſt partum (lactauit) id eſt lacte nutriuit (proprijs vberibꝰ, et prona) id eſt humilis (gerebat) id eſt portabat (portantem deum) id eſt portatorem totius mundi. et hoc (trementibus vlnis) id eſt timidis brachijs. ¶ Tunc ibi. Felix multiplici. Hic commẽdat autor mariam ex parte multiplicis felicitatis ſue. ex eo ꝙ meruit eſſe genitrix dei. vult nãqꝫ et dicit ꝙ ipſa ſit ſponſa chriſti pariens et porta eterni regis ⁊ ſtella maris et virgula floris. ¶ Conſtrue. O maria ſupple tu exiſtens (felix multiplici laude) id eſt munere. q̇a tu es felix (puerpera regis) ſcꝫ ieſu chriſti. et tu es (clauſa porta ſui) ſcꝫ regis etes (ſtella) id eſt illuminatrix (mundi) id eſt vniuerſi orbis (fluentis) id eſt trãſientis (perhẽniter) id eſt ꝑpetue. ⁊ tu o maria es (regia virgula floris) .i. nobilitatis. fuit em̃ beata virgo de nobili proſapia ex ſtirpe dauid

☞ Tunc ibi. Te nunc ſuppliciter. Hic autor dirigit petitionẽ ad virginem mariam vt obtineat nobis veniam a filio ſuo dicens. O maria ſupple tu exiſtẽs (ſancta theotocos) id eſt dei genitrix (⁊ ſponſa regis perpetui) id eſt eterni (nos poſcimus) id eſt rogamus (te nũc ſuppliciter) id eſt humiliter (vt protegas) .i. defendas (nos ſemper) id ẽ omĩ tpe (⁊ vbiqꝫ) .i. oĩ loco. ⁊ hꝯ (miti munere) Nota ꝙ theotocos dꝛ dei genitrix q̄ſi to

ta diuina Sed theoticos.i.diuinus.⁊ dicit a theos grece quod eſt deus la tine.theos eñ apud grecos timor dr.vnde theos dr deus.qr eſt timor omnibus colentib9 eum ¶ Tunc ibi Sanctis obtineas. Hic vltimo oſtendit q debeat impetrare nobis pacem atq eterna gaudia.vult ergo (O virgo) maria(tu obtineas).i.impetres nobis (ſanctis precatib9).i. tuis orōnib9 (dulce preſidium).i.auxiliū (pacis diutine).i.diuturne (atq phennia dona).i. eterna munera(beati regni).i.regni celoꝝ ¶ Tunc ibi(Preſta ſumme Hic facit autor petitionē ad ipſam trinitatē.vt patet in lrā dicens(O ſumme pater.ac vnice fili pris preſta) hoc qđ rogauimus.et o (ſpiritus ſimul amboꝝ).i.patris et filij (annue).i.concede(qui regnas) exiſtens cum eis (vnus deus)per eſſentiā(omni tpe ſeculi).i.eternalr. Inuentor rutuli ⁊c. Materia huius hymni eſt ignis. Et qa vt dicit moyſes. Deus tuus ignis ꝯſumens eſt et omes trāſferentes ſe

Sanctis obtineas virgo precatibus
pacis preſidium dulce diutine nobis
atq beati regni dona perhennia
Preſta ſumme pater.patris ac vnice
amborumq ſimul ſpiritus annue.qui
regnas deus vnus omni tpe ſeculi

Inuentor rutuli dux bone luminis qui certis vicib9 tēpora diuidis merſo ſole cahos ingruit horridū.lumē redde tuis xpe fidelib9
Quāuis in numero ſidere regiam lunariq polum lampade pinxeris.incuſſu ſilicis lumina nos tamē monſtras ſaxigeno ſemine querere.

ſm aliquā ſimilitudinē transferunt ſe.ignis aūt ꝓprietates deo cōpetere poſſunt.quare deus conuenienter aſſimilatur igni.⁊c.Et ſic eccleſia in vigilia paſce ignem excitat de ſilice vel petra ſignificās xpm eſſe lumen in petra repoſitū ſequenti die excitari.rogans nos conſeruari in agnitione veri luminis ſcʒ xpi.⁊ ſicut multipliciter fouemus ⁊ nutrimus ignē.ita docere nos velit querere gratiā de ſaxigeno ſemine mediāte ſua paſſione dicens(O bone dux) xpe ieſu ſcʒ exiſtens (inuentor rutuli luminis)id eſt fulgentis lucis per creatōem ſolis ⁊ lune ⁊ totius firmamenti (qui diuidis).i.diſtinguis ſiue ordinas(tempora)ſcʒ dies annos menſes ⁊c. (certis vicib9).i.debita et ꝯuenienti alteratione vel ordinatione(horridū cahos).i.horribilis confuſio vel tenebroſitas (ingruit).i.incidit (merſo ſole)ſcʒ te xpo occiſo ⁊ in monumento repoſito.qui es verus ſol iuſticie. ergo(o xpe redde)ſcʒ p reſurrectionē tuam(tuis fidelibus).i.tuis xpianis (lumen)ſcʒ gratie vel agnitionē vere fidei ¶ Tunc ibi Quāuis in numero. O xpe(q̄uis pinxeris).i.ornaueris(regiam).i.regale domū tuaʒ

(in numero ſidere).i.infinitis ſtellis quo ad nos ſaltem (qȝ) pro et (pin ͤ)ris).i.oꝛnaueris (polum).i.celum (lunari lampade).i.cum lumine ipſius lune.lampas ꝯtinens lucem ꝑ luce ponitur (tamen monſtras).i.oſtendis vel doces (nos) xp̄ianos (incuſſu).i.concuſſione (ſilicis querere).i.querē do inuenire (lumina).i.ignes illuminoſos (ſaxigeno ſemine).i.ex natura lapidis vel ſaxi.et hoc litteraliter. Sed miſtice exponitur dupliciter. primo ſic. Doces nos querere lumen.i.grām ex cōcuſſu ſilicis (ſaxigeno ſemine).i.de xp̄o qui ſaxū vel petra dicit̄. Uel doces nos querere lumen.i.contritionē peccatoꝝ ex cōcuſſu ſilicis (ſaxigeno ſemīe).i.ex indurato coꝛde in peccatis.

Ne neſciret homo ſpem ſibi luminis
in chriſti ſolido coꝛpoꝛe conditam.
qui dici ſtabilem ſe voluit petram noſtris igniculis vnde genus venit

Pinguis quos olei roꝛe madentib⁹
lichnis ac facibus paſcimus aridis
quin et fila fauis ſcirpea floꝛes impreſſo melle pꝛius collita pingimus

Uiuax flamma viget ceu caua teſtula ſuccum lintheolo ſuggerit ebꝛio.
ſeu pinus picem fert alimoniam: ſeu
ceram teretem ſtuppa calens bibit.

Tūc ibi. Ne neſciret Et quia virtus conſeruat membꝛa per influentiam capitis. iō (ne homo neſciret).i.cognoſceret.quia due negatōnes faciunt vnam affirmationem (ſpem luminis).i.vere beatitudīs eſſe (inditam).i.conditā (ſibi).i.ad ſuam vtilitateȝ (in ſolido).i.in firmo (coꝛpoꝛe xp̄i.qui ȝ xp̄s (voluit).i.pꝛecepit (ſe dici).i.vocari (ſtabilem petram).i.firmum fundamentum (vnde).i.de qua petra vel xp̄o (genus).i.oꝛigo luminis (venit).i.aduenit (noſtris igniculis).i.ignib⁹ noſtre fi ‹›lei.que ex petra ſ.xp̄o excuſſa eſt

Tunc ibi Pinguis quos. Quō ꝯſeruetur ignis excuſſus de petra dicit (quos) ſcȝ igniculos ⁊ ianes (paſcimus).i.conſeruamus et nutrimus (lichnis madentib⁹).i.filis humefactis (roꝛe).i.pinguedine (pinguis olei ac) pꝫ et paſcimus igniculos (aridis facib⁹).i.ſiccis lichnis ſcȝ appoſitis (quin).i.inſuper (pingimus).i.cōponimus (fila ſcirpea).i.de ſcirpo vel ex hmōi iunco facta (collita).i.intincta (floꝛibus.id ē floꝛentib⁹ reb⁹ ⁊ fauis.id ē cum cera quā apes de floꝛibus ſumpſerūt (melle).i.examine apū (pꝛeſſo).i.extracto (pꝛius).i.antea. ☞ Tunc ibi. Uiuax flamma Non eīm nutritur ignis per ceram a floꝛibus et fauo expꝛeſſam.ſed etiā (viuax flamma).i.ardens teda in igne (viget) perſtat ⁊ in vigoꝛe manet (ceu).i.ſicut fit quando (caua teſtula).i.concaua lampas que ex terra argilloſa coquitur. vel al's paruū vas (ſuggerit).i.amminiſtrat (lintheolo).i.paruo lineo panno (ebꝛio).i.humefacto vel oleo perfuſo (ſuccum) id eſt liquoꝛem vel alimentū (ſeu).i.vel ſpͤ viuax flamma viget ſicut (pin⁹) tā

lis arbor(fert).i.amminiſtrat(picem)illum humorem viſcoſum(alimoniam).i.in nutrimentū ſpᶜ ipſi igni (ſeu).i.vel viuax flamma viget ſicut (ſtuppa)ſcȝ extenſa que fit ex ſuperfluo canopi vel lini(calens)id ē ardēs vel incenſa(bibit).i.attrahit vel aſſumit(ceram tererē).i.rotūdam candelam ceream. Item teres teretis eſt omnis generis.et eſt proprie rotunduȝ ſicut haſta vel candela ſed rotundus a um ꝓprie eſt idem quod ſpericum ſicut pomum dicitur rotundum. vñ⁹ Haſtam dic teretem. pomum dic eſſe rotundum.

O res digna deus quam tibi roſide
noctis ꝑncipio grex tuus offerat luce quam tribuis nil precioſius luce
qua reliqua premia cernimus.
Tu lux vera oculis lux quoqȝ ſenſib⁹
intus tu ſpeculum. ſpeculum tu foris. lumen tu famulans offero ſuſcipe tinctuȝ pacifici criſmatis vnguine
Splendent ergo tuis pater munerib⁹
flammis mobilibus ſcilicet atria: abſentēqȝ diem lux agit emula nox quā
cum lacero victa fugit peplo

☞ Tunc ibi O res digna. Et ſic habito et conſeruato igne. ad qd ergo erit ignis. dicit ſic (O deus)ſpᶜ tu exiſtēs (res digna luce).i.lumine.quia ſicut in ſpiritualib⁹ ſimpliciſſimū ens eſt deus. ſic inter corporalia vel materialia ſubtiliſſimum eſt ignis et lux (quam)ſcȝ lucem(tuus grex).i.tuus fidelis electus populus(offerat tibi) tanqȝ pro ſacrificio (principio)in initio (noctis roſide).i.gratioſe ꝛ odorifere noctis (quā) ſcȝ lucem tu deus (tribuis).i.donas nobis.ꝛ (nil).i.nihil eſt(precioſius).i.dignius(luce)ſpᶜ vera tum quia eſt prima rerum creaturaꝝ.tum quia mediante luce videmus reliqua bona creata.quia lux eſt ratio videndi.ꝛ ergo dicit (qua) ſpᶜ luce (cernimus).i.videmus(reliqua).i.alia creata entia ☞ Tūc ibi Tu lux. Quemadmodū aūt lux vł ignis eſt quoddā medium videndi corporalia.ſic deus eſt medium videndi ſpiritualia.ꝛ hoc eſt quod dr̄ O deus (tu es vera lux oculis)ſcȝ ſpiritualib⁹ ſanctoꝝ in patria ratōne deitatis. (quoqȝ),p et o deus tu es(lux ſenſibus).i.oculis carnalibus iꝑ tui ſanctiſſimi corporis reſurrectōem rōne humanitatis.quib⁹ oculis fruētur in patria omnes ſancti.ꝛ o deus(tu es ſpeculum intus).i.interioꝝ ꝛ ſpiritualium oculorum.ſcȝ per gratiaꝝ infuſionem.que relucent ꝛ reſplendēt in nobis ꝛ o deus(tu es ſpeculū foris).i.ab extra ſcȝ oculoꝝ corporaliū grata viſio.ꝛ hoc per miraculoꝝ oſtenſionē.ꝛ o deus (tu ſuſcipe).i.accipe (lumē ex ſilice excuſſuȝ.quod ſpᶜ lumen ego(famulans).i.ſeruiens(offero tibi) ſcȝ tanqȝ pro ſacrificio.ꝛ o deus ſuſcipe lumen (tinctum).i.humefactum vel aſperſum(vnguine).i.vngento (pacifici criſmatis).i. ſpūſſancti. vel eius liquoris ab effectu dicti.eo ꝙ pacem faciat inter deum ꝛ nos.

¶ Tunc ibi Splendent ergo. Et ſic ſuſcepto ſacrificio (o pater) in diuinis (atria ſcȝ) tua .i. templa in quibus modo ꝯſtituiſti (tuis muneribꝫ) .i. donis datis. ſcȝ docendo ignē excutere ex ſilice et fouere. atria dico (ſplēdent) lucent (mobilibꝫ flammis) epiteton ꝑpetuū. flamma eīm ſemꝑ mouetur (qꝫ) ꝑ et (lux) .i. ſplendor ſcȝ ſolis (agit) .i. cauſat (abſentem diem) ſcȝ ꝑ radioꝝ extenſionez (quā) ſcȝ lucem (emula nox) .i. ꝯtraria diei exñs (victa) .i. ſuꝑata ſcȝ a luce (fugit) .i. cedit (cuȝ la cero peplo) .i. obſcuro velamine ſcȝ tenebraꝝ. vel miſtice diem pro nouo teſtamento et noctē pro veteri capere qs poteſt

Per xp̄m genitum ſumme pater tuuȝ in quo inuiſibilis ſtat tibi gloria. qui noſter dominus. qui tuus vnicus ſpiras de patrio corde paraclitum

Per quem ſplendor honor laus ſapientia maieſtas bonitas et pietas tua regnum continuat triplici numine. texens perpetuis ſecula ſeculis

¶ Tūc ibi Per xp̄m Et vt grata ſint ⁊ ḡtificata laudat diuinitatem dicens (o ſumme pater) ſuſcipe tinctū lumē ⁊ accenſum (per xp̄m genitū tuum) .i. ꝓpter filiū tuū (in quo) filio (inuiſibilis gloria (.i. nō apparēs ſed occulta (ſtat) .i. manet (tibi) patri (qui) ſcȝ xp̄s eſt (noſter dñs) ſcȝ per emptionez et nature humane aſſumptionē ⁊ liberationē (qui) ſcȝ xp̄s eſt (tuus vnicus) filius ſcȝ in tempore natꝰ ⁊ ab eterno genitus. ⁊ o ſumme pater (ſpiras) .i. emittis (de patrio corde) tuo ſcȝ cum filio tuo (paraclitū) .i. ꝯſolatorē vel ſpiritum ſanctū. ¶ Tunc ibi (Per quem) ſpᵉ xp̄m filium dei (ſplēdor) ſcȝ eternus. ⁊ (honor) .i. gloria ⁊ (laus) ſcȝ eterna (continuat) .i. dilatat et ꝓlongat (regnum) ſcȝ tuum. quod non eſt aliud niſi ſummi boni viſio et fruitio ſempiterna. ⁊ (per quem) ſpᵉ xp̄m (ſapientia) .i. prouidentia tua ⁊ (maieſtas) .i. imperium tuum vel poteſtas tua. ⁊ (bonitas) ſpᵉ tua. quia tu es ſumm[illegible] bonum. ⁊ (pietas) .i. benignitas tua (continuat) .i. ꝑſeueranter tenet (regnum) ſcȝ celoꝝ. et per quem xp̄m tu ſumme pater es. texens. id eſt diſp[illegible]ns et per fatum ordinans (ſecula) .i. tempora vel regna trāſitoria (perpetuis ſeculis) .i. eternis temporibꝫ ⁊ eternaliter (triplici numine) id ē cum triplici perſona vł maieſtate diuinitatis Fata eīm regūt mundum ⁊ omnia ſtant ſub certa lege.

Ita ſanctorum decus angelorum vita cunctorum pariter piorum chriſte. qui mortis moriens miniſtrum exuperaſti.

Ita ſanctorum Materia huius hymni depcatione perſtringit. vt qualiter xp̄s palmam et triumphū obtinens contra dyabolum maxime in cruce et morte ſua. et poſt glorioſam ſui corporis reſurrectionez et aſcenſionē victor euaſit taliter. ⁊ in his feſtiuis diebꝫ paſcalibus in victo-

ꝑia ꝛ gratia ſua ſurſum a carnis voluptatibus nos trahat ne finaliter a iudice ꝛ victore in profunda inferna ꝑcipitemur ꝛ hoc ē quod dr̄(O xp̄e deus)exiſtens (vita ſanctoꝝ)hominū.quia dicis . Ego ſum via veritas et vita.ꝛ ſpᵉ exiſtens(decus).i.honor (angeloꝝ).i.celeſtiū ſpirituum .et non ſolum illis es decus.ſꝫ etiam es(pariter).i.ſimul(vita cunctoꝝ pioꝝ

Tu tuo letos famulos tropheo nunc
in his ſerua placidis diebus.in qui/
bus ſacrum celebratur paſca per orbē

Paſca quo victor rediens ab ymo at
qꝫ cum multis alijs reſurgens ipſe ſuſ
ceptam ſuper alta carnē aſtra leuaſti.

Nunc in excelſis dominus refulgens
et ſupra celos eleuatus inde ventur⁹
homo iudicatus denuo iudex:

vel iustoꝝ hominū.quia vires creſcendi in ꝟtuti bus tribuis.ꝛ o xp̄e (qui moriens)ſcꝫ in cruce(ex ſupaſti) .i.viciſti vel de bellaſti(miniſtrū mortꝭ. .i.dyabolū.qui eue pſua dēdo ꝑmo induxit mor tem ade.tandē omnib⁹ poſteris.

☞ Tunc ibi Tu tuo A quo miniſtro ꝑ te libe rati ſumus . ideo tu xp̄e (ſerua) .i.cuſtodi.ſ. nos ab eo(nūc) .i.in pn̄ti tē pore(in his placidis die bus) ſcꝫ tibi placentes quia a te inſtituti (letos famulos tuos.gaudentes.tuo tropheo.i.victoria tua .per eam eīm huma na caro reuixit et letatur . in quibus .ſ.diebus gaudij leticie vel liberatio nis vel exitus a captiuitate dyaboli.paſca.i.ſolēnitas paſcalis.celebratur .i.feſtiuatur.per orbeꝫ id eſt per totum munduꝫ Tunc ibi Paſca quo Unde quia paſca hebraica dictio tranſitum ſignificat.qualis ergo tranſ itus chriſti quem eccleſia cōmemorat vel celebrat fuerit dicit. Paſca.il lud feſtum ſolemne.quo.ſ. id eſt in quo feſto paſcali ſpᵉ chriſtus . rediens victor.id eſt triumphator.ab ymo.id eſt ab inferno.atqꝫ.pro et ſpᵉ chriſt⁹ reſurgēs.a morte ſcꝫ tercia die.cum multis alijs.ſpᵉ hominib⁹.tu ipſe leua ſti.id eſt exaltaſti.carnem .tuam humanā.ſuſceptā . id ē aſſumptā ex vir gine maria.ſuper alta aſtra.id ē ſuꝑ oēs celos.q2 ibi ſedes ad dextrā patrꝭ

☞ Tunc ibi Nunc in excelſis Ex quo xp̄s ſic glorioſe aſcendit exn̄s dominus.ſuper omnes dn̄os.refulgēs .id eſt reſplendēs.in excelſis.id eſt in celis ſpᵉ in omnib⁹ ſanctis.in nobis quidē per caritatem ꝛ fidē ipſis vero per ſpēm ꝛ fruitōem .ꝛ chriſtus exiſtens.deus eleuatus ſupra celos.id ē ſuꝑ omnes choros angeloꝝ.q2 ipſe ſolus eſt altiſſimus.ꝛ xp̄s exiſtēs.ho mo iudicatus.id eſt ad mortem ꝯdemnatus a pylato.venturus ē denuo id eſt iterum.inde.id eſt de celo exiſtens.iudex ſcꝫ viuoꝝ ꝛ mortuoꝝ quia in die iudicij tremendi veniet cum poteſtate magna ꝛ maieſtate iudicare oēs gentes ꝛ reddet vnicuiqꝫ ſm opa ſua Tunc ibi Corda tu ſurſum Cum aūt illud ipſius iudicis ſtrictiſſimū habebitur iudicium .ita ꝙ vix iuſtus ſaluabitur.ideo.modo.id eſt in preſenti tempore gratie tu xp̄e tol le.id ē trahe aſſume vl' accipe.corda noſtra.i.mētes noſtras.ſurſum.i.ad

re. ⁊ ad eum locum (quo) .i. in quo loco es (reſidens) eternaliter (in alto) .i. in celo exiſtens (dexter patri) .i. ſedet in optimis bonis omnipotentis dei patris (ne) pro vt non (vt non facias) .i. non ſinas nos (reſurgentes) ſcꝫ a peccatis (ꝑcipitari) .i. improuiſe cadere (in yma) .i. in ꝓfunda loca inferni ¶ Tunc ibi Hoc pater. Et vt ab inferni penis liberemur rogamus te (pie xp̄e) .i. ſaluator (vt hoc) qđ petimus (pater) tuus (preſtet) .i. concedat et ꝑmittat nobis (tecum) .i. per tuam interpellationē vł intercesſionē. ⁊ o pie xp̄e (ſacratus flatus) .i. ſpiritus ſanctus (amboꝝ) ſcꝫ tā patris q̄ȝ filij (preſtet hoc idem) qđ petimus (cum quibꝫ) ſcꝫ patre ⁊ ſpiritu ſancto o pie xp̄e (regnas iugiter) .i. eternałr exiſtens vnus deus) ꝑ eſſentiam (omni euo) .i. omni tꝑe

Corda tu ſurſum modo noſtra tolle quo patri dexter reſidens in alto. ne reſurgentes facias in yma precipitari Hoc pater tecum hoc idem ſacratus preſtet amboꝛum pie xp̄e flatus. cum quibus regnas vnus deus omni iugiter euo. Amen.

Gnoſcat omne ſeculum veniſſe vite premium. poſt hoſtis aſperi iuguꝫ apparuit redemptio Eſaias que cecinit ipleta ſunt de virgine. annunciauit angelus. ſanctus repleuit ſpiritus

Gnoſcat omne ſeculū. Hymnꝰ iſte incitat nos ad credendū ſine formidine filiuꝫ dei eſſe incarnatū. Et ponit primo modum incarnationis miſcens figuras aliquas. Secūdo deſcribit humilitatē incarnati. ibi Preſepe poni. Tercio ſubdit cōmoda incarnatōnis xp̄i. ibi Adam vetus. hortando finalr̄ ad credendū. ꝓut facit in ꝑncipio dicens (Omne ſeculū) .i. totus mūdus (agnoſcat) .i. ſciat. p̄miū vite eterne ſcꝫ xp̄m. veniſſe. id eſt natū eſſe in mūdum. ⁊ ita redemptio apparuit nobis. poſt iugum. id eſt poſt ſeruitutē aſperi hoſtis. id eſt dyaboli. de qua ſeruitute nos liberaturꝰ venit. ſicut et fecit poſt mortem ſuam deſcendens ad inferos. patres inde liberans. ⁊ ſecum tandē aſſumens in vitam eternā cuius etiā premiū ipſe hic in ſrā tangitur ¶ Tunc ibi (Eſaias que. dat ordinem incarnatōnis Illa eīn. q̄ eſaias. propheta. cecinit. id eſt ꝓphetauit dicens Ecce virgo concipiet ⁊c̄ (completa ſunt) .i. conſummata ſunt (in virgine) ſpᶜ maria quia mō xp̄m peperit. vt poſt ea dicetur. Etiā (angelus) gabriel (annunciauit) .i. predixit marie xp̄m naſcituruꝫ ex ea. vt patet in euangelio Luce ꝑmo Miſſus eſt angelus gabriel ⁊c̄. ſed ſanctus ſpiritus repleuit. id ē adimpleuit vel repleuit. i. beatam virginem gratia diuina illuminauit. ſtatim ſcꝫ vt angelo credidit ⁊ ꝯſenſit. dicens Fiat mihi ſm ꝟbum tuum]

¶ Tunc ibi Maria ventre. Hic tangit modus incarnatōnis xp̄i. (Maria concepit ventre) id eſt in vtero ſuo ex (ſemine fidelis verbi) per angelum ſibi dicti. cui videlicet ipſa ꝯſenſum prebuit. ⁊ ſpūſſanctus dem̄ ſuperuenit ⁊ ipſam fecundauit ⁊ ſic (viſcera puelle) ſcȝ marie (portant) il-lum (quē totus orbis non capit). i. plene capere ſiue intelligere nō poteſt.

Maria ventre concepit verbi fidelis
ſemine. quem totus orbis non capit
portant puelle viſcera
Radix yeſſe iam floruit. ⁊ ꝟga fructū
edidit. fecunda partum protulit ⁊ vir-
go mater permanet
Preſepe poni pertulit. qui lucis autor
extitit. cum patre celos condidit. ſub
matre pannos induit
Legem dedit qui ſeculo. cuius decē
precepta ſunt. dignando factus eſt ho
mo ſub legis eſſe vinculo
Adam vetus quod polluit. adam no
uus hoc abluit. tumens quod ille de
iecit. humilimus hic erigit

☞ Tunc ibi. Radix yeſſe. figuras addu-cit (Radix yeſſe) illiꝰ viri. ſcȝ maria orta de ſtirpe yeſſe (floruit). i. florez produxit (iam. ⁊ virga) ſcȝ aaron per quā maria figuratur (edidit). i. produxit (fructuȝ) ſcȝ xp̄m et maria (ſecunda). i. fertilis ⁊ fructifera (ꝓtulit ꝑtum). i. filium. et tamē mater ꝑmanet virgo intacta ⁊ incorrupta

¶ Tunc ibi. Preſepe poni. Ad humilitateȝ filij dei incarnati oſtendē-dam nunc deſcendit. dicens. Ille (qui extitit). i. fuit (auctor). i. creator (lucis). i. qui fuit tantꝰ vt lucem creauerit (pertulit). i. ſuſtinuit. et volū-tarie paſſus eſt (poni). i. reponi (preſepe). i. in p̄ſepio. et qui (condidit) id eſt creauit (celos cuȝ patre) in diuis (induit pā-nos). i. veſtes (ſub matre) ſua maria. hoc eſt. dignatus eſt a matre pānis indui ¶ Tunc ibi Legem dedit. Ecce aliud argumentū humilitatis (Qui dedit). i. poſuit (ſeculo legem). i. modū viuēdi (cuius) legis (pre-cepta ſunt decē) ſcȝ Vnū crede deum ⁊c̄. (factus eſt hō. dignādo). i. vo-lendo (eſſe ſub viculo). i. ſub obedientia (legis) q꜡ voluit circūcidi. ad tē-plū preſentari ⁊c̄. ¶ Tunc ibi Adam vetus. Recitat ꝯmoda. q̄ nob̄ per hm̄ōi filij dei incarnatōem ⁊ natiuitatē venerunt. hoc modo ſcȝ (No-uus adam). i. xp̄s mō natus (abluit). i. mundauit (hoc. qđ vetus adaȝ) purus homo (polluit). i. maculauit trāſgrediendo mandatū dei ꝑ morſuȝ pomi vetiti. Et (hic) ſcȝ adā nouus exiſtens (humilimus erigit). i. ere-xit vel reſtituit tempus pro tempore (quod ille). i. vetus adam (tumens) ſuꝑbiens (deiecit). i. deſtruxit ⁊ effudit. Nota ꝙ bene vtitur hic illis ꝓ-noibus hic ⁊ ille. hic ad proximū ferendo. ille vero ad remotum

Expoſitio hymnoꝝ

☞ Tunc ibi Jam nata lux. Facit idem qđ in verſu precedenti. inui-
tans finaliter nos ad credendum xp̄i natiuitatē (Lux) .i. redemptio (ē
nata)nobis (iam ⁊ ſalus)futura eſt(⁊ nox).i. damnatio(fugata).i. expul
ſa eſt(et mors) .i. dyabolus(victa).i. deuicta vel ſugata eſt (o gentes ve-
nite ⁊ credite)fidem adhibere. q̄ꝛ(maria protulit).i. peperit deum ſcilicꝫ
xp̄m ſaluatorē noſtrum

Iſte ꝟſus Gloria tibi dñe ⁊c̄. ꝯmunis eſt etiaꝫ alijs hymnis. quare hic omittitur

Jam nata lux eſt et ſalus, fugata nox
et victa mors. venite gentes credite
deum maria protulit. Gloria tibi
domine ⁊c.

Elum choruſcans intonet.
tellus reſultans perſonet. in-
fernus hians vlulet. humanitaſq; iu-
bilet. Hoc iuſticiam ſtillitet. hec ve
ritatem germinet. hic detrimenta con
gemit. hec incrementa ſuſcipit
Dum ſemper natus in euo. non in eui
ſimulacro. de virginali vtero adeſt
ruenti ſeculo.

Celum choruſcãs Effectus p̄ſentis hymni eſt cōgratulatio de xp̄i natiuitate ſump-ta a diuerſis creaturis. videlicet a celo terra in-ferno ⁊ hominibꝫ cū orō ne. vt idem dñs iam na-tus nos eripiat a tene-bris mentis. ſiue pecca-ta a nobis amoueat(Ce lum choruſcãs) .i. fulmē ſiue ſplendorē emittens (intonet) .i. fortiter to-net. ſcꝫ pro iocundo ad-uentu et natiuitate xp̄i. (tell⁹) .i. terra (reſultās .i. ex iocunditate ſe mo-uens ⁊ ſaliens (p̄ſonet) .i. p̄fecte ſonet(infernus).i. locus damnatoꝝ (hi-ans) vt deuoret animas (vlulet).i. ſonū triſtē et gemebundū faciat atqꝫ horribilem. quia clauſtra inferni ꝯfringentur. ⁊ preda inde auferetur (hu manitaſqꝫ).i. hominū ſocietas (iubilet) .i. leticiam mentalem exhibeat de redemptione ſibi ventura per dñm iam natum. quaſi diceret oīes crea-ture letenť de aduentu filij dei in hunc mundū Et nota hic apta ad-iectiua ⁊ vera pro vnaquaqꝫ creatura hic nominata. ☞ Tunc ibi Hoc iuſticiā ſtilliter. Iſte verſus dependet ad precedentē amplius decla rando. qđ fit per p̄nomen demonſtratiuū hic (Hoc) celum (ſtilliter) ſtil lando emittat iuſticiam ſcꝫ filium dei. vt ibi. et nubes pluant iuſtuꝫ (hec) tellus. ſcꝫ beata virgo (germinet) .i. germinando p̄ducat (veritatē)iuxta illud Ueritas de terra orta eſt (hic infernus (congemit) .i. deflet vel de-plorat (detrimenta).i. damna ſua. ſcꝫ ſpolia ſibi auferenda (hec) humani-tas (ſuſcipit incrementa). i. augmentať ad p̄fectum. q̄ꝛ deinceps quicūqꝫ homo q̄ velit ſaluari poterit ex gratioſa bonitate dei ſaluus fieri vt ſeq̄tur

Tunc ibi Dum ſemp̄ (Dum).i. quādo filius dei. natus ſemp̄ in euo. .i. ab eterno. q̄ꝛ natus eſt ante ſecula ſm̄ eius diuinitatem. adeſt) .i. aſſiſtit

mentí ſeculo) id ē cadenti et perituro mūdo (de virginali vtero) ſcꝫ virgi
nis marie. hoc eſt chriſtus natus eſt in mundum ex virgine (nō in ſimula
cro eui) .i. euitermitatis. quia non modo eterno et diuino ſiue immortalita
tis. ſꝫ temporali hūano. mortalitatis. et paſſibilitatis. ſicut clarius dicit

Et factus homo mortalis. quem ho
minem immortalis immortalem con
diderat. mortalem nunc eripiat

Natus ergo in tempore et natus an
te tempora. orto fidei ſidere. mentis
tenebras amoue.

Gloria ſit ingenito. ingenitiqꝫ ge
nito. ingeniti et geniti. paraclito ſpi
ritui. Amen

Eſus refulſit omniū pius re
demptor gentium. totum ge
nus fideliū laudes celebret dramatū

ꝟſiculus ſequens Si
mulacrum penultima ꝓ
ducta venit a verbo ſi
mulo as are. ſicut laua
crum et aratrum contra
prauam conſuetudinē
multorum. Et ratio eſt
quia ſyllaba naturaliter
correpta produci bene
poteſt propter mutam
cum liquida ſequentem
ꝓducta vero corripi ne
quaqꝫ poteſt. Item euū
pro eternitate hic ponit
prout diſtinguitur ſolū
ꝯtra tempus
☞ Tunc ibi (Et fac
tus homo) Aliqui libri
habent in ſecunda perſo
na eripias ꝯdideras ꝛc.
faciliter aūt adaptari pt
cōſtructio pro diuerſita
te perſonarum In tercia
perſona exponit ſic (Et
factus) ſcꝫ filius dei (homo mortalis) id ē mori potens tꝑaliter (eripiat
nunc hominē mortalem) de dānatione perpetua (quem immortalis) ab
eterno (cōdiderat) id eſt creauerat (imortalē) id eſt eternaliter victurum
Vñ ante inobedientiam ade oīs homo fuit immortalis .i. immortaliter
creatus. ſed poſtqꝫ adā de ligno vetito guſtauerat factus eſt oīs homo
mortalis dupliciter. Primo qꝫtum ad corpus. quā nullus effugere pōt.
Scdo qꝫtum ad aiam. et iſtam mortalitatem bene quilibet euitare pōt
ꝑ opera bona cooꝑante gratia diuina. cuius plenitudinē chriſtus iam na
tus ſecū adduxit ¶ Tunc ibi (Natus ergo) Oratōem facit in ſecun
da perſona. et ſic reſpectu ꝟſuū p̄cedentium apoſtrophat ſi in tercia pſo
na habeant. al's ꝯformiter procedunt oēs in ſecūda perſona (Ergo) tu
fili dei (natus in tꝑe) id eſt ad mortalitatem (ꝛ natus aū tꝑa) ſꝫm diuini
tatē (amoue) .i. remoue (tenebras) id ē peccata ſiue incredulitates (mē
tis) .i. animi (ſidere) .i. lumine claritatꝫ (fidei orto) .i. apparente ſcꝫ nobis
ꝑ natum ſaluatorē ¶ Tunc ibi (Gloria ſit) In hoc verſu laudat au
tor ſcām trinitatem dicens (Gloria) .i. laus (ſit ingenito) .i. deo patri (qꝫ)
pro et (genito) .i. filio (ingeniti) .i. patris (et paraclito ſpūi ingeniti ꝛ geni
ti) .i. p̄ris et filij. qꝛ ſpūſſcūs ꝓcedit ab vtroqꝫ. ꝛ ſic gl'a ſit toti trinitati am̄

Jeſus refulſit. Preſens hymnus ptinet ad celebritatez epiphanie dñi. in quo pmo inuitantur fideles ad laudandū ieſum q in tris apparuit. Deinde ꝯmemorātur per ordinem tria miracula dicte celebritatis ꝛ apud vltimuz ſubditur deprecatio Finaliter laudatur ſcā trinitas Dicit pmo ſic. Jeſus pius redemptor omnium gentium).i. hominum. (refulſit)id eſt apparuit modo in terris. ꝛ ergo(totum genus)id eſt vniuerſa ꝯgregatio(fidelium)ſcz chriſti(celebret)id eſt celebriter ꝛ ſolenniter dicat(laudes dragmatum)id eſt canticorum alternatim ſibi reſpondentium.

Quem ſtella natum fulgida monſtrat micans in ethera. magoſqz duxit preuia ipſius ad cunabula. Jlli cadentes paruulum pannis adorant obſitum. verum fatentur vt deum. munus ferendo myſticum. Denis ter annorū ciclis iam parte viuēs temporis. lympham petit baptiſmatis. cunctis carens contagijs. Felix iohannes mergere illuz tremiſcit flumine. poteſt qui ſuo ſanguine peccata coſmi tergere. Nos chriſte ſubnixa prece omnes p̄camur protege. qui precipis rubeſcere aquas potenter hydrie

Drama atis ſine g ſcribitur. ſed dragma e per ch vel ſm aliq̊s per g. quod eſt gen⁹ pōderis ſiue nūmiſmatis ¶ Tunc ibi. Quē ſtella Quem. sᶜ ieſuz(fulgida ſtella micās).i. ſplēdēs (in ethera)id ē per aera (mōſtrat natum) sᶜ eſſe (ꝗ) ꝑ et(preuia)id eſt precedēs(duxit magos id eſt tres reges (ad cunabilia)ſcz preſepia(ipſius) ſcilicz ieſu iam nati Hic tangitur primum miraculū ꝛ etiam in verſu ſequenti Tunc ibi Jlli cadētes. Jlli)ſcilicz magi(cadētes) ꝓuoluti in terrā (adorāt paruulū id eſt paruū puerum ſcz ieſum(obſitum) id ē circūdatum ꝛ circūpoſituz pannis) veſtibꝰ ꝛ faſcijs. et (fatentur).i. recognoſcunt paruulū (vt verū deū ferendo).i. portando ſecū ꝛ offerēdo(myſticū munus).i. dona figurātia ponitur ſingulare ꝑ plurali. ſcz aurū thus et myrha ¶ Tunc ibi Denis ter. In hoc ꝟſu ꝛ ſequenti ponit̃ ſecundum miraculū pſentis diei ſcz baptiſmus dñi ſuſceptus a iohanne hoc die. Jeſus ergo (viuens iam denis ciclis).i. reuolutionibus(annoꝝ ter) hoc eſt triginta(pte tpis)ſui petit).i. accedit(lympham baptiſmatis).i. aquā baptiſmi. rū(carēs cūctis ꝯtrarijs).i. peccatis. in quorū abſolutōem hmōi baptiſmus ordinabatur ¶ Tunc ibi Felix iohānes(Felix).i. beatus(iohānes. ſ. baptiſta(tremeſcit).i. tremere incipit (mergere).i. baptiſare(illum) ſcz ieſum in(flumine)ſcz iordane(qui pt tergere).i. abluere(peccata coſmi).i. mūdi(ſuo ſanguine)ſicut fecit tpe paſſionis ſue ꝛc̄. ¶ Tūc ibi (Nos chriſte) Hic ꝯmemorat̃ terciū miraculū. ſcz de aqua ꝯuerſa in vinū faciēdo per idem obſecrationem ad chriſtū. O (xp̄e)nos (precamur) id eſt ora

mus (ſubnixa p̄rece)id ē humili ⁊ deuota(protege)id eſt protegas(nos omnes)tu(qui precipis)id eſt mandas in nuptijs(potenter) quia diui na virtute(aquas hydrie)id eſt vrne lapidee(rubeſcere)id eſt rubeas fi eri ſcʒ in rubeum vinum cōuerti ¶ Tunc ibi(Laus trinitati)De his que dicta ſunt(debita laus)id eſt congrua(Honor poteſtas gloria)id eſt clarificatio ſeu glorificatio ſit(trinitati)reddendo ſingula ſingulis (ꝑ enniter)id eſt perpetuo et deinceps(per om̄ia ſe cula ſeculorum)id ē eter naliter. Seculum eſt ſpa cium centum annorum quod repetitum in ſe ꝑ petuitatem deſignat Si mile eſt cum dicitur tpa temporum ⁊ in generati one ⁊ gn̄ationem ⁊c̄.

Laus trinitati debita. honor. pote/ ſtas. gloria. perenniter ſit omnia per ſe culorum ſecula Amen.

Eus creator omnium poliqʒ rector. veſtiens diem decoro lumine. noctem ſoporis gra/ tia. Artus ſolutos vt quies reddat la boris vſui. menteſqʒ feſſas alleuet: lu ctuſqʒ ſoluat anxios. Grates peracto iam die. et noctis ex ortu preces: vo/ tis reos vt adiuues hymnum canen tes ſoluimus.

Eus creator. Ma teria huius hymni eſt deprecatio ad deum vt per diem et noctem ſi mus ab illo adiuti et de f nſi a noxijs. Tres ver/ ſus primi ſibi coherent ⁊ ita ꝯmode legentur ſi/ mul Primus verſus ex ordium ſumit a qualita tibus diei ⁊ noctis hoc modo. O(deus creator omniū)rerum(qʒ)per(rector poli)id eſt celi(veſtiens)id eſt exornās(di em)ſcʒ artificialem(decoro lumine)id ē claro ſole. ⁊ veſtiens(noctēʒ)id ē tempus nocturnū(gratia ſoporis)id eſt q̄ete dormitōnis. et hoc in finem ſequit̄ ¶ Tūc ibi. Artus ſolutos(vt)ſcʒ(quies).i. requies nocturna. reddat).i. reſtituat(vſui).i. exercitio laboris. artus ſolutos.i. mēbra diſ/ ſoluta ⁊ eneruata ꝑ motus diurnos(qʒ)per(alleuet).i. recreet (mentes feſſas).i. aīos fatigatos ꝑ diem (qʒ) p ⁊(ſoluat).i. tollat(anxios luctus .i. anguſtas triſticias mentis. quaſi diceret. Ad hoc veſtit deus noctem gratia ſoporis vt aīalia feſſa per labores diurnos intrinſece ⁊ extrinſece ꝑ req̄em nocturnā reficerent̄. anguſtie q̄qʒ in die occurrentes ꝑ eandē req̄eʒ deponerent̄ ac obliuiſcerent̄ ¶ Tūc ibi. Grates peracto. Hic ꝓficitur ſententia verſuum precedentiū. et fit gratiaruʒ exhibitio cum oratione in hunc modū. O deus creator oīm ⁊c̄. nos(canētes hymnū)hoc cāticū lau dis(ſoluim⁹).i. reddim⁹ tibi(votis).i. deſiderijs totis(grates).i. g̃tias (die pacto).i. ad finē ꝑducto(iā).i. nūc. hoc eſt q̄ feliciter diē p̄ſētē trāſi/ uim⁹(et)ſ(e) ſoluim⁹(p̄ces vot̄).ſ. oīb⁊.i(exortu).i. p̄ncipio aduēt⁹ no ctis(vt adiuues).i. auxiliū des nos(reos).i. criminoſos hoīes Et breuit̄ vt ita cuſtodias nos nocte futura ſicut feciſti d q̄ g̃ras dicim⁹ die p̄terita

☞ Tunc ibi (Te cordis) Et ergo (ima) id eſt intima (cordis conci-
nant) id eſt laudent (te) ſcʒ deum. et (canora vox) id eſt dulciter canens.
(cōcrepet te) id eſt ꝯcrepando laudet. et (amor caſtus) id eſt pudicus (di-
ligat te. ⁊ ſobria mens) id ē ſobrie viuens (adoret te) quaſi diceret Ita ad-
iuues o deus nos reos ⁊ qualificatos ſerues omi tempore. vt ex totis vi-
ribus te laudare ⁊ hono-
rare poſſumus. Et' eſt
modus excellentis lau-
dis deo exhibende ordi-
natus in finem qui ſequi-
tur ¶ Tūc ibi (Ut.
(vt cum) id eſt quando.
(profunda caligo) id eſt
denſa obſcuritas (nocti-
um clauſerit) id eſt finie-
rit (diem noſtrum extre-
mum (fides noſtra (neſ-
ciat tenebras) id ē here-
ſes ſeu peccata quibꝫ ob-
ſcuretur (et nox luceat)
tamen (fidei) ita ꝙ noc-
tis tempore virtus fidei
in nobis ſemper eluceat
☞ Tunc ibi. Dormi-
re mentē) Et ob id o
deus (ne ſinas) id eſt nō
permittas (mentem) id
eſt cor noſtrum (dormi-
re) id eſt ſopori intende-
re ꝙ tuuʒ ſeruitium per
hoc deficiat et negligat.
ſed (culpa) id ē peccan-
di pronitas ſeu inclinatio (nouerit dormire) .i. quieſcere ceſſare (fides re-
frigeret) .i. frigidos faciat (caſtos) ſcʒ nos pudicos. ſic ꝙ extinguat in no-
calores paſſionū noxiaꝝ. et temperet) .i. mitiget (vaporē) .i. dulcedinem
et delectatōem (ſomni) ne ſcʒ indiſpoſiti fiamus ad te' laudandū omi tpe
¶ Tunc ibi. Exuta ſenſu) Hic declarat latius ꝟſus p̄cedēs. ſic (alta)
i. eleuatōes cogitādi (cordis) ſcʒ noſtri (exuta) .i. denudata a (lubrico ſen-
ſu) .i. īmūdo ꝯceptu (ſomniēt te) .i. habeāt te ꝓ materia ſomniādi (ne pa-
uor) .i. metus vl' fragilitas (ſuſcitet) .i. exꝑgefaciat (q̄etos) nos in aīo (do-
lo) .i. ꝑ doluʒ (inuidi hoſtis) .i. diaboli. q̄ inuidet ſꝑ paci et trāquillitati a-
nimi nr̄i. ⁊ laborat ſuggeſtionibꝫ ſuis nos inſtigare ad p̄uos actus ¶ Tūc
ibi (Chriſtū rogemꝰ) Iſta eſt oratio ad ſcām trinitatē. sᵉ nos (rogemꝰ
xp̄m) .i. filiū dei (⁊ patrē) in diuinis. ⁊ ſpūm chriſti patriſqꝫ) .ſ. hoc modo.
o trinitas) sᵉ exiſtēs (vnū) .i. vna eſſentia (potens ꝑ omīa) .i. in celo et in
terra ⁊c. (foue) .id eſt nutri. ⁊ ſuſcipe (precantes) .i. nos rogātes Amen.

Te cordis ima concinant. te vox ca-
nora concrepat. te diligat caſtus a-
mor te mens adoret ſobria.

Ut cum profunda clauſerit diem ca-
ligo noctium. fides tenebras neſciat:
et nox fidei luceat.

Dormire mentem ne ſinas. dormire
culpa nouerit. caſtos fides refrigeret
ſomni vaporem temperet

Exuta ſenſu lubrico te cordis alta
ſomnient. ne hoſtis inuidi dolo pa-
uor quietos ſuſcitet

Chriſtum rogamus et patrem. chri-
ſti patriſqꝫ ſpiritum. vnum potens ꝑ
omnia. foue precantes trinitas

Iam ter quaternis. Tpe quadrageſimali iſte hymnus canitur. ⁊ eſt eius intentio hortari ⁊ incitare ad ſobrietatē ⁊ caſtitatē. vt nō polluamus aīas noſtras ex crapula cibi ⁊ potus Et introducitur materia de qualitate tpis. videlicet ab horis quib⁹ dies currit ad finem ⁊c. ⁊ inde deſcendit ad intentionem p̄dictā. exponit ſic (Dies trahitur) .i. ducit (ad veſperū) .i. ad finem ſuū (iam) ſcʒ circa feſtū beati Gregorij pape (ter q̄ternis horis) .i. duodecim. quib⁹ horis effluxis (ſol) ille planeta eſt (prenuncians occaſum) ſuū ⁊ (tpa noctis redire) .i. q̄ redeant Tunc ibi Nos ergo. Hic poſt deſignationem tpis mō currentꝫ incipit autor deſcendere ad intentionem ſuam dicēs (ergo nos tutemus) .i. tuta ⁊ ſecura faciamus (caſta pectora) id eſt munda corda (ſigno domini) .ſ. crucis ſancte (ne) pro vt nō (ille callidus ſerpens) id ē aſtutus dyabolus (temptet) .i. querat vel inueſtiget (aditū) .i. aggreſſuʒ (intrādi) in dicta noſtra pectora caſta. q̄ꝛ dyabolus circuit tanq̄ꝫ leo rugiens querēs quē deuoret

Iam ter quaternis trahit horis dies ad veſperū. occaſum prenuncians noctis redire tempora Nos ergo ſigno domini tutemus caſta pectora. ne ſerpens ille callidus intrandi temptet aditum Sed armis pudicicie mens fulta vigil libere ſobrietate comite hoſtem repellat improbum Sed nec ciborum crapula tādem diſtendat corpora. ne vi per ſomnum animam ludificatam polluat. Gloria tibi trinitas. equalis vna deitas ſit ante cuncta ſecula ⁊ nunc ⁊ in p̄petuum. Amen

Tunc ibi. Sed armis Iſte v̄ſus dependet hic ad p̄cedentē (Sed vigil mens .i. cor vigilans (fulta) .i. ornata vel adiuta (armis pudicicie) .i. caſtitatis (repellat) .i. expellat vel amoueat (libere) .i. impune ⁊ ſine timore (improbū hoſtem) .i. malicioſum dyabolū (ſobrietate comite) .i. comitante Tunc ibi Sed hec Etiā non (crapula) .i. ſuꝑfluitas (ciborum diſtendat) inertia faciat ⁊ pigra (corpora) noſtra (tandem) .i. finaliter (vt) p̄ vt non improbus hoſtis dyabolus (polluat) .i. maculet vel cōtaminet ꝑ mali ſuggeſtionem (animā) noſtrā (ludificatā) .i. deceptā (per ſomnū) Et bn̄ q̄ꝛ venter mero eſtuans de facili ſpumeſcit in libidinē Et grauitas ſomni q̄ poſt crapulā venit. facit vt incautiores ſimus ⁊ inbecilliores ad reſiſtendū inſidijs dyaboli Tunc ibi. Gloria tibi. Laudat trinitas vt moris eſt poſt oēs hymnos O (trinitas) in ꝑſonis ex̄ns (vna equalis deitas) in eſſentia (gloria) .i. laus clara (ſit tibi ante cuncta ſecula) .i. tpa (⁊ nunc) in p̄nti (⁊ in ꝑpetuum .i. ſemper in futuro

Ummi largitoꝛ premij ſpes qui es vnica mundi preces in tende ſeruoꝛum ad te deuote clamantum Noſtra te conſcientia graue ſe offendiſſe monſtrat. quã emunda ſupplicamus ab omnib⁊ piaculis Si rennuis quis tribuet. indulge. qꝛ potens es: ſi coꝛde rogamus mundo certe debes ex pꝛomiſſo Ergo accepta hoc noſtrum qui ſacraſti ieiuniũ. quo miſtice paſcalia capiamus ſacramenta

Ummi largitoꝛ. Hic hymnus ſeruit pꝛo tpe quadrageſimali In q̃ autoꝛ rogat deũ vt dignetur ſuos deuotos famulos exaudire ꝯſci/entias noſtras mũdare. ieiuniũ quoqꝫ noſtrum acceptare. vt eo mediante digne capiamus paſcalia ſacramenta Dicit p̃mo ſic. o (largitoꝛ). i. datoꝛ (ſummi pꝛemij). i. eterne beatitudinis (qui es vnica ſpes mũdi). i. in quẽ ſolũ mundus debet ſpe rare. ipſe em̃ eſt ſol⁹ dñs a quo omne bonũ deſcẽ dit. ⁊ alij ſancti ꝑ nobis intercedere poſſunt apd̓ dñm. vt obtinere poſſi/mus rogata nr̃a ſed lar/giri nobis pꝛincipal'r nõ pñt. Etiam ſua incarna tione ⁊ paſſione necnõ et moꝛte pꝛecipue redemp ti ſumus. ⁊ nõ paſſionib⁊ alioꝝ ſanctoꝝ. quare me rito dꝛ vnica ſpes mũdi (intende). i. attẽde ⁊ ſuſ cipe (pꝛeces ſeruoꝝ) tuo rũ. noſtras videlicet (cla mantũ deuote). i. humi/liter (ad te). i. ad tuã mi ſericoꝛdiam Tunc ibi. Noſtra te Hic moꝛe pa tientis ⁊ infirmi detegit pꝛimo vulnus. i. defectum ſuum. ⁊ exinde opem medicantis ĩploꝛat hoc modo ſcꝫ (Noſtra conſcientia) id eſt ratio diſcretiua (monſtrat) id eſt in dicat ⁊ fatetur (ſe offendiſſe) id eſt ad iracundiam pꝛouocaſſe ⁊ ꝯmouiſ/ſe (te graue) id eſt grauiter (quam) conſcientiã nos (ſupplicamus) o xp̃e (emunda). i. purga (ab omnibus piaculis) id eſt mendis ⁊ maculis pec catoꝛum Tunc ibi Si rennuis Diſputat bono modo cũ dño. quia (ſi rennuis) id eſt negas vel recuſas p̃ces noſtras exaudire ⁊ cõſcientiam noſtram purgare a criminib⁊ (quis tribuet) quaſi diceret nullus. quia tu ſolus pctã dimittis. ergo (indulge) id eſt pctã dimitte. adhibe medelam ⁊ ꝯdeſcende nobis ad ſubueniendũ. quia tu. potens es. i. tu ſolus ex oĩpo/tentia tua habes Tibi em̃ ꝓpꝛium eſt miſereri ⁊ ꝑcere. quare qđ maius ẽ (ſi nos rogamus mũdo coꝛde). i. puro ꝯtrito ⁊ ꝯfeſſo coꝛde. tu (debes). i. teneris (certe). i. veraciter (ex ꝓmiſſo). i. ex ꝓmiſſione Dixiſti em̃ ad pe/trum. qꝑ dimitteret peccata nõ ſolũ ſepties. ſed ſeptuagieſſepties Et ali/bi dꝛ In quacũqꝫ hoꝛa ingemuerit pctõꝛ. iniquitatum eius nõ recoꝛdaboꝛ Et ſic qꝛ ꝓmiſiſti o deus quaſi ex debito obligaris Tunc ibi. Ergo ac cepta. Concludit cũ oꝛõne (Ergo) qꝛ tu potens es ⁊ teneris pio mõ ex pꝛomiſſo. tu (q̃ ſacraſti ieiuniũ) ꝑſonaliter ieiunãdo (accepta). i. ſuſcipe vel gratũ habe (hoc noſtrũ) ieiuniũ qđ facimus (q̃) mediãte vt (capiamus)

.i. accipiamus (paſcalia ſacramẽta) .ſ. ꝯmunicatiõem corporis ⁊ ſanguiſ tui (miſtice) .i. ſacramẽtal'r ⁊ digne cũ effectu Tunc ibi Summa no- bis (ſumma trinitas) ꝑſonaꝝ (in deitate ꝯferat nobis) .i. tribuat vel con ferre dignetur (hoc) qđ ſtatim rogatũ eſt (in qua) trinitate (vnus deꝰ) per eſſentiã (gloriaꝛ) .i. letaꝛ ⁊ regnat (ꝑ cũcta ſecula) .i. eternaliter Amẽ

Summa nobis hoc conferat in dei- tate trinitas. in qua gloriatur vnus ꝑ ſecula deus Amen

Eſu quadragenarie dicator abſtinentie. qui ob ſalutẽ men tium hoc ſanxeras ieiunium Quo pa radiſo redderes ſeruata parcimonia quos inde caſtrimergie huc illecebra depulit Adeſto nunc eccleſie. ade- ſto penitentie. qua pro ſuis exceſſibus orat profuſis fletibus Tu retroac- ta crimina tua remitte gratia. ⁊ a futu ris adhibe cuſtodiam mitiſſime

Eſu q̃dragenarie De recõmenda- tione ieiunij eſt hymnus iſte. Dirigaꝛ orõ ad ihe ſum filium dei tanq̃ꝫ ad cãm efficientem ieiunij ⁊ inſtituentẽ primitus ad finẽ. vt in lrã. Primi tres ꝟſus ꝯdependẽt. vt pa- tebit Ita ꝙ exponaꝛ pri- mus ꝟſus O (iheſu di- cator) .i. ſanctificator et ꝯfirmator (quadragena rie abſtinẽtie) .i. q̃drage ſimalis ieiunij Quadra genarius q̇nquagenariꝰ ⁊c. totũ numerũ collecti dicunt. ſed q̃drageſimꝰ quinquageſimus ⁊c. di- cunt dũtaxat vltimum ex nũero (qui ſanxeras) .i. inſtitueras ⁊ ſanctifica ueras dũ adhuc in terris ꝯuerſabaris q̃draginta dies ꝯtinuo ieiunãs no- bis in exemplũ (hoc ieiu nium) qđ ſeruandũ ſingulis annis eccleſia de poſt ordinauit (ob ſalutez) .i. ꝓpter redemptionẽ ⁊ vtilitatẽ (mentiũ) aïaꝝ nrãꝝ. ꝓut ſeq̃tur Tunc ibi Quo ꝑadiſo (quo) .i. vt tu (redderes) reſtitueres (ꝑadiſo) celeſti. ⁊ hoc dico. ꝑcimonia ſeruata. i. abſtinentia volũtaria cibi ⁊ potus cuſtodiat ⁊ obſeruata. sᶜ illos hoies. quos illecebra. i. pctm̃ vel actio illicita. caſtri- mergie. vel potius caſtimergie. i. caſtitatem mergentis. hoc eſt guloſitatis ⁊ inordinate ſumptionis cibi ⁊ potus. vnde cadimus in incontinentiam. cum a ꝯtrario ſine cerere ⁊ bacho frigeat venus. depulit. .i. expulit. inde. i. a paradiſo. huc. i. in hunc mundum vallem lachrimaꝝ ⁊ miſerie Tũc ibi Adeſto nunc. Hic ꝑficiꝛ ſm̃a prioꝝ verſuum ſic. O iheſu. Adeſto nũc ec cleſie. tue militanti ꝯtra hoſtes ſuos. adeſto penitentie. vt te adiuuante ꝑ ficiaꝛ (qua) penitentia (orat) eccleſia (ꝓ ſuis exceſſibꝫ) .i. peccatis ⁊ hoc di co. fletibus. i. lachrimis. profuſis. id eſt effuſis Tunc ibi Tu retroacta Alia petitio in hunc modũ. O iheſu. tu remitte. i. dimitte ⁊ indulge. crimi na. noſtra. retroacta. id eſt ṗus facta. tua gratia. i. per tuam benignitatem

ꝛ o(mitiſſime)ihesu(adhibe cuſtodiā).i.ꝯcede nobis grām cauēdi(a futuris)criminibꝫ.ꝛ ne recidiuemus in ꝑus ꝯmiſſa.cōfeſſa.ꝛ iam remiſſa in finem ſeqntem Tūc ibi. Ut expiati (vt)nos (expiati).i.mundati a peccatis noſtris(annuis victimis).i.ſacrificijs ſingulis annis fieri ſolitis in ꝯmemorationē actionis xp̄i(ieiunioꝝ.tendamus).i.ꝓcedamus ꝛ ꝑueniamus melius diſpoſiti (ad gaudia paſcalia).i.paſcales ſolēnitates (colenda) agenda ꝛ exercenda (digne).i.debite laudabiliter ꝛ decenter Illa eſt etiā vna cā inſtitutionis ieiunij inter alias cōplures.vt ꝑ ip̄m fiamus magꝭ ydonei ad celebrādum paſcha.ꝛ ad capiēdum paſcalia ſacramēta ſicut tetigit hymnꝰ precedens in quarto verſu

Ut expiati annuis ieiunorum victimis.tendamus ad paſcalia digne colenda gaudia

Unc tempus acceptabile.fulget datuz diuinitus.vt ſanet orbem languidum medela parcimonie.Chriſte decoro lumine dies ſalutis emicat.dum corda culpis ſaucia reformet abſtinentia. Hanc mente nos ꝛ corpore deus tenere perfice.vt appetamꝰ proſpero perhenne paſca tranſitu

Unc tempus ꝛc. Hymnus iſte q̄dragesimalis eſt.in quo autor glorioſum hoc tēpus ieiunij plurimū recōmendat.quatenꝰ ꝓderit cordibꝫ ſaucijs rogās finaliter.vt hoc mediante ieiunio poſſit feliciter appetere ꝑhenne paſca. Exordit̄ ergo primo ſic Acceptabile tempus).i.ydoneū acceptū ꝛ delectabile (datū).i.ꝯceſſum ordinatū ꝛ inſtitutū(diuinitus).i.a deo(fulget).i.ſplendet apparet vel currit (nūc)ad hoc ſcȝ(vt medela).i. medicina)ꝑcimonie).i.ieiunij(ſanet) .i.ſanū reddat (languidū orbem).i.infirmū genus humanū.quo ad corpus ſcȝ.qꝛ natura hoc tꝑe ſe purgare ſolet adiuta ꝟtute naturali ſolis aſcēdentis.ꝛ quo ad animam.vt dicet verſus ſequens Tūc ibi. Criſte decoro. O (xp̄e dies ſalutis)ſcȝ vt redeamus ad te(emicat).i.ſplendet (decoro lumine).i.pulchra claritate(dum) pro qn̄ (abſtinētia)cibi ꝛ potus (reformet).i.reparet vel iterū ſanet(corda ſaucia).i.vulnerata(culpis).i. peccatis Abſtinentia em̄ hoiem qualificatū facit.ad recogitandū ſe ꝛ redeundū ad cor. Ex qua re ſequi ſolet contritio ꝛ ꝯfeſſio ꝛ ſuſcipi ac perfici condigna penitētia.que ſunt medicina ꝛ ſalus ſaucie ꝛ peccatricis anime quare orat vt ſequitur Tunc ibi Hanc mente O(deus perfice)id ē fac(nos tenere).i.ſeruare(hanc)abſtinentiam(mente).i.in anima (ꝛ corpore) in illum finem videlicet(vt appetamus).i.deſideremus(perhenne paſcha)id eſt chriſtum ihesum poſt hanc vitam (proſpero tranſitu)id eſt felici curſu in hac vita.

o Nazarene dux. Jſte hymnus pulcherrimus eſt pro quadrageſi-
ma diuini miſterij pariter et humilitatis ſtudij locupletiſſimus ha-
bens complures verſus preter hos tres. ſed illi cōmuniter nō cantantur.
Quibus omiſſis in horum trium verſuum primo autor inuocat chriſtuz
vt ſanctificet noſtrum ieiunium. Jn ſecundo recōmendat ipſum ieiuniuz
Jn tercio laudatur trinitas.

Nazarene dux bethleem. ver-
bum patris. quem partus al-
ui virginalis protulit. adeſto caſtis cri-
ſte parcimonijs. feſtumqꝫ noſtruz rex
ſerenus aſpice ieiuniorum dum lita-
mus victimaz Nil hoc profecto pu-
rius miſterio. quo fibra cordis expia-
tur liuidi intemperata quo domentur
viſcera. aruinam putrem ne reſudans
crapula obſtrangulate mentis inge-
nium premat. Sit trinitate
in vnitate gloria. vnitati in trinitati
gratia. poteſtas. honor. atqꝫ iubila-
tio noſtra benigne cū beniuolētia ieiu-
niorꝫ acceptāti mūera Amen

Primus verſus hoc
dicit (O xp̄e ieſu nazare-
ne).i. de nazareth. quia
ibi nutritus erat ieſus
(dux bethleez) vbi erat
natus. iuxta illud Beth-
leem non es minima ꝛc.
ex te eīm exiet dux ꝛc. (ver-
bum).i. filius (patris)
in diuinis (quez) chriſtū
(partus).i. generatō (vir-
ginalis alui).i. vteri vir-
ginis marie (protulit).i.
produxit in mundū (ad-
eſto caſtis ꝑcimonijs).i.
faueas et auxilio ſis ab-
ſtinentijs caſtitatē indu-
cētibꝰ. vt debite impleā-
tur a tuis fidelibꝰ (et) ꝑ
et tu xp̄e (ſerenus rex)
.i. clarus vel inclitus rex
(aſpice noſtrum feſtuz)
.i. gratā habe noſtrā fe-
ſtiuitatē ꝛ ſolēnizatōem
(dum) ꝑ qn̄ (nos lita-
mus).i. ſacrificamꝰ vel
offerimus (victimam) id eſt ſacrificium (ieiuniorum) quibus ieiunamꝰ
in tui ieiunij memoriam et honorem ☞ Tunc ibi nil hoc profecto
Profecto).i. certe (nil).i. nihil eſt (purius).i. clarius melius vel mundi-
us (hoc miſterio) ſcꝫ ieiunio. qd̄ miſticam virtutem ꝛ opatōem in ſe habꝫ
vt ſequitur (quo) miſterio (fibra).i. vena ꝛ meatus (liuidi cordis).i. inui-
di (expiatur).i. expurgatᷣ. ita qꝫ ꝑ virtutem ieiunij omnis inuidia a corde re-
pellatᷣ ꝛ hoc ꝑmo (quo) inſuꝑ miſterio ieiunij (intꝑata viſcera).i. male diſ-
poſita interiora ad ſanitatē ꝛ ſeruitiū deo exhibendum (domentᷣ).i. corri-
ganᷣ (ne) ꝑ vt nō (vt crapula).i. guloſitas (reſudās).i. ſtillans ꝛ iteruz ꝑ
ſudorem emittens (putrem aruinā).i. putrida ꝛ innaturalem pinguedi-
nem (ꝑmat).i. deſtruat vel ſuffocet (ingeniū).i. intellectū (obſtrāgulate
mētis).i. ſuffocatis cordi ſiue aīe ꝑ nimiā crapulā. Jntellectus etiā nr̄ de-
pendet a ſenſu. ꝛ ſenſus ab organis corporeis. qbꝰ impeditis ꝛ grauatis ꝑ
crapulam ſequitur etiā impedimētum in virtute intellectiua. ꝛ h̄ ſcd̄o. Et

ſic ex hoc textu colligi pñt duo effectus ieiunij .ſ. inuidie a corde expulſio. ⁊ organoꝝ corporeoꝝ melior diſpoſitio. vt exinde intellectus liberius ſuas habeat operationes ☞ Tūc ibi. Sit trinitati (Gloria) .i. laus (ſit trinitati) pſonaꝝ (in vnitate) eſſentie. ⁊ (grā) .i. fauor ⁊ dilectio (ſit vnitati in trinitate) ſilr (poteſtas honor atq; iubilatio) .i. leticia sc ſit trinitati dico et vnitati (acceptanti benigne) id eſt recipienti pro grato (cum beniuolentia) id eſt pietate ⁊ bono animo ſiue voluntate (munera) .i. dona. in idē redit (ieiunioꝝ) noſtrorū. hoc eſt. Gloria ſit trinitati ⁊ vnitati ⁊c. de hꝫ ꝙ benigne. recipiat nrā ieiunia tanq; ſibi grata et accepta. quod vt fiat etiā orauit ꝓſus ꝓmus.

Cultor dei memento te fontis ⁊ lauacri rorem ſubiſſe ſanctum te criſmate innouatum

Fac cum vocante ſomno. caſtum petis cubile. frōtem locumq; cordis crucis figura ſignet

Crucis pellit omne crimen. fugiunt crucem tenebre. tali dicata ſigno mēs fluctuare neſcit.

Cultor dei Autor pñtis hymni dicit fuiſſe Prudentius. ⁊ ſolet cantari ab eccleſia quadrageſimali tpe. in quo hymno idem Prudentius alloquitur quēlibꝫ xp̄i fidelem. vt ſit memor beneficioꝝ dei cum ꝯſilio. vt iturus ad quietē nocturnam ſignet ſe ſigno ſancte crucis Cuius rōnē ſubdit. ⁊ deīn exclamationē facit ꝯtra ſegniciē ſomnioꝝ. atq; verſutiaꝝ dyaboli. apoſtrophādo ad eundē. ſicut videbimꝰ in ꝓceſſu. Dicit ſic (o cultor dei) .i. o xp̄i fidelis colens deum (memento) .i. recordare (te ſubiſſe) .i. intraſſe (ſcā rorē fontis ⁊ lauacri) .i. te mundatum eſſe ſpirituali lotione in ſacro baptiſmate. ac per hoc mundatū ab originali peccato Et o cultor dei memento (te innouatū) .i. regeneratū (criſmate) .i. oleo ſancto. ac p hoc ꝓtectū ⁊ armatū ꝯtra impugnatōes dyaboli. Ecce duo magna beneficia collata hoī criſtiano a deo Primo ꝙ baptiſatus ſit ꝯtra peccatum originale Secūdo ꝙ ſit criſmate vnctus ꝯtra impugnatōes dyaboli. Cui regi etiam aliud conſilium ſubiungit circa quietē nocturnā in ſequēti ꝟſu ☞ Tūc ibi Fac cum vocante. O cultor dei (fac cum) p qñ (petis) .i. accedis (caſtū cubile) .i. mundū ⁊ tuum locum nocturne quietis (ſomno vocante) .i. ſopore id exigente ⁊ incitante ꝙ (figura) .i. ſignū ſancte crucis ſignet (frontē locūq; cordis) .i. pectꝰ tuū ꝓpter miſteriū paſſionis dñice. quod p ſignū repſentatur ⁊ effectum operatur ſequentē. ☞ Tunc ibi Crux pellit (crux) .i. ſignū crucis vel paſſio dñi (pellit) .i. remouet vel fugat (omne crimen) .i. peccatum ſeu malum. ⁊ (tenebre) .i. ꝑicula tenebraꝝ ſiue miſerie nocturne (fugiunt crucem nox em̄ eſt amica predonibꝫ .i. dyabolis nocturno tempore hominē inuadentibꝫ. ⁊ ꝯtra illos facit ſignū crucis nō ſolum q̄tum ad corpus. ſed etiā quantū ad animā q2 (mens) .i. aīa (dicata) .i. ſignata

vel ꝯfirmata (tali ſigno) ſancte crucis (neſcit fluctuare) .i. dubitare de fi-
de. et errare a ꝯſcientia intentōis virtuoſe ꝓpter pigriciem ꝛ portenta ſiue
apparitōnes vanas ſomniorum. contra que exclamat verſus ſequens. vel
ꝓpter ſuggeſtiones dyaboli. de quibus ſunt verſus alij deinde ſequentes
¶ Tunc ibi Procul o procul. Exclamat contra ſomnia ꝛ contra in-
uentorē ſiue preſentatorem ſomniorum (Portentia) id eſt signa (ſomniorum vagantum) id ē apparitionum vagarum in ſomnis. ſint (procul) .i. longe vel remote (o ꝓcul) reſumit cū maioris vehemētie. et o tu (preſtigiator) .i. deceptor et illuſor ſenſuum humanoꝝ dyabole (ꝑnicaci aſtu) .i. ꝑſeueranti violenta et importuna ſiue ꝓterua ac improba calliditate decipiendi (eſto) .i. ſis (procul) id ē longe. Item preſtigium ē ſpēs. magice artis. qua ludificantur et decipiunt oculi hominū. vt ſcȝ appareat id quod non eſt

Procul o procul vagantum porten-
ta ſomniorum procul eſto pernicaci
preſtigiator aſtu.

O tortuoſe ſerpens qui mille per me
andros fraudesqȝ flexuoſas agitas
quieta corda

Diſcede. criſtus hic eſt. hic chriſtus
eſt. liqueſce. ſignum quod ipſe noſti
damnat tuam cateruam

Corpus licet fatiſcens iaceat recline
paululum. chriſtum tamen ſub ipſo
meditabitur ſopore

☞ Tunc ibi O tortuoſe. Apoſtrophat ad eundem preſtigiatorem dyabolum. obteſtans vt recedat a nobis. Et legant duo verſus ſimul hoc mō (O tortuoſe ſerpens) .i. malicioſe demon (qui agitas) .i. turbas et ꝯmoues (quieta corda) .i. pacificas mentes (ꝑ mille meādros) .i. ꝑ varios modos decipiendi Meander ꝓ flexuoſitate animi ponitur hic metaforice ſtat ꝓ obliqͥs ꝛ indirectis circuitionibꝰ dyaboli ad decipiendū (ꝙ) ꝓ et (flexuoſas fraudes) .i. inuolutas ꝛ intricatas deceptōes tuas. Flexuoſum dr̄ qđ plures flexuras .i. curuaturas ꝛ inuolutōes hȝ. vt ſerpēs cū ſe inuoluit. hic aūt metaphorice ponit̄. qui em̄ defraudare intendit recta via nō ꝓcedit. ſȝ oblique ꝛ flexuoſe. Tunc ibi diſcede. O tortuoſe ſerpens (diſcede) .i. fuge et recede. qꝛ (xp̄s eſt hic) .i. adeſt nobis. ꝛ (liqueſce .i. euaneſce. metaphora eſt. ſicut cera dr̄ liqueſcere a calore ſolis. qꝛ (xp̄s eſt hic) ſcilicȝ ad defenſionem nr̄am. Reſumit̄ illa clauſula xp̄s eſt hic ꝛc. ad exprimendū vehementiā indignatōis ꝯtra dyabolū ꝛ ad incutiēdū illi maiorē terrorē. ymmo (ſignū) ſcȝ crucis (qđ tu ipſe noſti) .i. nouiſti (dānat) .i. deſtruit (tuā caterua) .i. tuā ſocietatē Tunc ibi Corpꝰ licȝ Reſpondet ad id qđ dyabolus obijcere poſſet de torpore ꝛ imbecillitate corꝑis dormientis. ne ſibi in illa re ꝯfidere debeat dyabolus. credēs ſe ꝑ illā liberiꝰ inuadere poſſe hoīeȝ quieſcentē qꝛ (licȝ) .i. ꝙuis (corpꝰ fatiſcēs) .i. fatigatū

ex laboribꝫ diurnis (iaceat paululū) .i. modicum (reclive) .i. baſſum ⁊ requie capienda (tamen) nichilominus (meditabitur xpm) .i. cogitabit de xpo (ſub ipſo ſopore) .i. tpe ſomni ⁊ dormitōis ſue. iuxta illud Media nocte ſurgebāt ad ꝯfitendū tibi. Iſtud etiā ſic poteſt intelligi. Quāuis nunc fragiliter declinet hō a mandatis dei. ſtatim tñ diuina gratia cooperante in cognitione dei et emendationem vite debet reſipiſcere poſſe et reuerti

Tunc ibi Gloria eterno patri. dicitur ſancte trinitati laus. Expoſitō ſatis clara eſt

Gloria eterno patri. et chriſto vero regi paraclitoqꝫ ſancto. et nunc in perpetuum. Amen

Magno ſalutis gaudio letetur omne ſeculum. ieſus redemptor omnium ſanauit orbem languidū

Sex ante paſce ferias aduenit in bethaniam. vbi pie poſt triduum reſuſcitauit lazarum.

Nardi maria piſtici ſumpſit libram mox optimi: vnxit beatos domini pedes rigando lachrymis.

Magno ſalutis ⁊c. ad dominicaꝫ palmaꝝ ptinet pñs hymnꝰ In quo autor pro pmo hortatur omne ſeculum ad gaudium ſuper ſui redemptōne. Deinde narrat hyſtoriaꝫ ingreſſus dominici hac die in ciuitatem iheruſalem longius repetendo ab aduentu ſuo in bethaniam. et ibidem de reſuſcitatōne lazari. ac rigatione pedū domini tractatur que per mariam magdalenam. Tandem exclamat de excellenti humilitate domini. quia in aſino venire voluit ⁊c. Primo dicit ſic (Omne ſeculum) .i. quilibet xpifidelis de hoc ſeculo (letetur) gratuletur (magno gaudio ſalutis) .i. multiplici leticia ob ſalutem ſuam. vt ſit regimen finale. Rō ſequitur. qꝛ (ihs redemptor omniū) hoīm (ſanauit) .i. ſaluauit vel redemit (languidum orbem) .i. infirmū mundū ex puaricatione ade Et iſtud fecit dñs ꝓpria morte ſua volūtarie aſſumpta ꝓ nobis Cuiꝰ paſſionis tēpus mō appropinqbat. ⁊ initiū habebat vt ſeqtur.

Tunc ibi. Sex ante paſce. ſpc ieſus (aduenit i bethaniā ante ſex ferias .i. dies (paſce) .i. illius ſolēnitatis iudeorum (vbi) .i. in qua bethania idem ieſus (reſuſcitauit) .i. a morte reuocauit ad vitam (pie) .i. ex pietate ſua. (lazarum) fratreꝫ marthe ⁊ marie magdalene ſororꝫ ⁊ hoſpitaꝝ domini (poſt triduuꝫ) .i. poſt tres dies quibꝫ lazarus mortuus fuerat ⁊ ſepultus et ita in aduentu ſuo dñs quadriduanū fetentē in ſepulchro ipm inuenit et reſuſcitauit. Hyſtoria videri poteſt in euāgelio Tūc ibi. Nardi maria ⁊c. (Maria) magdalena (ſumpſit mox) .i. ꝯfeſtim (librā) .i. pondus vel mēſuram quandā (optimi piſtici nardi) .i. fidelis ⁊ nō ſophiſticati aromatis ſiue vnguēti. Piſtin em̄ grece dr fidele latine. ⁊ eſt vnguentū factū de intrinſeco nardi. i. de ſucco talis arboris. Et (vnxit) .i. liniuit (beatos

pedes domini)cum dicto vngento(rigando).i.humectando ⁊ lauãdo eoſdem pedes cum(lachrymis)ſcꝫ ſuis. Rõne cuius obſequij beata maria magdalena multũ placuit dño.ita vt dimitteret ei dñs peccata multa.q2 ipſam valde dilexerat.ſicut iam patuit.q2 primo meruit videre dominũ poſtq̃ reſurrexit ☞ Tũc ibi(Poſt hec iugalis)Jã venit autor ad factuꝫ huius diei In quo apparuit magna humilitas chriſti.de q̃ exclamat verſus ſequẽs

Poſt hec iugalis aſine ieſus ſupernus arbiter pullo ſedebat.inclitam pergebat hieroſolimam. O q̃ ſtupenda pietas mira dei clementia.ſeſſor aſelli fieri dignatus autor ſeculi

Honor decus imperium ſit trinitati vnice patri nato paraclito per infinita ſecula Amen

Ex chriſte factor omnium redẽptor et credentium. placare votis ſupplicum te laudibus colentium

Cuius benigna gratia crucis per alma vulnera. virtute ſoluit ardua primi parentis vincula

Et dicit(Poſt hec)id eſt predicta(iheſus ſupernꝰ arbiter).i.celeſtis iudex ſiue mediator inter deũ ⁊ peccatorẽ(ſedebat pullo).i.ſup iumentum(iugalis aſine)ſcꝫ q̃ ad iugum ire ſolet. Iugũ dicit̃ illud lignuꝫ qð collis boũ imponit̃ ad arãdum.et(pergebat).i.tẽdebat(inclitam iheroſolimam).i.ad preclarã ciuitatem iheruſalem.in q̃ dñs paſſionẽ ſuã ſubiturus erat ☞ Tũc ibi O q̃ ſtupenda(O q̃)id eſt q̃tum(ſtupenda)id eſt admiranda ẽ(pietas).i.benignitas dei.o q̃ mira clemẽtia dei).i. mirabilis bonitas.q2(autor ſeculi).i.creator mũdi(dignitas eſt).i.voluit(fieri ſeſſor aſelli).i.equitator pulli aſine.qui potuiſſet ſibi habuiſſe p̃cioſiſſimũ equũ totius mundi ſi voluiſſet.ſed noluit vt exemplũ humilitatis nobis daret.Oĩs eñ chriſti actio noſtra eſt inſtructio.vt ibi Diſcite a me.q2 mitis ſum et humilis corde ☞ Tunc ibi Honor decꝰ) (Honor decus imperiũ).i.poteſtas(ſit)reddẽda ſingula ſingulis(vnice)in eſſentia(trinitati)pſonaꝝ.ſcꝫ(patri nato).i.filio(paraclito)ſpirituiſancto(per ſecula infinita)hoc eſt eternaliter Amen

(Ex chriſte)Jſte hymnus ſolet decantari tp̃e paſſionis dñi.Et eſt materia eius obſecratio ad chriſtũ p paſſionẽ ⁊ humiliatõeꝫ ſuã.que recitant̃ in ordine cum ſignis certis tunc intercurrẽtibꝰ Et dicit.O(rex chriſte factor omniũ)rerũ(⁊ redemptor credentiũ).i. fideliũ tuoꝝ(placare)vt reconcilieris de offenſis(votis).i.deſiderijs et bonis affectibꝰ(ſupplicũ).i.deuotoꝝ tuoꝝ(colẽtiũ).i.honorãtiũ(te laudibꝰ(ſuis Tũc ibi.Cuius benigna(Cuiꝰ)ſcilicꝫ xp̃i(benigna gratia)volũtaria bonitas(ſoluit).i.diſſigat(vincula primi parẽtis).ſ.ade

quibus vinculis tenebamur ligati ꝓpter peccatum ade.ardua virtute.id ē magna poteſtate.quia eſt diuina.et hoc per alma vulnera crucis.id eſt inflicta ſibi in cruce.q̄ꝝ vulnerū liuore ꝛ dolore ſanati ſumus de peccato originali ade ꝛ reſtituit regno dei. Nemo em̄ ad illā rē aſſumendā inueniebaꝛ ydone⁹ niſi fili⁹ dei.q ꝓpterea ſemetipm̄ hūiliauit ꝛ fecit vt partim iam dictū eſt.et etiā vt ſequitur

Qui es creator ſiderum tegmen ſubiſti carneum.dignatus hanc viliſſimam pati doloris formulam

Ligatus es vt ſolueres mundi ruentis ꝯplices.per probra tergēs crimina.que mūdus auxit plurima

Cruci redemptor figeris.terram ſed omnem concutis.tradis potētem ſpiritum.nigreſcit atq; ſeculum

Mox in paterne glorie victor ſplendens culmine.cum ſpiritus munimine.defende nos rex optime

☞ Tunc ibi. Qui es (qui es creator ſyderū) id eſt ꝯditor ſtellarū (ſubiſti).i.induiſti (carneum tegmen).i.humanū corpus ex maria virgine (dignatus).i.volens ꝓ nobis (pati hāc viliſſimā formulam).i.deſpectiſſimū gen⁹ (doloris).i.pene ſcz crucis.que mors inter alias penas turpiſſima dicit ꝛ ignominoſiſſima.iuxta illd. Morte turpiſſima cōdemnem⁹ eum ſcz crucis

☞ Tūc ibi. (Ligatus es) et qꝛ ꝯtraria cōtrariis curantur.ergo tu chriſte.ligatus es.i.ligari voluiſti (vt ſolueres).i.relaxares a vinculis dictis primi noſtri parentis) ꝯplices).i.ſocios ꝯpeccantes (mūdi ruentis).i.declinantis a bono (tergens crimina).i.delens peccata (que mūdus iſte ruens) auxit).i.cumulauit (pluria).i.valde multa.ꝛ hoc (ꝑ probra).i.obprobria.ꝯtumelias.ꝛ improperia que tu paſſus es pro nobis.ꝯtra delectatōnes inordinatas ꝛ gaudia illicita quib; peccata ꝑpetrata erant a mundo. Tunc ibi (Cruci redemptor) Verſus iſte dicit qūo xp̄s affixus erat cruci in ea tradēs ſpūm.cum certis ſignis ſiue miraculis que tunc ꝯtigerūt. Dicens ſic. O (redemptor).i.liberator chriſte.tu (figeris).i.affligeris (cruci).i.ad crucē (ſed tn̄ tu (ꝯcutis).i.ꝯmoues ꝛ tremere facis (omnē terrā) qꝛ fact⁹ erat terre motus.ecce primū ſignū. Et tu (tradis).i.emittis ꝯmendando in manus patris (potentē ſpūm) animā diuine nature vnitā (atq; ſeculū nigreſcit).i.mūdus tenebroſus fiebat. Sol em̄ ꝯpatiebaꝛ ſuo creatori ſicut ꝛ alie creature. Vnd tenebre facte ſunt ab hora ſexta vſq; ad horam nonā.vt habeꝛ in euāgelio.ecce ſecundū ſignum

☞ Tunc ibi (Mox in) In hoc verſu dimiſſis illis que poſt acta ſꝫ cū dn̄o tranſitur ad eundē iam glorificatū cū introductione ſancte trinitatis vt moris eſt. Dicens O (optime rex) chriſte ieſu fili dei (victor) id ē triūphator de inferno ſuperato ꝛ morte (reſplendēs).i.fulgēs iam ꝛ

gloꝛificatus (mox) .i. ſtatim poſt aſcenſionem tuã (in culmine) .i. excelſo habitaculo celoꝝ (paterne gloꝛie) .i. patris (defende) .i. ꝓtege nos (cũ munimine) .i. defenſione ꝛ ꝑſidio (ſpũs) ſancti. Amen

Gloꝛia laus) Hic hymnus ad proceſſionẽ canitᷓ ipſo die palmarum in quo tractatᷓ laus chꝛiſti ieſu. que longius repetitᷓ. primo

Gloꝛia laus et honoꝛ tibi ſit rex
chꝛiſte redemptoꝛ. Cui puerile
decus promſit oſanna pium
Iſrael es tu rex dauidis ꝛ inclita proles. nomine qui in domini rex bene/
dicte venis
Cetus in excelſis te laudat celitus
omnis. Et moꝛtalis homo. ꝛ cuncta
creata ſimul

a pueris hac die oſanna canẽtibꝫ. Deinde a meritis ꝑſonalibꝫ ieſu. Tercio a diuerſis creaturis deſcendendo tandeꝫ ad hebꝛeos ſiue iudeos qui hoc die ſpẽalem dño honoreꝫ exhibuerũt. ꝛ nos ſil'iter facere conamur vt placeamus dño. ſicut et iudei in illo placuerũt eidem. Sic autoꝛ alloquitur chꝛiſtũ. O (rex chꝛiſte) ieſu (redemptoꝛ (noſter (gloꝛia laus ꝛ honoꝛ ſit tibi) reſumẽdo ꝓbuꝫ ſit ad quẽlibꝫ ntm̃ (Cui

ſcꝫ chꝛiſto (puerile decus) .i. pueroꝝ reuerentia tibi occurrentiũ in introitu tuo in iheruſalem (prompſit) id eſt decantauit ſeu promulgauit ꝛ in aperto dixit (pium oſanna) id eſt hoc verbum oſanna plenum pietatis Sonat eñ oſanna idem ꝙ obſecro. ſaluifica. vel ſanctifica ſcilꝫ munduꝫ in quo reperitur ſingulare officium pietatis ꝛ clemẽtie quod pueri a domino optauerunt nobis fieri ☞ Tunc ibi (Iſrael es tu) Laudatur hic chꝛiſtus a meritis ꝓpꝛiis dicens ſic. O (benedicte rex) ieſu chꝛiſte (tu es rex iſrael) ſcꝫ populi iſraelitici (ꝛ inclita proles) id eſt clara ꝛ nobilis (dauidis) ſcꝫ regis. vt parꝫ ibi liber generatõis ꝛc̃. Dauidis legi debet media producta. ita etiam habet menſura verſus. et hoc bene licet. quia propꝛia nomina etiam in mediis ſyllabis ponuntur ad placitum (ꝗ venis) ſcꝫ hodierna die in ciuitatem hieruſalem paſſurus pro nobis miſeris peccatoꝛibus (in nomie domini) id eſt i virtute dei patris ꝛc̃. Uel ſic poteſt exponi (Rex iſrael) id eſt rex populi celeſtis videntis deũ) dauidis) ſcꝫ dei patris (venis) id eſt deſcẽdis ſcꝫ de ſinu dei patris in hũc mundum. miſſus ab eodem patre ad redimendum nos ꝛc̃.

☞ Tunc ibi (Cetus in excelſis (Hic refert autoꝛ quomodo dominus noſter ieſus chꝛiſtus laudatur ab omnibꝫ creaturis. vt per hoc nos inducat et amineat ad laudandum eundem dominũ ieſum xp̃m. Dicẽs (Omnis celicus cetus) id eſt celeſtis turba (laudet te) ſcilicꝫ chꝛiſtũ (in excelſis) id eſt in celis (Et moꝛtalis homo) id eſt coꝛruptibilis ſiue potens moꝛi (et cũcta creata) .i. omnes relique creature (ſimul) id eſt pariter laudant te. Et etiam hoc die cuius rei annua memoꝛia pro nunc in eccleſia celebratur ꝛc̃.

Tunc ibi. Plebs hebrea (hebrea plebs). i. iudaicus populus (venit obuiã). i. in occurſum (tibi) ſcꝫ venienti in ciuitatẽ iheruſalẽ (cũ palmis) et ramis arboꝝ ad honorẽ tuũ ſtratis in via (ecce) nos ſimilit᷑ (aſſumꝰ) id eſt preſentes ſumus (tibi cum prece). i. orõne noſtra (voto). i. deſiderio ꝛ deuotõe. ꝛ (hymnis). i. canticis laudũ. quaſi diceret nos ſimiliter hodierna die te chriſtuꝫ redemptorẽ noſtrũ ꝙ̃tũ in nobis eſt laudare voluimꝰ ꝛ effectualiter laudamus ☞ Tũc ibi Hi tibi (Hi) sᵉ hebrei ſiue iudei (ſoluebãt) reddebant ꝛ exhibebant (tibi paſſuro) ꝗ pati adhuc debebas (munera). i. debita (laudis) ſcꝫ reuerẽtie ꝛ honoris. pari forma (ecce nos pangimꝰ) id eſt decantamus (tibi regnanti (modo in celis (melos). i. dulce canticũ laudis ☞ Tunc ibi (Hi placuere) O (pie rex). i. benigne. et o (clemens rex). i. mitis ꝛ miſericors (cui cũcta bona placent). i. queqꝫ officia laudis bona mente exhibita accepte ſunt (noſtra deuotio). i. ſupplex oꝛatio ſiue famulatꝰ (placeat). i. grata ſit tibi. eo mõ quo (hi). ſ. hebrei (placuere tibi). i. placuerũt ꝑ ſuũ obſequiũ reuerentie quã tibi exhibuerunt. Sunt aũt adhuc multi alij verſus. ſed quia illi non cantantur in eccleſia. ideo ſufficiant iſti pro preſenti

Plebs hebrea tibi cum palmis obuiã venit Cum prece. voto hymnis aſſumus ecce tibi
Hi tibi paſſuro ſoluebãt munera laudis Nos tibi regnanti pangimus ecce melos
Hi placuere tibi placeat deuotio noſtra Rex pie rex clemens cui bona cuncta placent

Salue feſta dies toto venerabilis euo Qua deus infernũ vicit et aſtra tenet

Salue) Iſtud ẽ dictamẽ ſuauiſſimũ. in quo autoꝛ dirigit ſermonẽ ſuũ ad diẽ paſche ſalutans ꝛ recõmendans illum de his que in ea acta ſunt. deducens quomodo omnia terrenaſcentia circa hoc tempꝰ ſanctũ ꝯgratulentur domino reſurgenti in eodem die. quomodo etiam nemora faueant domino triumphanti de inferni victoria frondes ſcꝫ ꝛ gramina ꝓducendo. inſuꝑ laudent dñm meantem ꝛ ambulantem ſupra aſtra creature diuerſe ꝛc̃. Exoꝛditur itaqꝫ ſic. O (feſta dies) id eſt celebris dies paſche (ſalue) id eſt ſis ſalutata (venerabilis) honorabilis ꝛ celebrabilis (toto euo) id eſt ſemper et in perpetuũ. Et ſubdit autoꝛ rationem dicens ſic (Qua) ſcꝫ die (deus) id eſt dominus noſter iheſus chriſtus (vicit) id eſt ſuperauit glorioſe (infernum) id eſt tartarum ipſum ſcꝫ effringendo et patres ſanctos ſecum ex inferno ducendo (et tenet aſtra) id eſt habitat in celis. quia ipſe regnat in celis et dominatur aſtris. vbi nos venire ꝯcedat Amen.

☞ Tūc ibi (Ecce renaſcentis) Ecce gratia mūdi renaſcentis) .i. diſpoſitio bona ꝓductiua terrenaſcentiū iſtius mundi inferioris. qm̄ illa terrenaſcentia poſt frigora quibꝫ perierūt denuo incipiūt pullulare creſcere reuiuiſcere (teſtat̄) teſtimoniū dat. ⁊ oſtendit omnia dona) .i. munera ſua. ſcꝫ gramina folia flores ⁊ fructus (rediſſe) .i. rediiſſe ⁊ reſtituta eē cum ſuo dn̄o) qui ſub pilato ꝓcurantibꝫ iudeis crucifixus mortuꝰ et ſepultꝰ eſt. hac die rediiſſe hoc ē reſurrexiſſe a mortuis perhibetur. Et ita vult autor dicere ꝙ ſicut dominꝰ mortuꝰ hodie reſurrexit. ita ſil'r terrenaſcentia mortua ꝑ hyemem iā videntur renaſci et reſurgere. ⁊ ſic reſurrectioni dn̄ice ꝯgratulari. ſicut magis ſpecifice proſequitur infra.

Ecce renaſcentis teſtatur gratia mūdi Omnia cum domino dona rediſſe ſuo

Namqꝫ triumphanti poſt triſtia tartara chriſto Undiqꝫ fronde nemus gramina flore fauent

Legibus inferni oppreſſis ſuꝑ aſtra meantem laudant rite deum. lux polus arua fretum

Qui crucifixus erat deus ecce ꝑ omnia regnat. Dantqꝫ cratori cuncta creata precem

☞ Tunc ibi (Namqꝫ triūphanti (Nāqꝫ) ꝓ qꝛ (gramina) herbe ſiue terrenaſcentia (fauent) id ē arrident ⁊ ꝯgaudēt (vndiqꝫ) .i. vbiqꝫ ſiue in omī tp̄e (flore) ſuo quē ꝓducunt. vel flore .i. floribꝫ ponendo ſingulare pro plurali. ⁊ (nemꝰ) .i. ſilua fauet. ita ꝙ hic ſit hypozeugma. qꝛ hoc ꝟbū fauēt in fine poſitū ꝯformat̄ poſteriori nt̄ō ſcꝫ gramina (frōde) .i. frondibꝫ et folijs (chriſto) ieſu (triūphanti (qui mō vt victor triūphat (poſt triſtia tartara) meſta ⁊ deſolata qꝛ iam per dominū noſtrum ihesum chriſtum effracta eſt ⁊ ſuperata. Item nemus locum dicit arboribus multis cōſitū. ⁊ exponi p̄t nemus id eſt arbores intelligendo contentum pro continente per metonomiā.

☞ Tunc ibi (Legibꝫ inferni) Iſte verſus ſeruit magis ꝓ die aſcēſionis domini. Et eſt ſententia talis (lux) id eſt claritas luminariū lucentium ſuper terram. vel id eſt pulcritudo aeris. iam exiſtens (polus) id ē celū ſeu curia celeſtis (arua) campi ⁊ prata (fretū mare ⁊ aque (laudant)) .i. honorant ſuo felici ⁊ leto ſtatu gratulantia (rite) .i. legaliter ⁊ debite (deum) ihesum chriſtū (meantem) id ē ambulantē (ſuper aſtra) id eſt orbes ⁊ loca aſtroꝝ. hoc eſt laudant chriſtum qui iā aſcendit ad celos. et hoc dico (legibꝫ) id eſt iuribꝫ (inferni oppreſſis) id eſt ꝯculcatis et ſuppeditatis ⁊c. ☞ Tunc ibi. Qui crucifixus (ecce deus) et homo. ſ. chriſtus (qui erat crucifixus) id eſt cruci affixus ꝓ nobis (regnat) .i. dominatur iā (per omnia) .i. ſuper oīa (qꝫ) pro et (cūcta creata) .i. omēs creature (dant) dicūt eidē crucifixo (creatori) ſuo (precem) laudem

Eſu ſaluator ſeculi verbū pa
tris altiſſimi: lux lucis inuiſi/
bilis. cuſtos tuorum peruigil

Tu fabricator omnium diſcretor at/
q; temporum. feſſa labore corpora no
ctis quiete recrea

Te deprecamur ſupplices vt nos ab
hoſte liberes. ne valeat ſeducere tuo
redemptos ſanguine

Ut dum graui in corpore breui ma/
nemus tempore: ſic caro noſtra dor/
miat vt mens ſoporem neſciat

Eſu ſaluator) Materia huius hymni eſt oratio ad ieſum vt corpora noſtra laboribꝫ diuturnis fatigata nocturna quiete ve/lit recreare ꝛ ab hoſte dyabolo nos defendere ꝛ liberare. ac ne ita caro dormiat q̄ mens in ſoporem ꝑniciosum incidat. Primi duo verſus legent̄ ſimul. Et ponit plura attributa ieſu laudatiua ꝛ beniuolentie captiua hoc mō. O (Jeſu) chriſte (ſaluator). i. redēptor (ſeculi). i. mūdi (verbum). i. filius (altiſſimi patris) ſcȝ dei. Et iſta generatio difficul̄t capi poteſt. q2 generationem ei⁹ quis enarrabit dicit Iſaias. Itē (lux inuiſibilis lucis) ſcȝ productiua hoc eſt claritatis glorie celeſtis. que videri non poteſt carnalibꝫ oculis. ſed diuinis tm̄ ꝛ glorificatis. Uel (lux). i. filius (inuiſibilis lucis) ſcȝ dei patris qui ſimiliter videri nō p̄t ab oculis carnalibꝫ. Juxta illud. Nō videbit me hō ꝛ viuet. Itē (peruigil cuſtos). i. dili/gens obſeruator ꝛ tutor (tuoꝝ) ſcȝ fidelium ☞ Tunc ibi. Tu fabricator (tu fabricator) id ē creator (omniū) ſcȝ rerum (atq; diſcretor). i. diſtinctor ꝛ diſpoſitor (tem/porū) ꝑ motuȝ celi quē tu ſolus gubernas. tu (recrea). i. refoue ꝛ refocilla (corpora). ſ. noſtra (feſſa). i. fatigata (labore) ſcȝ diurno (quiete noctis) id eſt per dormitōem nocturnā. vt ſcȝ ſpūs depreſſi in nobis vigilanti/bus ꝑ labores reparent̄ ꝛ reſtaurent̄ per ſomnū ☞ Tunc ibi (Te deprecamur) Iſta eſt principalis depcatio in hoc hymno. nos ſupplices) deuoti tui (deprecamur) id eſt rogamus te. Et ſic illa prepoſitio de auget aliqñ ꝛ qñq; diminuit. vt apud Ouidiū. Sepe precor mortē mor/tē quoq; deprecor idem. id ē minime precor. imo vt mors nō veniat precor (vt liberes nos ab hoſte). i. dyabolo (ne). i. vt non ipſe (valeat). i. poſſit aut ſufficiat (ſeducere). i. defraudare ꝛ illaqueare (redēptos). ſ. nos (tuo ſanguine) effuſo pro nobis tempore paſſionis tue. Etiā in finē q̄ ſequitur ordinatur dicta deprecatio ☞ Tūc ibi. Ut dum (vt dum id eſt q̄ȝdiu donec (manemus) ſumus ꝛ perſeueramus (breui tēꝑe) quo hic viuimus (Tempus em̄ vite noſtre breue dicitur ꝯparatiue ad vitā celeſtem. quia mille anni non ſunt momentū reſpectu vite celeſtis. vt dicit pſalmiſta. Quoniā mille anni ante oculos tuos tanq̄ȝ dies heſterna que periit. ꝛ vix poteſt homo hodie centum attingere. quia in potentatu

tibus.id eſt in bene cõplexionatis octoginta anni ſunt.et amplius eorũ vita eſt labor ⁊ dolor(in graui corpore)quod mole carnis ſubiectũ multis paſſionib⁹ ⁊ miſerijs grauatũ redditur et impotens ad reſiſtendum hoſti dyabolo et torpidũ ad ſeruiendum deo. Et hoc tangit phs ꝑmo metaphiſice dicens ꝙ humana natura multipliciter eſt ancilla. vel(corpore graui)grauato mole criminum. Et ergo ne ſuccũbamus qualitercũ ꝗ vel ĩ miſerijs vel in criminib⁹(caro noſtra)ſenſualitas(dormiat)id eſt quieſcat viuat ⁊ gerat ſe (ſic vt) ꝙ (mens).i. rõ noſtra ſiue ſpirius (neſciat ſoporez).i.pigriciã inordinatam ſomni.ex q̃ redditur ipſa imbecillis

Verbum patris principium.proles beata:celitus (narrare quem nemo valet) dimiſſus terris apparet Homo videris deitas manẽs quod apud patrem eras.omnipotẽs inſpiceris.et cerneris hic mortalis

ad operandũ bona ⁊ leuandum ſe a ſordibus peccatoꝝ .quinymo peruigil cuſtos ieſus chriſtus ſic carnem noſtram dormire permittat. vt anima nihilomin⁹ agilis ⁊ vigilans permaneat ad ſibi ſeruienduz. ⁊ hoſti maligno fortiter per fugam peccatorum reſiſtendum.

Verbũ patris)Hymnus iſte in natiuitate dñi certis in locis canitur ad laudes. Cui⁹ materia eſt. ꝙ deus fili⁹ a celo dimiſſus mõ in terris apparuit hõ factus ⁊ mortalis.manens nihilominus deus ſicut erat apud patrẽ ꝑus ꝗ̃ ab illo in terris mitteretᷣ. Dicit ergo ſic(ꝟbũ patris).i.fili⁹ dei(principiũ)vt in euãgelio dr. Principiũ q̇ ⁊ loquor vobis.⁊(beata proles)ſcʒ marie ꝟginis. Et ſic tãgitᷣ hic duplex generatio.ſcʒ diuina.qꝛ filius dei patris.⁊ humana.qꝛ proles beate marie(quẽ)sᶜ chriſtũ dei filiũ.⁊ ſic eſt relatio ad rem(nemo valet narrare).i.plene exprimere.ↄprehendere vel ſatis laudare(dimiſſus celitus) id eſt emiſſus de celo a deo patre(apparet)id eſt nat⁹ eſt in(terris)de q̃ gaudium venit vniuerſo mundo ☞ Tunc ibi(Homo videris) Apoſtrophat autor ad deum filium dicens. O (deitas).i.deus fili.ponẽdo abſtractũ pro ↄcreto(tu videris)id ẽ es factus(hõ)ſcʒ ꝓpter nos hoĩes ⁊ noſtrã ſalutẽ. Iſta dictio videris hic veritatẽ dicit ⁊ nõ apparentiã(manẽs)tñ id(qđ eras apud patrẽ).i. manens deus ſicut fuiſti ab eterno apud patrẽ anteꝗ̃ deſcenderes noſtri cã in hunc mundũ.⁊ tu(inſpiceris)a beatis lumine glorie(oĩnipotens).i.oĩa potens. qui ſcʒ in celis tui vultus viſione fruũtur. Vel tu (inſpiceris)a fidelib⁹ tuis lumĩe fidei(oĩpotens)rõne deitatis.que ad extra nõ apparuit (⁊ cerneris).i. videris lumĩe oculoꝝ carnaliũ(hic).i.in terris(mortalis)id eſt potens mori rõe humanitatis aſſumpte.in qua tu corporaliter viſus es cũ hominibus ↄuerſari ⁊ vna cum eis miſerias dolores penas ⁊ labores huius mundi ſuſtineres pati.vt fragilitatem humanã agnoſcens et expertus facilior eſſes ⁊ benignior ad miſerendũ hominũ imbecillitati atꝗ; ad eorum crimina miſericorditer indulgendum

☞ Tūc ibi (In mariam vite viam) Iſte hymnus eſt de viſitatōe beate marie virginis. et eſt materia ſumpta de euangelio illo. Exurgēs autem maria. Luce primo. cum extenſione aliqua iuxta merita ⁊ qualitates beate marie viſitantis ⁊ elyſabeth viſitate. ꝓut patebit ꝑ ſingulos verſus. et in vltimo verſu fit oratio ad mariam viſitantez. Pro introductiōe ſciendum eſt ꝙ angelus gabriel in annūciatione ad beatam mariā virginem ſignificauit eidem elyſabeth cognatā ſuam ſterilem impregnatam eſſe in ſexto menſe ⁊ ex illo mota ſtatim poſtq̄ꝫ maria ꝯſenſum dedit ꝯcepit abijt ad viſitandum elyſabeth p̄dictam vt habetur Luce primo Unde viſitatio iſta ſtatim ſecuta eſt annūciationem. quare ab annunciatione repetenda principium facit autor in hoc hymno dicens.

In mariam vite viam matrē veram viuentium. pie venit qui redemit peccata delinquentium
Greſſum cepit dum concepit maria multum properans. viſitauit confortauit elyſabeth compatiens
Salutatur inflammatur elyſabeth ⁊ filius. inaudita fiunt ita de dono ſancti ſpiritus

Ille (qui redemit) id eſt deleuit (peccata delinquentiū) id eſt peccantium hominū ſua morte n ligno crucis (venit) id eſt intrauit ſcꝫ cooperatiōe ſpiritusſancti (pie) id eſt de ſua pietate ⁊ gratuita ac voluntaria bonitate (in mariam) ſcꝫ virginem (viā vite) que ſcꝫ maria eſt via vite. quia mors intrauit in hunc mundū per euam. ⁊ vita ſcꝫ iheſus chriſtus intrauit mūdum per mariam (veram matrem viuentiuꝫ) ſcꝫ hominū. quibus ad ſe ꝯfugientibus pia mater. alitrix. adiutrix. ⁊ protectrix eſt. Poſt autem iſtum aduentum filij dei in beatam mariā factuꝫ eſt vt ſequitur ☞ Tunc ibi. Greſſum cepit (maria dum) id eſt poſtq̄ꝫ (concepit) id eſt in vtero recepit filium dei. ex tunc (cepit greſſum) id eſt incepit iter. Et ſic cepit venit a cepi verbo defectiuo. vel (cepit) id ē arripuit. ⁊ ſic venit ab hoc verbo capio. Cepi defectiuū cū oe dyptho͞go ſcribitur. cepi aūt a capio non. ſed ſm̄ aliquos per ae (properās multum) id eſt valde feſtinans. quia cum feſtinatione vt dicit euāgeliū Luce primo (viſitauit) et (confortauit elyſabeth) ſcꝫ cognatam ſuam (compatiens) id eſt compatientiam habens ſcꝫ ſuꝑ laboribꝫ impregnatōnis

☞ Tunc ibi (Salutatur inflammatur (Elyſabeth ſalutatur) ſcꝫ a beata maria (et filiꝰ). ſ. iohannes clauſus in vtero elyſabeth (inflāmatur) quia exultauit infans ⁊c̄. vel etiam (inflammatur) quia per preſentiam domini in vtero beate marie ſanctificatur. et ſic (inaudita) id eſt ea que prius non ſunt audita (fiunt ita). i. taliter (de dono). i. gratia (ſancti ſpūs) videlicet ꝙ beata virgo maria ꝯceperit. ⁊ etiā ꝙ elyſabeth ſterilis ꝯceperit atq̄ꝫ impregnata fuerit. et ꝙ infans ſic exultauerit ad p̄ſentiam domini ſui. Iſta inaudita proſequitur verſus ſequens

☞ Tunc ibi. Impregnata Elyſabeth (ſterilis olim) .i. pus non fru/ ctifera ꝓpter nimiam ſenectutē Olim tempus preteritū dicit. inuenitur tñ ꝓ futuro Uirgiliꝰ Forſan ⁊ hec olim meminiſſe iuuabit Et pro pñti Uirgilius At iam olim ſectas poſuit cū vinea frondes (impregnata) .i. feta ⁊ in vtero hñs effecta. ⁊ (grauidata) .i. grauida facta (fit mater) ſcꝫ

Impregnata grauidata fit mater
olim ſterilis. infans datus nonduꝫ na
tus exultat criſto iubilans.
Seruit maior. gaudet minor. maria
fert ſolatium viſitatis preparatis ad
ſpiritum propheticum.
Precurſorem ⁊ doctorem maria ma/
nu indicat. qui rectorem purgatorem
digito mundi nunciat
Leua gregem. duc ad regem. maria
cunctos viſitans. vt ſaluetur ⁊ letetur
cum tu ſis mater medians

Iohānis baptiſte. ⁊ hoc eſt vnum inauditū (In/ fans datus) a deo cōtra naturalē ꝯditionē tpis quia in ſenectute (natus nondū) .i. adhuc non (ex ultat) geſtu ⁊ motu ſuo quē facit pñte dño (iubi lat xpo) filio dei ſilr exñti in vtero ac nondū nato. ⁊ hoc eſt aliud inauditū de quo meminit verſus precedens Tunc ibi Seruit maior Iſte ver ſus tangit quomodo ſe habuerit beata ꝟgo tpe medio quo fuit cum eli/ zabeth. ⁊ dr ſic (maior) ſcꝫ maria mater dñi (ſer uit) elizabeth ⁊ zacharie iam grandeuis (minor) ſcꝫ elyzabeth (gaudet) de aduentu domine ſue. ⁊ ſic (maria fert ſolatiū) .i. dat ꝯſolationē (viſitatis) ſcꝫ elyzabeth ⁊ zacharie. ⁊ (prepatis) .i. diſpoſitis (ad ſpiritū ꝓpheticū) quia elyzabeth repleta ſpiritu ſancto ꝓphetauit dicens Benedicta tu inter mulieres ⁊c. Et za/ charias depoſt nato filio iohāne ſilr repletus ſpiritu ſancto ꝓphetauit dicens. Benedictus dominus deus iſrahel ⁊c. Tunc ibi Precurſorem (Maria indicat) .i. monſtrat (manu) ſua (precurſorem ⁊ doctorē) ſcꝫ io/ hannem adhuc in vtero manentē. qui fuit precurſor dñi qꝛ fuit vox clamātis in deſerto ⁊c. ⁊ docebat baptiſmū penitentie. Qꝫ aūt maria ſic pueruꝫ manu ſua monſtrauerat euāgeliſta non dicit. ſed pie credi ⁊ elici poteſt ex circūſtantiis (qui) precurſor ⁊ doctor iohānes baptiſta (nunciat) oſtēdit ⁊ monſtrat (digito) ſuo (rectorem ⁊ purgatorē mundi. ſcꝫ dñm ihm xpm dicens Ecce agnus dei ⁊c. vt habetur Iohānis pmo Tūc ibi Leua gregem ⁊c. Aliqui libri hñt mina gregem .i. age Differunt minare ⁊ mi/ nari. qꝛ minare eſt agere gregem. ſed minari eſt minas inferre. hoc dtm regit. illud vero accīn. In hoc ꝟſu fit orō hoc modo O maria viſitans cun/ ctos. hoies in ſuis tribulationibus ⁊ anguſtiis (leua) .i. erige recrea excita vel iuua (gregem) .i. populū tuum Grex ꝓprie eſt multitudo puorum animalium videlicet ouiū ⁊ capraꝝ Armentū ꝓprie eſt maioꝝ aīmaliū puta

boū ꝛ ſimiliū. hic gregem tranſſumptiue ſumitur (duc ad regez) ihesum xp̄m filium tuum (vt ſaluetur ꝛ letetur) grex tuus vel deuoti famuli tui. Rōnem ſubdit (cum). i. quia (tu ſis mater medians). i. mediatrix inter deum ꝛ hoīem. quare merito id facies ex officio ſuo

En gratulemur. Ad honorē ſancti martini epi dicitur hic hymnus In q̄ autor hortaṫ nos ad congaudendū de feſtiuitate diei p̄ntis implorans auxiliū diuinū ꝛ petens ab illo quietez tempoꝝ. que vtriqꝫ req̄rit ad leticiā. vn̄ anim⁹ gaudens etatē facit floridam. ꝛ ſp̄us triſtis exſiccat oſſa. Et debem⁹ ac ſolemus nos ꝯformare tēpori. Tpe em̄ triſti ꝛ inquieto difficile eſt cuiq̄ gaudere. q̄ ꝛc̄. Dein̄ ibi. Martinus aūt vſqꝫ in finē orat autor ad dominū. vt beatus martinus poſſit nobis eſſe preſidio in diuerſis ꝑiculis. que per ſingulos verſus noīantur. Dicit primo ſic (En). i. ecce nos (gratulemur). i. letemur (ſpiritu) in animo ꝛ ſpiritualiter (colentes). i. agentes (debita voti). i. deſiderij noſtri. videlicet (hec feſta) que deſideramus feſtiue ꝑagere (que) feſta (martinus) ep̄s (ornat ſolemnib⁹ gaudijs). i. annuis ꝛ celebrib⁹ leticijs Et vt hoc votum ꝛ deſideriū noſtrū debite ꝯpleatur Tunc ibi Tu ſupple xp̄e O (chriſte tu ſupple) id (quod noſtra vis languens). i. infirma ꝛ debilis (minus efficit). i. efficere nō valet. Hoc eſt tu xp̄e ſuppleas noſtrū impfectū. vt eo potentius poſſimus hodie letari ꝛ gaudere Effi‐cere. i. ad finem vſqꝫ facere. ſiue ꝑficere Et (tu da nobis quietos dies). i. tranquillos ꝛ pacificos (preſentiū tempoꝝ) vt eo inclinatiores ſimus ex tpe ad gaudendū in hoc feſto. q2 tp̄s preſtat altera ꝛ altera ſapere. ꝛ tp̄s facit hoīem aliter ꝛ aliter ſe habere Tunc ibi Martinus aūt. Hic incipit autor orare dn̄m. vt btūs martinus nobis ſit auxilio Et primo ꝯtra demones. dicens (Autē), ꝓ ſed. o xp̄e (fac vt martinus ſit preuius). i. preceſſor noſter in (omnib⁹ horis) ſemꝑ (ne) pro nō (vt pes noſter impact⁹) . i. nō bene ꝯpoſitus vel nō firmiter ſtans (nō ruat). i. non cadat (fallacia) . i. per fallaciā (demonū) Hic eſt ſynodoche. q2 pars ſcꝫ pes poniṫ pro toto homine. ꝛ alio noīe vocaṫ intellectio Hoc eſt. ne nos decipiamur fallacia demonum Impactus. i. non pactus nomen fit ratione compoſitionis

En gratulemur ſpiritu voti colentes debita hec feſta. que ſolemnibus martinus ornat gaudijs
Tu ſupple chriſte quod min⁹ vis noſtra languens efficit. tu da quietos tēporum nobis dies preſentium
Martinus autē preuius fac vt ſit horis omnibus. ne demonum fallacia pes noſter im pactus ruat
Hic arma nobis celica inſtante pugnat conferat. hoc preliante cominus hoſtis fugetur noxius

Jmpingo em̃ in ea ſignificatõe non dꝛ Tunc ibi Hic arma nobis Ex alia metaphora ad idem tendit iſte ꝟſus ſic ꝑcedens. vñ (Hic) martinus (ↄferat nobis celica arma) ſcꝫ bona opa (pugna) noſtra (inſtãte).i. immi-nente (noxius hoſtis).i. dyabolus hoſtis noſter antiquus (fugetur).i. ex-pellatur (hoc) martino (preliante).i. pugnãte (cominus).i. ꝓpe nos ⁊ no-

Hic nos per vndas ſeculi claua gu-bernet proſpera. ne forte noſtrã ſpu-mea puppim caribdis ſorbeat Hic nos triũpho nobiles ⁊ laureatos mi-ſtice aptet tuis conſpectibus iunctos ſupernis ciuibus. Amen

Otiua cũctis orbita lucis tri-umphans gratia. qua ſcandit aſtra vernula maria xp̃i fulgida

biſcũ Vel pt poni comi-nus pro eminus.i. ꝓcul. ⁊ tũc determinabit hoc ꝟbum fugetur. Tũc ibi. Hic nos Hic petit autor auxiliũ beati mar-tini ↄtra mundũ ex me-taphora nauigationis h̃ modo. ſcꝫ (Hic) mar-tinus (gubernet nos ꝑ vndas).i. ꝑ aquas. hoc eſt ꝑ oblectationes qui-bus mergimur (ſeculi).i. mũdi (proſpera claua) Claua eſt ꝓprie inſtru-mentum in fine plumba-tum. quo feritur pila. hic aũt ponit̃ pro fuſte quo dirigitur gubernaculum nauis. qđ potius ꝑ clauum ſignificat̃. vñ Virgi-lius Clauũqꝫ ad littora torquent Et ita (claua ꝓſpera).i. proſpere diri-gente in portũ (ne forte ſpumea caribdis).i. ſpumã multã in mari gene-rans (ſorbeat).i. ↄſumat vel demergat (noſtrã puppim).i. nauim Carib dis eſt periculũ maris. qđ fit ex fluctuũ ↄcurſu. vñ colliduntᷓ ⁊ abſorbẽtur queqꝫ intercepta. vñ Ouidius Et vomit epotas dira caribdis aquas. ⁊ ſcribitur ſcḋm aliquos ꝑ ch. ⁊ ꝑ y grecũ in penultima Tũc ibi Hic nos (hic) martinus (aptet).i. aptos ⁊ dignos faciat (tuis ↄſpectibꝫ).i. aſpecti-bus (nos) hoĩes (nobiles).i. claros (triũpho).i. victoria aduerſariorum nr̃oꝝ.ſ. carnis mđi ⁊ demonis (⁊ laureatos).i. laurea ornatos (miſtice).ſ. ex bonis opibꝫ noſtrꝭ (iunctos ſupnis ciuibꝫ).i. celeſtibꝫ. qđ eſt vltima nr̃a felicitas. Jtem triumphus eſt honor maximus. qui dari ſolet ducibꝫ ro-manis cũ victoria redeũtibꝫ. ſed hic ꝓ ipſa victoria ponit̃ Laurea dꝛ coro-na qua poete coronabant̃ apollini ſacrata. hic ꝑo pro quacũqꝫ corona ſiue premio ꝟtutis ponitur. Nobilis dꝛ clarus quaſi notus fulgore q̃dam vir-tutum. vñꝰ Nobilis eſt ille quẽ nobilitat ſua ꝟtus Et ad dignitatẽ ge-neris infđũ refert̃. vñ Saluſtiꝰ in Catilinario Nobili genere natꝰ fuit.

Otiua cũctis. Hymnus iſte de btã maria magdalena canit̃ Ma-teria eſt oſtendere ſanctitatẽ qua maria magdalena triũphauit de h̃ mũdo ⁊ celũ poſſidet. cũ orõne ad eandem. ibi Te queſumus ⁊ glorifica-tione ſcẽ trinitatis. ibi Regi celoꝝ. Jncipit autor a die tranſitꝰ marie ex hoc mundo in celũ. illam laudare hoc mõ (Orbita).i. reuolutio (lucis).i. diei eſt (votiua).i. deſiderabilis (cunctis) hominibꝫ. in (qua) ſpᵉ die

(maria) magdalena (fulgida ꝓnula xp̄i).i.famula fidelis ⁊ dilecta (ſcan dit aſtra).i.celos (triumphans).i.triũphum hñs ex (gratia).i.ex ſpeciali dono ſanctitatis ſue a dño ſibi ꝯceſſe.qre meruit in celis coronari ⁊ cũ triumpho recipi Item orbita ſignificat rotam vel viam rote. Inde exorbitare.i.a via recedere ⁊ errare.hic aũt pro reuolutiõe ponit̃ De triumpho patet in hymno precedenti

Calcans beata luridam ſeculi ruentis machinam.ardore ſancti ſpiritus ignes ſubegit lubricos.

Hec ſacras iheſu lachrymis plantas rigauit ĩtimis.terſit capillis oſculãs vite tenebras expians

Te queſumus gratiſſimam nobis de paſce veniã. celeſtꝭ aule tinnulis quo perfruamur organis

Verna.i.famul⁹ vel famula. Inde vernaculus Vernacula verba dicũtur que nõ ſunt greca.ſꝫ nobis ex latino familiaria Tũc ibi Calcans beata. Narrat ſanctitatem marie magdalene.⁊ in qua illa ſteterit. vñ (beata) maria (calcãs) ſub pedibꝫ terens (luridam machinã).i.fetidã ⁊ immundã vel ſqualidã fabricam.diſpõnem vel at tractionẽ.vel melius periculoſam ꝯuerſationeꝫ (ſeculi ruentis).i.mũdi trãſeuntis ⁊ ꝑeuntis.qui nos ſuis oblectamẽtis allicit.⁊ vna cũ ipſo in interitũ vadit (ſubegit).i.ſubiugauit.ſuppreſſit.⁊ extinxit (lubricos ignes).i.malas ꝯcupiſcentias (ardore).i.igne gratie (ſancti ſpũs) quo erat repleta ⁊ ꝯfortata ad reſiſtendũ carnis ꝯcupiſcentijs ⁊ mundi delectationibus illicitis Luridus.i.ſqualidus ſiue marcidus ⁊ tabidus Differũt labilis ⁊ lubricus.vñ⁹ Labilis eſt fluuius dicatur lubricus anguis. qꝛ cadit dũ tenetur Tunc ibi. Hec ſacras Hic ponit autor obſequiũ illud qđ fecit maria dño iheſu.vnde obtinuit ſuoꝝ pctõꝝ indulgentiã (Hec) maria (rigauit).i.humectauit vel lauit (ſacras plantas).i.ſanctos pedes (iheſu.intimis lachrymis).i.ex intimis precordijs venientibꝫ ⁊ effuſis.et (terſit).i.exſiccauit (capillis) capitis ſui (oſculans) eaſdem plantas ⁊ per hoc (expians).i.expurgans in ſeipſa (tenebras vite).i.peccata.quibꝫ multipl'r erat grauata Hyſtoria habetur in euangelio Rogabat ihm.⁊c̃. Luce.vij. Plante dicunt̃ arbores ſeminate ſiue primũ ſate vel noue herbe ad transferendũ apte.hic aũt pro pedibꝫ ponũtur Tũc ibi. Te q̃ſumus Hic facit autor orõnem ad mariam magdalenã dicens Nos (que ſumus).i.rogamus (te gratiſſimã).i.acceptiſſimã nobis (depoſce).i.vt depoſcas (nobis veniã).i.amicitiã dei ac gratiam.vel veniã.i.remiſſionẽ peccatorum noſtrorũ (quo).i.vt (ꝑfruamur tinnulis organis).i.ſonoris inſtrumentis muſicis (celeſtis aule).i.regni celoꝝ. Item tinnio is ere ẽ verbum fictum a ſono.vt es aut cymbalũ tinniens dicitur. Inde tinnulus a um adiectiuum.i.tali modo ſonum faciens Et tintinnabulum.i.parua nola vel campanula tinniens de ere vel ſtanno facta

Regi celorum gloria eiuſqȝ ſoli filio. cum ſpiritu paraclito in ſempiterna ſecula Amen

A martyris laurētij armata pugnauit fides. nā morte mortem diruit. ac ſemet impendit ſibi

Fore hoc ſacerdos dixerat iam ſixt⁹ affixus cruci. laurentium flentem videns crucis ſub ipſo ſtipite

Deſiſte deceſſu meo fletum dolenter fundere. precedo frater tu quoqȝ poſt hoc ſequeris triduum

☞ Tunc ibi (Regi celoꝝ) Hic glorificaꝛ beata trinitas (gloria) id ē honor ſit (regi celoruꝫ) ſcȝ deo patri (eiuſqȝ ſoli filio). i. vnico ieſu chriſto (cū ſpū paraclito in ſempiterna ſecula) id eſt ſemper Amen.

A martyris) Ad diem ſancti Laurentij ſpectat ille hymnus cui⁹ materia ē ꝙ beatus laurencius fide armatus mortē eternā morte ſua tꝑali ſuperauit cui voluntarie ſeſe impendit. Quā etiā mortē futurā eidem ſixtus papa cruci affixus predixit ſub forma verboruꝫ que hic poniꝛ. ibi (Deſiſte) et ita vt predixerat ſixt⁹ euenit beato laurētio vt ſequiꝛ in littera. Finaliꝛ addi ſolet verſus cōis de glorificatōe ſancte trinitatis. Primus verſus ſic cōſtruiꝛ (En). i. ecce (fides armata). i. bene radicata ꝛ ꝯfirmata ꝑ gratiam dei (laurentij martyris). i. teſtis xp̄i ꝑ paſſionē ſuā (pugnauit) ſcȝ ꝯtra hereticā prauitatē et per talem pugnam fecit qđ ſequiꝛ (nā) ꝓ quia (diruit). i. deſtruxit ꝛ ſuꝑauit (mortē) eternā (morte) ſua tꝑali (ac impēdit). i. volūtarie dedit (ſibi) ſcȝ morti tꝑali (ſemet). i. ſemetipm̄. Impendere tercie ꝯiugatōis. ē dare. offerre. vel ad expenſas agendas imponere. Inde impenſa. i. talis ꝯtributio. Sȝ impendere ſcđe ꝯiugatōnis eſt imminere ꝛ ꝓpe pendere quaſi ſtatim caſurū. ita gladius impendet capiti. ita īpendēt pericula. i. iminēt ☞ Tūc ibi (Fore hoc (Sixtus ſacerdos) papa q̄ laurentiū ſibi in miniſtrū ꝛ leuitā aſſociauit (affixus iam cruci. dixerat hoc fore). i. futurū eſſe. vt ſcȝ etiam pateretꝛ mortē (vidēs laurentiū flentem ſub ip̄o ſtipite crucis) qđ erat ſignū excellentis inter ſe mutui amoris. Unde cū beatus ſixtus duceretꝛ ad crucē beat⁹ laurēti⁹ dixit. Quo ꝓgrederis ſine filio pater. q̊ ſacerdos ſancte ſine miniſtro ꝛc̄ Tunc reſpondit beatus ſixtus. Non ego te deſero fili ſed maiora tibi debenꝛ ꝓ fide chriſti certamina ꝛc̄. poſt triduū me ſeq̄ris ſacerdotē leuita

☞ Tūc ibi (Deſiſte) Verba ſixti ſunt. O (frater) laurenti. Fratres dicunꝛ qui de vno collegio ſunt. ita laurentius frater ſixti fuit. qꝛ eidem aſſociatus fuit ad curā dn̄ici gregis (deſiſte). i. ceſſa (fundere fletū) lachrymas (dolēter) cū triſticia. ſuꝑ vel de (meo deceſſu). i. morte ſeu migratōne ab hac luce. Itē differūt diſcedere ꝛ decedere. Nā diſcedere eſt a loco recedere. ſed decedere. i. mori. licet etiā diſcedere inueniaꝛ ꝓ mori.

et hoc impꝛopꝛie. ego (pꝛecedo) id eſt pꝛius patioꝛ moꝛtem (tu quoqꝫ ſequeris) ſcꝫ in futuro (poſt hoc triduũ) id eſt poſt hos tres dies. Interim beatus laurentius diſpenſauit de theſauris eccleſie quos ſixtus eidem cõmiſerat diſpenſandos. Triduum biduum quadriduum decendiũ ⁊c̃ cum numero dies dicũt

Extrema vox epiſcopi pꝛenunciatrix gloꝛie. nihil fefellit. nam dies pꝛedicta palmam pꝛeſtitit

Aſcendat vſqꝫ ſidera celiqꝫ pulſet intima vox. atqꝫ cantꝰ omnium te deum collaudantium

Adeſt nanqꝫ feſtiuitas et dies venerabilis. in qua celum pꝛo meritis laurentius ingreſſus eſt

☞ Tunc ibi (Extrema vox) Et pꝛedicta (extrema vox) id eſt vltimum verbum (epiſcopi ſcꝫ ſixti pape. ſupple deſiſte ⁊c̃ (pꝛenunciatrix) id eſt pꝛedictrix (glorie) id eſt pꝛemij celeſtis (nihil fefellit) id eſt mentita eſt (nam pro quia (pꝛedicta dies) ſcꝫ que erat poſt triduum (pꝛeſtitit palmam) id eſt dedit victoriam. Tunc etiã laurentius ↄpꝛehendebatur ⁊ agebatur cuꝫ eo vt in hiſtoꝛia clarius habetur. Palma ſepe ponitur ꝓ manu. Inde palmula. id eſt extrema pars remi. quia ad modum palme ſine manus humane foꝛmata eſt. ⁊ ꝓ ipſo remo ponitur. Palma etiam dicitur ramus ſiue arboꝛ quedã. qua victoꝛes ſolent honoꝛari. et inde eſt ꝙ pro victoꝛia ponitur. Ille verſus aũt Deo patri ⁊c̃ ↄmunis eſt. ⁊ ergo nõ ponitur hic.

Aſcendat (Hymnus alius de ſancto Laurẽtio in quo pͥmo petit autoꝛ vt vox ⁊ cantus laudantiũ deũ in hac die beati laurentij penetret celos. ita vt audiatur pariter ⁊ exaudiatur. Secũdo petit vt ipſe beatus laurentius pro nobis rogare velit dñm ⁊c̃. ibi (Ipſe dignetur) Dicit ergo ſic (vox). i. oꝛatio (atqꝫ cantus omniũ). ſ. deuotoꝝ hominũ (collaudantiũ) id eſt ſimul laudantiũ (te deum ↄſcendat). i. aſcendat (vſqꝫ ſydera). i. aſtra (qꝫ) pro et (pulſet intima). i. interioꝛa ⁊ ſecretiſſima (celi) vbi ſcꝫ eſt deus cum ſanctis ſuis. ſic vt vox noſtra audiatur ⁊ exaudiatur. eo modo ſicut in veteri teſtamento. quando fumꝰ ſacrificij oblati aſcendit in celum. quia hoc erat ſignũ ꝙ acceptum eſſet apud deum. Simile eſt apud pſalmiſtã. Dirigatur domine oꝛatiõ mea ſicut incenſum in conſpectu tuo ⁊c̃. Sidus et ſtella differunt. quia ſidus ꝓpꝛie coactio ſtellarum eſt. vt thaurus aries. Stella vero vnica ẽ et ſola ☞ Tunc ibi (Adeſt nãqꝫ (Nanqꝫ) pro quia (feſtiuitas) id ẽ ſolennitas (adeſt) pꝛeſens eſt (et venerabilis dies). i. celebꝛis ⁊ honoꝛabilis (in qua) ſcꝫ die beatus laurentius ingreſſus eſt celum pꝛo meritis) id eſt pꝛopter merita ſua. bona opera ⁊ virtutes in retributiõem pꝛemij pꝛout clarius ſpecificatur in verſu ſequenti. Martyrium autem qđ hodie colitur beati laurentij et eius virtutes hanc diem venerabilem ⁊ feſtiuam reddunt. quemadmodũ hic dicit littera

☞ Tūc ibi (Qui ſuperatis (Qui) ſcilicet laurentius (ignibꝰ) carbonū (ſuperatis ⁊ impijs tortoribꝰ). i. crudelibꝰ punitoribꝰ. qꝛ miniſtrātibꝰ prunas inſultabat leuita xp̄i eos deridendo ⁊ prunas ip̄as ꝑ nihilo reputando. vñ dixit valeriano. Carbones tui mihi ſunt refrigeriū. tibi aūt ſupplicium eternū. Et ad Deciū dixit. Aſſatus ſum. iam verſa ⁊ māduca Et ſic (gaudet nūc in celeſtibꝰ) ⁊ hoc dico ſeuis hoſtibꝰ deuictis). i. diabolis ſuperatis. Seuus a um. i. crudelis. ſeuerus. i. magnꝰ ⁊ fortis.

Qui ſuperatis ignibus ⁊ impijs tor/toribus. ſeuis deuictis hoſtibus nūc gaudet in celeſtibus

Ipſe dignetur dominum rogare cle/mentiſſimum. vt ab eternis ignibus nos ſoluat et demonibus

Aria mater domini eterni pa/tris filij. fer opem nobis omni/bus ad te confugientibus

Deum de deo genitum. tu genuiſti fi/lium. qui non habet initiū in te ſum/pſit exordium

☞ Tūc ibi (Ipſe dignetur) Subiūgit petitō que elicit ex verſu p̄cedēti hoc mō. Quia beatus laurentius ignem carbonum ſuperauit ⁊ hoſtes diabolos ꝯuicit. ergo a ſili (Ipſe) ſcꝫ laurentius (dignet rogare). i. velit orare (clementiſſimū dominū) noſtrū ieſum xp̄m (vt) idem dñs (ſoluat) id ē liberet (nos ab eternis ignibꝰ) inferni (⁊ demonibꝰ) id eſt dyabolis Clemens dr̄ qui de iuſto multū remittit ⁊ qui non eſt multum iraſcibilis Deo patri ⁊c. patet ſatis per ſe

Aria) Iſte hymnus dirigit ad dñam noſtrā qui cantat in natiuitate ſua. Et diuidit. qꝛ p̄mo autor petit opem fieri ab ea om̄ibus ad eā ꝯfugientibꝰ. Scd̄o ad recōmendatōem marie virginis dr̄ quō deus ex ea incarnatus eſt. ibi (Deū de deo) ſubiūgens illiꝰ rei vtilitatē ibi (Hunc naſci) Dicit ergo primo. O (maria mater dñi) xp̄i ieſu ſm hūanitatē (filij eterni patris ſm diuinitatē (fer). i. da (nobis om̄ibꝰ ꝯfugientibꝰ ad te). i. acceſſum habentibꝰ (opem). i. auxiliū. ⁊ bene potes. qꝛ filius tuus te nihil negans honorat ☞ Tūc ibi (Deum) Hic ponit modū incarnatōis verbi dei ex maria. ac per id obſecratio noſtra de ope ferēda ꝯfirmat. quaſi diceret fer opem. ⁊ merito. qꝛ (tu genuiſti) dñm a quo om̄e bonū ⁊ om̄e auxiliū pendet (filiū) ieſum xp̄m exiſtentem (deū) filiū (genitū de deo) patre. hoc eſt dei patris deū filiū. et (q̇ nō hꝫ initiū) diuinitatis. qꝛ eternus (ſumpſit) accepit (exordiū) humanitatis ſue p̄ncipiū (in te) ſcꝫ maria. De deo. i. a deo. ⁊ ſic de ponit improprie et nō prout dicit circūſtantiā cauſe materialis Exordiū ꝓprie initiuꝫ loquēdi dicit apud oratores a quo incipiūt beniuolentiam auditoꝝ captantes. hic vero ponitur pro principio incarnatōnis

Tūc ibi(Celum terramqꝫ) Plura dicit hic ad recōmendatōem matris marie(Qui regit celum terramqꝫ)ſcʒ deus domin⁹ omnium. cui obediunt celeſtia ⁊ terreſtria(extitit)id eſt. fuit(formatus).i.factus de ſpiritu ſancto(in te ſcʒ maria.et ille(quem totus mundus non capit).i. non ſufficit plenarie capere cōprehendere ſeu intelligere.quia incōprehēſibilis.immenſus. et infinite ꝟtutis eſt.⁊ ſic a virtute finita capi ⁊ intelligi nō poteſt(iacuit)id ē quieuit(in tuo ventre) id ē in tuo vtero ſcʒ carnaliter. Et in iſto elucet ſpecialis dignitas ⁊ ſingularis gratia virginis marie quātenus digna fuit dn̄m ⁊ creatorē celi et terre in vtero ſuo portare ⁊ in mūdū edere

Celum terramqꝫ qui regit in te formatus extitit. quem mundus totus non capit in tuo ventre iacuit
Deus et homo naſcitur vnus et chriſtus colitur.ieſus redemptor omniū ſaluator atqꝫ gentium
Hunc naſci nobis profuit. a morte nos eripuit.pro nobis ipſe mortuus et nos per illum viuimus

☞ Tūc ibi(Deus et homo) Clari⁹ hic deſignat fructū vētris glorioſe virginis marie. qr deus ⁊ homo fuit ⁊c. In quo etiam oſtenditur maxima beniuolētia dei ad nos homines.maxima quoqꝫ humilitas. vt de ſolio glorie ſue deſcenderet in vterum virginis marie.dolores ⁊ miſerias humane fragilitatꝭ vna nobiſcum et pro noſtra redemptione paſſurus. Dicit ergo ſic(Deus et homo naſcitur)ſcʒ ex te virgine maria. Deus em̄ fuit. ⁊ homo factus eſt.non tamen duo ſed vnus eſt chriſtus. quare ſequitur(⁊ colitur vnus chriſtus)non homo ꝑ ſe.non deus per ſe.ſed vnus chriſtus ex duabus illis naturis.qui nomiatur(ieſus redemptor)id eſt liberator(atqꝫ ſaluator omniū gentiū)id eſt hominū. Uel ſic poteſt cōſtrui(Ieſus redemptor ⁊c. naſcitur deus et homo ⁊ colitur vnus chriſtus) Ieſus interp̄tatur ſaluator. ⁊ ſic aptum nomē ē filij dei pro nobis incarnati.qđ ⁊ ab angelo impoſitum eſt ei prius qꝫ in vtero cōciperet. Luce.ij.

Tuncibi(Hunc naſci) Ponit hic vtilitatem incarnatōnis ⁊ natiuitatis dominice ex virgine maria. dicens(Hunc)ſcʒ filium dei(naſci)in hunc mundum(profuit).i.vtile fuit(nobis)ſcʒ hominibus.qr ip̄e (eripuit nos).i.liberauit(a morte)ſcʒ a ꝑpetua damnatōe .quā incurrim⁹ ex peccato primi noſtri parentis ade. vn̄ (ip̄e mortuus in patibulo crucis(pro nobis).i.ꝓpter nos ab eterna morte liberandos. Iuxta illud. O mors ero mors tua ⁊c̄(et)ſic(nos viuimus).i.vitaʒ eternam habem⁹ (per illum)ſcʒ ieſum xp̄m. Propter peccatū ade om̄es eiecti eram⁹ ⁊ excluſi a vita eterna ſiue gloria celeſti ad quā nūc pertingere poſſum⁹ ſi volumus beneficio paſſionis et mortis dominice. Uel(viuimus)tam vita inferiori qꝫ ſuperiori. qr ſemper ſtamus ſub gubernatōne chriſti. Vn̄. Siue viuimus ſiue morimur domini ſumus.

ymnum canamus In laudē beati Lamberti epiſcopi ⁊ martiris fa
ctus eſt hic hymnus In quo admonemur laudare xp̄m regē glorie
de victoria martiris lamberti que hodie colitur declaratis meritis ⁊ ꝟtu
tib; ſanctitatis ſue Et in fine ponit̃ ⁊ narrat̃ occaſio mortis ſue.ibi Crimē
pippini. Sic hortat̃ nos autor (canamus).i.cātemus vel dicamꝰ (hym

ymnum canamus gratie cri/
ſto qui rex eſt glorie. martiris
victoriam ducamus ad memoriam
Aſſunt ſacra ſolemnia. quibus docet
eccleſia. qua ſit virtute preditus lam/
bertus martir inclitus
Inuictus in certamine athleta criſti
nomine. fidem ſinceram tenuit. ⁊ cari/
tate micuit.
Crimen pippini prohibens. curam ſo
lerter adhibēs. inceſtus damnat nup
tias vere ſaluti noxias

num).i.canticū laudis
(gratie).i.ſc̄ q̄ gratia dei
nos donat. vel (gratie)
.i. gratificatōis ſiue gra
tiarꝫ actōis (xp̄o qui eſt
rex glorie) .i.celeſtis leti/
cie ⁊ beatitudinis (⁊ du
camus).i.reuocemꝰ(vi
ctoriā martirꝭ)lamberti
(ad memoriā) noſtrā.re
uoluendo ⁊ repetēdo vi
tam ⁊ innocentē mortē
iuſtiſſimi viri Tūc ibi
Aſſunt ſacra (ſacra ſolē
nia)feſta (aſſunt).i. pre
ſentia ſunt in (quib; ec/
cleſia)catholica(docet)
.i.p̄dicat (qua ꝟtute in/
clitus).i.inſignis ⁊ nota
bilis(martir lambertus
ſit preditus).i.ornatus
Item ſolēnia tm̄ eſt plr̄is
numeri. ⁊ dicuntur ſacra
que ad honorē dei ⁊ ſanctorꝫ certis tp̄ib; fiunt Inclitus in ſecūda ſyllaba
p y grecū ſcribitur .⁊ ſcat idem qđ nobilis.eximius clarus ⁊ precipuus
Tunc ibi Inuictus. Hic exprimitur ꝟtus qua preditus fuit btūs Lam
bertus in verſu precedente Quia (inuictus athleta).i.inſuperabilis pu
gil ſiue pugnator (in certamine)paſſionis ſue (noīe xp̄i) .i.ꝓpter xp̄m. ⁊
ꝓpter veritatē que xp̄s eſt.quam ipſe ꝯſtanter docuit ⁊ affirmauit.quare
interemptus fuit.ſicut dicet verſus ſequens (tenuit ſincerā fidē).i.purā
integram ⁊ impmixtam aliqua heretica prauitate (⁊ micuit) reſplenduit
vel clarus fuit (caritate).ſ.ad deū ⁊ ꝓximū Tūc ibi Crimen pippini
Hic ſingularizatur illud in qua inuictitudo ſua ⁊ alia merita beati viri p̄n
cipaliter claruerūt Et eſt occaſio interfectōis ſue. Pro cuius intellectu
ſciendū eſt ꝙ beatus lābertus increpauit pippinū regem francorꝫ de mere/
trice quadā quā tenebat Cuius rei occaſione dodo meretricis frater cō
gregato exercitu domū epiſcopi circūquaqꝫ obſedit. Beatus ꝟo lamber
tus ꝑ puerū quendā auiſatus deliberauit nō manu forti ſe defendere vel/
le.ſed potius ꝓ veritate moriendo triūphare Et ſic impij irruētes in eū
in orōne proſtratū interimerūt Hoc vult dicere ꝟſus iſte. Beatus ergo
lambertus (prohibens crimen pippini)regis francie cū meretrice(adhi/

bens curam ſolerter).i.dans operam diligenter(damnat).i.culpat ⁊ ar-
guit(nuptias inceſtus).i.adulterij.vel in alijs libris (inceſtas).i.nō rite
factas ſꝫ ꝓhibitas ⁊ (noxias).i.nociuas(ꝑe ſaluti).i.ad verā ſalutē In-
ceſtus us ꝓprie dr̄ coitus cū ꝯſanguinea vel ſancta vel ſancti moniali. ſed
hic pro adulterio ponitur Pippinus eīn vxorem legittimā habuit.⁊ ſup
hoc cū meretrice ſe ꝯmiſ-
cuit. Iñ inceſtuoſus qđ
adulter dici poteſt. Ad
ulteriuꝫ eīn ꝯmittit cum
cōiugato vel coniugata
Stuprum ꝯmittitur in
ꝟginē.vel etiā in viduaꝫ
honeſtā. Dicitur etiā in-
ceſtus a um.i. pollutus.
non rite factus. ſed ꝯtra
ꝓhibitioneꝫ iuris ⁊ eccle
ſie Tūc ibi. Hinc vt ſu-
matur

Hinc vt ſumatur vltio preſul datur ſupplicio. penam ſuffert alacriter. quā placat cauſa iugiter

Ecus ſacrati nominis vitam qꝫ nomen exprimit. hoc te decorum predicat crucis beate gloria

Iſte verſus co-
heret p̄cedenti.quia eīn ſanctus Lambertus arguit pippinum de adulte-
rio cū meretrice p̄dicta.ergo fecit dodo frater meretricis vt hic ſeqtur. vñ
(preſul).i.epiſcopus lambertus(datur ſupplicio).i.in ſupplicium mor-
tis(vt vltio).i.vindicta(ſumatur hinc).i.de hac re narrata in preceden-
ti verſu Et beatus lambertus(ſuffert).i.patitur(alacriter).i.lete vel
fortiter(penam)mortis(quā)mortem(cauſa)ſcꝫ veritas ⁊ iuſticia quā
defendebat(placat).i.contentat mitigat remunerat(iugiter).i.ꝑpetuo
qꝛ exinde obtinuit vitā ſempiternaꝫ in retributionē a domino deo. Item
ſupplicium a ſupplicare venit.quod eſt ꝓprie plicare genu ⁊ ceruitiū ꝓut in
rogando fieri ſolet.⁊ ſic pro rogare ſiue petere cū tali geſtu ponitur. Qua-
re ſuppliciū proprie precatio dicitur.ſed qꝛ in pena ſumenda etiam preca-
tio quandoqꝫ interuenit pro pena ipſa tranſſumitur.eo modo quo trium-
phus quod eſt honor ob victoriam illatus poni inuenitur pro ipſa victo-
ria propter quam fit triumphus

Decus ſacrati. Ad ſanctū andream apoſtolū dirigitur hic hymnus
In quo autor thema ſumit ab interp̄tatione nominis andreas. illā
adducens ꝑ laudem ſancte crucis.in qua ſanctus andreas tranſuerſaliter
affixus mortem paſſus eſt. Deīn ibi Iam nos faueto.orōnem facit ad
ſanctū Andream Dicit ergo ꝑmo ſic. O andrea(nomen)tuū ſcꝫ andre-
as(exprimit).i.dicit ſignificat vel importat(decus).i.honorem(ſacrati
nominis).i.ſancte ⁊ bone fame(qꝫ)ꝓ et(vitam)bonā Unde andreas
interp̄tatur decorus qualis fuit in vita ſua.⁊ vt nomen conueniat aptius
rei ſignificate ꝑ ſanctam crucē ſacratū eſt.quia in ea ipſe obtinuit vt meri-
to decorus diceretur Unde ſequitur(gloria).i.honor(beate crucis)in
qua tu pependiſti(predicat).i.dicit(te decorū).i.pulchrum(hoc)nomi-
ne. Item decus dicit̄ honor ſiue honorificentia ex rebꝫ bene geſtis impen-
ſa. Decor eſt pulchritudo rei vel ꝑſone Etiā honeſtas dr̄ ſi ad virtutem
referatur. Tunc ibi Andrea chriſti. O(andrea apoſtole chriſti)id eſt

o nuncie filij dei. Apoſtolus grecum vocabulū dicitur latine nuncius vel miſſus. tu (idem ſignaris). i. interpretaris (iam hoc ipſo vocabulo). i. hoc noīe andreas (miſtice). i. miſterialiter (iſto noīe decorus) qꝛ andreas interp̄tatur decorus. Item miſterium pꝛima cū greco y dicitur honoꝛ funebris. vel archanū. vel allegorica ꝛ ſpiritualis ꝑcatio. Iñ miſticus a um. id ē allegoricus vel interp̄tatiuus ſpiritualiter Tūc ibi Quem crux

Andrea criſti apoſtole hoc ipſo iam vocabulo ſignaris iſto nomine decorus idem miſtice

Quē crux ad alta ꝓuehit. crux quem beata diligit. cui crux amara pꝛeparat lucis futura gaudia

In te crucis miſterium cluit gemello ſtigmate. dum pꝛobꝛa vincis per crucem. crucíſqꝫ pandis ſanguinem

Iſte verſus dᷓ in quo reſedet ille decoꝛ a quo ſanctus andreas decorꝰ recte appellet. ſic (quē) andream (crux pꝛouehit) id ē leuat ꝛ erigit (ad alta. i. in aera. vel (ad alta id eſt ad altos honores in celis apd̄ deū. ꝛ in terris apud hoīes (quez beata crux diligit) amat. Ipſe em̄ audacter ꝛ conſtāter gloꝛiam beate crucis pꝛedicauit. quare merito crux ſiue xp̄us crucifixus dilexit ip̄m. Unde ꝛ andreas mirabiliter dilexit crucem. qꝛ dixit o ſancta crux amatoꝛ tuus ſemꝑ fui. ꝛ deſideraui te amplecti o bona crux. et ſic hic fuit mutuus ꝛ recipꝛocus amoꝛ. qui verus amoꝛ dicitur Male em̄ amat qui non redamat (cui) andree (amara crux p̄parat). i. diſponit vel obtinere facit (futura gaudia lucis) ſcꝫ celeſtis Crux dicit amara. quia penalis plurimū ꝛ ignominioſa fuerat Non em̄ erat illo tempoꝛe ignominioſius ꝛ turpius genus mortis ꝙ per crucem. quare etiam beato Petro vt extraneo dabatur crux. ſed beato Paulo tanqꝫ ciui rhomano dabatur gladius Tunc ibi. In te crucis Expꝛeſſius tangitur hic ꝛ declaratur decoꝛ ſancte crucis in beato andrea. quia (miſterium) id eſt honoꝛ et gloꝛia (crucis cluit) id eſt apparet Et venit a verbo cluo is ere. id eſt defendere ꝛ ſplendere vel apparere (in te) andrea (gemello ſtigmate. id eſt duplici cycatrice vel ſigno relicto in te. Pꝛimum ſtigma eſt (dum) pꝛo quando tu (vincis) id eſt ſuperas (pꝛobꝛa) id eſt impꝛoperia ꝛ contumelias (per crucem) id eſt per moꝛtem crucis. quia moꝛs finis maloꝛum eſt. Secundum ſtigma eſt (qꝫ) pꝛo et (pandis) id eſt aperis vel effundis (ſanguinem crucis) id eſt tu facis crucem ſanguine tuo manare. ſicut ſanguine xp̄i magiſtri tui in ipſa pendentis manauit ꝛ rubefacta fuit.

¶ Item ſtigma atis. id eſt cycatrix Unde de beato Franciſco dicit ꝙ habuerit ſtigmata quinqꝫ vulnerum xp̄i in coꝛpoꝛe ſuo Et ad Galathas ſexto habetur Ego em̄ ſtigmata domini iheſu in coꝛꝑe meo poꝛto. i. cycatrices eius. Item pꝛobꝛū. i. dedecus ignominia vel conuicium. Inde oppꝛobꝛium ꝛ expꝛobꝛium. i. ſcandalum vel impꝛoperiū Inde oppꝛobꝛare

et exprobrare.id eſt conuiciari vel improperare

Tunc ibi. Jam nos. Orō eſt ad beatum andream hoc mō. O andrea apoſtole xp̄i (foueto).i.refocillato vel iuuato (iam nos languidos).i.infirmos ⁊ debiles ex defectu bonoꝝ opeꝝ (ꝗꝫ) pro et (ſuſcipe).i.aſſume in te (curā).i.cuſtodiam ſiue curationē vel ſanādi ogam (noſtri) de nobis Fouere multa ſcat.ſ.nutrire aſpgere ꝯſtituere recreare tueri ⁊c̄. (quo).i.vt. ⁊ ſic quo eſt ꝯiunctio cauſalis dicens cām finalem ſicut vt et qui Oꝫ autez ⁊ quia dicūt cām efficientem (petam⁹).i.accedamus nos (patriaꝫ celi).i. regnū celoꝝ. Celum dꝛ domicilium ſiue habitatio btōꝝ. Et vocaꝛ a theologis patria. ⁊ loc⁹ iſte terreſtrꝫ vocatur via. (ꝑ victoriā crucis).i.quam habuiſti in cruce de malis oīb⁊ ⁊ incōmodis huius ſeculi triūphando vt in verſu ꝑcedenti dicebatur. dū probra vincꝫ per crucem

Jam nos foueto languidos. curāꝗꝫ
noſtri ſuſcipe. quo per crucis victori/
am celi petamus patriam

Katherine collaudemus ṽtu/
tum inſignia. cordis ei preſen
temus ⁊ oris obſequia. vt ſpe certa re
ſpiremus per eius ſuffragia

Fulta fide katherina iudicem maxen
tium non formidat. lex diuina ſic for/
mat eloquium. ꝗ confutat ex doctri/
na doctores gentilium

Katherine collaudemus Hymnus iſte eſt de beata katherina. Et ṗmo incitat nos ad laudes ⁊ obſequia virginis ſancte katherine. Secūdo ibi Fulta fide. ⁊ deinceps vſꝗꝫ ibi Hui⁹ ergo. recitat hyſtoriā. Et in vltimo verſu noīato iam orōnem facit. Ita exordiꝛ. nos xp̄ifideles (collaudemus).i.ſimul laudemus ⁊ recōmendemus (inſignia) id eſt preclara ⁊ precipua ornamenta (virtutum) id eſt bonorum operum (katherine) ṽginis. ⁊ (preſentemus) id eſt offeram⁹ (ei obſequia) id ē ſeruitia (cordis ⁊ oris) noſtri. ꝑfecte videlicet ⁊ intime deuotionis. qn̄ coꝛ concordat ori. s. in illū finem (vt reſpiremus).i.reſurgamus. vires reſumamus vel iterū viuamus ſub (certa ſpe) eterne beatitudinis obtinēde (ꝑ ſuffragia).i.ſubſidia depcationis ꝓ nobis apud deum (eius) katherine. Item obſequi.i.inſeruire vel ꝓ ꝯplacere ponit. Jn̄ obſequiū.i.ſeruitiū vel obtemperatio ad grām ⁊ ꝯplacentiā. vn̄ Therentius Obſequiuꝫ amicos, veritas odiū parit Suffragiū ꝓpꝛie eſt auxiliū ſiue patrociniū qḋ preſtat aduocatus Eſt etiam opus depcationis ꝓ aīab⁊ factū Tūc ibi Fulta fide. Incipit hyſtoria (Katherina fulta).i.ornata. armata. adiuta. ꝓtecta vel ſuſtentata ſiue ꝯfirmata. Fulcio is ire.i.ornare vel ſuſtinere. vn̄ Virgilius Atlantis duri celū qui vertice fulcit. hoc eſt ſuſtinet. Suffulcire.i. iuuare vel ſuſtentare (fide).i.ꝑ fidem catholicam (non formidat).i.non timet (iudicem maxentiū).i.impatorē. qui oēs circūquaꝗꝫ ad alexandriā ꝯuocauit ad immolandū diȷs ⁊c̄. videaꝛ hyſtoria (lex diuina) quā edoc/

ra fuit. vel id eſt celeſtis gratia (ſic format eloquiū). i. ſermonem ſeu elo-
quentiā virginis katherine qñ diſputabat in preſentia maxentij iudicis
cū doctoribꝫ per eum ꝯuocatis (q̄ ꝯfutat). i. ꝯfūdit ⁊ vincit (doctores
gentiliū). i. infideliū (ex doctrina) eoꝝ ſcȝ ex ꝑncipijs phie. Confuta-
re. i. ꝯfundere refutare ſpernere vel reijcere ☞ Tunc ibi (Victi chri-
ſtum) Doctores p̄tac-
ti (victi) ꝑ beatā katheri-
nā (ꝯfitent̄ chriſtū) in eū
credendo (erroribꝫ) gen-
tilitatis ſue (relictis). i.
poſtpoſitis. quare ꝯmo-
tus maxētius (iudex iu-
bet vt crementur) id eſt
ꝯburent̄ Et factū eſt mi-
raculū. q2 (ignis nec no-
cet) non (pilis). i. crinibꝫ
(nec veſtibꝫ) ꝑ p̄ſeruatio-
nē dei (ſed torrentur). i.
voluūtur ⁊ vertuntur in
igne (corporibꝫ) eoꝝ (in-
iuſtis). i. nō cōbuſtis. ita
q̄ mortui ſunt ex hmōi
ꝯcrematōe. ſed ad extra
nō apparuit. q2 igne con-
ſumpto corpora illeſa in-
uenta ſunt. et ſic depoſt
ſepeliuntur

Victi chriſtū ꝯfitentur relictis erro-
ribꝫ. iudex iubet vt crementur. nec pi-
lis nec veſtibus nocet ignis. ſed torrē-
tur iniuſtis corporibus Velut aurum
qđ probauit fornacis aduſtio. nam
quos foris conſeruauit chriſtus ab in-
cendio. coxit intus et purgauit fides
et ꝯfeſſio. Poſt hec blandis rex moli-
tur virginem ſeducere. nec ꝑmiſſis e-
mollitur. nec terretur verbere. cōpedi-
tur cuſtoditur tetro clauſa carcere

Torrere ſ̄cat vertere aſſanda apud ignē. vel rapide volue-
re aquā. Inde torrens. i. aqua impetuoſe fluens. vel ſ̄cat cremare. vt ibi
in ara crucis torridū. i. crematū. In ꝑma ſ̄catōne videt̄ hic poni. vel etiā
in tercia ſi ad interiora referat̄ ☞ Tunc ibi (Velut aurū) Compa-
ratōnem facit iſte verſus. Et dicit (nam) pro q2 (fides) ſuſcepta (coxit
intus). i. ab intra (et ꝯfeſſio) erroꝝ ſuoꝝ ⁊ peccatoꝝ (purgauit). i. emū-
dauit illos doctores (quos) xp̄s (ꝯſeruauit). i. cuſtodiuit (foris). i. ab
extra (ab incendio). i. ignis leſione (velut). i. ſicut (aurū. qđ aduſtio) ig-
nis (fornacis ꝓbauit). i. examinauit ⁊ depurauit. Sicut em̄ ignis ſepa-
rat ⁊ depurat oēm aliā minerā ab auro nihil auri conſumendo. ita ignis
iſte depurauit ⁊ ſeparauit oēm peccati ſcoriā ⁊ gentilitatis errorē. fide et
ꝯfeſſione accedentibꝫ ⁊c̄. Aliter p̄t ordinari iſta ꝯſtructio ſic (ſed torrē-
tur). i. cremant̄ ſcȝ ad intra (iniuſtis corꝑibꝫ) ſcȝ ad extra (velut aurū) ⁊c̄
et ſic melius ꝯcordat cū verſu p̄cedenti ☞ Tūc ibi. Poſt hec (Poſt
hec) que dicta ſunt. q2 non potuit proficere (rex molit̄). i. laborat ⁊ cona-
tur (ſeducere). i. a fide abducere (virginē) katherinā (blandis). i. dulci-
bus ꝟbis (nec emollit̄). i. nec mollior fit. ſeu inducit̄ ad ꝯſentiēdū regi (ꝑ-
miſſis). i. ꝑmiſſionibꝫ regis (nec). i. etiā non (terret̄ ꝟbere) id ē verberibꝫ
q2 ſcorpionibꝫ ceſa fuit. Ecce tres vias quibꝫ erat rex aggreſſus virginē
katherinam. ſcȝ blandicijs. ꝑmiſſionibꝫ. ⁊ verberibꝫ. Et q2 poſt oia iſta

adhuc cōſentire recuſauit(compeditur)id eſt cōpedib⁹ claudiť ⁊ ligatur et (cuſtoditur)ſcꝫ per famulos regis (clauſa)id eſt recluſa in(tetro carcere)ſcꝫ fedo ⁊ obſcuro. Moliri,id ē conari.molere.eſt grana terere ſiue frangere. Mollire.id eſt mollificare. Tetrum dicitur qđ eſt fetidum. amarum.impium.obſcurū.et in alijs qualitatibus ſemper ad malā partem pro cōditōne materie trahitur ſignificandā

Hinc rex furit et tabeſcit. nec intra coꝛ capitur. ꝙ nox ibi noctem neſcit nox in diem vertitur. ſoli turba multa creſcit. ieiuna reficitur

Clauſe lumē ne claudatur elucet poꝛphirio. qui regine federatur fidei collegio. quoꝛum fidem imitatur ducentena concio

☞ Tunc ibi. Hinc rex furit(Hinc) id eſt poſt hoc(rex)ſcꝫ maxentius(furit et tabeſcit)id eſt in animo ꝯturbatur ⁊ conſternitur. Item tabes ē putredo de coꝛpore fluens. Inde tabeo es ere.id eſt tabidum ⁊ fetidum eſſe. Inde tabeſcere verbuꝫ inchoatiuum pro eodem.ſed ſi ad animam referatur ꝯturbatio dicitur. Tabes etiā extrema macies eſt.quia poſt longum fluxum ſaniei coꝛpus ad extremā tabem.id eſt maciem peruenit.quaſi nō ſit vlterioꝛ materia ſaniei procreande relicta(nec intra coꝛ)ſuū(capitur)id eſt intelligitur (ꝙ nox neſcit ibi)in carcere(noctem)id eſt obſcuritatem .quia(nox vertitur in diem quia celeſti lumine carcer illuminabatur a dño deo.et(multa turba).ſ. angeloꝝ apparentiū ibidem (creſcit ſoli)id eſt ſolitarie virgini katherine et etiā (ieiuna reficitur).i.cibatur alitur per colūbam candidam que de celo eſcā ibi poꝛtauit. Juſſit eñ iudex vt per duodecim dies fame cruciaretur.ſed interim refecta eſt vt hic dicitur.

☞ Tūc ibi(Clauſe lumen) Pro intellectu notandū ꝙ rex alijs negotijs impeditus habuit aliquid recedere a loco. Interim regina cū poꝛphirio duce militie amoꝛe virginis viſitande media nocte carcerē intrauit.et vidit carcerem magna claritate illuminatum atqꝫ angelos vulnera ſua perungentes.quos katherina poſt longam p̄dicatōem ad fidem cōuertit ⁊ cum eis ducentos de familia regis.qui omnes ꝑ regem carnificati ſunt.ſicut hiſtoꝛia longius narrat. Hoc dicit iſte verſus qui ſic exponiť(ne lumen)ſcꝫ celeſte (claudatur clauſe)katherine. in teſtimoniū veritatis illius rei ⁊ miraculi oſtenſionem (elucet)etiam(poꝛphirio.qui federať)id ē concoꝛdať ⁊ ꝯiūgitur(regine .collegio)id ē ſocietati(fidei) quia omnes ſimul fidem receperunt(quoꝝ)ſcꝫ poꝛphirij ⁊ regine(fidē ducentena concio) id eſt ducentoꝛum militum multitudo (imitatur) id eſt ſequitur. Collegę eñ dicuntur duo vel plures ad vnū negocium deputati.⁊ ſic tales dicūtur vni⁹ poteſtatis quaſi pariter electi. Inde dicitur collegium.id ē talis ſocietas. Concio dicitur multitudo populi cōgregata. Diciť etiā illa oꝛatio quā oꝛator facit ad congregationeꝫ

Tunc ibi(Huius ergo) Finaliter ad verſum p̄cedentem anne-ctitur oratio.dicens(ergo)nos(ſuperemus vim).i.amaritudinē et du-riciem(humane paſſionis).i.quam homines nobis inferre poſſunt(pa-ri patiētia).i.ſimili(ꝛ ꝯcordi ꝯſtātia).i.vnanimi pſeuerātia(hui9 ꝯcio-nis)p̄dicte(vt letemur cū bonis in gloria)celeſtiū.q̄ſi diceret. Sicut di-cta ꝯcio ſua cōſtantia et patientia humana tor-menta ſuperauit.et eter na gaudia ꝑ hoc obtinu it.ita ſil'iter cōcedat no-bis deus.vt ſic faciam9

Huius ergo concionis concordi con ſtantia. vim humane paſſionis pari patientia ſuperemus. vt cum bonis letemur in gloria Amen

Sancte dei preciose prothomar tyr ſtephane. qui virtute chari tatis circumfulſus vndiqꝫ.dominum pro inimico exoraſti populo

Funde preces pro deuoto tibi nunc collegio vt tuo propiciatus interuen tu dominus nos purgatos a pecca tis iungat celi ciuibus

Gloria et honor deo vſquequo altiſ ſimo ꝛc̄

Sancte dei) preſēs hymn9 ꝯtinet ora tionem ad beatū ſtepha nū in duob9 ꝟſib9 qui ſi-bi ꝯdependent Et in vl timo dr̄ gloria ſancte tri nitati. Dicens.O(ſanc te ſtephane p̄cioſe)id eſt glorioſe(prothomartyr dei).i.ꝑme martyr Sāc t9 em̄ ſtephanus fuit ꝑ-mus martyr poſt paſſio nē dn̄i ꝛ aſcenſionē eiuſ-dem/qꝛ eodē anno tercia die menſis auguſti(qui circūfulſus).i.circūorna tus(virtute charitatis) diuini amoris(vndiqꝫ) ex oīm pte(exoraſti do-minū ꝓ inimico ꝓp'lo).i. pro te lapidantib9.inter quos fuit ſaulus.qui ex hac orōne poſtea ꝑ do-minū cōuerſus eſt. Et ita bene dicit exoraſti.i.induxiſti orōne tua domi-nū.vt tibi in petitione tua cōdeſcenderet ſicut in ſaulo fecit.Actuum.ix. Item differūt exorare ꝛ orare.qꝛ orare eſt ſimpliciter rogare .ſed exorare eſt rogare ꝛ impetrare ſiue rogando inducere. nihilominus planius ſtat hic pro orare. Itē ꝙ beatus ſtephanus pro inimicis ſuis orauit.habetur Actuū.vij.vbi dr̄. Poſitis aūt genub9 clamauit voce magna dicēs.do mine ne ſtatuas illis hoc peccatū. In quo claruit magna perfectio cha-ritatis.nobis in exemplum vt ſimile faciamus.

Tunc ibi(Funde preces) Hic perficitur ſentētia prioris ꝟſus O ſtephane qui exoraſti ꝛc̄(funde nunc preces pro collegio).i.ſocietate (deuoto tibi)dedito ꝛ dedicato ſupplicanti(vt dominus ꝓpiciatus).i. ꝓpicius factus ſiue reconciliatus(tuo interuentu)ꝑ tuā interceſſionē(iū gat ciuib9 celi nos purgatos a peccatis)noſtris Tūc ibi(Glo-ria) Require ſupra in hymno Luſtra ſex ꝛc̄.qꝛ ibi expoſitus eſt

Expoſitio himnorũ

Reco preclarus ſacer et prophe ta regis eterni paranymphus al mi. voxq̃ clamantis. dño poteter di/ rige callem. Qui redemptorē digito notaſti. rite tollentē ſcelus omē mun/ di. intimans agnum pietate cũctũ ſol uere mũdũ. Angelus cũ tu vocitaris alti. iura formantē flagita tonantem quatenus ſanctis ſociemur aſtris ar/ ce polorum

Reco) Hymnus iſte ad ſanctũ iohãnem baptiſtam dicit. et eſt oratio quedã ad eũ. cuius ſententia pmo ꝯpletur in tercio verſu Primus eñ verſus nōm hʒ. ſecũdus relatiuũ ꝑ implicatõeʒ. ter cius ꝟbum. ⁊ ſic tandem reſultat vna euocatio. Et in vltimo verſu pe tit idē a ſancta trinitate. Primꝰ verſꝰ ꝯtinet diuerſa noĩa iohãnis bap/ tiſte. Dicit ſi. Tu (pclarus preco) id ē notabilis nũcius ſiue proclamator (et ſacer ꝓpheta) vt ibi Tu puer ꝓpheta altiſſi/ mi vocaberis (paranym phꝰ) pcurſor (almi eter/ ni regis) id ē chriſti almi ab alendo. quia nos alit Paranymphꝰ grece dr ꝓnubus vl' auſpexlati/ ne. qui ſcʒ de nuptijs au ſpiciũ capiebat. ex pte vi ri ad hoc datus et exhi/ bitus. Pronubꝰ ex pte mulieris. Sed qꝛ hmõi auſpicia chriſtiana reli/ gio nõ recipit. ſacerdos ſic dici pt qui in locũ au ſpicioris alia officia facit. Hic pcurſor dici pt (q̃ʒ) et (vox clamãtis) in deſerto (dirige). i. para (dño callē). i. viã (potēter) cũ potentia. ſicut dr Eſaie. xl. Ego vox clamãtis in deſerto parate viã dñi rectas facite ſe mitas eiꝰ. Et habet recitatiue Johis pº. Marci pº. Math. iij. Lu. iij. In pdictis noĩbꝰ ꝟcant diuerſa merita beati iohis baptiſte. qꝛ in precone progatiua pdicatõis. In ꝓpheta progatiua cognitõis. In pcurſore ppa ratoris. In voce humilitatis. Et in angelo progatiua ꝟginitatis. quibꝰ omĩbꝰ ſanctus iohãnes clarus fuit. ⁊ ob id merito dictis noĩbꝰ noĩatur ☞ Tũc ibi. Qui redēptorē (Qui notaſti). i. mõſtraſti (redemptorē) ſcʒ ieſum (digito) tuo. dicēs. Ecce agnꝰ dei ⁊c̄. Johis pmo (tollentē) id ē auferentē (rite). i. bñ (oē pctm mũdi). i. pctm hominũ de mũdo. per metonomiã ꝯtinēs ꝓ ꝯtento. Et qꝛ agnus pius ē (intimãs). i. ꝟcans (agnũ) ſcʒ ieſum (ſoluere). i. liberare (cũctũ). i. totũ (mũdũ. ſua pietate) id ē miſericordia Tũc ibi (Angelꝰ) Nũc ꝑficit ſnia h mõ (cũ). i. qñ (tu pco pclarus q notaſti ⁊c̄ (vocitaris (angelꝰ). i. nũciꝰ (alti). i. excelſi dei. vt ibi. Ecce ego mitto angelũ meũ ante faciē tuã ⁊c̄. Hic venit ora tio (flagita) id eſt ora (tonantem) ſcʒ iouem ſummũ deũ (formantē) id ē ꝯſtituentē (iura) ſcʒ naturalia. poſitiua. ⁊ diuina (quatenꝰ) vt ſociemur ſanctis aſtris) id eſt electis dei. in (arce) id eſt in ſummitate (polorũ) id eſt celorꝫ. Flagitare eſt vehementer ⁊ plus q̃ʒ poſtulare. qđ eſt exigere et rem quaſi debitam pro meritis petere. Item quatenus ſignificat vt. vel quoniã. vel incertum. vel pro qua re ⁊c̄.

☞ Tunc ibi Hoc quocūq;. Idem fit hic ad ſanctā trinitatem qđ fit verſu p̄cedente ad iohannē(q;),p ꝛ nos(p̄camur).i.rogamus o(tu ſup ne genitoꝛ).i.pater in diuinis(preſta hoc)qđ dictū eſt.ꝛ o tu (nate ſup ni).i.o fili dei altiſſimi(datoꝛ ac redemptoꝛ(preſta hoc) Et etiā o tu ſpirit9 rectoꝛ tribue)hoc(per omne euū).i.ſemꝑ. Amen.

Hocq; tu preſta genitor ſuperne.nate ſuperni datoꝛ ac redemptoꝛ. ſpiritus rectoꝛ.tribue precamur omne per euum.Amen

Fratres vnanimes federe nexili mecum participes luminis annui: quo ſolis hodie fulminat orbita.martini reuehens feſta celebria Cantemus pariter carmē amabile martini meritis.opido nobili clerus cum populo cōſonet organo: grādi nam volupe eſt pſallere gaudio

Fratres vnanimes Ad laudē btī martini epiſcopi iſte hymnus decātatur. In quo autoꝛ primo inuitat nos vna ſecum cantare ſcō martino Secundo ponit cām quare id merito faciem9 ſubdens merita et virtutes p̄clari viri.ibi Martin9 qm̄ Tercio ꝯcludit merito btō viro eſſe pſallendū.ipſi ꝯdeſcendēdo in eo qđ approbat vł improbat. petendo finalit̄ a xp̄o vt beat9 martin9 pſpera faciat noſtra tempora.ibi His nos ſubſidijs. Primus ꝟſus dependet ad ſcđm.ꝛ ibi ſententia pficitur. Exponitur ergo ſic.O(fratres)nos(vnanimes).i.ꝯcordes(nexili federe)id ē ꝯnexa vnione ſacre fidei. Nexile enī dr̄ quod nexum eſt.ſicut tinctile qđ tinctum eſt(participes).i.pticipantes(mecum) ſcz cum autoꝛe p̄ſentis hymni(annui luminis).i.ſingulis annis illucentis(quo)lumine(orbita) id eſt reuolutio vel tranſitus (ſolis reuehens).i.reducens (celebria feſta martini)epiſcopi(fulminat).i.choruſcat vel refulget (hodie)id ē hac die. Quid ſit orbita dictū eſt in hymno Votiua cunctis. Quaſi diceret vos fratres in vna fide concoꝛdes ac religione.qui mecū gaudetis de annuo lumine p̄ntis diei feſti ſancti martini nunc reuoluti. Cantemus ꝛc.ita vt ſit ꝯceptio pſonaꝝ indirecta.ſic.vos cum me cantemus.ſicut tu cū me debemus.ponendo pſonā ꝯcipientē in ablatiuo ☞ Tunc ibi Cantem9 pariter. Nos xp̄iani(cantemus pariter).i.ſimul(amabile carmen).i.dulcet delectabile canticum ſup(meritis martini)epiſcopi.ymno qđ magius eſt(clerus cum populo).i.doctus cum indocto(ꝯſonet).i.canat(opido).i.valde.ꝛ eſt media pducta(nobili organo).i.bene apto.ſcz puro coꝛde. Cauſam reddit(nam pſallere).i.cantare (grandi gaudio).i.magna leticia ad honoꝛem beati martini(eſt volupe)id eſt delectabile ꝛ voluptuoſum.quia piū eſt ꝯgaudere martino ☞ Tūc ibi Martin9 qm̄

Expoſitio hymnorum

Hic dat cauſam quare pſallandū ⁊ cantandū eſt ſancto martino. Unde volupe eſt pſallere ⁊c̄.(quoniā martinus attendit).i.aſpicit ⁊ grata recipit(vota).i.deſideria(fidelium).i.deuotoꝝ ſuoꝝ (tribuens).i.donans (cuncta ſalubria).i.ſalutaria ipſis.que ſcʒ ab eo deſiderant. vl'ſi habeat (accēdit).i.ardere facit ⁊ aſcēdere corā deo. ita vt accepta ſint apud deū

Martinus quoniam vota fideliū at/tendit. tribuens cuncta ſalubria. confert hic famulis rite canentibus ſtel/lis aureola ſerta micantibus

Cunctis candelabrum luminis exti/tit a multis tenebras et expulit. virtutum ſtatuit creſcere germina. in quo/rum fuerant pectore crimina.

His nos ſubſidijs vndiqꝫ prediti pā/gamus proprio cantica preſuli. lau/demus parili voce qđ approbat. dā/nemus vigili mente quod improbat

Et(confert).i.cōcedit (famulis)ſuis(canentibus)eidem(hic).i.in h̄ mundo vel in hoc tp̄e(rite).i.debite(aureola ſerta).i.aureas coronas cū (ſtellis micantibus).i. cum choruſcantibus lapidibꝫ celeſtis claritatis Aureolus a um.i. aureus. Inde aureola.i. aurea corona.que a deo cōfertur martiribus doctoribus ⁊ virginibus in ſignum ſpecialis meriti et prerogatiue. Sertū eñ dicit corona de floribꝫ facta virginibꝫ imponi ſolita.vñ Uirgilius Serta procul capiti tātuʒ delapſa iacebunt

☞ Tunc ibi Cunctis candelabrū Hic ponit plura merita beati martini dicēs. Martinus(extitit).i.fuit(cūctis) hominibus ſuo tp̄e exiſtentibus(candelabrū luminis).i.exemplum bone vite. vt patet in euangelio Sic luceat lux veſtra coram hominibꝫ vt videant opera veſtra bona.et glorificent patrem veſtrū qui in celis eſt) et expulit a multis)hominibꝫ(tenebras mortis).i.peccata quoꝝ ſtipendiū eſt mors.hoc eſt eterna damnatio.per ſuam doctrinā ⁊ ſuam ſanctā conuerſatōem(ſtatuit germina).i.fructus p̄mo pullulātes(virtutū).i.bonoꝝ operū(creſcere)in illis(in quoꝝ pectore).i.corde(crimina) i.peccata(fuerant) quia tales per ſuam ſanctam ꝯuerſatōem ad fidem conuertit ⁊ ad rectam vitam ☞ Tūc ibi His nos ſubſidijs Concludit ex p̄dictis Ergo(nos prediti his ſubſidijs).i.habētes dcā ſubſidia beati martini. Uel(prediti).i.ornati vel armati (vndiqꝫ).i.ab omni p̄te(pangamus).i.cantemus(proprio preſuli).i.ꝓprio epiſcopo noſtro martino (cantica).i.carmina.Et ſic(laudemus parili voce) i.vno ⁊ eodē ꝯſenſu illđ (qđ) ip̄e(approbat).i.laudat.vt eſt bonū ſiue virt⁹ ⁊(damnem⁹).i.reprobem⁹ (vigili mente).i.corde vigilanti id (quod)ipſe (improbat).id eſt reprobat ⁊ arguit.ſicut eſt malum ſiue peccatū.quaſi diceret proſequamur cum

ipſo bona.ꝛ fugiamus ſic mala cum ipſo. Tunc ibi Martinū precib⁹ Rogatio eſt hoc mō (gens gallica).i.populus francie (ſollicitet modo) .i.ſollicite aggrediat᷑ ꝛ pulſet nunc (martinū dignis precib⁹).i.debitis et congruis orōnib⁹ (o).p et (noſtra patria).i.noſtra dyoceſis ſcꝫ traiecten ſis vel ſilſis vbi cantur hic hymnus.etiā ſollicitet ꝛc̄.ꝙ ſcꝫ (martinus faci at proſpera tp̱a) vite no ſtre.vt feliciter et quiete viuamus in hoc ſeculo. Finalit̄ glorificat chri ſtum dicens (o xp̄e ſal⁹ mundi).i.redemptor vel ſaluator (gloria).i.ho nor (ſit tibi) Amen.

Martinum precibus gens modo gal lica dignis ſollicitet. noſtraqꝫ patria. martinus faciat tēpora proſpera mun di chriſte ſalus o tibi gloria

Salue crux ſancta. ſalue mun di gloria. vera ſpes noſtra. ve ra ferens gaudia. ſignum ſalutis. ſal⁹ in periculis. vitale lignum vitam por tans omnium Te adorandam. te cru cem viuificam in te redempti dulce de cus ſeculi ſemper laudamus. ſemper tibi canimus. per lignum ſerui. per te lignum liberi

Salue crux. Ad ſanctā crucē di citur hic hymnus in quo primo ſalutatur ſancta crux diuerſis no minib⁹ laudatiuis deſi gnata. Secundo oñdit ſanctam crucem adoran dā eſſe. ibi Te adoran dā. Tercio ponitur effe ctus eius. ibi Originale Quarto fit orō ad chri ſtum quatenus nos de fendat a morbis corpis et anime. ibi Protege Ultimo laudatur ſancta trinitas. Sic ergo dicit primus verſus. O (ſcā crux ſalue).i.ſis ſalutata.o (gloria).i.honor (mundi ſalue) que es (noſtra vera ſpes.ferens).i.donans (vera gaudia) ꝛ que es (ſignum ſalutis) id ē noſtre redemptōnis.ꝛ que es (ſalus) i.ſaluatio (in periculis).i.in neceſſi tatib⁹ anguſtijs ꝛ terrorib⁹.quia tunc ſigno crucis noſipſos ſignamus cō tra dyabolum.ne ſe immiſceat.ſed vt effugetur.iuxta illud Crux fugat omne malum. Periculū a pereo is ire.i.diſcrimen ſalutis,ſed a perior ver bo antiquo vnde peritus dicitur experimentū. Inde periculū facere.i.ex periri (vitale lignū).i.viuificum.quia (portans vitam omnium) ſcꝫ ieſum xp̄m,ꝙ in in ligno crucis pro nobis mortuus.nos per peccatū p̄mi paren tis mortuos reuiuificauit. Tunc ibi Te adorandā. Hic oſtendit ſan ctā crucē fore adorandā his verbis. O (dulce decus).i.honor (ſeculi).i. mundi nos (redempti in te).i.p̱ te crucem (laudamus).i.cōmendamus (ſemp̱ te adorandā).i.dignam adorari.ꝛ (te viuificā crucem).i.vitā faci entē ſiue dantē. Et nos (canimus tibi ſemp̱) qui prius eramus (ſerui).i. ſeruilis cōditionis (per lignum) ſpᵉ paradiſi.de cuius fructū contra mā

datum dei adam guſtauit. ac per hoc in ſeruitute redactus eſt, ⁊ a paradi-
ſo expulſus. ſed modo (liberi) id eſt liberati (per h) lignum ſancte crucis.
Unde dicit paulus Nos aūt gloriari oportet niſi in cruce domini noſtri ie-
ſu chriſti. in quo eſt ſalus vita et reſurrectio ⁊c. ☞ Tunc ibi origina-
le crimen Hic ponitur effectus ſancte crucis cum deprecatōne ad xpm

Originale crimen necās in cruce nos a priuatis chriſte munda malis. humanitatem miſeratus fragilem per crucem ſanctam lapſis dona veniam.

Protege. ſalua: benedic. ſanctifica populum cunctum crucis per ſignaculum morbos auerte corporis et anime: hoc contra ſignū nullum ſtet periculū.

Sit deo patri laus in cruce filij. ſit coequalis laus ſancto ſpiritui. ciuibus ſummis gaudium. ſit angelis honor. in mundo crucis exaltatio vel inuentio. Amen.

O (chriſte) ieſu. qui es (necans). i. delens vl' extinguens (originale crimen) i. peccatū. videlicet ade primi noſtri parentis. in quo originatum eſt et ab eo in poſteros trāſmiſſum. et ita ineſt toti hūanitati (in cruce) moriēdo in ipſa (mūda nos a priuatis malis). i. occultis delictis. vel (priuatis malis) id ē a delectis vniuſcuiuſque proprijs. Et breuius ſic. O xpe ſicut tu deleſti crimen originale omnibus hominibus qñ pependiſti in cruce. ita ſiẽr delere velis per virtutem ſancte crucis in nob omnia noſtra propria crimina vel occulta crimina. Et tu (miſeratus fragilem humanitatē). i. debilem
et inconſtantē humanā naturā (dona lapſis) ſpẽ nobis in peccatum (veniam). i. indulgentiā ⁊ remiſſionē peccatorum (per ſanctā crucem) quam tu proprio corpore tuo ſacraſti. ⁊ propterea in ea multa mirabilia oparis

☞ Tunc ibi Protege ſalua. Oratio eſt. O xpe (protege. ſalua. benedic. ſanctifica cunctum populum)) criſtianū (per ſignaculū). i. p ſignum ſancte (crucis) Et (auerte). i. remoue (morbos). i. infirmitates (corporis et anime) et ſic tandem (nullum periculū ſtet). i. ſtare et durare poſſit (cōtra hoc ſignū) crucis. Auerto is ere actiuū. i. remoueo. Sed auertor deponentale. i. ſperno. vñ Boetius Heu heu q̄ ſurda miſeros auertiť aure.

Tunc ibi Sit deo patri. Hic laudať ſancta trinitas hoc mō (Laus). i. laudatio (ſit deo patri in cruce filij) ſui. ſcz ieſu xpi domini noſtri (coequalis laus). i. ſimilis gloria (ſit ſpiritui ſancto). i. paraclito. et (gaudium) id ē leticia et exultatio (ſit angelis ſummis ciuibus). i. celeſtibus incolis. ⁊ (exaltatio). i. ſublimatio vel (inuentio). i. repertio (crucis) ſancte. quia duo ſūt feſtá. ſit (honor) id eſt reuerentia (in mundo) quia totus mundus gaudet et exultat in ſolēnitate ſancte crucis.

REmigius preſul. Iſtud eſt carmē heroycū quod loco hymni dꝛ de ſctō Remigio remenſis eccleſie archiepiſcopo Iſte beatus re/migius regē ⁊ gentē francoꝝ ad fidem conuertit. ſicut tangit hec ꝑma ps Et claruiꝰ miracul'. multꝭ remedia pſtādo. ſicut dt ps ſcda Qui vt nobis ſilr ſubueniat petit ps tercia. Partes patebunt in ꝓceſſu Dicit

Remigius preſul meritis or/
tuqꝫ venuſtus. Francorū do
mino gentem peperit luculentam
Remedium preſtans magnū precibꝰ
miſerorum Hic membris redolendo
ſacris pius ac venerandus
Subueniat nūc magnificus noſtris
quoqꝫ votis Eterne patrie ciues fore
quo mereamur

primo ſic (Remigiꝰ preſul).i. epiſcopus (venuſtus).i. pulcher vel decorus (meritis).i. ꝟtutibꝰ (ortuqꝫ).i. origine parentum. Uenuſtus dꝛ a venere.i. pulcher ſuauis vl' decorus (peperit).i. ꝓcurauit predicationibꝰ ſuis (dn̄o frācoꝝ).i. regi frācie clodoneo (gentē luculentā).i. pulchrā ⁊ fulgidam luce ſacre fidei. q̄ ſanctus Remigius hāc gentē illuſtrauit Luculentū dꝛ pulchrū bonuꝫ perſpicuū a luce. hic ponitur ꝑma breui. vir pt excuſari. cum lux lucis ſit prima longa Tunc ibi Remedium preſtās ſupple beatus remigius (preſtans precibus miſeroꝝ).i. hoīm defectuoſorum (magnum remediū).i. auxiliū ⁊ medelaꝫ (hic) remigius exn̄s (pius).i. benignus (venerandus).i. honorandus (redolendo) bene olendo (ſacris membris) hoc de reliquijs in tumba ſepulchri incluſis intelligi pt. qꝛ bene redolebant. ⁊ patientibꝰ remedia ab eis ꝓuenerūt Remedium ꝑma breuis eſt. ⁊ hic longa ponit'. qua autoritate neſcitur. Apparet ꝙ autor huius hymni plus ſententiā q̄ꝫ metri mēſurā penſauit. Et ſil'r in multꝭ hymnis videbitur. qui ꝓpterea richmi potius q̄ꝫ metra appellari merebuntur Tunc ibi Subueniat Oratio eſt que elicitur ex p̄dictis hoc mō. Idem remigius qui ſolet preſtare remediū precibꝰ miſeroꝝ (magnificus).i. glorioſus diuerſis meritis ⁊ virtutibꝰ (ſubueniat nunc).i. in p̄n̄ti (quoqꝫ) ꝑ etiā (noſtris votis).i. deſiderijs vel petitionibꝰ (quo).i. vt mereamur fore ciues).i. incole ⁊ inhabitatores (eterne patrie).i. regni celeſtis. quod nobis tribuat qui nunc ſuper omnia regnat AMEN

¶ Hymnarius cū bona expoſitione notabiliqꝫ ꝯmento magna cum diligentia correctus. cum q̄ꝫ pluribꝰ alijs hymnis prius nō additis elaboratiſſime im preſſus in ſancta Colonia per Henricum Quentell. Anno incarnationis dominice M.cccc.xciiij. pridie ydus Junij

Sequitur tabula hymnoꝝ ſm̄ numerum foliorum

¶ A ſolis ortus	fo.xviij
Agnoſcat omne ſeculum	fo.liiij
Ales diei nuncius	.ix
Aurora iam ſpar.	xv
Aue maris ſtella	xx
Angularis fun.	xlvij
Audi benigne	xxv
Aurora lucis	xxxi
Ad cenam agni	xxxij
Aurea luce	xxxix
¶ Beata nobis gau.	xxxv
¶ Criſte qui lux	vi
Celi deus ſancte	xi
Celum choruſcans	lv
Conſors pa.	ix
Chorus noue	xxix
Conditor alme	xv
Conſcendit	lxix
Criſte redemptor gen.	xvij
Criſte ſcōꝝ decus atqꝫ ꝓgl.	xxi
Clarum decus	xxv
Criſte redēptor omnium	xliij
Crux fidelis	xxix
Corde natus	xlviij
Criſte ſanctoꝝ decus an.	xli
Cultor dei	lx
¶ Dicamus omnes	xxvi
Decus ſacrati	lxxi
Doctor egregie	xxxix
Deus tuoꝝ	xlv
Deus creator	lvij
¶ Eterne rerum	ij
Ecce nunc tempus ydo.	xxv
Ecce iam noctis	iiij
Eterna celi gloria	xiij
Ex more docti	xxvi
Eterne rex al.	xxxiij
Exultet celum	xliij
Eterna xp̄i	xliij
En gratulemur	lxvi
En martiris	lxviij
¶ Feſtum nunc celebre	xlix
Felix per omnes	xxxviij
Fit porta chriſti	xlix
Fratres vnanimes	lxxiiij
¶ Gloria laus	lxiij
Gaude viſceribus	li.
¶ Hoſtis herodes	xix
Hymnum canamus	lxx
¶ Iam lucis orto	iiij
Immenſe celi	viij
Iam xp̄e ſol	xxiiij
Iheſu noſtra redēptio	xxxiij
Iam ter quaternis	lviij
Iheſus refulſit	lvi
Iheſu quadragenarie	lix
Iam xps aſtra	xxxiiij
Iheſu ſaluator	xlij
Inuentor rutili	xlij
Iheſu ſaluator ſeculi	lxiiij
Iſte ꝯfeſſor	xliij
Iheſu corona	xlvi
Imbuit poſt hinc	xxv
In mariam vite viam	lxv
¶ Katherine	lxxij
¶ Lucis creator	vi
Lux ecce ſurgit	xij
Luſtra ſex qui	xxix
¶ Magne deus	xij
Magno ſalutis	lxi
Martiris eccleſie	xxij
Martine par aplīs	xliij
Martir dei qui	xlvi
¶ Nocte ſurgentes	iij
Nunc ſancte nobis	v
Nunc tempus accep.	lix
Nox ⁊ tenebre	x
Nox atra	xi
Nuncium vobis	xix
¶ O lux beata	xv
O glorioſa domina	xxi
O q̄ꝫ glorifica luce	xxij
O nimis felix	xxxvij
O nazarene	lx
¶ Primo dieꝝ oīm	fo.p̄mo
Plaſmator hominum	xiiij

Pange lingua	xxviij
Petrus cathe.	xxxviij
Quem terra pontus	xx
Rector potens	v
Rerum creator	x
Rex xp̄e martini'	xlij
Rex criſte	lxij
Somno refectis	vij
Summe deus clementie	xiiij
Salue feſta dies	lxiij
Sancte dei precioſe	lxxiij
Te lucis ante ter.	vi
Tu trinitas	xiiij
Uerbum ſupernum	xvi
Ueni redemptor	xvij
Uexilla regis p̄deunt	xxviij
Ut queant laxis	xxvi
Urbs beata iheruſalem	xlvij
Uotiua cunctis orbita	lxix
Preco preclarus	lxxiij
Pange lingua glo. cor.	fo. l
Quod chorus vatum	xxiij
Rerum deus	v
Rex eterne domine	xxx
Rex glorioſe mar.	xlv
Remigius preſul	lxxvi
Splendor paterne	vij
Sanctorum meritis	xliiij
Summi largitor	lviij
Salue crux	lxxv
Telluris ingen. con.	x
Tibi xp̄e ſplendor	xl
Uox clara ecce	xvi
Uerbum patris	lxv
Ueni creator ſpūs	xxxiiij
Uirginis proles	xlvi
Uita ſanctorum	liiij

¶ Explicit tabula hymnorum.

A 1978698

Lw

colorchecker DIGITAL SG
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A B C D E F G H I J K L M N
calibrite
X-rite ColorCheckerSG S/N:151021-1259 Data 15.10.21 Item No.:MX-7181
mm
0 1 2 3 4 5 6